

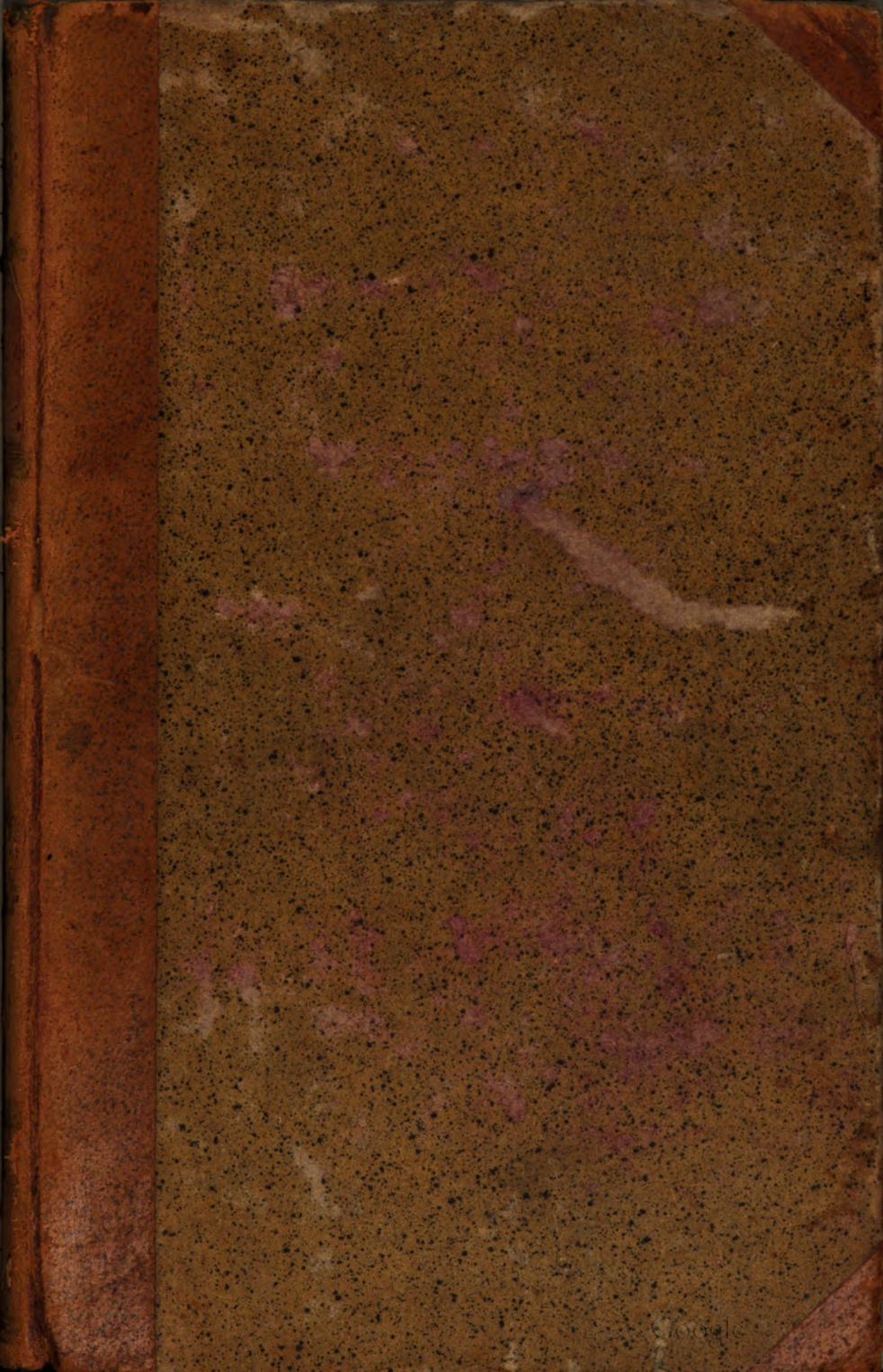

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

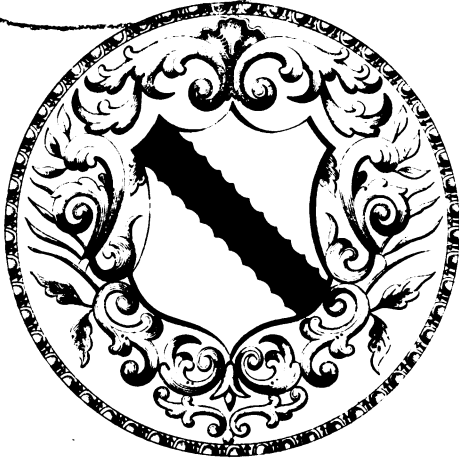

600040943Q

G. 99. H. 4.

E. BIBL. RADCL.

6. 1. 50. 6. 18
C

18955 e. 16
2

Historiae
Amphibiorum

naturalis et literariae

Fasciculus Secundus

CONTINENS

*Crocodylos, Scincos, Chamaesauras, Boas,
Pseudoboas, Elapes, Angues, Amphis-
baenas et Caecilias.*

AUCTOR

Joann. Gottlob Schneider, Saxo.

Imprimebat Jenae

sumptibus suis Fried. Frommann,

1 8 0 1.

Praefatio.

Ex quo primum huius libri Fasciculum publicavi, naturalis Amphibiorum historia, antea taedio et frigore virorum doctorum fere emortua, subito studiis plurium inprimis Gallorum conjunctis suscitata veluti revixit, et studiosorum rerum naturae, praecipue autem Zootomorum ingenia exercere coepit. Contentio enim opinionum magna de ossibus fossilibus in speluncis montis Petrini Belgici olim repertis orta inter viros doctissimos, Belgii et Galliae cives, anatomicam crocodilorum variorum notitiam disputationibus et picturis multis egregiisque illustravit. Quibus si quid lucis vel auctoritatis ex annotationibus meis, inprimis vero Plumerianis, accesserit, operam

non frustra in enarranda crocodili historia collocavisse mihi videbor. Quamquam aegre carui posterioribus Fasciculis operis egregio a Gallo Faujas & Saint Font editi: nec potui picturas craniorum crocodiliorum variatam meam comparare; quod faciens, quibus historia naturalis amphibiorum curae coram qua est, quibusque fortuna libri Gallici totius copiam fecerit. Accessit deinde Historia Salamandarum a Gallo Lattreille edita et picturis illustrata. Totam postea amphibiorum classem studio suo complexus Gallus Dauid in primum Fasciculum generi ranarum verbis et picturis illustrando dicavit. Interim mors immatura Schœpfi um nostram ante absolutam testudinum historiam abstulit: cuius tamen operi volophonem imponendam Schreberus suscepisse dicitur. Qui Cepedianae Amphibiorum historiae versionem germanicam nuper suscepit, et meritum libri Gallici multis modis, praecipue verbis egregiis annotationibus Salamandarum generi

generi illustrando dicatis auxit, Joh. Mat-
thaeus Bechstein, consilium studiis vi-
vium suarum, atque omnino naturali Amphibi-
orum historiae inserviendi paulo altius cepit.
Itaque praeter Blasium Merrum, neam
etiam operam studiis suis associare voluit, cui
jus invitationi libentissime obsecutus sum, eo
quidem magis, quod Synopsi Amphibiorum
vernaculo sermone explicandae, quae versio-
nem Cepediani operis absolutam sequetur, pi-
cturas complurium specierum accuratas adju-
gere licebit. Is erit commodissimus locus cor-
rigendi aut accuratius copiosiusque explicandi,
si quid in his Fasciculis orationis brevitate ex-
clusum, obscuratumve aut humanae naturae vi-
tio peccatum fuerit. Optaveram equidem, uti
viri docti, praecipue autem naturae rerum stu-
diosi, opibusque et divitiis rerum naturalium,
ad hanc Amphibiorum classem pertinentium
beatiores me consiliis et communicandis mecum
notitiis, vel speciminibus animalium dubiis aut
novis adjuvarent, quo feliciter Naturae, fa-

vente plurium ejus sacerdotum pietate, litare
possem. Verum spes ea, quanquam non ni-
mis avida, plane me conatusque meos desti-
tuit: et quos appellavi publice sed modeste,
nemo eorum honestis precibus votisque respon-
dere dignatus est. Verum ego tamen non fa-
ciam, quod amans Daphnidis puella apud
Theocritum minatur:

Βασεῦμαι ποτὶ τὰν Τιμαγήτοιο παλαιστραν
αὔριον, ὡς νιν ἴδω. καὶ μέμψομαι οἷά με ποιεῖ.
Potius non desisto a precibus, et difficile bea-
tiorum frigus verbis eblandiri conabor, quae
forsitan efficient tandem, quod illa Theocritea
puella a sacrorum magicorum cantiuncula ex-
spectabat:

Nūν δέ νιν ἐκ θυέων καταθύσομαι.

Scribebam Idibus Juliis anni 1801.

Crocodylus.

Genus I lacertarum, naturale, maximum, fortissimum.

Characteres generici.

Caput planum, in rostrum productum, rictu amplissimo apertum utrinque patet, dentibus maxillarum longis, inaequalibus, ferratis armatum: lingua lata, integra, tota adnexa et immobilis: nares in rostro extremo medio glandulosae, ovales protuberant et gemino foramine semilunari, exiguo limite disiuncto, et valvula claudendo, patent: aurium fovea operculo cartilagineo clausili obtegitur: truncus scutis tuberculatis vel carinatis loricatur: cauda trunco longior, verticillata, singulis verticillis supra cristatis, ab initio teres, demum compressa: artus humiles, palmae pentadactylae, plantae tetradactylae, utrarumque digiti priores trini unguiculati, postici palmati.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

The second part of the document outlines the procedures for conducting regular audits. It states that audits should be performed at least once a year to ensure that the records are up-to-date and accurate. The audit process involves a thorough review of all transactions and a comparison of the records with the actual physical assets. Any discrepancies should be identified and investigated immediately.

The third part of the document provides guidelines for the storage and security of records. It recommends that records be stored in a secure location that is protected from fire, theft, and other potential risks. It also suggests that records be backed up regularly to prevent data loss in the event of a disaster.

The final part of the document discusses the importance of transparency and accountability. It states that all transactions should be recorded in a clear and concise manner, and that the records should be accessible to all authorized personnel. This helps to ensure that there is no room for error or manipulation, and that the organization's financial health is always accurately reflected in the records.

Crocodilum antiquitas graeca nominavit proprio Ionum vocabulo, quo genus omne lacertarum significatur. Praecipue duas lacertarum species crocodili nomine insignes tradiderunt veteres scriptores graeci, quarum unam crocodilum terrestrem (Linnaeo lacerta stellio audit), alteram crocodilum fluviatilem vocarunt. Hic est, cuius historiam aggredior; quae cum multis adhuc ex antiquorum scriptorum traditione repetitis erroribus sit referta, primo loco ponere iuvabit notitias principum scriptorum graecorum; cum quibus comparabit lector, quicquid a latinis inde fuit conversum: deinde has ipsas notitias cum recentiorum narrationibus contendemus et ad naturae veritatem exigemus.

Primus igitur Herodotus libro secundo cap. 68—70. inter Aegypti memorabiles bestias crocodili speciem et naturam ita enarravit. Per quatuor, inquit, anni menses hibernos nihil edit quadrupes animal, quod

4

---

in terra et lacubus degit. Ova enim in terra parit et excludit, et plurimam diei partem in sicco exigit, nocte vero in aquis conditur, ab aeris et roris nocturni frigore securum. Omnium quae novimus animalium maximum ex parvissimo evadit: ova enim anserinis non multo maiora parit, unde pullus pro portione ovi excluditur: adultus ad decem et septem cubitos et amplius excrefcit. Oculos habet suillos, dentes magnos et exfertos pro portione corporis: lingua inum animalium caret: nec inferiorem movet maxillam, sed superiorem eamque ad inferiorem adducit. Ungues gerit validos, et cutem dorsi squamis tectam, impenetrabilem: In aqua caecutit, sub divo perspicacissimus. Propter moram in aquis os intus anguifugis repletum habet: cum igitur in siccum egressus et recubans aperto ore ad zephyrum hiat crocodilus, trochilus avis fauces ingressus hirudines eligit, et pro beneficio securitatem recipit. Apud quosdam Aegyptiorum sacri habentur crocodili, velut apud incolas regionis Thebaeae et circa Moeridis lacum, ubi selectus unus in utraque regione cibo, ornamentis et vario honorum genere colitur: mortuum vero in sacris monumentis conditum servant. Contra qui circa Elephantinam urbem incolunt

lunt, omni modo insectantur et captos in cibo assumunt. Ex vario crocodili capiendi et multiplice genere hoc mihi omnium maxime narratu dignum videtur. Ubi tergum suillum hamo circumdatum, ad alliciendum crocodilum, in medium flumen venator promittit, ipse ad ora fluminis porcellum, quem vivum tenet, verberat: cuius vocem crocodilus audiens sequitur, interim incidit in tergum, quod deglutit. Posteaquam in terram extractus est, ante omnia eius oculos venator coeno opplet: quo facto caetera facile obtinet, alidqui cum labore domaturus.

Quam notitiam paene totam ipsis fere Herodoti verbis repetiit Aristoteles historiae animalium 2. c. 10 et 5. c. 35. Altero in loco hanc tamen parvam accessionem de suo adjecit Philosophus: Crocodilus, inquit, fluviatilis ova sexaginta cum plurimum parit, alba colore, quibus incubat dies sexaginta. Vivit enim etiam aevum longum. Sunt qui eum tamdiu augeri, quamdiu vivat, confirment. Quod Herodotus quaternis anni mensibus hibernis crocodilum cibo abstinere tradiderat, Philosophus 8 c. 15 repetitum ad latitationem (*φωλαίαν*) animalis retulit. Denique in libro de partibus animalium secundo, capite 17, atque iterum 4, c. 11, lin-

linguam crocodili fluviatilis mutilam nec factis expressam esse ait etiam propter eam rationem, quoniam maxilla inferior immobilis sit et superior quasi eius locum vicesque occupaverit. Unde Plinius crocodilis, inquit, lingua tota adhaeret. Officium trochili repetit historiae libro 9, cap. 6. Venter simplicem et unicum cum reliquis lacertis et testudine communem habere crocodilum utrumque tradit historiae 2, c. 17; sed lienem exiguum crocodilo quod assignant viri docti ex loco 2, c. 15, male id faciunt; philosophus enim ibi inter reliqua quadrupeda ovantia solum crocodilum aquatici definitione non addita nominat. Eadem est ratio gemini loci historiae 2, c. 11, ubi chamaeleonis cutis aspera et color cum crocodilo simpliciter comparatur. Quarum observationum si numerum cogito exiguum, et cum erroribus haud dubiis ab Herodoto suntis comparo, vix mihi possum persuadere, Aristotelem ipsum crocodilum unquam oculis suis usurpasse; potius omnia eum de crocodilo aquatico fide aliena comitum Alexandri et discipulorum suorum tradidisse suspicor. Ex horum vero libris quicquid ad aetatem et notitiam nostram pervenit, tacitis auctorum nominibus in multa scripta derivatum et multis modis turbatum fuit;

ut

ut suum cuique reddere, aut scriptoris cuiusque auctoritati pretium suum statuere sit plane difficillimum, si tamen omnino fieri potest. Ex graecis scriptoribus, qui hodie exstant, proximus aetate Diodorus Siculus I, c. 35. in crocodili descriptione notitiae veterum scriptorum quaedam dubia auctoritate adstruxit, veluti quod ait, crocodilum vitam tam longe prorogare ac hominem, quod dentes duos omnium longissimos exferri, quod non solum hominem, sed quaecumque etiam reliquorum terrestrium animalium Nilo appropinquaverint, ab eo devorari tradit. Addit, ichneumonem, catello similem, ripas fluminis oberrantem enixi crocodili ova exquirere et confringere non cibi gratia, sed ut naturae quoddam in homines beneficium exsequatur. Venationem eius hamo, retibus et ferreis embolis fieri.

Postea Strabo Geographiae libro 17, p. 558. cum Plinio eiusque simia Solino, Plutarcho, Oppiano Cynegetic. 3, 412. sqq. et Aeliano h. a. 8, 25. bellum ichneumonis et crocodili internecinum narrant. *Hunc, inquit Plinius, saturum cibo piscium, et semper esculento ore in litore somno datum parva avis, quae trochilos ibi vocatur, invitat ad hiantum pabuli sui gratia, os primum eius assultim repurgans, mox dentes et in-*
tus

tus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quam maxime hiantes: in qua voluptate somno pressum conspiciatus ichneumon per easdem fauces ut telum aliquod inmissus erodit alvum. Hanc ob causam ichneumones divinis honoribus prosequerantur Heracleopolitani, qui crocodilos odio habebant, narrante Aeliano 10, 47. Qui pugnam utriusque bestiae versibus ineptis cecinit poetaster sub Oppiani nomine crocodilo triplice dentium serie armatum os (τριστοιχα χειλα) tribuit, sua scilicet auctoritate. Simplicem enim utrinque seriem dentium habet supra et infra *pectinatim se stipantium*, quod Plinius ait. De ichneumone ova crocodili confringente testatur etiam Maillet Descript. Aegypti, T. II. p. 150, qui alterum crocodilis inimicum addit; testudinis albicantis genus, *Cersé* dictum ab incolis, quod ova crocodili eodem odio destruat. Huic eidem testudini testimonium perhibuit etiam nuper Gallus Sonnini, Itinerarii Aegyptiaci T. I. p. 334, communi testudinum nomine *thirfé* vocans. Ichneumonem crocodilum dentibus in ipsa capitis cum collo commissura appetentem bis vidisse testatur idem Maillet; unde odium peculiare derivari posse recte negat Sonnini I. p. 330. Per fauces ipsum illapsum evadere per alvum, fabula anilis

fin-

finxit. Eundem sub nomine Hydris, caniculae similis memoravit Eustathius Antiochenus ad Hexaemer. p. 20. Hydram dixit Petrus Damianus II. Epistol. 18, Hyllum Pifides, unde *fullum* duxit Dracontius auctore Salmatio Exercit. p. 446. Hylum avem inde effinxit Timotheus sive Theophilus Alexandrinus apud Allatum ad Eustathium p. 105. Enydrum cum Solino c. 35. dixit Isidorus Etymol. 12, 6. De trochilo ave vide, quae ad Antigonum Carysium cap. 39. collecta posuit Jo. Beckmann p. 68. et ad Aristotelis Narrationes mirabiles p. 26. Auctoribus ab eo laudatis, qui trochilum crocodili fauces ingressum vidisse affirmant, adde Wolfi nostratis Itinerar. Ceylanicum p. 123.

Age nunc persequamur, si quid a Plinio auctorum veterum testimoniis fuit additum. Primum huc pertinet, quod de crocodili ovatione tradit, *ea semper extra eum locum excubare praedivinatione quadam, ad quem summo auctu eo anno accessurus sit Nilus.* Quod divinationis genus illi commune cum aspide, testudine Aegyptiaca, facit una cum Plutarcho Aelianus 5, c. 52.

Alterum est de genere delphini, quod dorsi spina, vel ut est in libris plurimis pinna, cultellata crocodili alvum subire eiusque mollem tenuemque cutem secare dicitur.

citur. Idem tradit Seneca Quaest. natur. 4 c. 2, auctore Balbillo Aegypti praefecto. Hodie id piscium genus ignoramus; nisi cum *Pocohio* Itinerarii Vol. I. p. 202. malis intelligere siluri genus in tabula LXX. ab eo pictum, pinna dorsali pectoralibusque acutis armatum, sed propter parvitatem Delphini nomine non satis dignum. Inter Americani crocodili hostes Gallus *de la Coudrenière* numerat Squali speciem *Requin* dictam, testudinem marinam *Cacuae* vocatam, et piscem armatum nomine. Non paucos conspici refert crocodilos uno alterove pede mutilatos, quem mordicus a testudine auferri narrent incolae.

Tertium Plinii additamentum est de latitatione Crocodili: *quatuor, inquit, menses hiemis inedia semper transmittere (dicitur) in specu.* Ubi quem fluminis Nili vel continentis terrae specum intelligere nos voluerit Plinius, difficile est dictu. Extat tamen innominati scriptoris locus apud Suidam in vocabulo *Φολιδωτὸς*, ubi crocodilus per quadraginta dies hibernos in terra reconditus latitare dicitur. Contra in paludoso luto Americanum conditum frigore hiberno torpescere testatur Gallus *de la Coudrenière.* (*Observations sur le crocodile de la Louisiane dans le Journal de*

de Physique 1782). Pennantus in *Areticae Zoologiae* Vol. II, p. 331. crocodilum Americanum in cavernis subterraneis, quatum aditus infra libellam aquae pateat, refert. In cavernis riparum a mense Octobris ad Martium latitare ait Catesby. Numerum dierum sexaginta posuit Aelianus 10, 21. Civis noster P. Wansleb in Itinerario retulit, duos crocodilos per unum ferme mensem clausos sine ullo cibo se tenuisse, et audivit ab Aegyptiis, crocodilos quadraginta dies impastos vivere.

Quartum tradit solus libro 10, cap. 64, crocodilos vicibus incubare marem et feminam; quod verum nullo modo esse testatur experientia. Reliquae, quae Plinius, Aelianus multique praeter eos scriptores graeci et latini de crocodilo habent singularia, fere omnia ex sacerdotum fabulis et superstitione, qua colebatur per quosdam Aegypti praefecturas, profecta et conficta esse arbitror.

Hanc Aegyptiorum superstitionem respere videtur descriptio satis ampla crocodili ab Achille Tatio scriptore fabulae amatoriae prodita, quam deinde Eustathius Antiochenus in Commentariis ad Hexaemeron a Leone Allatio proditis veluti thema declamationis paene iisdem verbis totam, exscripsit.

Eu-

Eufstathii locum veluti Anonymi locum ineditum posuit graece in perpaucis correctionem, in multis contra vitiosiore, Bulengerus de Venatione Circensi, unde repetitum cum vitiis omnibus vertit Gallus *Belin de Ballu* in Comment. ad Oppiani Cynegetica p. 543. Ponam Achillis Tatii locum ex Eufstathiana paraphrasi multis in locis integriorem factum, et ex miris verborum ambagibus in brevitatem perspicuam contractum, adjectis, quae necessariae visae fuerint, animadversionibus. *Natura, inquit, crocodili inter piscem et terrestrem belluam ambigit; longitudini enim corporis latitudo haud quaquam respondet: cutis corticibus seu squamis (Φολίπιν) rugosa, in dorso similis petrae, colore nigra, in ventre alba: pedes quatuor paulatim in obliquum flectuntur, quales testudini sunt terrestri: cauda longa, aspera (alii libri habent crassa) solidoque corpori similis: neque enim est, qualis in aliis animalibus habetur, sed spinae dorsalis (unius ossis *) terminus, superiore parte in acumina, ferrae den-*

*) Graece est in Achille ἄρχεως ἐν ὀστέων τελευτῇ, καὶ μέροσ' αὐτοῦ τῶν ὀστέων, quod versio reddit, *sed osse uno, quod spinae finis: ac natium pars est, constat.* Quid Salmasius legi voluerit pro verbis vitiolis et ab Eufstathio omissis καὶ—ὀστέων divinare non possum.

dentibus similia, discissa, qua praedam in pugna verberat, uno ictu plura vulnera infligens. Caput uno veluti textu cum dorso cohaeret et quasi ad amussim dirigitur, commissura colli non apparente; reliquo corpore terribilius per omnem maxillarum longitudinem aperitur totum. Quamdiu enim belua os clausum tenet, caput apparet; simul atque ad praedam capiendam hauerit, os totum fit; tumque superiorem tantum maxillam aperit, inferior immobilis et firma manet. Rictus et hiatus oris aperti usque ad humeros patet, eique venter statim subiicitur. Dentes habet multos, longa serie positos: numero quidam tot esse aiunt, quot dies anno integro deus illustrat. Cum egressus in siccum fuerit, considerata corporis longitudine vires simul miraberis.

Hae sunt notitiae praecipuae a scriptoribus veteribus de Aegyptiaco Indicisque crocodilis nobis proditae: in quibus cum Nilotici notas veras indagare sit longe dissillimum, Americanum tamen multis argumentis diversum esse constat, ideoque characteribus suis a reliquis distinguendum, omnibus ingenii viribus connitendum mihi esse video, ut per omnes corporis partes eundo videamus, quid notitiis de crocodilorum genere toto collectis insit vel uniuerso

so generi commune vel speciebus singulis peculiare. Considerabimus igitur primum totum corporis habitum: deinde intestinarum partium praecipuarum formam spectabimus: denique mores singularum specierum, quoad fieri id poterit, invicem comparabimus.

Corpus totum cutis in vicem et loco squamarum, quibus protegitur lacertarum ceterarum fabrica, duriore aliqua squamarum natura defenditur armatum, quam in testudine et crocodilo Graeci a squamis (*λεπίς*) nomine peculiari *φολίδων* distinxerunt, quas corticis vocabulo interdum Plinius interpretatus est. Tergum et caudam ab omni ictu inviolabilia et invicta esse ait Aelianus 10, 24, quoniam tecta et quasi armata sint corticum squamarumque robore, (*λεπίσι καὶ φολίσι*) testis validis aut conchis non dissimilium: contra vulneribus maxime obnoxios oculos, axillas et ventrem, easque partes Tentyritas maxime impugnare, cum crocodilos aggrediantur. Crocodili Aegyptiaci Conr. Gefner totam partem pronam multis corticibus subrotundis squammatim compingi docet, iisque eminentibus secundum longitudinem exasperari: ad latera minores esse, minusque eminere; in ventre candidare, laevesque esse, hoc est, nihil omnino eminere. Propter duriores corticum

na-

naturam Aristoteles et qui sequuntur eius auctoritatem crocodilum cum testudine lege amphibiorum communi et conditione excepisse videntur. Cetera enim omnia cutem quotannis semel vel pluries mutant, et corporis senectutem exuunt; idem a testudine et crocodilo fieri negaverunt. Verum ut de genere testudinum iam olim dubitatum fuisse ab aliis alibi docui; ita maiore etiam iure de crocodilina natura licebit ambigere, a lacertarum ceterarum fabrica multo minus quam testudinea recedente.

Corporis tegumenta in crocodilo Nilotico satis accurate descripsit Jo. Veslingius in *Observ. anatomicis* c. 5, p. 42, cuius haec sunt verba:

Pellis universi corporis crassa est et densa, squamis obserta durissimis, adeoque vel magnam ab externis iniuriis violentiam facile eludit. Squamarum aliae maiores sunt, aliae minores grandioribus intertextae: sub alvo in tessellas sive tetragona conformantur: quo dorsi partibus magis approximant, quadrati et oblongi figuras expriment. Sub ventre in planitiem aequantur; per dorsum vero in montium velut acumina leniter assurgunt. Per superiora dorsi a capite ad extremos usque caudae verticillos ex luteo nigricant; versus al-

alvum et sub alvo, tum internis pedum partibus lacteo candore nitent. Caput univsum cum maioribus dorſi squamis maculis variis nigris tanquam hieroglyphicis eleganter exornatum eſt. Scapulae rotundioribus squamulis parallelis. quaſi textu phrygio redimitae conſpiciuntur. Sub alvo squamarum laxior compages eſt, quibusdam veluti cartilaginibus cohaerentium, atque adeo violentius vibratam cuspidem facilius transmittit. Cauda tandem in minutiffimas pinnulas terminatur, ferrata quadam ſerie ex maioribus in minores gracileſcens, natanti beſtiae palmula et renigium agile et commodiffimum. Contrahitur cauda duobus validiffimis muſculis; adeoque cum a venantibus oppugnatur beſtia, crebris et validiffimis ictibus caudae ſeſe vindicat. Hucusque Veſlingius. Poſtremam de caudae viribus et uſu iam olim prodidit Horapollo Hieroglyphicorum I, c. 67. Non aliter, inquit, exitio tradit, quodcunque arripuerit animal crocodilus, niſi cauda prius verberatum (*διαπληκτιſας*) invalidum reddiderit. In hac enim parte omnis crocodili vis et robur reſidet.

In ſuo (dubium Aegyptio an Americano) Gallus Duverney tria ſquamarum genera per totum corpus, excepto capite, ſola cute tecto,
di-

distributa vidit et descripsit. Primum genus occupat latera, artus, collique maximam partem, fere rotundum, magnitudine inaequale, sine ordine positum. Alterum conspicitur per medium collum, dorsum et caudam superiorem digestum zonarum instar transversarum, in quibus sulci signabant fines squamarum rotundarum iuxta se positarum per series longitudinales. Squamis his mediis eminet crista, altior in lateralibus seriebus quam in ipsa dorfi medietate. Ab initio caudae una utrinque series lateralis carinarum altarum excurrit ad pedis fere longitudinem; abhinc utraque coit, et unita marginem superiorem percurrit. Inter carinas facies caudae cetera teretis superior plana est, ut inferior cum ipso dorso: planities utrinque compressae natando palmae remi vicem gerit.

Tertium squamarum genus obtegit faciem inferiorem colli, maxillarum, caudae, pedum, interioremque brachiorum et crurum cum ventre, tenue, flexile, laeve, quadratum, nec in series nec zonas satis accurate digestum. Color corporis superni et unguium ex viridi et brunneo griseus passim viridi lucidiore permixtus aespum rubigine adesum similat; infra ex albo flavicat.

B

Sia-

Siamensis crocodilus colorem supra faturate brunneum, infra ex flavo albicantem gerebat; maculae ex utroque colore latera variabant. Ab humeris usque ad extremam caudam squamae magnae quadratae zonarum speciem transversarum formabant, numero 52, in tertio iuniore exemplo 56. Zonas occupant colliculi quaterni, qui versus extremum caudae magis magisque assurgunt. Hinc series quatuor eminentiarum per longitudinem omnem dorfi et caudae surgunt, inter quas sulci tres depressi, versus caudam usque profundiores facti, tandem in unum coniunguntur 2 fere pedum spatio a caudae fine, ubi eminentiarum series unica cristarum pinnacearum speciem gerit.

Per latera trunci series duae squamarum ovalium excurrebant, e quibus mediis assurgebant tubera, quorum quodque versus diametrum ovatae squamae maiorem geminam veluti cristam dirigebat. Squamae ventrales quadratae, hexagonae et ovaes passim apparent, versus claviculas et humeros magis magisque irregulares, molliores quam dorsales, 2 fere lineas crassae; sub maxilla inferiore parvae, ovaes, laxae, nec satis in series digestae: collum inferius similes occupabant; pedum squamae supra parvae,

trans-

transversae sibi invicem incumbentes: infernae etiam minores sub digitis granorum speciem gerebant.

Numerum zonarum transversarum satis constantem esse voluit Gallus De la Cèpede, qui ex septem crocodilis Africanis et Americanis unum modo zona unica reliquorum numerum (omissum a viro docto) superasse affirmat p. 199., quod mihi non admodum simile vero esse videtur. Collo medio assignat series duas transversas, quarum prior scuta duo, altera quatuor iuncta habeat.

In longi rostri idem numerum zonarum transversarum plus quam quarta parte maiorem quam in priore esse affirmat; neutrius tamen summam apponit: esse etiam scuta quadrata, quibus constant zonae, quadrata, tuberosa, sed marginem magis eminare, centrum minus quam in Nilotico.

Siamensis 10 pedes $8\frac{1}{2}$ pollices longus, caput cum collo paulo plus quam $2\frac{1}{2}$ pedes longum gerebat; cauda $5\frac{1}{2}$ pedes occupabat: crassitudo maxima aequabat 4 pedes cum 9 pollicibus. Caput longum versus verticem paulisper assurgebat ceterum planum, inprimis versus maxillas extremas, cute tectum inseparabiliter cranio adhaerenti. Cranium passim inaequale tuberibus erat, praeter cristas osseas mediae frontis

duas, pollices duos altas, infra pollicem crassas, non plane parallelas, sed alteram supra alteram ascendentem. In animale tertio iuniore, pedem 1 cum pollicibus $4\frac{1}{2}$ longo, cristae deerant; contra frons scuti formam gerebat, apice contra oculos, quorum interstitium $1\frac{1}{2}$ lineam tantum aequabat. Medium hoc frontale scutum occupabat macula rotunda albicans, radios concolores undique solis instar emittens. (Dubitatio mihi superest non parva, diversam crocodili speciem fuisse tertium crocodilum.) Oculi in maximo crocodilo valde parvi, in tertio parvo magni apparebant, clausi et obtecti palpebris; monstrant rimam 14 lineas longam, rictui parallelam; in tertio parvo rima lineas 7 paulo superabat. Membrana nictitans a cantho maiore obducta motu horizontali oculum velabat, pellucida; iris magna ex flavido grisea; qui color cum vita abierat: conjunctiva delinebat in anulum nigrum, iridem cingentem. Pupilla ex duobus imparium circulo- rum segmentis componitur, invicem se dissecantibus linea per utrumque canthum ducta, minore segmento antrorsum posite. Rictus in longitudinem 16 pollicum patebat; qua latissimus $8\frac{1}{2}$ pollices aequabat: maxillarum discissio 15 pollices cum di-

dimidio longitudine maxima aequabat. Fauces cylindrum 7 pollices 4 lineas crassum, sine difficultate impactum, recipiebant.

Extus sub radicibus linguae cutis maxillarum pertunditur utrinque foramine, quod in meatum flexuosum digitum admittit, et ad glandulam axungia scatentem ducit; quam odorem moschi spargere in suo crocodilo annotavit Gallus Duverney. Contra Plumier ita: *Il y a deux glandes ovales entre les deux machoires inferieures directement sous les yeux. Ces deux glandes étoient grosses comme le bout du doigt index et enchassées dans la peau même: elles sont tendres au dedans et blanches pâles tirant sur le fauve: elle sont comme une poche ou sac dans le milieu, d'où il sort un excrement jaunâtre par une ouverture qu'elles ont chacune sous le plis de la peau du gosier. On trouve deux glandes de couleur de cire jaune de la même grosseur et figure qu'une olive, tout à l'entrée de l'anus dans l'anus même, une d'un coté et l'autre de l'autre. Ces deux glandes sont creuses en façon d'une poche pleine d'une humeur épaisse et jaunatre, qu'on fait sortir en pressant un peu ces glandes par une petite ouverture, qui paroît alors comme un petit spineter ridé. Ce sont ces glandes qui contiennent cet humeur qui sent le musc.*

musc. En dissequant l'animal je n'ai jamais senti aucune odeur de musc, quoiqu' on m'eut assuré qu' on n'en pouvoit pas supporter l'odeur, quand on le manioit.

In suo Gallus Duverney crocodilo longitudinem corporis totius 3 pedum $5\frac{1}{2}$ pollicum reperit; cauda reliqui corporis longitudinem aequabat: latitudo maxima ventris erat $5\frac{1}{2}$ pollicum: caput pollices 7 aequabat; oculorum mensura ab uno cantho ad alterum capta 9 lineas; interstitium oculorum, supra capitis planitiem non eminentium, nondum pollicem aequabat. (In Siamensi maiore gemino animale interstitium satis magnum aderat; in tertio iuniore 1 pedem et $4\frac{1}{2}$ pollices longo 1 lineam cum dimidia non superabat, argumento manifesto, diversam eam fuisse a reliquis duobus crocodilis speciem.) Caput cute tectum tenacissime cranio adglutinata squamis carebat: rostrum acutum foramine rotundo medium perforatum, ibique carne molliuscula repletum est, in qua nares foraminibus duobus semilunaribus patent. Oculorum' situs et canthorum capitis longitudinem sequebatur: palpebra utraque mobilis, sed duriuscula difficulter plicabatur, margine serrato, depili. Orbitae etiam margo serratus erat, non ipsi tamen ossi, ut in chamaeleonte in-

inſculptus, ſed cute complicata factus. (Hæc omnia partim vitiata, quædam in maius aucta ſic repetiit Gallus De la Cèpede: *Ses yeux étincelans, très rapprochés l'un de l'autre, placés obliquement, et preſentant une ſorte de regard ſiniſtre, ſont garnis de deux paupières dures, toutes les deux mobiles, fortement ridées, ſurmontées par un rebord dentelé et, pour ainſi dire, par un ſourcil menaçant.*) Membrana nictitans mortui animalis oculos totos velabat, et verſus canthum maiorem retracta ſua ſponte regreſſa obducebatur oculis. Muſculo regebatur uno, cum in avibus geminus adſit. Alter enim, cuius tendo perforatus tendinem membranam ſuſtinentem axiculi vice gerit, in crocodilo deerat. Qui aderat, longiſſimus ex poſteriore bulbi parte ortus, dimidiumque eius amplexus tendinem tenuem angulo ſuperiori membranæ nictitantis annectebat.

Oculos Aegyptiacus crocodilus apud Veſlingium habet amplos intra capaciſſimam orbitam reconditos, quorum tamen, ob palpebrarum conniventium laxitatem, parva portio in conſpectum ſe profert, adeoque ſuilibus oculis non inepte comparantur.

De Americano ita Plumerius tradit: *Ce Crocodile avoit 6 pieds et 4 pouces depuis le*

le musele ou museau jusqu' à l'extrémité de la queue; sçavoir 1 pied depuis le commencement du museau jusqu' au bout de l'occiput; 8 pouces moins 3 lignes depuis l'occiput jusqu'aux omoplates; depuis les omoplates jusqu' au commencement de la queue, c'est à dire jusqu' à la dernière vertebre de l'os sacrum 1 pied 7 pouces et demi. Toute la queue contenoit le reste, c'est à dire un peu plus de 3 pieds de longueur.

L'oeil du Crocodile ressemble à celui d'un cochon en son regard, mais si farouche qu'il marque bien la cruauté de la bête. Il est fort relevé hors la tête, assez grand et couvert de deux grandes paupieres; l'inférieure se meut ordinairement, quand l'animal veut fermer l'oeil, la supérieure demeurant immobile; il n'est pas tout à fait sphérique, ayant la partie antérieure tant soit peu surbaissée. Cette partie ou ce que nous appelons proprement le blanc de l'oeil est extrêmement polie et luisante; on ne sçauroit discerner, si son fond est noir ou doré, tellement le noir et le doré sont melangés ensemble; car c'est un très bel émail composé d'or et de noir, en manière qu'il semble qu'on ait semé de la poudre d'or sur un champ vernissé de noir. La prunelle est située au milieu de ce champ, elle est bluâtre, bien ronde et
assez

assez ample; mais l'animal la sçait si bien serrer, quand il veut, qu'elle ressemble de fois à l'ouverture que feroit sur une peau la lancette d'un Chirurgien, alors elle est étroite et pointue par les deux bouts; comme si c'étoient deux arcs de cercle qui se compassent en manière que les deux intersections regardent directement les paupières. L'animal couvre entièrement le blanc par une membrane à la façon des hibous, et quoique cette membrane soit assez épaisse elle est pourtant fort transparente et bordée par deux gros plis qui traversent l'oeil obliquement, lorsqu'elle se meut pour le couvrir. Elle sort du côté du grand canthus, quand l'animal veut decouvrir entièrement l'oeil.

Hac membrana crocodilum in aquis insidiandum animalibus oculos obducta velare, visum tamen non obscurare, tradit nescio quo auctore Plutarchus, cuius locum posui in Specimine Physiologiae Amphibiorum altero P. 49.

Nares solus Plumerius ex Americano accuratius descripsit, cuius verba ponam ex Codice Blochiano: „Les deux narines sont situées au dessus du museau dans une grosse glande blanche et dure, elles sont taillées en croissant et se ferment par un cartilage en façon d'une paupière. Il y a quatre conduits
de-

depuis les deux narines en tirant vers le crane, sçavoir deux conduits inferieurs et deux superieurs. Les conduits inferieurs sont les plus étroits et vont aboutir dans le palais sous un cartilage fait en façon d'un rideau situé au commencement de l'oesophage comme la lulette dans le fond de la bouche aux hommes. (Velum palatinum dixit Hasselquist.) Les deux conduits superieurs sont assez amples et vont aboutir directement au cerveau; ils sont tous séparés par un cartilage blanc et tous tapissés par une membrane blanche et molle.“

In Siamensi nares medium rostrum, digiti spatium remoti ab apice, occupabant, colliculi rotundi et planiusculi speciem praebentes, diametro 2 pollicum, quarum interior natura mollicula et squamosa nigricabat. Foramina sigmoidea ope caruncularum alternis in respirando claudenda et rursus aperienda interius conspiciendos praebant ductus cylindricos duos, quorum diameter $3\frac{1}{2}$ lineas aequat, ultra $1\frac{1}{2}$ pollicis longitudinem excurrentes per corpus id, quod os spongiosorum vices gerit, deinde coniunctos cum duobus aliis canalibus retrorsum ad ipsum cerebrum pertinentibus.

Gal-

Gallus Duverney narium speciem externam obiter tantum annotavit, omissa valvarum mentione, quas non magis commemoravit civis eius De la Cepede. Naribus inspirare aerem atque exspirare, simili artificio structis, quale in ranis vidimus, crocodilum etiam in litoribus recubantem arguit miratio Galli *De la Coudrenière*, qui clausis maxillis Americanum crocodilum respirare nunquam videri refert.

Ossa nasalia crocodili Nilotici multo maiora, latiora et longiora quam in longirostri reperit Merck, qui longirostri vomerem desse monet; in Nilotico vero ossa, quae vomerem fulciunt, extus inter nasalia et unguis os in iuniore animale designat futura manifesta. Nervus nasalis in Nilotico tam grandis quam in testudine conspicitur, eodem viro docto annotante.

Aurium foramina supra oculos sita, cute obtegi palpebrae similitudinem aliquam gerente, breviter posuit Duverney. Diameter pollicis latitudo foraminum aequabat; operculi pars superior mobilis multis fibris muscularibus claudebatur et recludebatur. Meatus auditorius brevis alteri extremitati obtensum gerebat tympanum, nudum aperto operculo conspiciendum. Reliqua aurium fabrica similis avium auribus, nisi quod

quod cavitas ea, quae vestibuli vices gerit, multo est laxior, et canales semicirculares ipsi vestibuli camerae insculpti sunt.

In Siamensi Iesuitae aures ita annotarunt. Minor oculorum canthus longissime excurrit ultra locum illum, ubi palpebrae junctae sinum efficiunt, qui infra aures ad earum usque finem pertingit, ita ut longitudo tota a cantho oculorum maiore ad minoris extremum una cum sinu infra aures procurrente 3 pollices 11 lineas aequet. Supra minorem oculorum canthum aurium foramina erant operculo crasso cartilagineo, inflexo, 3 pollices 9 lineas longo claudenda et rursus operculo ab inferiore regione versus superiorem recedente aperienda. Auricularis cavitas digitum minimum admittebat, interiusque ossicula duo tenuia, minuta, malleo et incudi respondentia continebat; manubrium mallei 1 pollicem $4\frac{1}{2}$ lineas longum sustinebat laminam planam, similem forma et magnitudine segmento seminis pyri. Incudis forma erat similis pyramidi brevi et caevae, cartilagine tenui et pellucida constans, apice obverso innitente mallei fini transverso, basi cava tympano obversa.

Accipe nunc notitiam Plumerii ipsius verbis conceptam: *L'oreille du Crocodile est située*

*fituée immédiatement après l'oeil et pres-
 qu'en même ligne; car elle commence d'abord
 après le petit canthus et vient aboutir à
 l'extrémité du crâne ou occiput. Son ouverture
 ou conque est un peu plus large vers l'occi-
 put que vers le canthe; elle est si bien fer-
 mée par un cartilage un peu épais et sem-
 blable à une petite oreillette qu'il semble qu'elle
 n'ait point d'ouverture. L'animal tient si
 bien serré ce cartilage qu'on ne peut découvrir
 l'ouverture que par une petite fente courbée;
 il le hausse pourtant et le baisse à son plai-
 sir. Au dedans de cette conque il semble y
 avoir deux timpans, l'un grand l'autre pe-
 tit. Celui-ci est tout joignant le canthe de
 l'oeil et l'autre un peu plus avancé vers l'oc-
 ciput. Le petit est épais et grisâtre, et le
 grand blanc, mince et transparent et un peu
 convexe par dehors. Il est de figure ovale
 et grand à peu près comme la moitié de
 l'ongle. Le marteau qui n'est proprement
 qu'un stilet mince, osseux et élargi aux deux
 extrémités en trompette ou en patte arrondie,
 traverse toute la cavité intérieure de l'oreille,
 étant attaché par un bout dans le creux inte-
 rieur du timpan et de l'autre sur la convexité
 de la fenêtre ovalaire. Nota que je n'ai
 pas pu bien observer, s'il est véritablement at-
 taché, car il est un peu mobile. Il est ap-
 puyé*

puyé sur deux petits traversiers minces et osseux, sur l'un presque vers le milieu et sur l'autre tout joignant la fenêtre ovale semblable à une manière de timpan, qu'un de ces deux petits traversiers minces et osseux traverse comme une corde traverse la peau d'un tambour. Enfin on voit deux conduits dans le fond de l'alveole, l'un qui descendant penetre jusques dans la boîte du cerveau, et l'autre qui passant tout au travers de la largeur du crane va communiquer directement à l'autre alveole opposite sans entrer dans la boîte du cerveau. Quand on a aussi oté le timpan de l'oreille, on voit un trou profond qui penetre jusqu'à la substance du cerveau, et au milieu de ce trou on voit un petit stilet mobile sortir du fond de ce trou. On voit encore une petite avance qui fait comme deux sinus. Au bout de cette petite avance il y a un nerf attaché, qui se recourbant en façon d'un crochet descend dans le fond de l'alveole. Tout au commencement de ce premier nerf et tout contre le bout de l'avance il y a un autre nerf attaché au premier, dont un bout descend dans le cerveau et l'autre s'attache au timpan. Le nerf auditif est composé de quatre cordons menus. *Quam egregiam notitiam miris modis mutilavit fur literarius* Feuillée Journal d'Observations, cuius

ius librum qui germanice vertit, suas etiam ineptias erroribus Galli adjunxit, Vol. II. p. 173.

Antequam progredior, decet admonere lectorem, Plumerium non annotasse foramina magna ovalia post oculos in scuto frontali plano exsculpta et ad cavitatem auricularem pertingentia, extus vero cute communi capitis obiecta, quae sceleti pictura manifesto ubique conspicienda exhibet. In Siamensi Iesuitae foramina ista nec annotarunt, nec pinxerunt; in suo Duverney foramina orbitalibus minora ad canales auditorios pertinere annotavit breviter, in cranii pictura literis V signavit et aurium foramina vocavit, rotunda.

In comparatione auris ex crocodilo Nilotico et longirostri descriptae a doctissimo Merckio mihi multam dubitationem attulerunt verba, ita ut nesciam, foramina frontalia an lateralia aurium foramina loquatur vir doctus. Itaque ipsa eius verba quam fidelissime potero in sermonem latinum translata ponam.

„Foramina, inquit, ossi scuti insculpta, quibus adhaeret cutis cartilagine tympani, vel aurium foramina, in utraque crocodili varietate (Nilotica et longirostri) pone orbitam recta sunt sita, errorisque causam. In-

dis

dis praebuerunt, ut oculos crocodilo quatuor inesse putarent. Ambitus horum foraminum cum orbitis comparatus in Nilotico exiguus quartam partem earum vix aequat, in longirostri contra orbitas superat. Deinde longirostri deest operculum Nilotici, (lateralis foraminis?) igitur desunt etiam foramina sigmoidea, tendines ad operculum pertinentes transmittentia, et ossi occipitali Nilotici insculpta. Contra in longirostri omnis apertura (frontalis an lateralis?) cute supertensa tegitur: ambitusque eius tam amplus maiorem aeris incumbentis impetum admittere debere videtur. In Nilotico forma foraminis huius (frontalis an lateralis?) utrinque (in utroque latere est in germanico) simulat lunam dimidiatam cornibus divergentibus; contra in longirostri simulat segmentum conii, cuius apex introrsum basis extrorsum vertitur. Licebit hinc forte conijcere, longirostri vitam magis aquaticam quam Nilotico a natura fuisse definitam. In utraque varietate idem organi auditus apparatus adest. In cavitatibus ossis temporalis utrinque foramen apparet, per quod stapes obliquus descendit et sine bucciniformi fenestram ovalem obturat. Altera eius extremitas per aliud foramen supra intra scutum prodit ad impel-

pellendum tympanum. Iuxta fenestram ovalem posterius tuba Eustachiana prodit, et per partem posteriorem condyli maxillae superioris adscendit. Intra cranium convexitates duae labyrinthi adsunt ut in testudine. Margines foraminis magni, quibus tympanum adhaeret, iunctura ossium, temporalis, parietalis et zygomatici efficit.

In quibus me dubium haerere iam sum antea confessus. Est enim penes collegam meum, Medicinae Professore, Otto, cranium crocodili, quod in tabula hic apposita pictum accuratissime exhibeo, in quo foramina frontalia post orbitas, quae ad aures referunt viri docti, plane desunt. Locum tamen eorum ex comparatione aliarum specierum punctis delignavi in pictura. In descriptione specierum a me ipso inspectarum annotavi sedulo, sicubi tentando foramina vel foveas cranii post orbitas persentiscere potui.

In Americani crocodili, quem dicit, cranio nuperrime etiam Matthias Iacobson (Animadversiones circa Crocodylum eiusque historiam, quas sub praesidio Andr. I. Retzii p. M. I. Lundae d. 10. Iunii 1797.) foramina duo irregulariter quadrata in plano frontali pone orbitas annotavit, cute tenui tecta, in orbitas patentia, post orbitas vero

II.

C

sinus

sinus eorum in cavitatem auricularem definit. Quaerit vir doctus, num tubae forte Eustachianae vicem gerant? et situm formamque eorum in capite Nilotici cataphracti et Americani imbricato scire cupit. Praeterea foramen aliud sed angustius inter duo auricularia foramina adesse ait; in nucha etiam sinus duo semilunatos musculis inferendis servire putat: quorum iuxta cornu inferius foramen parvum pertingit ad auricularem cavitatem: Hucusque vir doctus!

Nupera Systematis Linnaeani Editio aures lineares tradit, supra valvula clausiles: quas ineptias obiter commemorasse satis fit.

Dentes habet magnos, inaequales, et in maxilla superiore plerosque exsertos, ita ut etiam ore clauso, cum labia non adsint in hoc genere, foris spectentur e superiore maxilla deorsum prominentes, et quidem anteriores omnes, postremi aliquot non item, pectinatim se dentium serie una utrinque stipante; hinc crocodilo morsus horribili tenacitate convenire, recte iam olim pronunciauit Solinus. Canini sunt omnes et cavi; hinc iam olim Plinius, *Canini*, inquit, *dentes crocodili febres statas arcent, ture repleti: sunt enim cavi.* Sed alibi idem Plinius dentem crocodili maxillarem, anne-
xum

xum brachio, venerem concitare ait; ubi error in natura dentium admiffus est non minor, quam in medicamento viribus. Inferioris maxillae dentes inter superiores recepti se in lacunas gingivarum et ossis maxillaris infinuunt; anteriores bini apicem adeo maxillae superioris perforant et desuper cuspides exferunt. Unde mihi nata est suspicio, locum Aeliani 12, 41. de genere crocodili Gangetici, quod ait habere in extremo rostro partem eminentem cornu mentientem, (*ὡς κέρας*) vel ut habet lectio vulgaris, eminentiae ceraftae serpentis similem, non pertinere ad crocodilum longirostrem, quod Gallus Cepede putabat, nec ad Siamensem, post oculos in fronte carinata tubera gemina, alta gerentem; sed potius apices prominentes anteriorum dentium maxillae inferioris obiter inspicienti bestiam formidabilem cornu speciem extantibus praeuisse.

In Siamensi 10 pedes $8\frac{1}{2}$ pollices longo maxilla superior dentes 35, inferior 32 gerebat inaequales, basi crassiores, cuspide acutos, ex quibus 10 maiores. Horum sex ad inferiorem, reliqui ad superiorem maxillam pertinebant. Infra anteriores duo, basin $6\frac{1}{2}$ lineas crassam gerentes, coeunte maxilla utraque rostrum extremum perforabant.

C 2

rabant.

rabant. Alterum par non longe hinc remotum marginem maxillae superioris exculperant vi summa applicati; posterius par mediam fere maxillam occupabant, et supra iuxta marginem superioris assurgentes eminebant. Geminum par dentium maiorum in anteriore parte superioris maxillae situm fere eundem habebant. Dentes reliqui omnes in oppositae maxillae cavitatem quisque suam recipiendi conveniebant, magis minusve introrsum flexi. De cava dentium radice, quos tamen vi defractus multos viderant, tacent Iesuitae.

In crocodilo 3 pedes $9\frac{1}{2}$ pollices longo Gallus Duverney dentes omnino 68 reperit, 19 videlicet in superiore maxilla utrinque positos, 15 vero in inferiore, magnitudine inaequales, acutos, caninis similes omnes, versus fauces paulum inflexos, pectinatim invicem coeuntes, cum maxillae iunguntur, ita ut apices superiorum dentium cava gingivarum inferiorum ingrederentur; partim vero iuxta se invicem applicati et exserti eminebant. Radix ipso dente crassior et longior, cavitatem ad corpus ipsum dentis pertingentem habebat. Alveoli dentium excisorum in fundo monstrabant dentes minores, lineam cum dimidia longos, in maiorum locum successuros olim.

Cro-

Crocodylus Americanus Plumerii longus
 6 pedes cum 4 pollicibus supra 34, infra
 32 gerebat, de quibus ita doctissimus Gal-
 lus tradit: „Chaque dent a la même figure
 que les dents canines des chiens, excepté
 que leurs côtés sont relevés par deux petites
 arêtes tranchantes, et que leur racine est
 ronde et creuse comme une pipe à tabac ou
 à fumer, avec une échencrure assez profonde
 qu'on ne remarque pourtant point dans les
 dents des vieux crocodiles. Un Philibustier
 m'en montra un jour une dent qui n'avoit
 aucune échencrure, elle étoit si grosse, que
 le creux de la racine contenoit la charge de
 la poudre d'un fusil boucanier; ce que me
 fit juger de la grandeur de l'animal. La
 plus grosse dent de celui-ci dont je fais la
 description pouvant a peine contenir dans son
 creux une demi amorce de poudre. Nota
 que le plus grand crocodile que j'ai vu ou
 pris dans l'isle Saint Domingue n'a jamais
 excédé la longueur d'entre huit à neuf pieds.“

„Cet animal avoit quatre ou cinq dents
 cassées, particulièrement une des plus gros-
 ses. Je ne fais contre quel sujet il pouvoit
 les avoir cassées. Ayant fait bouillir la ma-
 choire j'en tirai toutes les dents très aisément,
 et sous la plupart de ces dents j'en trouvai
 d'autres nouvelles et de diverses consistences.

Car

Car les jeunes étoient encore fort tendres, et les autres presque aussi dures que les vieilles qui sortent avec le tems de leurs alveoles pour faire place aux nouvelles de même que nous lisons les éléphans jetter leurs dents, auxquelles il en succède des nouvelles."

Qui Nilotici crocodili sceleton cum Gangetico seu longirostri comparavit accuratissime I. H. Merck in Symbolis literariis Hafsiacis Fascic. V. p. 73 — 87. dentes in superiore Nilotici maxilla 40, inferiore 38 posuit; contra in longirostri supra 60, infra 58 adsunt; in minore et iunioris exemplo idem vir doctus supra 56 tantum reperit, et in omnibus crocodilorum speciebus semper numerum dentium inferiorum duobus minorem adesse quam superiorum affirmat. In exemplo fere 12 pedes longo Gallus De la Ceppe supra 58 dentes, infra 50 numeravit. Eisdem ut in Nilotico cavos esse affirmat Merck; mihi in cranio Barbyensi satis magno, utpote duos fere pedes longo, dentes aliquot diffracti cavitatem nullam monstrabant. Omnes vero anticam faciem convexam posticam concavam, marginem utriusque acutum gerebant, per longitudinem striati seu angulati, breves maioribus mixti.

Illustris Peter Camper in Dissertatione inserta Actis Societatis Anglicanae Vol. 76 et

et germanice conversa inter Opuscula minora Vol. III. qua maxillarum petrefactarum, in monte S. Petri prope urbem Belgicam Maestricht repertarum, fragmenta pertinuisse olim ad physeterum ignotum aliquod genus, non ad crocodilum aliquem hodie incognitum docere conatus est, obiter p. 9 annotavit germina dentium in cava veterum radice succrescentia interdum, ubi adolescentem vetus moratur, latera maxillarum perforare, qua via pateat facillima, cuius rei exemplum præbere cranium aliquod permagnum crocodili in Museo suo asservatum vir doctissimus ait.

Ex eodem S. Petri monte Belgico maxilla inferior eiusdem animalis petrificata translata fuit et Museo Parisiensi inserta, quam pictam dedit addita Epistola ad amicum communem, Hermannum Argentoratensem, literatissimus Gallus, Aubin-Louis Millin in Ephemerides Gallicae Magasin encyclopédique Anni I, Tomi VI. p. 34 seqq. unde transferam huc, quæ mirationem mihi fecerunt, cum qua traderentur auctoritate, ignorarem.

Camper avoit avancé que cette tête étoit celle d'un cetacée, encore inconnu, mais il est revenu lui même sur cette opinion, et il a paru penser, par la suite, qu'elle devoit ap-

appartenir à un amphibie du genre lézard, lacerta, et d'une espèce voisine de celle du crocodile. Ce morceau, unique dans son genre, a fixé l'attention de beaucoup d'autres observateurs. L'opinion dominante aujourd'hui est celle que cette tête appartient à une nouvelle espèce de crocodile: on fonde cette opinion sur la conformation des dents qui sont implantées dans un os de même nature, et qui leurs sert d'alveole, pendant qu'il est fixé lui même par de fortes racines: on distingue dans la gravure ces dents, qu'on peut appeller doubles; quelques unes sont dépourvues de la partie saillante, et ne laissent appercevoir que la loge qui seroit à les recevoir.

Ce caractère n'a été indiqué ni par Linnæus, ni par La Cèpede, ni par Laurenti, qui ont travaillé à faire connoître la classe si difficile des amphibies; c'est d'après un assez grand nombre de têtes osseuses de crocodile qu'on dit l'avoir observé. Il faut attendre l'ouvrage du citoyen Faujas pour en avoir la démonstration dans la tête du crocodile; il doit publier la tête et le squelette de tous les crocodiles connus, et de quelques espèces nouvelles.

Ce caractère de dents implantées dans un os de même nature se trouve dans la tête
fos-

fossile, dont je Vous envoie la représentation: s'il est en effet le même dans les crocodiles, c'est une forte induction qu'elle a appartenu à une espèce du même genre.

Caute vir doctissimus postrema subiunxit. Nec enim ipse unquam similes crocodilorum dentes vidi, nec ab alio quoquam hucusque descriptos reperire memini. In pictura addita maxillae inferioris condylum coracoideum conspicio, quem in Siamensi crocodilo solo Iesuitae reperisse videntur, non satis locupletes in disputatione anatomica auctores. In reliquarum tamen lacertarum maxilla inferiore corac oideus processus adest.

Qui nuperrime fossiles montis Petri maxillas descripsit et pinxit Gallus Faujas Saint Fond in Historia naturali montis S. Petri, eandem Musei Parisiensis maxillam pinxit in Tabula IV, ubi tamen condylus multo obscurior apparet. Idem Fasciculi II. p. 74 dentes Africani crocodili ab Asiatici dentibus diversos posuit, sed notam simul non annotavit. Deinde dentes secundarios cava radice inclusos cum aetate in locum maiorum succedere aut vicem casu defractorum gerere negat; quoniam etiam in senibus crocodilis reperiantur inclusi maioribus, nec maiores sine damno minorum propter utrorumque formam et fabricam defringi aut de-

destrui possint. De specie animalis, cui propriam maxillam fuisse putet, expectare nos iubet disputationem Gallus fasciculo libri octavo inferendam, cuius primum et secundum adhuc solum tractavi. *Nous réservons cette discussion pour la huitième et la neuvième livraison, où il sera question d'examiner, si cette tête a appartenu à un cétacé inconnu ou à un crocodile d'une espèce nouvelle qui diffère du crocodile du Nil et de celui du Gange.*

Civis eius La Cepede Crocodili Nilotici et Americani dentes superiores interdum esse 36, inferiores 30 ait, eosque robustos, inaequales longitudine, conicos, striatos, acutos, parumper cavos et retrorsum flexos.

In Americani, uti censet, dentibus cavis minorem inclusum, quin adeo in maximorum pullo succrescente tertium brevem, cono dilatati forma, caesio colore, germinantem vidit et memoravit Iacobsson.

In maxilla is superiore 40 dentes, inferiore 38 numeravit. Superiores omnes ore clauso exserti apparent: universi radice simplice et cava gaudent, cavitate plus minusve ad summum apicem pertingente. Longissimi et crassissimi sunt anteriores, etiam parumper introrsum et retrorsum flexi, acuti:

ti: inter quos similes minores seriem occupant. Maxillares supra 16, infra 14 adsunt, breves, lateribus utrinque compressis, obtusi, apice fere rotundato. In maxilla superiore foramina adsunt quatuor, quae clauso ore intrant, interdum etiam plane osseam foveam penetrant apices dentium totidem inferiorum: praeterea sex dentium brevium paria inferiora in superioris maxillae margine impressiones fecerunt non adeo profundas. Quaedam de dentium diversitate specierum differentia arguente dicentur infra, ubi cranii partium mensurae traduntur.

Ore aperto lingua apparet maxillae inferioris interstitium totum occupans eiusque margini interiori tota adfixa. In Siamensi constabat carne spongiosa crassa et molliuscula, cute tecta, uti palatum, flavicante et tuberosa; in lingua tamen laxa et rugosa, in palato contra adstricta apparebat.

In suo Gallus Duverney linguam 3 pollices longam, versus medium 5 lineas latam, margini inferiori maxillae inferioris totam adnexam et cute multo latiore obductam, innumeris foraminibus pertusam, quae ad glandulas infra positas ducunt.

In Indico crocodilo Borrichius linguam crassa quadam tunica obductam vidit, substantiae tenerrimae, glandulosam, albican-

tem

tem et compacta pinguedine circumdatam, rangiferorum linguae non admodum dissimilem. Epiglottis spectabatur latissima et fere semicircularis, totasque fauces claudens, idque fortassis, inquit Borrichius, ne dum animal aperto rictu dormit vel ichneumon vel aliae in os illapsae bestiolae viam statim ad ima usque viscera inveniant. (Epiglottis est, quod velum palatinum vocavit Hasselquist.)

Lingua Nilotici crocodili apud Veslingium sub maxillae inferioris aspera pelle quasi laxo vinculo comprehensa delitescit, adeoque in deglutitione, quando opus attolli non potest; motui tamen non saporì accommodata videbatur Veslingio.

De Americano ita narrat Plumerius. *La langue étant depouillée de deux peaux ou membranes qui l'entourent de tout côté ressemble bien à un fer de flèche longuet et un peu emouffé. Elle avoit six pouces de long sur un peu plus de deux de large à sa racine, où elle a environ un pouce d'épaisseur. Elle est très blanche, ferme, nerveuse, musculeuse et glanduleuse. On voit sur sa surface supérieure quelques fibres en façon de quelques petits filets qui vont aboutir à quelques petits corps calleux incorporés dans la peau même qui couvre le dessus*
de

de la langue. Cette peau est un peu épaisse et marbrée de jaune et de gris foncé. Elle est ridée légèrement par de très petits fillons en façon de réseau, et on voit dans l'entredeux de chaque maille de petites papilles fort peu éminentes. La peau de dessous est beaucoup plus forte et le triple épaisse; car elle est composée de deux membranes, l'une musculeuse, qui est l'intérieure, et l'autre nerveuse et toute couverte de quelques écailles en dehors.

Linguae ministerio scilicet crocodilus opus non habet nec ad vocem, bovillum mugitum imitantem, nec ad praedam convertendam, quam ille integram ingurgitare solet. Americanum crocodilum cibum semper extra aquas sumere affirmat Gallus de la Coudrenière, nisi si quando pisciculum aut osireum aliquod devoravit. Animalia maiora litore derepta et fundo aquarum immerfa suffocat, postea in siccum relata devorat. Pisciculos maiores, veluti soleas, captos super aquas effert cum capite, mox dentibus arreptos deglutit.

Artus fere aequales fabrica, longiores tamen habet posteriores, uno etiam digito exungui in plurimis speciebus minores, et fere semper palmatos membrana digitos jungente natatoria. Singulare est, quod in motu ar-

artuum iam olim annotavit Aristoteles historiae animal. 2, c. 1: *Oviparis, inquit, animalibus, ut crocodilo, lacertae et reliquis generis eiusdem crura cum priora tum etiam posteriora antrorsum flectuntur paulum in latus vergentia.* Quae eadem motus observatio nititur fabrica ossium, quae pedes posteriores regunt et fulciunt, in quibus fibulam radio anteriorum aequalem adesse in crocodilo animadvertit Gallus *Duverney*, qui non immerito brachiis quatuor potius quam pedibus incedere hoc genus autumat. Verum tamen haec ossium tibiam et ulnam comitantium aequalitas ad omnem lacertarum gentem pertinet; itaque recte quis eius notam hanc ediderit: *corpus caudatum, squamatum vel porosum, artubus quatuor, brachiorum instar, motu obliquo promovendum.* Philosophi sententiam Plinius pervertit libri XI sect. 102 *ova parientibus quadrupedum crocodilo, lacertis, priora genua post curvari posteriora in priorem partem affirmans: esse autem crura his obliqua humani pollicis modo.*

In Siamensi, 10 pedes $8\frac{1}{2}$ pollices longo, pedes postici, 2 pedes 2 pollices longi, solum usque ad apicem unguis omnium longissimi plus quam 9 pollices longum; unguis hic per curvaturam suam longus erat $1\frac{1}{2}$ pol-

$1\frac{1}{2}$ pollicem, basis $7\frac{1}{2}$ lineas lata. Digitus quartus exunguis, conicus, cute crassiore et fere granulata tegebatur: omnes quaternos membrana iungebat natatoria, crassa, ita ut binos priores a primo articulo, ceteros a secundo articulo comprehenderet. Pedes anteriores paulo breviores brachia humana mentiebantur, digitorum quinorum extimi utrinque bini exungues et conici erant.

Descriptio omisit, quem pictura supini crocodili monstrat, limbum cristatum, qui pinnae instar marginem exteriorem planum artuum a digiti extimi apice usque ad initium cubiti et cruris ambit, qualem in Americano ex pictura Sebana annotavit Laurentius, et ex natura pinxit Plumerius.

In suo Gallus Duverney pedum anteriorum longitudinem a corpore usque ad ungues $6\frac{1}{2}$, posteriorum $7\frac{1}{2}$ pollicum reperit; pedum posteriorum digitos quaternos exungues Jongiores anterioribus annotavit, membrana etiam natatoria granulata, latiore iunctos, quos medios squamae maiores utrinque minores obtegebant; ungues nigricabant, parumper inflexi minus quam dentes acuti.

In Africano et Americano, quos pro una eademque specie habet, Gallus De la Ce.

Cepede saepissime marginem exteriorem pedum denticulatum posuit, (*le bord extérieur est le plus souvent denticulé*) p. 200. quod ipsum vocabulum *saepissime* argumento esse potest, virum doctum plures species confudisse earumque notas peculiares uni communes fecisse. In longirostri non annotatam verbis pictor cruriam pedum nimis magnam in pictura tam minuta apposuit.

Ex sceleti partibus praecipuam cranii fabrica meretur attentionem - vel ob solam maxillarum iuncturam singularem, quam falsam olim cum aliis tradidit Aristoteles; nec desunt vel hodie, qui veterem errorem paulisper immutatum renouent. Inter recentiores anatomiae magistros vetus error usque ad Vesalium permanavit; et cum omnes superiorem maxillam solam mobilem crederent, pessime cum psittacorum maxilla eam compararunt. Primus Gallus Duverney inveteratum adeo errorem plane destruxit: nuper etiam egregiam cranii crocodilini Aegyptiaci cum Gangetico comparati descriptionem partim ex Petri Camperi schedis dedit; sed qui cranii accuratam cum reliquarum lacertarum fabrica ossea comparationem institueret, et ossium singulorum formam et usum ex analogia enarraret, equidem nondum reperire vel legere memini.

Age nunc ordinem antea institutum in explicandis cranii partibus sequamur.

Qui Siamensem secuerunt Jesuitae, utriusque maxillae motum, inferioris tamen obscuriorem admiserunt, muscutorumque adeo utramque moventium enumerationem addiderunt. Attamen ipsa ossium inspectione convicti et coacti posuerunt, quae maxillae superioris motum omnem plane tollunt. Utramque aiunt ope processuum osseorum quatuor coniungi, eorumque duos minores sibi invicem applicatos, dum os clauditur, tendinibus firmari; duos reliquos enarthrosi jungi, inferiore processum superioris in cavitationem suam admittente. Totum cranium uno osse compactum, nullum suturae vestigium monstrabat, in quo maxillae superioris conjunctae fines persequi liceret. Superior cranii pars interius septo crasso et durissimo divisa sub se trium pollicum spatio cerebrum continebat vix 2 pollices longum, 7 ad 8 lineas latum, et cum cerebello formam cucurbitae lagenariae mentiens, supra griseum, intus albicans; unde nervi optici, ex lateribus partis anterioris orti, separatim nec sibi invicem ut in piscibus juncti, procedebant. Muscutorum notitiam cranii descriptioni subjungam.

II.

D

In

In qua notitia jam olim Gallus Duverney processus osseos tendinibus junctos annotavit, eosque in crocodilo a se dissecto defuisse admonuit. De suo vero ita docentem nunc audi. Motum superioris maxillae nullum esse posse, vel ex fabrica ossium apparet, quae a cranio non sunt separata, ut in pittacorum genere et quibusdam aliis avibus, quae maxillam superiorem aliquatenus movent, sed prorsus coalita, ut juncturae vestigium vel suturae nullum conspiciatur. Singularis vero maxillarum junctura ex usu rictus amplissimi ad deglutiendam et retinendam praedam dentibus caninis omnibus, non item ad comminuendam motu maxillarum laterali, aptissimi, pendere videtur. Ossa scilicet temporalia posterius cornu emittunt deorsum flexum, cuius infima pars gemino veluti condylo prominet et in geminam cavitationem utriusque alae maxillae inferioris, superiorem, quin adeo totum cranium longitudine superantis, ingreditur.

In locum processus coracoidei anterioris cum temporalis ossis tendine jungendi, qui plane abest, successit alter posterior, in quem maxillae inferioris ala utraque ultra geminam articulationis cavitationem definit, multo majorem et crassiolem quam in carnivoris aliquot animalibus veluti leone et lupo ad
ape-

aperiendum rictum regendum musculo, qui ex cornu ossis occipitalis ortus extremo processui jungitur et vires musculorum maxillam inferiorem detrahentium adjuvat. Vel haec condyli cum occipite junctura satis docet, crocodilum praedam arreptam faucibus ingerere crudam, nec ullo modo dentibus confringere vel motu maxillarum laterali commolere posse. Hucusque Duverney, qui cranii desuper conspecti et maxillae inferioris iconem satis bonam apposuit.

: Musculorum caput regentium duos maximos vertebrae dorsali nonae utrinque adjunctos repererunt in Siamensi crocodilo Jesuitae, qui caput attollerent. Duo alii in vertebra quinta dorsali intra thoracis spatium orti, pedem cum dimidio longi et pollices 3 cum dimidio crassi, caput deprimebant. Quintus et sextus multo minores lateribus versus claviculas adjuncti maxillam inferiorem aperiebant. Deinde geminus utrinque musculus, magnus, tumidus maxillarum articulationem ambiens motum capitis lateralem regere videtur.

Hos capitis musculos in suo crocodilo Gallus Duverney annotare omisit. Borrichius musculum cervicis flexorem, octo digitos transversos longum tres crassum, rotundum et substantiae solidissimae annotavit,

in quo uterque fibrarum muscoli versus, intermedio nervoso tendine, pulchre eminebat, pennam anserinam non inique referens. Breviter Veslingius de Aegyptiaco: Maxilla, inquit, superior capiti per harmoniam jungitur, adeoque cum illo movetur: inferior mobilis quidem sed obscure, nisi caput irritatum animal erigat: musculos constrictorios habet validissimos, qui pariter motum eiusdem comprobant. Maxilla utraque maxima longitudine praedita, superior tota ossa; nisi quod anterius exigua habet foramina pro naribus.

De Americano ita Plumerius tradit: *La machoire inferieure est composée de deux os principaux joints au bout partie par suture et partie par harmonie. Ils sont creux en partie; leur substance est très solide et très blanche et sans moelle. Chaque os est composé de trois pièces jointes partie par harmonie et partie par une grande digitation. Il y a quinze ou seize alveoles fort profonds tout le long du bord supérieur de chaque partie de cette machoire; et chaque alveole contient une dent qui s'y enchâsse par gomphose. Je ne pus examiner de combien de pièces étoit composé le crane et la machoire supérieure à cause que le coup d'arme en avoit fracassé tout le devant, rompu en travers la machoire*

choire et fendu tout le crâne bien avant vers le derrière. J'avois bien réservé un crâne entier d'un autre que je pris quelques jours après pour l'examiner bien à loisir, mais mon retour inopiné en Europe ne me permit pas de le faire bouillir pour observer de combien de pièces il étoit composé.

Conjunctionem maxillae inferioris immanis longitudine cum temporali osse comparat Blumenbachius in Osteologia comparata p. 238. cum articulatione radii et humeri in humano sceleto.

Gangetici sceletoni omnino cum Nilotico convenire excepto capite affirmat Merck. In illo videlicet rostrum multo productius aemulatur mergi rostrum angustum: dentes pro portione minores, eava radice. In foraminis narium fundo foramina duo incisiva apparent. Ossa maxillaria rostrum component; inter os maxillare et os unguis nasalia minuta inseruntur. Os intermaxillare (incisivum maxillae vocare cum aliis) fere tertiam rostri partem occupat. Os unguis velut in Nilotico canalem lacrimarum manifestum habet, a Gallo Duvernoy omissum.

Condylus occipitalis velut in avium cranio simplex adest in utraque specie. Naribus Gangetici vomer deest: nasalia ossa breviora et angustiora sunt quam in Nilotico

Sinus

Sinus sphenoidales tenues, in ovorum speciem intumescences, magnam orbitae partem posterius implent a latere prospecti: in Nilotico multo minores et plani. Condylus maxillae superioris excipitur a maxilla inferiore: differtque eatenus crocodilus a reliquis animalibus. In iis enim maxilla inferior condylum exporrigit, qui a maxilla superiore excipitur. Singularis haec articulatio causa est erroris veterum, qui mobilem maxillam superiorem statuebant, quemadmodum in psittaco, aquila et cet. Mobilitas haec a situ relativo pendet, quo in errorem inducuntur imperiti. Haec de maxillarum crocodilinarum articulatione et motu verba sunt Camperi a Merckio relata: in quibus accuratam viri egregii diligentiam non agnosco. Multo enim haec copiosius jam olim Gallus Duverney enucleaverat. Hinc satis mirari non possum exortum tamen nuperrime in Suecia virum doctum *Matthiam Jacobsson*, qui crocodilini generis a gente lacertarum reliquarum separati has notas poneret: maxillam superiorem mobilem, dentesque exsertos. Quanquam video virum doctum maxillarum conjunctionem eiusque rationem omnem bene vidisse verbisque explicasse, p. 12. ubi tamen iterum est: *in superiore maxilla condy-*
los.

los duplicatos invenias: estque haec ipsa, quam memoravimus, articulatio, quae superiorem maxillam reddit mobilem quidem, verum ob parum impressam fossarum glenoidearum cavitationem, debiliorem quoque efficit articulationem. Is in condyli coronoidei, ubi videlicet adest, regione maxillae inferioris marginem superiorem et inferiorem parum exsertum esse annotavit: in parte postica maxillae inferioris adesse foramen magnum, exterius cute communi tectum: duo alia interiora adesse et musculos motorios ingredienti admittere: totamque maxillam ossibus 10 tenuibus laxè invicem coniunctis componi.

Omnino fabricam ossium classi lacertarum communem si viri docti cum crocodilo contulissent, minor admiratio structurae cranii et maxillarum juncturae fuisset, multoque faciliorem habuissent explicationem eorum, quae a solenni ossium forma parum recedunt. Equidem pauca hic tantum de forma cranii singulorumque eius ossium delibabo ex accurata crocodili osteologia, quam cum reliquis annotationibus anatomicis peculiari fasciculo servata reposui. Primum repetam, quae de lacertarum et serpentium differentia anatomica tradens egregius Pallas in Novis Commentariis Petropolit. XIX,

P.

P. 453. de cranio lacertae apodis posuit. Cranium, inquit, solidioris multo compagis est quam in serpente, formaque tota duritie et contignatione ut in lacertis majoribus se habet. Cerebri caverna minima inter geminos parietes verticales, e trabecula perpendiculari (a, a, picturae appositae a Pallasio) et afferculis singuli lateris duobus osseis compactos, antice tota patet et effundit nervos, in organa varios per hiatus tendentes. Scutum bregmaticum simplex postice in cornua duo robusta (b, b) divaricatum, quae ab olla cerebri disjuncta committuntur ossi utrinque difformi, quod tympani cavitatem continet, et cui infra mandibula non condylo sed cavitate cotyloidea adarticulatur. Mandibula e quatuor ossibus constat, quorum duo posteriora ramos constituunt, anticisque arcibus dentatis harmonia lacera coadunantur. Dentes nulla incuneatione firmati, sed osse solido maxillis continui videntur, intus insigni poro excavati. Squamae caput tegentes ipsa cranii ossa incrustant, et in fronte anterioreque scuti bregmatici parte adeo sunt inolitae, ut nullavi nisi fractis ossibus separari queant. Hucusque vir egregius! In pictura apposita cranii lacertae apodis occipitis et maxillae inferioris fabrica non potest agnosci: sed os intermaxil-

maxillare commune perspicue expressum exstat; verum id uno veluti osse compositum pingitur; et maxillae inferioris processus ultra cavitatem cotyloideam non porrigitur. In lacertae Iguanae cranio os intermaxillare duobus componitur ossibus; et maxillae inferioris processus ultra cavitatem dictam adeoque ultra totius cranii eiusque processuum longitudinem excurrit, ut pictura in fine huius Fasciculi subjuncta docebit.

Ossa temporalia a frontis ossibus harmonia transversa, in orbitae marginem posteriorem continuata, divisa superne formam trianguli fingunt; ad cuius latera utrinque in processus arcuatos, latos, acuminatos, zygomaticos desinunt. Fig. III. b. b. sunt ossa temporum cum processibus zygomaticis. Illa divisa non sunt, sed unico osse constant. Os zygomaticum orbitam a parte postica totam claudit. Processus scilicet zygomaticus triangularis est, et ab anteriore parte processui malari, superius vero angulis junctim excurrentibus ossis bregmatis et temporum medio osse oblongo in facie interna, jungitur; a parte postica medio osse trigono jungitur; cum processu ossis temporum zygomatico, cui incumbit os hoc trigonum tenet. F. III. c. processus zygomaticus

ticus, d. os trigonum, quod ossium temporalium processui zygomatico incumbit.

Ossa palatina fere ut in avium palato formata conspiciuntur, in eo tamen diversa, quod latera utrinque cum maxillae superioris facie interna juncta sunt in lacerta. Praeterea in avibus ossa palatina anteriora vomeri applicantur, eidemque applicantur duo ossa palatina posteriora angusta, quae cum osse intermaxillari communi articulatione coeunt sine postico; sed sine antico lateribus vomeris applicantur mobilia juxta atque anteriora et tota maxilla superior. Scilicet anteriora a posterioribus divisa, multo latiora, choanam sola fingunt. In lacerta contra ossa palatina posteriora una cum sphenoido choanam formant, atque utrinque in latere binos processus emittunt, anteriores extrorsum et deorsum flexos, quales in Figura III. ad literam e conspicias, et posteriores, quales in Fig. III. ad literam f vides, retro et deorsum flexos, et multo longiores. Anteriores processus juxta atque infra condylum coronoideum maxillae inferioris descendunt, et musculorum ope maxillae inferiori junguntur, eamque ita firmant. Supra hunc processum ossa posteriora palatina processu brevi horizontali junguntur faciei internae ossis zygomatici. Plane similiter in cranio

loxiae enucleatricis ossa palatina priora divaricata, deorsum flexa et sine furcato maxillae inferioris processui seu condylo coronoideo magno in facie interna alligantur. Processus posteriores Fig. IV. d. d. usque ad os commune intermaxillare a. a. Fig. IV. pertingunt, eodem plane modo, ut in avium cranio. Videtur tamen in lacerta ossi communi intermaxillari simul et maxillae inferiori ad latus internum cavitatis cotyloideae jungi musculorum ope. Os intermaxillare commune erectum insidet cavitati cotyloideae Fig. IV. a. a. inferno gemino capite non adeo protuberante, superiore unico, multo majore, fere triangulari. Facies interna orbitae obversa plana, b. ad Fig. IV. externa vel postica utrinque sinuata, in medio decurrente carina obrotundata; sinus sinister extrorsum, dexter introrsum spectat. Huic ossi cutis squamata cum foramine auditorio et tympano superintenditur. Illi desuper incumbit eique annexum est os parvum et curvum Fig. IV. c. c., quod sine latiore bifido processui zygomatico ossis temporum incumbit, illique ope musculorum annectitur; inferiore sine capitato ossi majori intermaxillari communi jungitur.

Pallas scutum bregmaticum simplex posuisse in cornua duo robusta divaricari ait,

(pre-

(processus zygomaticos ossium temporum intelligi voluit,) quae ab olla cerebri disjuncta committantur utrinque ossi difformi, quod tympani cavum contineat, et cui infra mandibula non condylo sed cavitate cotyloidea adarticuletur. Pallas igitur in lacerta apode os intermaxillare commune simplex, non geminum, et praeterea mandibulae nullum condylum vidisse videtur. Pictura cornua duo cum osse intermaxillari communi simplice satis manifesta reddidit; reliquam structuram obscuravit. In avibus eadem ratione os intermaxillare commune facie sua postica tympani membranam sustinet et cavitatem tympani ex parte aliqua effingit: eadem etiam ratione tendo fortissimus processum ossis temporalis avium mandibulae inferiori super finem zygomatici incedens alligat. In loxia tamen enucleatrice condylo coronoideo alligat.

In incisura aliqua seu fovea ossis palatini processus posterioris, quae porrigitur ad juncturam ossis sphenoidalis cum palatinis posterioribus, erecta inflit trabecula teres, tenuis, longa Fig. IV. b. b. eaque arte cavitatem cerebri excurrit ad juncturam ossis bregmatis et temporalis, sed infra eam spatio lineae $\frac{1}{8}$ disjuncta subsistit. Hanc trabeculam perpendicularem in lacerta apode

no-

nominat Pallas, ubi cerebri cavernam minimam formari ait inter geminos parietes verticales e trabecula perpendiculari et afferculis singuli lateris duobus ossibus compactos. Sed haec trabecula, paulum antrorsum inclinata, ad cerebri cavernam, anterieus totam patentem, pertinere non videtur.

Os occipitis ab osse temporum unico incisura satis lata ubique divisum ita, ut os temporum proprie illi incumbat, non sutura aut harmonia jungatur media. Dividitur futuris vel harmoniis in 4 partes; quarum prima superior convexa ollam cerebri effingit; sub hac utrinque duae partes in duos processus (mastoides?) excurrunt, quorum capita oblonga in linea recta et perpendiculari sub processibus zygomaticis temporum ossis collocata, posteriori lateri capitis magni superioris, quod est in osse intermaxillari communi, acclinatur, et cum eo ope musculorum jungi videtur. Sub his processibus versus interiora in latere situm est foramen ovale cum stylo stapediformi infixo; porro sub processibus his partes duae ossis occipitalis sutura vel harmonia transversa a quarta parte segregantur. Haec harmonia transversa versus condylum occipitis unicum ascendit, et partem utrinque condyli secat. Tertia pars maximam, condyli partem constituit;

tuit; deinde angulum efficit, ex quo in idem planum cum osse sphenoidali transit, a quo harmonia transversa segregatur. Haec tertia pars in latere utrinque, magis vero introrsum excavatur fovea magna oblonga, ex qua in superiore parte foramen in cerebri cavitationem ducit sub foramine ovali styliformem stapedem continente. Ergo os occipitale cum sphenoidali efficit ollam cerebri, nec temporale os usquam aut occipitale aut sphenoidale attingit.

Gallus Geoffroi in Descriptione aurium in variis animalium generibus os suboccipitale nominavit, in quo labyrinthus exsculptus lateat, et occipitis processus nominat eos, quos equidem ossis temporum simplicis processus dixi. Haec diversitas nominum arguit situs aliquam diversitatem in lacerta a Gallo inspecta.

Transeo nunc ad comparandas cranii crocodilini in Tabula I. et II. picti partes praecipuas. Os zygomaticum in lacertis reliquis 3 partibus distinctis componitur, 1. parte maxillari, 2. frontali processu, qui orbitam postice claudit, 3. zygomatico, qui cum processu ossis temporalis non futura sed ope musculorum jungitur. In crocodilo pars maxillaris et processus frontalis coaeruerunt, nulla sutura distincti F. I. d. d. d. d.

d. **Processus zygomaticus** firmissima futura junctus haeret praecedentibus duabus partibus et poslice ossi longo condylum maxillae efficienti.

Os hoc longum non est aliud nisi quod in lacertis reliquis et avibus intermaxillare commune vocavi. Hoc in crocodilo incuneatum et inclusum haeret inter processum zygomaticum zygomatici ossis, et processum secundum seu occipitalis ossis. Adscendens cavitatem tympani format, semicircularem aurium aperturam, et marginem anticum foraminis, ex quo tuba Eustachiana emergit. Supremo sine jungitur ossi temporum et parietali, cum quo cavitatem ovalem post orbitam efficit, ab aliis pro foramine auditus habitam, ubi videlicet aperta patet in superiore cranii facie. Inferius cohaeret cum osse sphenoidali et palatinis.

Occipitale os ut in reliquis lacertis in 4 partes suturis manifestis dividitur, 1. in partem occipitalem, 2. et 3. in partes duas condyloideas, (quae in homine dicuntur,) 4. in partem basilarem, in crocodilo multo angustiore sed longiore, in lacertis reliquis brevem et latissimam. Processus igitur illi duo, qui temporalibus subjacent, sunt proprie apophyses condyloideae dicendae in lacertis et crocodilo.

Ossium

Ossium palatinorum processus priores adfunt ut in Iguana, sed multo altiores et latiores, posteriores contra Iguanae plane defunt. Choana multo minor est: pro ratione, et forma triangularis.

Figura II. maxillam inferiorem integram a latere conspiciendam sistit, in qua processus coronoideus nullus, qui cum palatino anteriore ope muscutorum jungatur, adest, qualis in Siamensi crocodilo et lacerta Iguana conspicitur. a. a. geminos sinus cavitatis cotyloideae significant, quibus capita gemina inferiora ossis intermaxillaris communis inseruntur.

Discrimen igitur summum fabricae cranii crocodilini et reliquarum lacertarum in eo vertitur, ut os zygomaticum multo magis deorsum et extrorsum ductum sit: os commune intermaxillare cum temporali et condyloideo processu coalescat immobile, et os temporale multo latius et planius sit quam in lacertis reliquis. Os denique parietale multo magis cavitatem cerebri claudit et majus est.

Piscium anguillaeformium maxillas osse communi intermaxillari junctas cum avium et viperarum structura, recte jam olim comparavit atque icone, quanquam non satis lucida illustravit egregius, *Vicqadazyr* in Descriptione

scrip-

scriptione anatomica Piscium inserto gallici libri *Mémoires présentés à l'Académie* Tomo VII. Nunc ad reliqua ossa explicanda apponam virorum doctorum observationes.

Vertebras in sceleto Siamensis crocodili Jesuitae 62 numerant, quarum 6, gemina furca simili furcae gallinarum, in tertio juniore animale simplice, fultas collo, 11 dorso, 3 ossi sacro, reliquas caudae tribuunt. Prima collaris vel Atlas condylum occipitalem in cavitate sua anteriore receptum multis tendinibus vinctum firmat: ek quo capitis motum peculiarem a motu colli seiunctum aliquem esse posse viri docti coniiciunt. Costas in juniore veras utrinque 11 et spurias 7 numerant. Ex veris binae priores et postrema utrinque vertebrae non adhaerent, igitur dimidiatae potius dicendae. Verae partibus duabus synchondrosi junctis constant, quarum ea, quae sterno jungitur, quo fiunt costae humiliores, eo fit longior, minore etiam est ossis duritie. Sternum velut inversum adest; processum enim vel cartilagineum xiphoidem supra gerit, desinentem in mucrone plano versus collum directo; latera contra latiora claviculae colligationem cum sterno obtegunt. Claviculae extremitates latissimae sunt; altero sine omoplatis laxae juncturae motum humerorum facillimum admittunt.

II.

E

tunt.

tunt. Costae spuriae osse molliusculo constant, excepta postrema, quae osseae duritiae latitudinem triplo maiorem iungebat. Ossa duo plana, articulatione cum parte superiore, ossis iliaci juncta eo ipso in loco, ubi caput femoris recipit insertum, altero sine latiore invicem ope synchondroseos coeunt in media alvo, et partes molles intestinas ventris objectu suo tutantur.

Gallus Duverney in juniore suo crocodilo vertebrae omnino 59, videlicet colli 7, dorfi 12, lumborum 5, sacri 2, caudae 33 numeravit. Atlas condylum rotundum occipitis receptum condit in cavitate sua: medullam canalem suam ingressam desuper tegit processus latus et planus, isque simul atlantem occipiti supra foramen firmiter jungit. Infra processus utrinque longus ad alteram et tertiam vertebrae pertingens cum simili pari alterius vertebrae applicat se processibus transversis tertiae vertebrae. Praeter hos processus utrinque decumbentes altera vertebra spinosum supra emittit versus tertiam inflexum. Huius in radicibus utrinque versus finem processus parvi plani et obliqui adsunt, cum similibus tertiae vertebrae anterioribus processibus articulatione jungendi. In hac tertia et reliquis omnibus totius corporis vertebrae quaterni hi processus parvi obliqui an-

teriores bini totidemque posteriores adsunt, ut fere in ceteris omnibus animalium sceletis. Tertia vertebra quatuor partibus componitur, quae junctae trigonum formant, dum tres includunt quartum, cum quo articulatione copulantur. Medium os truncum, superius processum spinosum, lateralia processus laterales vocabimus. Truncus anteriorius cavitationem rotundam, posteriorius condylum rotundum gerit: infra processus adest spinosus parvus, medius inter duos transversos cum lateralibus articulatione jungendos. Processus spinosus superior cavitationem medullae transmittendae efficit ope duorum processuum latorum, qui primum cum trunco vertebrae junguntur, deinde alios processus minutos emittunt, obliquos, unum utrinque, cum processibus lateralibus jungendos. E regione horum quatuor processuum adsunt alii quinque, spinosus nempe medius et bini utrinque obliqui, quorum anteriores cum similibus secundae, posteriores cum anterioribus quartae vertebrae conjunguntur. Processus laterales junguntur processibus parvis transversis trunci, parvis obliquis a processu spinoso ortis, ope deinde duorum processuum, quibus utrinque insculptum est foramen recipiendis venis et arteriis nuchalibus. Corpus uniuscuiusque horum ossium lateralium lon-

E 2

gius-

giusculum sequitur spinae dorsalis directionem, acutum, sine plano, et cum finibus iisdem lateralium processuum sequentium vertebrarum conjungendo. Ceterae omnes colli vertebrae huic tertiae pares sunt: dorsales et caudales parum a se diversae gaudent processibus parvis obliquis quatuor ad latus spinosi utrinque positus, et transversis duobus simplicibus. Caudalium processus spinosi tenues ut collarium, contra superiorum trunci valde lati sunt: quinque etiam anteriores trunci vertebrae processum spinosum parvum infra gerunt veluti collares: processus transversi superiorum trunci vertebrarum cum costis junguntur; caudales vertebrae infra processum spinosum gerunt geminum, in apicem unum coeuntem. Ossis sacri duae vertebrae ut caudales 19 postremae transversis processibus carent.

Costarum 12 quarum duae anteriores et posteriores sternum non attingunt: omnes tribus partibus, una ossea duabusque cartilagineis compositae. Quatuor primae cum trunco vertebrarum coniunguntur simulque emittunt processum transversis processibus vertebrarum jungendum: reliquarum una est cum trunco vertebrarum junctura. Sternum uno osse compositum ad costam tertiam modo pertingit: reliquae cartilagini xiphoidi
adhac-

adhaerent, longitudine duplicata cartilagineam superanti, et mediae rima angusta longaque fissae. Pectus ipsum propter humiles pedes anterieus planum et latum, nec ut in cetero animalium genere altum et in acumen utrinque contractum anterieus. Omoplatarum duplicium pars altera anterior cum sterno coniuncta claviculae vices gerit, ut in chamaeleonte et salamandra, (et reliquis lacertis omnibus.) Acetabulum recipiendo humeralis ossis capiti inest ei loco, ubi claviculae cum omoplatis coeunt, plane ut in testudinum genere. Duae ossis sacri vertebrae loco processuum lateralium os habent adjunctum utrinque, cuius altera extremitas coit cum ossibus innominatis. Ossa iliaca anterieus sita sunt, nec latera occupant, ossibus pubis forma et situ paria. Os ischion iungitur cum eo osse, quod loco lateralis processus emittunt vertebrae, quibus constat os sacrum, pubis et iliacum. Acetabulum capiti femoris recipiendo insculptum est ipsi iuncturae trium ossium innominatorum. Artuum ossa nullo fere alio discrimine differunt, nisi quod trochanterem, alias femori peculiarem, os humeri hic gerit: praeterea crura cubitis similia plane sunt, et pro fibula radium tibiae iunctum gerunt. Picturae tres additae sternum cum claviculis et omoplatis, vertebram

bram collarem et os sacrum cum partibus illi adjunctis exhibent.

Ol. Borrichius (De Hermetis, Aegyptiorum et Chemicorum sapientia. Hafniae 1674, p. 272.) in animale quatuor pedes longo ex Indiis orientalibus, ut ait, allato numerat vertebrae 60 omnino, et quidem 9 collares, 20 dorsales, reliquas caudales. Maxima illa, inquit, in caeteris animalibus apophysis, quae postica parte vertebrae adnascitur, et proprie spinam dorfi constituit, una cum duabus lateralibus apophysibus in crocodilo luculenta epiphysis est, nequaquam apophysis. Levi enim in aqua coctura a reliquo vertebrarum corpore separabatur patente ad spinalem usque medullam largo hiatu, eoque ad extensiones in vivo animali sequacior est. Vertebrarum caput inferius longe ultra corpus vertebrae procurrat, exstante admodum tuberculo; superius autem profunda cavitate subsidit, ut caput, sive dentem vocare libeat, proximae vertebrae commode alveo suo excipiat, paene in morem interioris illius capitis in osse femoris, quod profunde coxendicis acetabulum ingreditur. Accedit mucosa illa cartilago, quae tum alveos tum capita vertebrarum incingit. Denique extensionis facilitati complementum addunt quindecim osseae epiphyses, furcillis, quibus mi-

litum

litum bombardae incumbunt, similes, quae incipiunt in primis caudae vertebrae et quindccim sequentia vertebrarum internodia antica fulciunt firmantque, adeo ut si illae, quibus insistant, caudae vertebrae tantillum a se recedant, contineantur tamen in officio et a luxatione immunes sint stantium harum furcillarum beneficio. Praeter morem caeterorum animalium non tantum costae crocodilo osseae sunt, sed et cartilagineae, quae medio osseae tribus locis distinguuntur singulae, cartilagine pellucida, nequaquam ossea. In omnibus costis veris, quae novem paribus finiebantur, tuberculum eminebat osseum, ad digitum unum ab ipsis vertebrae distans, quod ipsum leviter impresso cultello facile dividebatur, ostendebatque singulas costas ex duobus constare ossibus, quibus desinentibus cartilagineae incipiebant costae, et illae tribus intersectionibus pellucidis et mollioribus adeoque ad extensionem promptioribus distinctae, quae sternum constituebant. Ossa pubis conum obtusiolem sed planiorem aliquatenus referebant. Hucusque Borrichius, qui ex hac vertebrarum imprimis costarumque fabrica intelligi putabat, quatenus verum sit, et qua ratione fieri possit, quod Aristoteles ait quosdam tradidisse, crocodilum augeri, quamdiu vivat.

Ac-

Accuratissimam Plumerii notitiam et singulorum corporis ossium descriptionem nunc accipe ipsis auctoris verbis, jam olim a me publicatam in Promptuario Lipsiensi anni 1787, P. IV. p. 455. sqq.

„Le col étoit composé de 7 vertèbres à
 „compter depuis la vertèbre qui est jointe au
 „crane jusqu'à celle qui est attachée à la pre-
 „mière fausse côte exclusivement. Le dos
 „étoit composé de dix neuf vertèbres, à com-
 „pter depuis celle qui porte une petite fausse
 „côte jusqu'à la dernière inclusivement de
 „celles auxquelles l'ischion est attaché. De
 „ces dixneuf vertèbres les douze premières
 „portent les côtes, dont il y en a huit seu-
 „lement de véritables; car les deux premiè-
 „res et les deux dernières sont fausses.
 „Des autres sept vertèbres qui restent, j'en
 „compte cinq comme lombaires et les deux
 „autres comme un sacrum à cause que
 „l'ischion y est attaché. La queue étoit com-
 „posée de trente six vertèbres; ainsi toute
 „l'épine à compter depuis la première ver-
 „tèbre attachée immédiatement au crane jus-
 „ques à la dernière de la queue inclusive-
 „ment étoit composée de soixante deux ver-
 „tèbres. La première vertèbre, sçavoir l'At-
 „las, est composée de six osselets, sçavoir un
 „semblable à l'haussacol d'un officier d'ar-
 „mée,

„mée, deux semblables à deux boulons à
 „crochets, un fait en demi-enclume, et les
 „deux derniers en façon d'une petite spatule
 „tant soit peu vidée. Les quatre premiers
 „de ces osselets sont joints en telle manière
 „qu'ils forment une grande ouverture, par
 „où entre la moelle du cercelet, pour delà
 „passer tout le long du conduit des vertè-
 „bres. C'est sur cette première vertèbre que
 „le crane est attaché par un fort ligament
 „membraneux, et sur laquelle il fait son
 „mouvement par une petite tête ou dent en
 „demiboule qu'on voit immédiatement sous
 „l'ouverture, par où la moelle sort, et qui
 „tourne sur une petite cavité qui est sur le
 „haut de l'enclume. La seconde vertèbre
 „est un os composé de deux pièces jointes
 „ensemble par une forte future. La pièce
 „inférieure est un corps longuet, presque
 „rond, mais un peu plus épais aux deux
 „bouts qu'au milieu, ayant ainsi presque la
 „figure d'une petite bobine, excepté que le
 „dessus est creusé en gouttière. Il a une
 „grosse épiphyse attachée au devant de la
 „tête fort épaisse et faite en manière d'un
 „ecusson, et une grosse dent ronde ou pres-
 „que demiboule à la queue qui s'enchasse
 „dans une grande cavité creusée dans la tête
 „de la troisième vertèbre suivante. La par-
 „tie

„tie supérieure est faite en façon d'un pont
 „qui joint à la gouttière de la partie infé-
 „rieure forme un conduit ou tuyau entier.
 „Ce pont est surmonté en toute sa longueur
 „par une grande apophyse large et mince en
 „façon d'une crête. Il est cornu aux deux
 „extrémités par quatre autres apophyses,
 „deux devant et deux derrière. Ces quatre
 „apophyses ressemblent à quatre dents ou
 „pattes rondes, plattes et étendues en façon
 „de quatre petits ailerons. Les deux de de-
 „vant sont plus petites que les deux de
 „derrière, et celles-ci s'appuient justement
 „sur les deux apophyses antérieures de la
 „vertèbre suivante, et les deux de devant
 „soutiennent les deux crochets de la pre-
 „mière vertèbre. Cette seconde vertèbre a
 „encore deux épiphyses languettes, pointues
 „et à double tête, qui s'attachent par syn-
 „chondrose à cette grosse tête, qui est si fort
 „attachée à son devant qu'on ne peut l'en
 „séparer qu'avec peine. Ces deux épiphy-
 „ses sont aussi couchées de biais tournant
 „les pointes vers la queue des vertèbres.
 „C'est sur ces deux épiphyses que les deux
 „spatules de la première vertèbre sont cou-
 „chées et attachées par synchondrose.

„La troisième vertèbre est aussi un corps
 „composé de deux parties attachées ensem-
 „ble

„ble et faites presque comme celles de la
 „première, mais avec cette différence, que
 „la tête de la partie inférieure est creusée
 „par une grande cavité et la queue relevée
 „par une grosse dent ou tête demironde,
 „semblable à la tête d'un clou de carrosse.
 „Le dessous est aussi relevé par trois peti-
 „tes apophyses, une à chaque côté et l'autre
 „au milieu de ces deux. La partie supé-
 „rieure est aussi relevée d'une apophyse en
 „façon d'une crête, mais beaucoup plus
 „étroite que celle de la première. Les qua-
 „tre apophyses que j'ai dit ressembler à des
 „pattes arrondies et plattes sont un peu plus
 „grandes et toutes quatre égales. Elle a
 „encore une petite apophyse à l'endroit où
 „elle se joint à la partie supérieure sur cette
 „apophyse, où on voit une épiphyse atta-
 „chée, mais différente des deux épiphyses
 „de la première et seconde vertèbre, qui
 „sont languettes, et celles-ci courtes et atta-
 „chées par deux têtes aux apophyses des
 „deux parties de la vertèbre. Ces épiphy-
 „ses ressemblent à des petits enclumes à
 „deux jambes tournées en haut, et le dessus
 „qui est un peu arrondi tourné en bas et
 „couché le long des vertèbres de même que
 „les épiphyses des deux premières vertèbres.
 „Les quatre vertèbres suivantes sont tout à
 „fait

„fait construites comme cette troisième à la
 „différence que leur apophyse supérieure est
 „un peu plus longue, plus étroite et plus
 „aiguë.

„Je n'ai donné que 7 vertèbres pour le
 „col, quoiqu'on pourroit encore mettre les
 „deux suivantes pour la huitième et pour
 „la neuvième; mais j'ai crû devoir mettre
 „ces deux dernières dans le nombre de celles
 „qui composent l'épine du dos, à cause des
 „deux fausses côtes qui leur sont adjointes,
 „outre qu'elles sont situées immédiatement
 „sous les omoplates. J'ai comté aussi vingt
 „vertèbres pour l'épine du dos à commen-
 „cer par la première de ces deux qui por-
 „tent ~~des~~ fausses côtes jusqu'à cette vertè-
 „bre inclusivement qui est attaché aux deux
 „vertèbres, où sont attachées les os des
 „hanches.

„Il restoit encore trente cinq vertèbres
 „que j'ai mis pour toute la queue, ainsi je
 „trouve que toute l'épine étoit composée de
 „62 vertèbres à comter depuis le crane jus-
 „ques au bout de la queue inclusivement,
 „quoique Olaus Borrichius n'en ait trouvé
 „que 60 dans celui qu'on avoit apporté des
 „Indes orientales à Conpenague, comme il
 „remarque dans son *Hermetis Aegyptiorum*
 „*Sapientia* p. 270, mais qui en recompense
 „avoit

„avoit neuf paires de veritables côtes au
 „lieu que celui-ci n'en avoit que huit pai-
 „res : aussi étoit ce une femelle, que je croia
 „en avoir moins que les mâles ; car quel-
 „ques jours auparavant j'avois dissequé un
 „fort petit Crocodile qui en avoit neuf pai-
 „res. Je ne remarquai pas pourtant si c'é-
 „toit un mâle ou une femelle, comme ce
 „grand qui étoit femelle, et qui n'avoit que
 „deux vertèbres qui tinssent aux hanches,
 „au lieu que le petit en avoit trois, et dans
 „lequel je comtois aussi 62 vertèbres ; peut-
 „être que ce nombre n'est pas fixe dans
 „tous les sujets.

„Les vingt vertèbres qui composent l'é-
 „pine du dos ne sont guères différentes de
 „celles qui composent le col, si ce n'est que
 „les apophyses supérieures sont beaucoup
 „plus larges, taillées presque quarrement et
 „presque contigues les unes aux autres, en
 „manière qu'elles composent toutes ensem-
 „ble une longue crête, qui régne tout le
 „long du dos. Elles ont aussi deux gran-
 „des apophyses laterales perpendiculaires
 „aux vertèbres mêmes, couchées de plat et
 „arrangées comme les dents d'un peigne à
 „l'opposite les unes des autres. Les six pre-
 „mières de ces vertèbres du dos ont encore
 „une petite apophyse par dessous, et outre
 „cette

„cette apophyse les quatre premières en ont
 „une autre petite à chaque côté, située im-
 „mediatement au dessous des grandes, où
 „s'attache une des têtes des quatre premi-
 „res côtes. Les autre quatorze suivantes
 „sont entièrement nettes par dessous sans
 „aucune éminence, si ce n'est aux extrémi-
 „tés qui rebordent tant soit peu en façon
 „de lèvres, ce qui rend le milieu de chaque
 „vertèbre enfoncé et creusé en manière de
 „poulie; mais cela leur est commun avec
 „toutes les autres vertèbres.

„ Je comtai 12 paires de côtes dans cet
 „animal, sçavoir 8 paires de véritables et 4
 „paires de fausses, et de celles-ci deux paires
 „au devant et deux paires après les veri-
 „tables. Elles ont toutes deux têtes, ex-
 „cepté les deux dernières fausses qui n'ont
 „qu'une simple tête. Les quatre premières
 „paires ont chacune leurs deux têtes atta-
 „chées à deux apophyses séparées l'une de
 „l'autre; mais les autres paires ont leurs
 „deux têtes attachées sur une même apo-
 „physe, une à l'extrémité de l'apophyse et
 „l'autre dans une petite sinuosité taillée dans
 „la tête antérieure de l'apophyse même. Les
 „quatre paires fausses sont entièrement os-
 „seuses et sans aucun adjoint de matière
 „cartilagineuse, comme on voit dans les ve-
 „ri-

„ritables côtes, qui sont toutes composées
 „de trois parties, une entièrement osseuse
 „attachée à l'apophyse de la vertèbre, et les
 „deux autres entièrement cartilagineuses,
 „dont l'une est attachée immédiatement au
 „sternum. Toutes ces parties sont plates,
 „plus larges au milieu qu'aux extrémités et
 „toutes articulées, c'est à dire attachées bout
 „à bout l'une à l'autre par synchondrose
 „tant entre elles qu'au sternum et aux apo-
 „physes des vertèbres. La partie osseuse n'a
 „que fort peu de moelle, et les parties car-
 „tilagineuses sont d'une matière fort appro-
 „chante de l'osseuse, car elles sont un peu
 „dures, fort blanches, mais fort faciles à rom-
 „pre. Je crois qu'à la longueur du tems
 „elles deviennent osseuses dans les vieux
 „Crocodiles.

„J'ai appelé les douze vertèbres, auxquelles
 „les côtes sont attachées, costales, les
 „cinq suivantes en tirant vers la queue, lom-
 „baires, et les trois d'après, l'os sacrum à
 „cause que les hanches y sont attachées,
 „que j'ai trouvé dans ce Crocodile ne tenir
 „qu'aux deux dernières vertèbres, et dans
 „un autre aux trois dernières. Aussi les
 „apophyses laterales de ces deux dernières
 „vertèbres étoient beaucoup plus corpulen-
 „tes et terminées par des têtes fort larges
 „qui

„qui tenoient l'ischion attaché par harmonie.
 „Cet ischion ressemble fort bien à l'oreille
 „d'un homme ou plutôt à l'écaille d'un
 „huitre. Car le dos est fort bossu et le de-
 „vant enfoncé par une cavité fort large,
 „mais pourtant guères profonde pour don-
 „ner plus de jeu à la tête de l'os de la
 „cuisse, qui peut se mouvoir en manière
 „que la cuisse jointement avec la jambe
 „étendus en long s'appliquent immédiate-
 „ment sur les flancs et sur une partie de la
 „queue, de même aussi que les bras qui peu-
 „vent s'étendre et s'appliquer tout le long
 „ou du col ou des côtés, de sorte que quand
 „l'animal tient les bras et les cuisses cor-
 „jonctement avec les jambes appliquées de
 „la sorte le long de son corps, on le pren-
 „droit plutôt pour un véritable poisson, que
 „pour un crocodile, comme j'y fûs trompé
 „moi même le voyant un jour dans l'eau en
 „cette posture.

„L'os pubis est fortement attaché à la
 „partie inférieure de l'ischion par deux têtes,
 „l'une grande et l'autre petite; il res-
 „semble à deux omoplates à bout larges et
 „attachés ensemble par sychondrose. Outre
 „ce premier pubis on en voit une manière
 „de second pubis attaché aux petites têtes
 „au premier, mobile et aussi semblable à
 „deux

„deux omoplates couronnées par un grand
 „croissant composé de deux os semblables
 „à deux petits arcs joints par un bout l'un
 „à l'autre. Ce second pubis et ce croissant
 „sont couchés de plat sur l'abdomen, et en-
 „tre ce croissant et le cartilage xiphoïde on
 „voit une manière de second sternum étén-
 „du tout le long du milieu de l'abdomen.
 „Or ce second sternum est d'une matière en-
 „tre l'osseuse et la cartilagineuse, et tient
 „attachées de chaque côté cinq paires de
 „petites côtes composées chacune de deux os
 „minces, languets et articulés par synchon-
 „drose, le bout de l'un chevauchant sur le
 „bout de l'autre. Le second pubis, le croif-
 „sant et toutes ces petites côtes sont cou-
 „vertes et attachées ensemble par une forte
 „membrane étendue immédiatement sur les
 „muscles de l'abdomen.“

„Les vertèbres qui composent la queue
 „sont presque conformes à celles du dos,
 „mais leurs apophyses sont beaucoup plus
 „petites et diminuent toujours de grandeur
 „à mesure qu'elles avancent vers l'extrémité
 „de la queue. Elles ont toutes des apo-
 „phyfes latérales excepté les vingt derniè-
 „res; elles ont encore des épiphyses atta-
 „chées de biais entre les jointures de la par-
 „tie inférieure, en manière que toutes leurs

II.

F

poin-

„pointes tournent vers le bout de la queue.
 „Toutes ces épiphyfes ont une double tête
 „qui les rend fourchues, comme des V à
 „jambes étroites et à queue allongée. Les
 „premières de ces épiphyfes sont les plus
 „longues, et ont presque toutes les pointes
 „émouffées, mais les dernières qui devien-
 „nent toujours plus petites ressemblent à
 „des petites omoplates.“

„On doit encore confiderer que toutes
 „les vertèbres tant du col que du dos et
 „de la queue sont jointes par enarthrose,
 „c'est à dire qu'au devant de chaque vertè-
 „bre il y a une cavité assez profonde et
 „qu'au derrière il y a une tête assez fail-
 „lante qui s'emboîte dans cette cavité de
 „même qu'on voit en l'articulation de l'ischi-
 „on et de l'os de la cuisse. On doit pour-
 „tant excepter les vertèbres qui composent
 „l'os sacrum, c'est à dire celles auxquelles les
 „os des hanches sont attachés, car elles sont
 „jointes l'une à l'autre par symphyse har-
 „monique, c'est à dire qu'elles sont telle-
 „ment jointes l'une à l'autre, qu'elles ne
 „font aucun mouvement, les têtes de cha-
 „cune étant et sans cavité et sans têtes,
 „mais seulement applaties en devant. Il
 „faut encore noter que la première vertèbre
 „de la queue a deux têtes rondes l'une en
 „de-

„ devant, par laquelle elle s'emboîte dans
 „ la cavité qui est au derrière de la dernière
 „ vertèbre de l'os sacrum, et une en derrière,
 „ par laquelle elle s'emboîte dans la cavité
 „ de la seconde vertèbre de la queue.

„ „ Il faut aussi noter que les productions
 „ laterales de toutes les vertèbres sont tou-
 „ tes apophyses de la partie supérieure de
 „ chaque vertèbre, excepté les productions
 „ laterales des vertèbres qui composent l'os
 „ sacrum; car elles sont apophyses de leur
 „ partie inférieure. Il faut aussi remarquer
 „ que toutes les vertèbres qui composent la
 „ queue ne sont que d'une seule pièce, c'est
 „ à dire d'un seul os. Je n'ai sçu y remar-
 „ quer aucune suture ni aucune manière de
 „ jointure au long des côtés, ni en quelque
 „ part, que ce soit, quelque diligence que j'aie
 „ fait à les faire bien bouillir et les avoir en-
 „ suite bien raclées avec un couteau, pour
 „ voir si je n'y pourrois remarquer quel-
 „ que jointure. Toutes ces vertèbres ont un
 „ peu de moelle dans une substance spon-
 „ gieuse mais dure.“

Has observationes vir egregius picturis
 multis artificiosissimisque illustravit, quas
 olim, si favor publicus huic operi adspira-
 verit; in Parte Anatomica ex Codice Blo-
 chiano repetitas publicabo, eo quidem maio-

ris faciendas, quod simul omnem sceleti la-
certini fabricam in hoc animalis ex tota
gente maximi corpore praecipue conspicuam
demonstrant et enarrant.

Postremus Petrus Camperus *Opusculorum*
Vol. III. p. 6. 7. 8. et p. 14. 15. vertebram
alteram et quartam collarem et septimam
dorsalem ex sceleto crocodili Nilotici (ut
traditur) descripsit et in Tabula 1 fig. 1 et 2
magnitudine naturali pinxit, eodem quod
olim Neh. Grew in Museo Regali p. 42. 43.
descripserat.

Is praeter futuram transversam, qua ver-
tebrae praeter caudales omnes consuuntur,
praecipue admiratus est processum inferiorem
spinofum collarium, quem dorsales antero-
res 5 et posteriores 6 gerunt; quam utram-
que notam in testudine *Myda* Linnaei, pro-
cessum inferiorem etiam in collo avium re-
periri testatur vir egregius. In sceleto cro-
codilino, 13 pollices longo, idem vertebrae
collares 7, dorsales 12, lumbares 5, ut in Lon-
dinenfi a Grew descripto, numeravit.

In his virorum doctorum descriptionibus
has crocodilorum diversorum notas reperisse
mihi videor. Siamensi vertebrae collares 6,
Americano *Plumerii* et crocodilo *Galli Du-*
verney uti *Camperi* 7 sunt. Dorsales et cau-
dales cum aetate animalium et magnitudine

va-

variari videntur. Sed sternum alterum abdominale cum costis utrinque quinque spuris, quod in Americano perspicue descripsit et pinxit Plumerius, Siamensis cum eo commune habere videtur; contra ei, quem Gallus Duverney dissecuit, defuisse censendum est ex viri docti silentio. In Aegyptiaco forte huc pertinet, quod Vellingius p. 43 ait: *musculos abdominis subtilissimae spinae pervadunt*; et quod Borrichius p. 176 refert his verbis: *Circa regionem ossis pubis parte superiora visa substantia quaedam cartilaginosa et prope ossea, eaque mobilis, de qua ob festinatam raptim dissectionem nihil temere describentur.*

Musculos nunc repetamus, quorum descriptionem praeter eos, quibus caput movetur, adhuc fere neglectam esse dolemus. Breviter de suo crocodilo Gallus Duverney: *Aperto, inquit, ventre prodibant in conspectum abdominales musculi, bini utrinque, alter externus, alter internus, numero, situ et forma diversi, ab animalium terrestrium musculis discrepantes. Externus et internus costas obvelabat, hic simul intestina peritonaei instar complexus. Externus ortus ex pluribus capitibus in unum ventriculum coeuntibus, cuius tendendo superficiei externae ossium innominatorum*

rum

rum et processibus transversis vertebrarum lumbarium adnectitur, definit in tendinem, latum, membranae instar intestina omnia obvelantem. Fibrae horum musculorum omnes longitudinem sequebantur. Alii praeterea muscoli peculiare adfunt sub dorso cute, ex vertebra et costis orti, tendines suos zonas dorsaliū squamarum inserunt, numero paene squamis pares. Horum tendinum duplex est genus. Alii enim descendentes zonas sursum trahunt, alii contrario situ easdem deprimunt. Usus horum musculorum videtur zonas squamarum adstrictas densare et ab ictibus zonarum interstitia alias facile penetrantibus defendere debere.

De musculis tacet Plumerius, nec aliquid apud reliquos historiae naturalis scriptores de iis annotatum reperi. Quare ad internarum partium praecipuarum descriptionem transeo.

Ventriculi forma nihil habet in Siamensi singulari, nisi quod orificium vix pollicis et dimidii spatio distat a pyloro, cuius ad introitum conspicitur posita appendix magna in speciem bulgae rotundae conformata, intus, ut ipse ventriculus, membrana cartilaginea obducta. Intestinorum tractus, 17 pedes 10 pollices longus, nullum aliud nisi recti crassioris, 15 pollices longi, discrimen manifestum

stum habet. In tertio minimo crocodilo duodenum paulum infra pylorum in geminum convolvitur gyrum versus superiora adscendentem, deinde intumescit ita tamen, ut intestinorum etiam caeci discrimina distinguere liceat. Jecinoris duo lobi trigoni sunt, sinister tamen multo minor in acumen tenue definit. Membrana jecur obvelans viridescit, pulpa ipsa firma, crassa, rubescit. Vesica permagna felle flavicante repleta lobo dextro adhaeret. Lien fere ovalis $4\frac{1}{2}$ pollices longus, 2 pollices et 10 lineas latus, dissectus in fundo sanguineo puncta innumera, magna, albicantia conspicienda praebet. Pancreatis substantia aemulabatur sevim densitate et albo colore, immixto rubore; forma finem utrumque tenuem monstrat, media basi valde crassa; crista longa partem gibbosam percurrit; quatuor fissurae speciem praebent totidem lamellarum, quarum quaeque media crista parva eminet.

Tracheae fistula, 4 pollices 2 lineas circumferentia aequans, prope pulmones divisa in duos canales, quorum ante discessum 5 pollicum spatio versus superiora in sinistro latere inflectitur, post divisionem iterum 5 pollicum altitudine ascendit; abhinc regressa recto tramite, geminum canalem gemino pulmonum lobo dispersita inserit. Longi-

gitudo eius a larynge usque ad divisuram
 15 pollices, hinc usque ad ingressum in pul-
 mones 7 pollices, ab ingressu per pulmonum
 substantiam fere totidem aequat. Anuli, qui-
 bus trachea intra primum dimidiatum pedem
 conferta est, tertia sua parte infra cutacei a
 larynge inde usque ad primum anulum, to-
 tum cartilagineum, trigoni speciem efficiunt;
 dehinc per 10 pollicum et 8 linearum lon-
 gitudinem anuli cartilaginei et plane rotun-
 di sunt; postea iterum sexta fere sui parte
 cutacei fiunt; denique pollicum 2 et 4 li-
 nearum spatio a pulmonum gemino lobo
 cartilagineorum anulorum forma disparet,
 contra canalibus cartilaginei species superest,
 unde decem fistulae breves, digitum mini-
 mum capientes, et multis lateralibus fora-
 minibus perviae, sub angulis rectis, praeter
 primam, ortae per totam pulmonum substan-
 tiam aërem infundunt in sinus quosdam co-
 nicos, nassarum instar reticulatos. Larynx
 foramine patet caevae cartilaginis scutiformis
 parti insculpto et vertebrae collaribus fere
 parallelo, nullum tumoris vestigium habet,
 et canalem cum trachea reliqua continuum
 efficere videtur. Renes $7\frac{1}{2}$ pollices longi,
 $3\frac{1}{2}$ lati, $1\frac{1}{2}$ alti in lumborum regione utrin-
 que membranis adiposis incumbunt, basi gib-
 bera, supra plani, pulpa ruficunda densa,
 sinu-

sinuosa, superficie in multas laminae renibus humanis planis similes divisa. Canalis urinaris recto infertus absque officio vesicae urinam deducit. Juxta renes adsunt corpora duo glandulosa, molli et albicante pulpa, eadem paene cum renibus magnitudine, nisi quod ovalia, ad generationis munia exsequenda sine dubio idonea. (Testiculos esse non dubito.) Penis una cartilagine ossea compositus parte superiore inflexus, inferiore fissus et in speciem urethrae excavatus ad mediam sui crassitiam, desinit in cartilaginem lentissimam, parvam, in speciem glandis acutae et deorsum inflexae conformatam, sub qua versus apicem sinus caecus 6 lineas altus patet. (Ex Americano crocodilo pictum penem egregie a Plumerio coram video, sed nulla adjecta est descriptio. In longirostri penem insignem glande exserta ultra cloacam prominere obiter annotavit Merck p. 79.) Utrique ani lateri assidet glandula, simillima submaxillari, magnitudine dupla, succo ejusdem naturae repleta, quem in anum defundit.

De suo Gallus Duverney ita refert. Jecinoris lobi duo amplectuntur cordis faciem inferiorem, parte superiore ope fasciae juncti, secundum quam ducto hepatico cysticus ex lobo sinistro ad dextrum transiens collo vesicae inferitur felleat, prius tamen rarium
emit-

emittit descendentem et intestinis inferendum. Vesica fellea, 1 pollicem longa 5 lineas lata, dextro lobo jecinoris adhaeret; cujus ductus cysticus, post receptum ramum hepatici, 8 pollicum spatio infra pylorum secundo intestinorum volumini inseritur: infra hunc ductus hepaticus, postea pancreaticus intestina ingreditur. Sub dextro lobo corpus glandulosum satis magnum adest, vasa ab arteria magna et cava vena accipiens, naturam glandularum singularium aemulatur. Vena cava duplex, ut in testudine, trunco ex lobo dextro jecinoris exorto, et dextro ventriculo cordis inserto; alter truncus minor ex sinistro ortus sinistro adjungitur ventriculo. Lien unum pollicem longitudine, 5 lineas latitudine aequat, in medio ventre sub intestinorum volumine situs. Faucium canalis valde latus, carne membrana crassa obductus. Ventriculus, 4 pollices longus totidemque latus, muscularium fibrarum ope, quibus granivorarum avium ventriculum aemulatur, comprimitur ad commolendum cibum, cavitate non magna inclusum, nullo fere modo in longum latumve extenditur. Ex quo ducitur Galli conjectura, crocodilum praedae ingestae corpus faucibus oesophago comprehensum coquere, ossa vero et partes duriores ventriculi musculis commolere. Intestino sub pyloro

loro in duo volumina complicantur: pancreas in altero volumine situm duos canales minutos intestinis subductibus cysticis inserit, veluti glandularum parvarum mole congestum et avium pancreati dissimile. Totus intestinorum tractus ubique latitudine aequalis, longitudine 4 pedes cum dimidio aequat: cuticula eorum carnea crassa est, interior multis glandulis minus obsita: caeci vestigium nullum adest. Ovarium geminum innumera continebat grana, subtus renibus adhaerentia. Oviductus multis fibris carneis circularibus firmatus post multos gyros ano vel cloacae demum gemino orificio inseritur. Renes per vertebrarum lumbarium longitudinem siti, superne dissecti, plicati, et gibberi apparent propter glandularum numerum, quibus construuntur. Canalis urinarius renibus egressus post brevem linearum 4 vel 5 viam inseritur cloacae introrsum juxta oviductus insertionem, in ipso juncturae puncto in papillae speciem intumescens. Ad marginem ani utrinque foramen ducit ad glandulam sub cute ani sitam. Cloaca fit dilatato recto, septem foraminibus pervia, quorum maximum in intestinum patet: ternorum utrinque medium ad ovarium, alterum ad renes, tertium ad glandulam analem ducit. Trachea ante bifurcationem plicam in latere dex-

dextro paulisper antrorsum facit, fere ut in ardea numidica, grue et cycno. Anuli primi 16 tertia sui parte et quidem inferiore cutacei speciem trigoni ut in Siamensi efficiunt, paulatim decrescente parte cutacea; reliqui omnes cartilaginei pulmones intrant, ubi interrupti varios ramos emittunt, multis foraminibus pervios; quibus in sinus patent, quos folia seu lamellae cutaceae, similes lamellis ventriculi secundi ruminantium animalium, vasisque sanguineis et fibris carnis reticulati, replent. Larynx componitur scuti-formi et anulari cartilagine valde lata, supra limbo gemino prominet, vices arytaenoidis cartilaginis gerente.

(Pictura plicam parvam nec eum flexu Siamensis comparandam ostendit; quare et haec nota specie distinguit crocodilum eum, qui a Gallo dissectus fuit.) Pulmones in duos dispertiti lobos, vesicis conglobati videntur. Cerebrum parvum piscinum aemulatur. Cavitas cranii, quo continetur, lineas tantum 14 longitudine, 12 latitudine et altitudine aequat.

Borrichii de Indici crocodili partibus intestinis hae sunt annotationes. Diaphragma, inquit, tenuissimum, ut vix tela aranearum tenuior aestimari possit. Pulmones folle inflati ad tactum tenerrimi erant, visu pulcher-
rimi,

rimi, colore subrubicundi, spongiosi, ex perpetuo continuatis vesiculis constantes, sine ullo parenchymatis vestigio, plane ac si quis pulmones ranarum inspiciat. Hepar bifidum binis lobis insigne; sub dextro aderat vesicula fellis eaque insignis magnitudinis, bile repleta. Peritonaei membrana tenuissima, nec vasis sanguineis evidenter distincta. Pericardium densum; cor mediocre; auriculae cordis grandiores quam animalis magnitudo spondere videbatur. Ventriculi capacitas ampla, ut facile constaret de edacitate bestiae. Interior ejus tunica rugosa et insigniter crassa, in cujus gremio plures lapilli albi, pellucidi, magnitudine nuclei avellanae jactabantur. Sub dextro hepatis lobo notata est substantia quaedam peculiaris glandulosa, alba, multis minutisque glandulis referta, quae dissecta manibusque contrectata prope difflebat, ut ovarium fuisse agnoscamus. Renes oblongi, glandulosi et rubicunduli, ex quibus utrinque ductus patulus, amplus, membranaceusque descendens progrediebatur ad ultima usque intestini recti, ut liquorem excrementitium urinosumque eo amandaret, cum vesicae nullum usquam vestigium repertum fuerit. Ad principium recti intestini observata est coli valvula, quae vento per follem immisso nullum progressum permittebat. Lien

ad

ad sinistra ventriculi inventus est nigricans. et pyriformis, abque eo vas breve ad fundum ventriculi porrectum, cavitatem autem non ingrediens. Arteriae asperae circuli continui, nulla membrana defectum gyri supplete. (En tibi notam manifestam, qua Indicus Borrichii crocodilus a Siamensi alteroque Galli Duverney distinguitur; tracheae enim flexu plicave caret, et anulos omnes cartilagineos habet. Contra Americanus Plummerii tracheae flexum et ventriculi appendicem simillimam Siamensi habet.)

Aegyptiaci crocodili intestinas partes ita enarrat Vellingius. Aspera, inquit, arteria superius scutiformi et tenui cartilagine constat; hinc circulis cartilaginum integris longo tractu in pulmones duobus ramis dispescitur. Vocem edit quasi bovinam, sed altiore ex intervallo, nullaque ratione flexu a modulol variatam. Pulmones duos elegantes et rarae texturae sortitus est, quibus color ex rubro flavescens. Cor pericardio suo eleganter obvolutum lentissime conficitur, sursum prorsumque commeantibus arteriis scaturiginem exhibens. Oesophagus statim a principio late expanditur, et quo stomacho vicinior in angustum contrahitur: nimirum ut deficiente linguae ministerio, deglutitio maiore cum facilitate succederet. Ventriculum habet amplif-

plissimum et profundum, ex duabus validissimis membranis contextum, in quo inferius orificium superiori admodum vicinum et eadem quasi parallela continuum est, ne, quod avidissime bestia absorpsit, ante exactam *ἀπορροήν* e ventriculi complexu deturbaretur. Intestina prout in aliis quadrupedibus mesenterio connectuntur, inter quae rectum illud, cum sit urinae et excrementi sentina, largius expansum est. Hepar sortitum est eleganti purpura perfusum, cui cystis fellea satis ampla subnectitur, quae in duodenum sese exonerat, venis quaquaversum dispersis radicem praebens. Huic in sinistro latere e diametro lien opponitur quantitate eximia praeditus, figura trigonum repraesentans scalenum, cuius angulus acutior hepatis convexum propedum contingit. Hypochondrio quidem sinistro annexus est, ita tamen, ut maiore sui portione versus anteriorem potius quam posteriorem corporis sedem propendat, colore hepar valde aemulatus, ut revera cum divino sene *οἶον ἤπταρ* adseverari queat. Lumbris renes incumbunt mole satis ampli, parte parenchymatis inferiore nonnihil acuminati, e quibus prodeuntes ureteres non in vesicam, qua penitus animal hoc destituitur, sed in recti intestini latus utrumque porriguntur et desinunt. Lactes in crocodilo mare

in-

inter hepar et lienem, quibus veluti fulcimentum subjiciuntur, magna quantitate diffusae visuntur: quae cum masculorum tantum insigne esse arbitretur Junius, videat quid sensui et observationi contrariae opponat, quum communem pancreatis usum in omnibus obtineant. Testes in maribus cum penetrata natura sub cute abscondit: qui vetustate refficcati moschi odorem exhalant. Foeminam oviparam esse referunt; ingentis scilicet magnitudinis animal exiguae testae ambitu inter primordia sua circumscriptum, enititur, unico tamen partu numerosam prolem effundens.

De eodem Nilotico crocodilo haec Hasselquistus tradit, verbis insolitis et quibusdam ab anatomicorum usu plane alienis. Velum, inquit, palatinum ad initium gulae in utraque maxilla, basi liberum, in inferiore acuminata angulatum, in superiore lineare, gulae claudens, dum inferius ad superius parallele applicatur, illam aperiens, dum superius ab inferiore recedit, continuatio est membranae robustae, glabrae, flavescens, quae totum palatum superius et inferius tegit. Trachea anulis cartilagineis integris constructa vix digiti minimi crassitie, aequalis. Pulmones duo, ab utraque parte cordis unus, oblongi, integri, respectu magnitudinis corporis

poris parvi, coloris lateritii. Vesiculae bronchiales distinctissimae, magnae, spuma repletæ. Diaphragma membranaceum, tenuiusculum. Oesophagus membranaceus, robustus, parietibus crassis, pollicis capacitæ. Ventriculus robustus, parietibus crassissimis, rugis vel plicis crassis, densis, frequentibus intus obsitus, capacissimus, lapides quarzofos Nilî insigni copia continens. Intestinum flexuosum, mesenterio adnexum, proxime a pyloræ spatio spithamali, ampliusculum (2 fere pollicum capacitæ) ibique excrementis nigro viridescentibus duriusculis nullius figuræ repletum, reliquum intestinum 14 spithamarum longitudine, æquale, vix digiti minoris crassitie, canali perforatum angulissimo, penne fere gallinaceæ capacitæ, parietibus instructum crassissimis, robustissimis, vix flexilibus, quorum duæ lamellæ (in textu erat *quarum 2 mamellæ*) conspiciuntur, exteriore crassiuscula albida, interiore, quæ canalem format, multo crassiore, coloris lucide carnei. Extremum spithamæ fere dimidiæ spatio ampliusculum est, quod ut rectum considerari potest. Hepar bilobum, lobo uno ab utraque parte ventriculi, qui oblongi, subtriquetri, superius crassiusculi inferius parum attenuati. Vesica fellea inter ventriculum et alterutrum lobum ovi gallinacæ magnitudi-

II.

G

ne,

ne, repleta bile spissiuscula, coloris saturate viridis, saporis amarissimi, mensura vasculi Theae. Pancreas juxta pylorum, ovatum, respectu reliquarum partium maximum longitudine plus quam dimidiae spithamæ, latitudine palmarum, intus rugoso cellulofum, cellulis succo flavescente repletis. Renes oblongo-ovati, aequales, magnitudine proportionata. Omentum satis crassum intestino supra impositum, pinguedine copiosa repletum. Membrana cellulosa abdomini super extensa, crassa, valde pinguedinosa. Fel crocodilinum venenum inficiendis sagittis Africanorum praebere mortale refert Joh. Matthew Itineris ad regionem Africae Sierra Leone facti auctor p. 52. versionis germanicae.

Postremo loco Americani crocodili anatomiam enarrantem audiamus Plumerium.

Je trouvai de la graisse sur le pubis, après avoir ôté la peau, le long des flancs et à côté du col, mais fort peu: il y en avoit beaucoup sous les premiers muscles de la queue. Cette graisse étoit un peu jaunâtre. Le diaphragme est une membrane très mince tendue directement sous le milieu de la longueur du sternum, il est couvert d'un peu de graisse, et il vient du peritoine tapissant par sa production tout le dedans du sternum. Le peritoine est une membrane double ou composée de

de deux membranes séparées l'une de l'autre en manière qu'elles forment comme un sac: celle qui couvre immédiatement les intestins est fort déliée et la supérieure épaisse, musculieuse et couverte de graisse. La vessie du fiel étoit toute couverte de graisse. Les deux lobes du poumon ont les deux extrémités jointes par une membrane épaisse qui procède d'un côté du pericarde et de l'autre du péritoine. Cette membrane est accompagnée d'un peu de graisse. La trachée artère, après qu'elle est descendue un peu obliquement sur la tête du lobe du foie à côté gauche, remonte ensuite vers le côté droit et vers le milieu du sternum, ensuite rédescendant elle se divise en deux bronches qui entrent chacune dans son lobe du poumon. Le rectum est beaucoup plus grand que les autres parties du boyau. Il est attaché à l'os pubis par un fort ligament.

Sequitur in Codice Blochiano lacuna a numero observationis 13 incipiens et ad numerum 18 decurrens, folii unius exsecti defectu, quod exspoliavit Gallus Peuillée, et cuius plagio interpolare lacunam oportet. Interim verba Plumerii ex observatione numero 18 signata reliqua accipe; quæ ad intestinorum partem infimam pertinent:

Commence a devenir plus épaisse vers l'anus. Le rectum est fort ample et tout ridé

par quelques plis en dedans, particulièrement vers l'anus. Il a environ dix pouces de long et une valvule faite en manière de sphincter en son entrée. Le colon a environ deux pieds et demi de longueur; il est beaucoup plus mince que tout le reste des boyaux. La rate a presque la même figure que la vessie du fiel, elle avoit quatre pouces de longueur, elle étoit couverte d'une membrane un peu graisseuse, qui lui venoit du peritoine. Sa membrane particulière est très mince, fortement adhérente au parenchime, qui n'est composé que de trois petites glandes fort tendres, fort humides et teintes d'un rouge fort brun tirant sur la couleur de minime. Il y a un parenchime attaché au lobe droit du foie avec la vessie biliaire et la rate. Ce parenchime ressemble à un second foie; car il est comme composé de deux lobes un grand et un petit; sa partie supérieure est unie et l'inférieure a en toute sa longueur une grande production en façon d'une crête qui la rend gibbeuse. Il est de couleur de chair tant dedans que dehors. La substance est très molle et toute composée de petites glandes fort tendres de même grandeur et figure que celles de la rate, mais elles ne sont pas si humides. Sa membrane particulière c'est à dire celle qui couvre immédiatement toutes ces glandes, est extrêmement

ment déliée. Les deux lobes du foie sont presqu'aussi grands l'un que l'autre. Ils ont une membrane très déliée qui les couvre tous les deux, et cette membrane leur est commune, avec le pericarde, le peritoine et le mesentère. La leur propre est très déliée et très adhérente au parenchime lequel est de couleur bluâtre par dehors tirant sur la couleur d'indigo. Sa substance est spongieuse, glanduleuse, de couleur de terre d'ombre et toute remplie d'une humeur teinte aussi de couleur de terre d'ombre. Le bord inférieur de ces deux lobes est comme frangé de graisse enfermée dans une membrane qui forme ensuite le mesentère.

La trachée artère se divise en deux bronches qui entrent ensuite bien avant dans la substance des poumons, laquelle est toute spongieuse, et toute composée de membranes percées comme le réseau d'une crespine. On voit plusieurs poches dans cette substance en façon d'un saladier; toutes ces membranes se communiquent l'une l'autre par des ouvertures; car quand on introduit le vent dans ces lobes par la trachée, ils s'enflent comme des balons. Toute la substance des poumons est de couleur vermeille, elle est fort humide et il semble du commencement que toutes ces mem-
bra-

branes soient glanduleuses à cause de cette matière humide.

Ce Crocodile étoit une femelle. Un peu au dessus de l'anüs dans l'anüs même en avançant vers le rectum on y voit une petite éminence pointue et une petite caroncule à chaque côté de cette éminence. Chaque caroncule a une ouverture qui se ferme par une manière de valvule annulaire et plissée, et cette ouverture conduit dans la capacité qui est entre le peritoine et les intestins. Un peu plus avant on voit aussi les deux portes des deux trombes ovaires, qui vont se rendre par plusieurs plis et replis vers le foie, chacune vers un des lobes. Elles rédescendent ensuite, mais presque imperceptiblement vers deux grands ovaires situés sur les vertèbres lombaires un peu au dessus des reins, une d'un côté et l'autre de l'autre. Ces deux trombes sont composées de deux sortes de fibres, les unes circulaires et les autres longitudinales. Elles sont attachées tout le long d'une membrane fort déliée sur laquelle on voit ramper plusieurs vaisseaux, par lesquels elles communiquent avec les reins. Ces deux ovaires ressemblent à deux longues grapes composées d'une infinité d'oeufs très blancs, dont les plus gros n'excédoient pas la grosseur de la tête d'une grosse épingle.

Les

Les reins sont deux corps oblongs situés immédiatement sur les vertèbres lombaires. Ils ont environ trois pouces et demi de long sur un et demi de large vers le milieu. Leur substance est glanduleuse, tendre, couleur de fer, tirant tant soit peu sur le vert. Il semble qu'ils soient composés de plusieurs vermiculeux pliés et repliés par de grandes sinuosités. Ils sont pleins d'une humidité ou urine d'une odeur forte. Les ureteres sont attachés tout le long par plusieurs conduits qui forment ensuite l'uretère, qui va se décharger dans le rectum environ à trois doigts par dessus l'anus, où on voit deux petits trous fermés par une valvule ou sphincter annulaire et froncée. Le pericarde est une bourse composée d'une forte membrane blanche et unie. Sa capacité peut contenir un gros oeuf d'oie. Il étoit rempli presque la moitié d'une eau fort claire mais roussâtre. Il tient par sa base au mesentère et à la duplication du peritoine et par un côté au foie. Le coeur étoit à peu près de la grosseur et de la figure d'un oeuf de poule. Il est rouge livide et d'une substance musculeuse. Il a deux grandes oreilles, l'une plus grande que l'autre. La plus grande est à la droite et est d'un rouge de bolus fort brun. La plus petite est à la gauche et est de même couleur que le coeur.

coeur. Ces deux oreilles sont d'une substance membraneuse et composées d'une double membrane, dont l'intérieure est toute réticulaire: elles s'enflent de même que les poumons quand on y introduit le vent: elles reçoivent toutes les deux deux grands vaisseaux qui traversent presque la moitié du pericarde. C'est pourquoi quand on a tiré le pericarde d'alentour du coeur on le voit percé de quatre grands trous, outre un cinquième, par où passent les grands vaisseaux qui entrent dans le coeur sçavoir l'aorte et la cave.

Un peu après que j'eus pris l'animal il vomit une grande quantité de bave glaireuse, et un gros peloton de plumes que je reconnus être les plumes d'une espèce d'oiseau aquatique que l'on appelle plongeur, en latin *mergus*. Il vomit encore quelques petites tortues d'eau encore toutes entières. Après que je lui eus ouvert le ventricule, j'y trouvai encore beaucoup de ces plumes, une petite tortue entière avec quantité d'herbe d'une espèce de *potamogeton* à feuilles de chien de dent. J'y trouvai aussi un caillou gros comme le pouce. Ses intestins étoient tous remplis d'un chile fort blanc jusques vers le milieu du colon; depuis ce milieu le chile commençoit à devenir brun, ensuite il devenoit toujours plus foncé à mesure qu'il approchoit du rectum.

où

où il étoit de couleur noirâtre. Le rectum étoit tout rempli et fort enflé d'un excrément semblable à de la boue noire et condensée par grumeaux gros comme le bout du pouce.

Post descriptionem sceleti numero observationum 51 conclusam sequuntur diversae ejusdem Plumarii alio tempore scriptae observationes, his verbis consignatae.

Le 6 Fevrier de la même année je pris un autre crocodile femelle: en ayant ouvert le ventricule j'y trouvai quelques crabres et une grosse poignée de cailloux de différentes grosseurs, les uns gros comme des oeufs de poule et les autres comme des noix ou des noisettes. Ils étoient tous fort bien nets et la plupart sembloient être rongés de ver et comme la moitié calcinés, ce qui me fit conjecturer que cet animal pourroit bien digerer les cailloux: effectivement ayant ouvert le colon que je remarquai fort épais et fort dur je trouvai que les excréments dont il étoit rempli n'étoient que de la pure argille que je reconnus être de la même substance et couleur que les cailloux du ventricule, ce qui m'assura que l'animal digère aussi les cailloux. Le loup en fait autant. Herborisant sur la montagne de Lure frontière du Dauphiné et de la Provence je trouvai dans une grande prai-

prairie les excréments d'un loup qu'il avoit rendu en trois reprises. Dans la première c'étoit un gros peloton de laine mêlée avec quelques petits os ; la seconde étoit un amas d'argile blanche de quelques cailloux gros comme des noix, la plupart déjà friables, et d'un os que je connus être une des vertèbres du col d'une brebis. Dans la troisième je n'y trouvai que de l'argile très pure et fort blanche, ce qui me fit connoître que cet animal digeroit aussi bien les cailloux que les os. L'aigle digère aussi les os, ce que je reconnus dans une morte depuis deux heures, en ayant ouvert le ventricule dont je ne pouvois encore souffrir la chaleur qu'avec peine ; j'y trouvai deux os de mouton moitié encore entiers et l'autre moitié déjà réduite en chaux très blanche.

Le 23. Fevrier de la même année je pris un autre crocodile femelle long de 7 pieds. La vessie du fiel étoit remplie d'une eau très claire mais tant soit peu teinte de roux ; entre cette vessie et la membrane qui attache le foie au pericarde j'y trouvai une pierre presque aussi grosse que la moitié du poing, et de couleur verte brune. Ce n'étoit proprement que le fiel extravasé et réduit en pierre.

Le 1 Mars je pris un autre crocodile femelle long de 7 pieds et 3 pouces. Les deux
trom-

trombes étoient remplies d'oeufs prêts à pondre. La trombe droite étoit remplie de neuf et la gauche de 10; outre ces oeufs l'ovaire étoit encore composé d'une grappe d'oeufs partie blancs et gros comme la tête d'une grosse épingle et d'environ une vingtaine d'autres oeufs jaunes et gros presque comme des noisettes ou des pois. Je les ai cru ceux qui l'animal devoit pondre l'année suivante; car ceux qui étoient prêts à être pondus avoient environ trois pouces de long sur un pouce et huit à neuf lignes d'épais. Ils étoient très blancs, oblongs, ovales, mais également épais partout, et également arrondis par les deux bouts. Ils étoient tous enduits d'une matière glairuse qui sert à ce que je pense pour en rendre la sortie plus aisée. Leur coque est un peu épaisse mais fort facile à rompre pour peu qu'on la presse. Elle est assez unie mais entaillée par quelques petites cavités, comme celles que laissent sur le visage les pustules de la petite verole. Quand on les fait choquer ils tintent comme du métal. Le dedans de la coque est enduit ou tapissé d'une membrane très blanche, luisante et très déliée. Le jaune est assez grand et jaune blaffard. Le blanc est une glaire fort transparente et d'une substance comme de gelée, qu'on peut couper avec un couteau. Le jaune est liquide et un peu

peu plus épais que du lait ; il est contenu dans une pellicule si déliée qu'au moindre attouchement elle se creue et alors l'on voit couler le jaune comme de l'eau. Ils ne sont point bons à manger ; car ils sont très fades. Quand on les fait cuire, le jaune durcit et devient pâle ; le blanc se fige un peu moins que le blanc des oeufs de poule. Je ne sais si les crocodiles du Nil sont bons à manger ; je puis bien assurer que ceux de l'Isle Saint Dominique ne valent rien du tout. Ils ont véritablement la chair fort blanche et très délicate à voir, mais si fade et si dégoutante que jamais je n'en pus avaler un morceau, quoiqu'elle fut très bien cuite. Les Negres pourtant les mangent très bien ; ils vont attendre les femelles quand elles viennent pondre leurs oeufs ; ce qu'elles font bien avant dans les terres vers le mois de Mars et d'Avril. Nota que j'en ai dissequé plusieurs en ces deux mois, mais je n'y ai jamais vû plus de dixhuit à trente oeufs. Sur le grand nombre que j'ai pris je n'ai jamais rencontré qu'un mâle, et si un autre mâle l'avoit déjà tué l'ayant trouvé pris à la ligne. Les mâles se font une cruelle guerre et ne se quittent point que l'un ou l'autre ne soit mort. Il n'y en a jamais qu'un en chaque quartier de même qu'un seul étallon dans une bande de jumens.

Huc-

Hucusque Codex Blochianus. Reliqua ex furto Galli Feuillée Tom. III. p. 375. sqq. supplebo illuc ipsis Plumerii verbis ut cetera translata, sed ordine perturbato, quem tamen servatum in hac observatione postrema de faucibus ventriculo intestinorumque tractu puto. En tibi verba viri egregii!

„L'ésophage avoit environ deux pieds quatre pouces de longueur; il étoit composé de plusieurs membranes dont l'intérieure blanche et unie, étoit toute plissée selon sa longueur, comme le surplis d'un Prêtre; je pouvois introduire aisément le poing dans sa capacité. Le ventricule ne différoit presque pas d'une cornemuse, il pouvoit contenir un grand pot et demi de liqueur, sans se dilater, il étoit composé de trois tuniques assez épaisses partout; la tunique du milieu étoit chargée de quantité de graisse, l'intérieure étoit de couleur de chair, elle formoit plusieurs rides qui commençoient vers l'orifice supérieur, ces rides paroissoient au dedans du ventricule.“

„A l'endroit du pilore, il y avoit une valvule faite en façon d'un anneau capable de recevoir facilement le doigt: après cette valvule on voioit comme un second ventricule fort petit, et après cette cavité il y avoit une autre valvule annulaire, semblable à un
se-

second pilore, un peu plus étroit que le premier. Tous les boiaux ensemble avoient 15 pieds, 1 pouce et demi de longueur à compter depuis le commencement de l'oesophage jusqu'à l'anus, ils étoient composés de trois tuniques : la tunique extérieure étoit fort mince et fibreuse : la seconde fort épaisse ; celle-ci, après la longueur environ de 6 pieds un pouce pris sur les intestins, commençoit à devenir mince, et continuoit de même jusqu'au Rectum où elle se rendoit encore fort épaisse, singulièrement vers l'anus : la tunique intérieure étoit parsemée de plusieurs petites glandes fort tendres, qui formoient par leur arrangement une espèce de réseau en zigzague, elle étoit enduite d'une matière musqueuse (mucense?). J'observai que le Colon, qui avoit 2 pieds 8 pouces de longueur, étoit plus mince que le reste des boiaux. Le rectum étoit fort ample et tout ridé par plusieurs plis en dedans, singulièrement vers l'anus : sa longueur étoit environ de 10 pouces et demi : il avoit à son extrémité un sphincter charnu, qui scelloit tous les boiaux. Les intestins étoient remplis d'un chyle fort blanc jusque vers le colon ; ensuite ce qui étoit contenu dans le gros boiau devenoit de plus en plus d'une couleur plus brune, jusqu'à ce qu'il eût acquis dans

dans le rectum une couleur noirâtre, semblable à de la boue noire, formée en grumeaux, de la grosseur du pouce, qui remplissoit toute la capacité de ce boiau. “

„Je trouvai aux deux parties laterales de l'intérieur de l'Anus deux glandes de couleur de cire jaune de la grosseur et de la figure d'une olive; ces glandes étoient creusées en forme de poches, et leur cavité étoit remplie d'une humeur épaisse et jaunâtre, qui, lorsqu'on pressoit un peu ces glandes, sortoit par une petite ouverture, qui paroissoit alors comme un petit Sphincter ridé; ce sont ces glandes qui contiennent l'humeur qui sent le musc. Parmi les replis que faisoit le duodenum proche le ventricule, il y avoit un corps glanduleux et rougeâtre, qui ne pouvoit être que le Pancreas: le Cholidoque se déchargeoit par deux endroits dans le Jejunum environ à deux pieds et un tiers de pouce de distance du ventricule, supposant les intestins étendus, ce Cholidoque traversoit ce corps glanduleux, et ce même corps avoit deux conduits, qui entroient dans le boiau au dessous du conduit Cholidoque. “

Americani crocodili 16 pedes longi anatomicam descriptionem Volumini II Itinerarii sui inservit Britannus Sloane, repetitam

a Gallo la Cepede, ubi tracheae flexum, ventriculum amplum, intus membrana dura firmatum, calculis et fabulo plenum, et pupilam oblongam pariter annotata videbis.

Ex omni hac disputatione vere colligere mihi videor id, cujus causa eam sum ingressus, Siamensem crocoditum non solum specie corporis externa, praecipue crista gemina frontis, sed internarum etiam partium forma discrepare a Nilotico, magis vero congruere cum Americano, veluti limbo cristato artuum, tracheae flexu, et ventriculo succenturiato. Multis notis diversus ab utroque abit crocodilus quem Gallus Duverpey dissectum descripsit; de quarti longirostris diversitate tam manifesta nemo facile dubitabit. Harum quatuor specierum notas externas exquirere verbisque comprehensas explicare hoc opus hic labor est. Vix aliter difficultatibus disputationem hanc omnibus extricatum iri puto, nisi exempla animalium recentia, adulta, et certa patriae suae quodque designata notitia viro in hoc studii genere exercitato examinanda et dissecanda et invicem comparanda offerantur. Quae hodie extant crocodilorum descriptiones, vel non satis accurate sunt, vel de dubiae patriae animalibus tradunt; itaque confidere iis nullo modo licet, non magis quam relationibus Sebae
 alio-

aliorumque virorum doctorum, quorum industria crocodilorum picturas debemus. Contactus igitur nomina trivialia adfivi non a patria animalium, quam ignorabam, sed potius a nota aliqua corporis vel singularis alicujus partis manifesta, quam in parvis exemplis, qualia fere spiritu vini condita servari solent, constanter observasse mihi videbar.

Antequam virorum doctorum conatus enarrem, lubet annotare si quid ex antiquitate graeca vel latina ad disputationem hanc pertinere videtur. Igitur Aelianus de natura animalium 12 c. 41 geminum crocodilorum genus in Gange Indorum nasci tradit, alterum innoxium, alterum vero voracissimum, eminentia in summo rostro, veluti cornu, insignis: hoc genere ministro ad reos plectendos Indos uti: nam criminum gravissimorum damnatos objicere crocodilis illis, neque carnifice egere. Quae notitia, quanquam incerto autore prodita, congruit cum relatione Missionariorum Gallicorum de acropoli Indica *Velur*, gemino muro et fossa cincta, in cuius aquis crocodili aluntur, qui hostium simul transitum impediunt, et in reos objectos carnificis officium exsequuntur. (Collectio Itinerariorum ex Anglico et Gallico sermone conversorum generalis T. XVIII. p. 259.) Reliqua etiam notitiae Aelianae pars

aliquatenus confirmatur narratione Jesuitarum de Siamenſi crocodili, et Galli *Obſonville* in libro: *Extraits du Journal d'un Voyageur moderne en Aſie*: qui Indos duo crocodilorum genera numerare tradit, etiam de tertio, prioribus inimico, rumoribus incertis inaudiverat. Genus majus fluviis, paludes et piſcinas habitat, colore fuſco diverſum: pedes 20 longum vidit Gallus. Alterum genus colore dilutiore flavicat, cadaveribus victitat, et minus audax eſſe videtur: animal hujus generis captum vidit Gallus, quod fere pedes 7 longum indigenae maximis annuebant. Perſice *Kumir*, Arabice *Temtſak* audit; poſterioris vocabuli veſtigia habemus apud Herodotum, qui Aegyptios *Χαμψας* nominaffe crocodilos refert. In urbis Arfinoae, quae antea crocodilorum oppidum audierat, cognomine praefectura a ſacerdotibus in piſcina altum ſacrum crocodilum Suchum vocatum fuiſſe teſtatur Strabo Libro 17 Geographiae; Damafcius autem apud Photium Suchum interpretatur crocodili nomen et ſpeciem; hodieque Coptae crocodilum *ſuchi* nominare, quaſi natatorem vel urinatorem dixeris, teſtatur Bochartus Hierozoici II p. 795. Hinc ſuſpicio mihi ſubnata eſt genus caprae ſeu anthalopis ab Oppiano II Cynegeticorum 382 memoratum a genere vivendi nomen

nomen potius Σουγος (quod nescio unde ductum posuit Stephani Thes. G—L.) quam, quod habent Editiones et libri scripti Σουβος, Σουβλος, Σαβος, sortitum fuisse.

Tertium crocodili nomen *Nephoth* Epiphanius, *Menephoth* Pseudo-Dorotheus memorant; posteriorem scripturam, a Memphâ urbe ductam, probavit idem Bochartus.

A Plinio 5, 17. inter oppida Palaestinae Crocodilôn oppidum et flumen memoratur; Strabo etiam oppidi rudera nominavit: flumen in hodierno Zirka, a Caesarea tribus fere miliaribus Anglicanis remoto versus boream, agnovisse sibi visus est Britannus Pooke Itinerarii Vol. II, p. 53. Huic crocodilos inesse non solum ex Joannis de Vitriaco testimonio didicerat in Histor. Hierosolymitanae c. 86 et Breidenbachii, qui lacum prope Caesaream versus orientem situm crocodilos alere narravit, sed confirmabant etiam incolae Europaei, qui captos inde crocodilos, non ultra 5 vel 6 pedes longos, ipsi vidisse asseverabant. De genere ipso dubitare licebit, dum aliunde certiora argumenta crocodilini generis sub eadem poli altitudine et latitudine in Asia viventis innotuerint. Neque enim magis constat de crocodilis, quos Aegyptiis similes, sed parvos fontem azaritiam haud procul Chalcedone alere tradit Eudoxus apud Stra-

bonem, Stéphanum Byzantinum et Antigonium Carystium c. 162.

Sunt in notitiis virorum satis etiam cetera doctorum, qui historiam naturalem regionum variarum Americanarum professi enarrarunt multa, quae diversitatem crocodili Americani arguant; quaedam etiam suspicari cogunt plures ejusdem generis Americani species pro una eademque a pluribus curiosis Itineratoribus habitas fuisse. Verum magna hic circumspeditione opus est, *et qui cavet, ne decipiatur, vix cavet, cum etiam cavet*, ut ait Plantinus Hedio. Veluti qui Guianae animalia describenda sibi sumserunt duumviri, alter Belga Hartfink Descript. T. I. p. 159. crocodilum a Caymano corpore minore, rostro longiore, acuto, duro et mucronibus quasi clavato distinguit: alter Britannus Edw. Bancroft, fluvii Demerary crocodilos vix nisi colore corporis ex fusco nigricante vel nigro a Niloticis discrepare ait; supra oculos utrinque extare squameam eminentiam, vel tuber, durum, pugno virili majus. Quibus in verbis nemo facile nisi formae crocodilinae bene gnarus agnoscet tubera squamarum per collum dorsumque carina horrentium. De quibus in crocodilo paulo plus quam 4 pedes longo, Parisiis vivente anno 1772 consideratis ita tradit Gallus Camus in Commentariis
ad

ad Aristotelis Hist. Animal. p. 265. *Seu tête, son dos et sa queue étoient couvertes d'écaillés ou plutôt d'une multitude de bosses terminées par une pointe mouffe: ces bosses pouvoient avoir quatre à six lignes d'élevation. Derrière les yeux et à un pouce environ de distance il y avoit deux bosses plus élevées. Satis hæc perspicue; quanquam equidem cui speciei nota ista propria et peculiaris sit dicenda, nondum excogitare potui. Oculos illi caefios feliam pupillamque ablongam adscribit vir doctus; sibilum irati audivit; sed aperte falsum: subjungit la machoire supérieure avoit plusieurs rangées de dents; quod postastro Oppiano supra condonandum non putabam, qui tergemnam dentium seriem commemorabat.*

Ante Bancroftium civis ejus Dampier Itinerarii T. III. p. 257. Americani crocodili eandem notam posuit: sedis duas species, ab aliis confusas, notis suis distinxit. Priorem Alligatorem cum ceteris nominat; alteram crocodilum, eamque glandulis maxillaribus abdominalibusque moschum redolentibus carere viribus et audaciâ multo inferiorem affirmat. Colorem corporis flavicare, dentes inferioris maxillae omnes fere aequales, artus multo longiores, squamarum dorsalium nodos multo esse crassiores, firmiores et densiores: caudam
subla-

sublatam apice involvere; eadem cum Alligatore loca non habitare: nominis Caymann communionem ab Indis acceptam et ab Hispanis colonis frequentatam errori praebuisset ansam. Quam narrationem et notitiam Gallus La Cèpede p. 186 et 242. Lacertae caudiverberae (*Fouette-queue*) miro errore vel artificio Prometheo ex vocabulo Linnaeano et notitiis a nomine plane alienis accommodavit. Cum aliunde plures olim speciei hujus notas accipiemus rectius forte bestiam a Dampiero traditam cum ea, quum sub Dracaenae nomine descripsit et pinxit Gallus, licebit comparare.

De Americano crocodilo Historiae Abiponensium scriptor Martinus Dobrizhoffer Vol. I. p. 394. sqq: ex versione germanica Vienne 1783 edita, notam sexus foeminei edit, quam alibi traditam nondum reperi. Extremae caudae supra globum nigrum nulla parte patulum accedere memorat. Colorem indigenas nigrum ignavioris, contra in rufum transeuntem audacioris et hominibus infesti argumentum habere, ait, ipse utrumque genus terra et in aquis innoxium agnovit. Pullos duos diversi sexus per septem menses domi altos vix ad spithamae longitudinem adolevisse refert, cum in itinere aheni inclusi

clusi per pruina[m] expirassent. Longinqua tonitrua noctibus murmure quodam, repetito scilicet sono ù, ù, ù, ù, praenunciabant. Nomen habent apud Abiponenses nunc quidem *Kaéperhak*; antea verò appellabantur *Péevé*; apud Quaranos *Jacaré*.

Plures nominare Itinerariorum scriptores taedet, in quorum narrationibus plures oscitantiae et ignorantiae quam formae crocodilinae notas veras et indubitatas agnoscere licet. Interioris fabricae notitiam nemo sanus a peregrinatore requirat inprimis rei anatomicae et physiologiae imperito; verum de vita, victu et moribus multa oculorum auriumque ope indagare possunt, qui naturae animalium cognoscendae student. In quibus rebus locorum et caeli situs aërisque temperies diversa multo minorem quam naturae diversitas ea, quae speciem constituit, vim exferunt et discrepantiam efficiunt.

Mores Aegyptiaci crocodili non inepte Aelianus 10. c. 24. pingit his verbis: *Est natura timidus, improbus, malitiosus, fallax cum ad rapinas faciendas, tum ad comparandas insidias acerrimus et promptissimus. Strepitum omnem perhorrescit; humanam vocem contentiorem extimescit; eos, a quibus paulo confidentius invaditur, reformidat.* Hinc egregie Seneca Quaestionum naturalium libro quarto

quarto ait: *Fugax animal audaci, audacissimum timido: nec illos Tentyritae (dicti ab insula Tentyri, quam habitant) generis aut sanguinis propinquitate superant, sed contentu et temeritate. Ultero enim insequuntur fugientesque injecto trahunt laqueo: plerique pereunt, quibus minus praesens animus ad persequendum fuit. Quam narrationem et confirmat et illustrat locus Strabonis. Tentyritae, inquit, omnibus modis crocodilum exorsum habent, investigant atque occidunt. Sunt qui dicant, quemadmodum Psylli apud Cyrenaicam regionem naturalem quandam vim habent contra serpentes, ita et Tentyritas contra crocodilos natura valere, ut nihil ab eis patiantur; sed intrepide natent, et aequam tranent, alio nemine audente. Cunque crocodili Romam allati essent, ut in spectaculo essent, Tentyritae eos sequebantur. Facta est illis piscina quaedam, et foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritae aderant, qui eos interdum rete educebant ad solem, ut a spectatoribus viderentur; interdum in aquam intrantes rursum eos in piscinam retrahebant.*

Insidias a crocodilo structas de Nilo haerientibus ita enarrat Aelianus 5. c. 23. *Porvirgulta, ait, quibus sint tecti, intueri, et subter ea ipsa natantes et sic opertos se ad litus*

litus magnis saltibus incitare, confestimque ex virgultorum latebris erumpentes aquatores, dum aquam hauriunt, violento raptu interceptos devorare. Alia est ejusdem auctoris narratio 12. c. 15. crocodilum ad comprehendendos homines aliasve bestias hac uti arte, ut qua noverit eos in flumen descendere Nilum vel ad aquationem vel ut naves conscendant, viam ore, quod quidem ipsum multa compleverit aqua, de nocte madefaciat, praecipitem efficere viam studens, quo faciliorem sibi captu praedam reddat. Sed haec fabulae anili similia videntur quam vero. Alteram contra rationem confirmat auctoritas Galli doctissimi, *Plumierii*, cujus locum ex Codice Blochiano manuscripto excerptum ipsis auctoris verbis huc transferam.

„Cet animal n'est pas si vaillant ni si vigoureux qu'on m'avoit voulu persuader. Plusieurs habitans m'avoient voulu faire entendre que le moindre étoit assez fort et assez robuste pour mettre bas et même pour entrainer un boeuf ou un cheval dans l'eau, quand il pouvoit le joindre ou au col ou par le muse. Cependant je fus présent un jour à un spectacle assez divertissant, et qui m'assura du contraire. Une matinée herborisant le long du lac de Miragoan je vis un taureau qui fuyant quatre chiens se jetta dans

dans le lac pour le traverser à la nage. Les chiens l'y poursuivirent quelque temps, deux montés sur son dos et deux nageant à ses fesses. Le Boucanier apprehendant, que quelque crocodile n'attrapât les chiens les appella; ils ne furent pas plutôt revenus, que le taureau fut attaqué par deux crocodiles d'environ huit à neuf pieds de long. Ils l'attaquèrent véritablement l'un après l'autre, le premier par le col, et le second par une oreille. Le premier le tint quelque temps; mais le taureau après plusieurs rudes secousses lui fit lâcher prise. J'estime que les efforts, que le taureau faisoit en secouant le col firent casser les dents du Crocodile, qui n'osa plus revenir à la charge. Le taureau s'étant dégagé de ce premier crocodile rebroussa pour revenir au même endroit où il étoit entré dans le Lac; à peine fût-il à dix pax du bord qu'un autre crocodile aussi fort et aussi gros que le premier le vint attaquer et lui attrapa l'oreille droite. C'étoit un grand plaisir d'entendre alors mugir le taureau et de lui voir secouer la tête; à la fin il jetta loin de lui le crocodile qui pourtant lui emporta presque toute l'oreille.

„S'il n'est pas assez fort pour se rendre maître de ces gros animaux, il est d'autant plus adroit pour attraper le gibier dont le Lac
de

de Miragoan est assez bien pourvû en certaine saison de l'année, comme canards, farcelles, vingeons et autres oiseaux aquatiques. Quand il en veut attraper quelqu'un, il se met un peu loin et se tenant en manière que le dessus du dos paroît presque tout, il demeure comme immobile; en effet on ne le voit du tout point remuer, on apperçoit bien qu'il a changé de place mais d'une manière presque imperceptible, tant son mouvement est lent. On le prendroit alors pour une pièce de bois flottante, comme moi-même j'ai crû plusieurs fois. Et c'est ce qui fait que le gibier ne se méfiant de rien le laisse approcher de si près, qu'il est gobé avant qu'il ait élevé ses ailes pour fuir. Le crocodile en s'approchant tient toujours ses yeux élevés sur l'eau vers son gibier, en sorte qu'il semble qu'on voit deux petites noix élevées sur la surface de l'eau. Il tient aussi la machoire inférieure tellement abaissée, qu'elle semble pendre de la supérieure, et quand il est à portée il l'éleve en manière d'une bacule, d'une vitesse surprenante pour attraper son gibier ou sa proie, qu'il fait aussi attraper d'une autre manière. “

„Il se tient si bien caché sous quelques herbages joignant le bord du Lac qu'il est bien difficile de l'appercevoir; il tient pourtant ses yeux en façon qu'il apperçoit bien
tout

tout ce qui s'approche. Je lui vis un jour prendre un beau dogue, qui voulant aller boire tomba malheureusement dans l'endroit où il y en avoit un caché sous des herbes, qui dans un instant le tira dans l'eau et l'emporta bien vite. Je passai moi-même un autre jour grand risque d'être attrapé, je voulus prendre une fleur de nymphaea avec une perche qui n'étant pas assez longue, je fus sur le point de me dechausser lorsque tout d'un coup un grand crocodile caché sous les feuillages de cette plante fit la culbute pour fuir. J'en fus bien étonné et remerciai de bon coeur la divine bonté de m'avoir preservé d'un peril si prochain. Je dis la culbute; car il faut sçavoir que quand cet animal se voit surpris et qu'il veut fuir promptement il ne le fait pas en reculant ou en tournant la tête en arriere de côté, mais en tournant en arriere le ventre en haut il presente la queue où il avoit la tête et ce d'une promptitude admirable." Cum qua viri docti narratione congruit Adansoni Itinerarium Senegallicum p. 83. versionis Schreberi.

Coitum crocodili cum femina resupina jam olim annotavit Eufathius Antiochenus in Commentariis ad Hexaemeron cap. 22. inter recentiores primus Petrus Martyr tradidit.

Afri-

Africani ova recens edita, triginta numero, et terrae condita, anserinis paulo majora, levem moschi odorem spirare, quem in carne non sentit, Gallus Adanson testatur Itinerarii p. 172 et 175.

In Aegyptiaco crocodilo nullum prudentiae naturalis genus per omne coitus ovorumque incubandorum et excludendorum tempus credula atque adeo superstitiosa antiquitates annotavit. Contra de Americano sunt, qui non levia prudentiae alicujus argumenta tradant; veluti Gallus De la Borde apud virum doctum La Cepede, cujus haec sunt verba: *Dans certaines contrées comme aux environs de Cayenne et de Surinam la femelle prepare assez près des eaux qu'elle habite, un petit terrain élevé, et creux dans le milieu, ell'y ramasse des feuilles et des débris de plantes, au milieu desquels elle fait sa ponte; elle recouvre ses oeufs avec ces mêmes feuilles; il s'excite une sorte de fermentation dans ces végétaux, et c'est la chaleur qui en provient, jointe à celle de l'atmosphère, qui fait éclore les oeufs. Le temps de la ponte commence aux environs de Cayenne en même temps que celui de la ponte des tortues, c'est à dire, dès le mois d'Avril; mais il est plus prolongé. — A Surinam la femelle se tient toujours à une certaine distance de ses oeufs,*

oeufs, qu'elle garde, pour ainsi dire, et qu'elle défend avec une sorte de fureur, lorsqu'on veut y toucher.

Cui narrationi paene fidem abrogassem, nisi incidissem in Itinerarium Guil. Bartrami, ubi p. 124. seqq. ex versione germanica scriptor non tam verax quam in verborum ampullis et narrationum ambagibus sibi ipse placens mira quaedam de nidis crocodilorum magna multitudine in ripa fluminis in speciem conorum truncatorum congestis. Altitudine quatuor pedes latitudine baseos ad quinque pedes aequant coni luto, gramine herbisque mixtis structi continent ova crocodilorum per plura strata 7 ad 8 pollices alta disposita. De numero ovorum nido cuique impositorum, de custodia ovorum et pullo- rum exclusorum educatione nihil nisi suspiciones vir doctus posuit: quae vero de forma corporis et motu maxillae superioris addidit, faciunt, ut putem, eum non nimis a scientia historiae naturalis, praecipue animalium, praeparatum ad animalium Americanorum naturam et mores enarranda accessisse. Quicquid sit, nidorum saltem a crocodilo constructorum fidem constare puto; de specie ipsa animalis merito mihi dubitari posse videtur. Ipse etiam Gallus La Cepede speciem lacertae ingentem Americae meridionalis

nalis indigenam, sub nomine Dracaenae (Dragonne) ex relationibus autoptarum descripsit et pinxit, quam incolae crocodili nomine appellare solent; quae naturae et nominis permutatio movit virum doctum, ut lectorem simul admoneret, plures lacertarum species aliquatenus similes crocodilis errandi occasionem Itineratoribus praebuisse; ideoque magnam in legendis et comparandis eorum relationibus cautionem adhibendam esse. Hoc ipsum docent mores crocodili Americani diversi a diversis traditi; atque hi praecipue poterant et debebant viros doctos, qui diversitatem formae et partium interiorum neglexerant aut ignorabant, de speciei diversitate ut cogitarent, admonere. Quae cum ex disputatione mea satis constare videatur: superest ut notas corporis externas exquiramus, quibus Americanae species ab Asiaticis et Africanis ab accurato spectatore dignosci queant. Sed antequam nos ad hunc dubitationem demittamus, honos est habendus virorum doctorum conatibus, qui viam aetati secuturae ad indagandas et discriminandas crocodilorum species sternere studuerunt. Quod ut rite fieri possit, historia Amphibiorum ab eo tempore repetenda est, quo Carolus Linnaeus animalia in Systematis ordinem redigere coepit.

Cro-

Crocodylum igitur Linnaeus gentis lacertarum familiam primam, cauda compressa distinctam, ducere voluit, nulla patriae diversitate vel speciei varietate memorata in prioribus Systematis Naturae Editionibus. Notam addidit *pedum triunguiculorum, palmarum pentadactylarum, plantarum tetradactylarum palmatarum*. In recentioribus Editionibus Americanam speciem pro varietate commemoravit, novae tamen annotationis nihil adjunxit. Mirari primum licebit Linnaeum ipsum non vidisse, Lacertae generis notam; *corpus nudum*, a crocodilo statim, primo loco posito, coargui, eamque postea meliorem non mutasse. *Aequalitas* adeo *pedum* sero accessit, plane falsa in omni fere lacertarum gente. Nuperrimae Systematis Editionis scitamenta ultimo fere loco, temporis ordine servato, reponenda censemus.

Ante Systematis publicationem fundamenta ejus jecerat vir egregius in Amphibiorum Gryllenborgianorum descriptione, Amoenitatum Academicarum Volumini primo inserta, ubi lacertarum notae praecipuae ex corpore toto colliguntur, atque inter specierum plurimarum descriptiones notitia etiam crocodili, nulla patriae distincti, propolita extat p. 121. vel editionis Lugdunensis p. 536--538. miris verborum ambagibus partes corporis multo

multo magis obscurans quam illuftrans. Quod ne criminandi libidine motus dixiffe videar, ago inſpiciamus ſingula notitiæ verba.

Caput, inquit, oblongum, depreſſum, duabus futuris ab oculo retrorſum excurrentibus notatum, pone oculos officulo quadrato planiſculo tegitur; ante vero rugæ elevatæ oculorum regionem conjungunt. Suturaſ dicit fulcos duos operculi auricularis utriuſque aperiendi et claudendi viam ſignantes. Officulum quadratum eſt capitis pars ea, quam frontem communi vocabulo appellare decebat; quanquam ea non tegit caput, ſed cum reliquis cranii partibus cerebrum concludit. Rugæ ante oculos elevatæ regionem oculorum conjungere dicuntur, quæ ſignificant marginem orbitarum erectum earumque interſtitium rugoſum. Pergit Linnaeus: *Subtus laeve, rugis reticularibus, maculis quadrangularibus. Occiput tuberculis calloſis munitur, longitudinaliter acutis, in duas tranſverſas ſeries digeſtis.* Rugas reticulares dicit ſcuta vel ſquamas quadratulas per ſeries diſpoſitas: occipitis vero tubercula calloſa, ſcuta tuberculis carinata, in plures minoresve numero ſeries in diverſis ſpeciebus digeſta.

Nares elevatæ foraminibus lunulatis, corniculis retrorſum ſpectantibus. Regionem capitis ſeu roſtri extremam, locumque et ſitus

II.

I.

vicini-

vicinitatem annotare omisit. Locus ipse utrumque foramen jungens, orbicularis et mollis.

Dentes in maxillis inaequales, in unam seriem marginalem dispositi. Habes locum et situm; naturam et usum ignorare nos patitur.

Palpebrae superiores elevatae, valde rugosae; hinc aspectus torvus: harum margo tenuior transversim striatus. Recte haec; nisi quod aspectus torvus male palpebris erectis et rugosis tribuitur. Breve torvitatis argumentum palpebrae depressae et immobiles, quales in crocodilo adfunt, majus vero oculorum ipforum situs et conversio praebent.

Collum in superiore parte quatuor vel quinque tuberculorum paribus tegitur, infra vero in octo dividitur segmenta. Male in superiore superficie diverso nomine appellantur, quae in hac et inferiore rectius scuta dicuntur, illic tuberculosa, inferius vero plana.

Truncus colli tuberculis, per totum dorsum viginti segmentis tegitur, quaeque singula articulis quadratis constant, a tergo linea minore quam ad latera elevatis. Ambiguum scriptor reliquit vocabulum colli ad truncum an ad tubercula pertineat; utrumque inepte dicitur. Voluit tubercula trunci significare tuberculis colli similia, per viginti series disposita:

posita: Articulos quadratos dicit scuta ipsa tuberculis assurgentia, quorum dorsalia carinam minus quam lateralia conspicuam gerant.

Abdomen album XXIV segmentis gaudet. His scutorum abdominalium quadratorum et planorum series significat.

Anus fissura longitudinali prominet rugis undique obiectus. Caudae pars anterior 10 segmentis constat atque a tergo squamarum lateralium elevatis lineis planiuscula et carinis lateralibus instructa est: posterior vero compressa est, margine superiori acuto, inferiore rotundato. Segmenta 22 caudam terminant, quorum superioris cujusque apex retrorsum spectat, exceptis tribus postremis segmentis. Ita zonas caudae ancipitis squamatas priores 10 supra carinis asperas dicit, posteriores 22 laeves.

Plantas semipalmatas in ipsa descriptione, in nota speciei palmatas dicit, mira et non laudanda variatione.

Color externe cinereus vel lividus potius, fasciis transversalibus undatis, quarum prima in collo, secunda inter brachia, tertia et quarta supra dorsum, quinta ante femora, sexta pone femora, septima cum ceteris ad decimam quartam caudam cingunt.

Ex Sebano thesauro Linnaeus Tomi I tabulae 103 et 104 figuras omnes velut ad hanc

I 2

speciem

speciem vel notitiam pertinentes laudavit; de quibus postea videbimus.

Paulo post Linnaeus ejusdem gloriae aemulus Jac. Theodorus Klein in Dispositione Quadrupedum, Lipsiae 1751 edita, p. 100. Crocodili genus a ceteris lacertis separavit, ejusque species plures distinguere satagit. Americani et Nilotici has notas posuit, quas, speciminis loco, ipsis auctoris verbis repetam: Differt crocodilus a Caimano corpore, quod huic brevius: ventre Caimanus magis est coacto, ille strictiori; Caimanus habet elatum caput, rostrum depressum, brevius, angulum ad radicem notabilem describens. Crocodilus, Niloticus imprimis, rostrum ferme in linea aequali cum osse bregmatis multo longius productum, rictu valde ampliore et ultra caput fisso. Differunt insuper squamis scutisque quadratis ossiumque duritie, nec non colore corporis; Caimani atrofusci, varii: Crocodili multum cineritii habent, et quae plura. Omnium mandibula inferior, prout in aliis animalibus mobilis: Harum specierum varietates plures ex picturis Sebanis aliisque collegit vir doctus, qui, cum ista scriberet, a Musei sui rerumque naturalium et animalium aspectu sejunctus plus alienis quam suis oculis picturisque tribuisse videtur. Habuit tamen is etiam asseclas aliquot.

Postea

Postea Linnaeanae disciplinae alumnus Hasselquist Aegyptiacum crocodilum Cairi anno 1751 descriptum et dissectum infervit epistolis ad Linnaeum datis et notitiis animalium variorum Itinerario adjectis p. 244 et 344 versionis germanicae. Formam corporis brevissimis verbis attigit, diutius in-structurae intestinae miraculis enarrandis versatus. Maxillarum tamen eam juncturam memorat, quae rictus apertionem amplam admittat, motum vero transversum cibus commolendis aptum plane renuat. Linguam adesse negat; velum palatinum ab utraque maxilla extrema intus decedens gulam claudere narrat; denique folliculum avellanae nucis magnitudine sub axillis (voluit et debuit *maxillis* dicere) positum in aetate provectoribus materiam spissam, moschi odorem spirantem, adesse refert, quem solícite exquirant et ad odoramenta magnatum adhibendum colligant venatores.

In animale pedes 3 cum dimidio longo, quod dissectum descripsit, nullum aderat folliculi istius vestigium; nec magis partium genitalium ullam ab Hasselquistio mentionem factam esse video.

Laur. Theodori Gronovii observatio diligens in Museo II. p. 74. Crocodili genus his notis a lacertis reliquis separavit. *Corpus quadr-*

drupes segmentis instructum: cauda anceps, in segmenta divisa: pedum digiti aliquot unguiculati, reliquis inermibus: pedes posteriores quandoque natatorii. Lingua nulla. Deinde in Zoophylazio quatuor crocodilini generis species annotavit et descripsit. Musei Tomus alter anno 1756 Zoophylacium vero 1763 publicatum fuit.

Laurentius in Specimine seu Synopsi Reptilium Viennae 1768 edito primus Crocodilum a gente reliqua lacertarum separatum novo et suo genere inclusit, species quatuor posuit easque notis suis distinguere conatus est. Generis notas posuit has, quas more antea in Linnaeana descriptione usurpato persequemur.

Rostrum longissimum, hinc rictus omnium animalium maximus. Verum rictus amplitudo non a rostri longitudine, sed potius a maxillarum, longarum et aequalium apertura, multum ultra oculorum regionem et fere usque ad occiput producta, pendet.

Lingua nulla, sed ejus loco muscoli maxillae inferioris admodum tumentes, et valva elastica inter angulos maxillarum in fundo oris locata, gulam aperiens atque claudens. De lingua postea videbimus; valvam dicit, quod est velum palatinum Hasselquisti.

Maxilla

Maxilla superior mobilis, inferior immobilis cum sterno coalita. Hujus sententiae alterum membrum plane falsum Laurentio peculiarem errorem continet, prius etiam falsum, communem cum multis. Quid errori ansam dederit, nondum comminisci potui; nec usquam anatomiam, vel a se vel ab alio viro docto institutam medicus Viennensis memoravit. Nisi forte errorem mutuatus transtulit a *Marmolio* in *Descriptione Africae* L. cap. 23. quem jam olim *Gallus Duverney*, in *Anatomia Crocodili* refutavit. De errore ipso admonuit etiam nuper *Jacobson*.

Palpebrae convexae, rugosae: nares in globo extremi rostri: calli corpus tegentes; carina elevatissima, compressa, in substantiam corneam abeuntes, ut globo trajici nequeant. Anus longitudinalis, rugosus. In quibus postremis notis nihil est, quod reprehendas nisi vocabulorum ineptias.

Specierum primam *Niloticam* vocavit, *Orientali Indiae et Aegypto communem*, comparata pictura *Sebana* I tab. 105. fig. 3 et 4. Hujus notas posuit plures, scilicet *caput cataphractum, sensum contractum in rostrum: nucham carinis densissimis inaequalem, quae supra dorsum series longitudinales multiplices affectant; caudam compressam, superne carinis majoribus cristatam; pedibus triunguiculatis,*

latis, anticiis pentadactylis, posticis tetradactylis, natatoriisque.

Hanc forte solam Laurentius viderat; reliquas tres certe ex picturis Sebanis effinxille videtur.

De terrestri postea dicam sub nomine *pantonychis*. Americanum ex Sebana tab. 106. Voluminis I. capite imbricato, plano, sensim contracto in rostrum, nucha nuda, dorso duplici serie carinarum, unaque singuli lateris, illa per caudam excurrente, hac ad pedes posticos terminata, cruribus posticis. (in) limbo postico carinis marginato, digitis utriusque quinis, omnibus unguiculatis, posticis natatoriis distinxit.

Exemplum Laurentii secutus Blumenbachius crocodilum niloticum capite cataphracto, nucha carinata, cauda superne cristis binis lateralibus horrida distinxit et Conradi Gesneri picturam comparavit; Americanum sub nomine Alligatoris capite imbricato plano, nucha nuda, cauda superne lineis binis lateralibus aspera notavit, addita in descriptione siatura corporis minore, scutorum carina minus alta et acuta, natura timidiore; mores etiam diversos ovaque tantum triginta ab eo edita posuit, comparata pictura Castelbejana Vol. II. tab. LXIII. Sebanis picturis laudandis cautus abstinuit. Vide in no-

tis

tis Nilotici crocodili bene convenire Laurentio cum Blumenbachio; in americano *caput imbricatum*, *planum* nuchamque nudam retinuit Blumenbachius, contra duplicem seriem carinarum dorsalem, per caudam excurrentem, unamque lateralem ante caudam deficientem, limbum crurum posticorum carinatum, et digitos utrinque quinos unguiculatos, posteriores palmatos, omisit.

Laurentium, quanquam non nominatum, secutus Gallus De la Ceppe, miro errore Sebanam notitiam picturamque ad Linnæi lacertam caudiverberam transtulit, toto, quod ajunt, caelo diversam a genere crocodilorum. Plures etiam Itineratorum relationes conjectura sua ad hanc speciem a se effectam pertraxit, quo nihil aliud effecit, nisi ut errorem erroribus cumulareret et notitiam Sebanam plane obscuraret. Quae cum pictura ipsa si vera est, de quo non dubito, erit ante *Pentonychem* species nova collocanda, et praeter aurium foramina patentia pedibus utrinque pentadactylis unguiculatis, posticis palmatis, distinguenda.

Civem suum fideliter ubique, etiam errantem, secutus Abbas Bonnaterre in libro: *Tableau encyclopédique et methodique des trois règnes de la nature*, repetiit notitiam et picturam Sebanam, lacertam ipsam *Crocodilum*

lun caudiverberam vocavit, pedibusque posterioribus pentadactylis palmatis, unguiculatis, rostri depresso, lato, acuminato distinxit.

In pictura Sebana Abbas errore artificis quinos pedum posteriorum digitos effectos esse suspicatur; certius est pictorem Gallicum cum Sebanam figuram repeteret, non solum membranam natatoriam pedum posteriorum omisisse, quod ipse Abbas non distinetur factum, sed fere omnia corporis lineamenta in pejus mutasse.

Crocodylum Africanum Laurentius dorso scutis quadratis planis tessellato, lateribus abdomineque squamis ovatis imbricato, cauda supra una alterave crista carinarum, pedibus anterioribus pentadactylis, posterioribus tetradactylis natatoriis omnibus unguiculatis distinxit, comparatis Sebani Voluminis I tabulae 103 figura 2. 3 et 4.

Cum quo convenire videtur *Crocodylus Cayman*, quem Abbas Bonnatere pedibus anterioribus pentadactylis, digitis omnibus unguiculatis, posterioribus tetradactylis, unguiculatis digitis omnibus, sed non palmatis, distinxit, picturamque Merianae repetitam etiam deteriorem fecit in Tabulae II. figura I.

Ex nuperis historiae Amphibiorum scriptoribus Gallus de la Cèpede generis *Crocodylorum* notas voluit esse caudam compressam,

fam; pedum anteriorum digitos quinos, posteriorum quaternos palmatos, et ternos utrinque priores unguiculatos p. 182—187. Tres ejus generis species descripsit, primam Niloticam et Americanam p. 188—232. pictam male in tabula XIV. alteram nigram Africanam, ab Adansono breviter commemoratam, quam alii rectius cum sequente comparandam esse censent, p. 233. 234. Tertiam longirostram sub nomine vernaculo Indiae *Gavial* pictam male in Tabula XV. descripsit p. 235—239.

Civis ejus Abbas Bonnaterre notas generis Crocodilorum dilatavit miris et ad rem nihil pertinentibus ambagibus verborum, quibus inclusit species quatuor; I. Crocodilum Alligatorem dixit, Nilo et Indiae fluviis peculiarem; eique varietates tres, Africanum nigrum Adansoni, alteram ex Gronovii Zoophylacio no. 38. tertiam indidem no. 39. subjunxit. II. Crocodilum Gavial. III. Crocodilum Cayman. IV. Crocodilum Caudiverberam; de quibus partim dictum fuit: de reliquis postea judicium meum exponam.

Conabor nunc ex omni corporis crocodilorum forma seligere notas, quibus invicem comparatis non solum genus ipsum agnosci sed singulae etiam ipsius species separari et distingui possint. Capitis igitur forma
primum

primum omnium est consideranda. Hoc in omni genere superne depressum et planum, ab oculis, orbita magis minusque eminente cinctis, et palpebris duriusculis, superiore fere immobili tectis, inde et frontis confinis convexum in rostrum convexum, diversae et longitudinis et latitudinis excurrit. Utriusque mensurae diversitas veluti orbitalium distantia et margo magis minusve elatus, cum forma squamarum a fronte in medio rostro ad narium, in extremo et medio rostro sitarum, non lateralium, mollem et elatum orbiculum, decurrentium certissimas specierum notas praebent. Aurium opercula cartilaginea, toti generi communia esse videntur, quanquam ex Menckii descriptione de crocodilo longirostri dubitari posse videtur. Contra foramina frontalia, post oculos sita, et aurium cavitati respondentia, cute capitis communi tecta, sed manui ligno ferrove armatae et tentanti sensum sui facientia, praesertim in junioribus exemplis liquore vinoso conditis, diversae et formae et magnitudinis sunt in diversis speciebus; una etiam plane iis caret. Latitudo scuti frontalis cum margine maxillarum, magis minusve prominente et crasso, comparati major minorve est. Dentes exserti pectinatim se stipantes, in radice cavi, generi toti, uti videtur, communes, numero

mero in diversis speciebus diversi, cujus tamen rationem inire vel habere in exemplis ficcis aut liquore conditis propter magnitudinem et aetatem diversam tuto non licere videtur. Maxilla inferior toti generi longior cranio in rictum aperitur ultra aures patentem, et linguam margini annexam immobillemque gerit.

Trunci forma caudaeque et artuum toti generi communes paucis variatur notis non adeo insignibus ubique et verbis facile designandis. Squamae totum corpus tegunt per zonas transversas dispositae, quadratae. His collum, dorsum et latera praecipue occupantibus scuti ovalis elatique figura impressa eaque ipsa per omnem suam longitudinem earina eminere conspicitur. Harum squamarum junctura densa vel laxior, immixtis per interstitia minimis squamulis vel nullis, forma et color poro uno, vel duobus, vel nullo per viarum, scutorum his impressorum numerus et situs, carinarum diversa forma et altitudo, praecipue in squamis quadratis caudam cingentium reliquo corpore multo longiorem, compressam utrinque, et superne margine ciliato, serratim denticulato horrentem, qua praedam animal diverberare et dejicere solet. In artubus digitorum numerus forma et mensura constare videtur; anteriores enim quinos utrinque,

utrinque, et priores quidem ternos unguibus non multum incurvatis armatos, exteriores binos exungues et conicos, posteriores pedes utrinque quaternos, membrana diversae latitudinis junctos, priores ternos unguiculatos, exteriorem utrinque exunguem conicum, gerunt. Horum marginem exteriorem in quibusdam speciebus limbus cristae denticulatae instar cingit, veluti in testudine fluviatili ea, quam granulata dictam Gallus De la Cepede ex mutilo exemplo non satis accurate descripsit.

Paucae exstant descriptiones crocodilorum mensuris partium praecipuarum corporis definitae, unde speciem agnoscere liceat. Talem notitiam ex Galli Cepede Historia Quadrupedum p. 205. huc referam.

Longitudo corporis totius

aequat	13 ped.	9 poll.	6 lin.
— capitis	2 —	3 —	— —
— rostri ad oculorum			
intervallum usque	1 —	6 —	6 —
— maxillae superioris	1 —	10 —	— —
— ejusdem quatenus			
dentata est	1 —	7 —	— —
Intervallum oculorum	— —	2 —	— —
Diameter oculorum	— —	1 —	3 —
Circumferentia maxima			
corporis	4 —	4 —	6 —
			Lati-

Latitudo capitis pone

oculos	1 ped.	1 poll.	6 lin.
— rostri qua angustiffi-			
— mum est	- —	8 —	- —

Longitudo pedum ante-

reriorum	1 —	9 —	- —
— — posteriorum	2 —	2 —	3 —
— caudae	6 —	- —	3 —

Circumferentia caudae

bases	2 —	10 —	- —
-------	-----	------	-----

Longirostris crocodili has partium mensuras posuit Gallus;

Longitudo totius cor-

poris	11 —	10 —	6 —
— capitis	2 —	1 —	1 —
— ejusdem ab oculo-			
— rum intervallo usque			
ad apicem rostri	1 —	7 —	9 —
— maxillae superioris	2 —	- —	6 —
— ejusdem quatenus			
est dentata	1 —	6 —	- —

Intervallum oculorum

	- —	3 —	3 —
--	-----	-----	-----

Diameter oculorum

	- —	2 —	- —
--	-----	-----	-----

Circumferentia maxima

	3 —	6 —	- —
--	-----	-----	-----

— capitis pone oculos	2 —	- —	- —
-----------------------	-----	-----	-----

— rostri minima	- —	6 —	2 —
-----------------	-----	-----	-----

Longitudo pedum ante-

reriorum	1 —	3 —	7 —
----------	-----	-----	-----

— posteriorum	1 —	8 —	- —
---------------	-----	-----	-----

Longi-

Longitudo caudae 5 ped. 1 poll. - lin.
Circumferentia caudae

bases 2 — 8 — — —

Descriptionem accuratiorem crocodili longirostris 6 pedes Parisinos cum 6 pollicibus longi cum mensuris capitis et artuum posuit doctus interpret libri *Cepediani Bechstein* Vol. I. p. 452-437.

Gallus Duverney has crocodili sui posuit mensuras:

Longitudo omnis 3 ped. $9\frac{1}{2}$ poll. - lin.

— caudae 1 — $10\frac{3}{4}$ — — —

— capitis — — 7 — — —

— oculorum inter

utrumque canthum — — — — 9 —

— pedum anteriorum — — $6\frac{1}{2}$ — — —

— posteriorum — — $7\frac{1}{2}$ — — —

Intervallum oculorum paulo

minus 1 — — —

Latitudo ventris maxima $5\frac{1}{2}$ — — —

Cranii a me picti has habe mensuras.

Longitudo maxillae inferioris 7 poll. $2\frac{6}{10}$ lin.

— condyli a cavitate cotyloidea inde — — 9 —

— maxillae inf. quatenus dentata est 5 — $1\frac{4}{10}$ —

Latitudo maxima inter cavitates cotyloideas 3 — $1\frac{6}{10}$ —

Lati-

Latitudo inter dentem maximum anteriorem	1	poll. $1\frac{8}{10}$ lin.
Longitudo cranii ab occipite ad apicem	6	$1\frac{1}{2}$ —
— a condylis ad apicem	6	$4\frac{1}{2}$ —
— a cantho anteriore ad apicem	3	$5\frac{4}{10}$ —
Latitudo maxima inter con- dylos	3	$1\frac{4}{10}$ —
— inter partem rostri fi- nuatam	1	$6\frac{2}{10}$ —
— scuti bregmatici poste- rioris	1	$6\frac{6}{10}$ —
— — — anterioris	1	$7\frac{7}{10}$ —
— intervalli oculorum	-	5 —
Diameter foraminis nasalis*	-	$6\frac{7}{10}$ —
Longitudo orbitae maxima	1	$2\frac{4}{10}$ —
Latitudo — — —	1	$\frac{6}{10}$ —
Altitudo a condylo occipitali ad bregma	1	1 —
— a processibus palatinis ad bregma	2	2 —

Dentes inerant maxillae superiori 36, inferiori 42 serie breviora sed densiora.

Cranium alterum, quod cum hoc, a me picto, et cum pictura accuratissima Americani crocodili, cranii Plumeriana comparatum, hac ipsa opera plane diversum ab utroque esse statim agnovi, est Crocodili ejus, quem po-

II.

K

rosurum

rosum dixi. In maxilla inferiore dentes 30
in superiore 38 numeravi.

Longitudo maxillae inferioris	4 poll.	$\frac{1}{2}$ lin.
— condyli quatenus est dentata	2 —	$3\frac{6}{10}$ —
— — a cavitate co- tyloidea	- —	$5\frac{7}{10}$ —
Latitudo maxima inter cavi- tates cotyl.	1 —	$5\frac{7}{10}$ —
— inter dentem maximum anteriorem, tertium a primo	- —	$5\frac{9}{10}$ —
Longitudo cranii a scuto ex- tremo bregmatico usque ad apicem rostri	3 —	6 —
— — a condylo occipitali ad apicem	5 —	$7\frac{1}{2}$ —
— — a condylis maxilla- ribus	3 —	7 —
— — a cantho anteriore	2 —	2 —
Latitudo maxima inter con- dylos maxillares	1 —	5 —
— — statim post sinum ante- riorem		$5\frac{9}{10}$ —
— scuti bregmatici poste- rioris		9 —
— — — anterioris		$8\frac{1}{2}$ —
— intervalli oculorum		$1\frac{9}{10}$ —
Diameter foraminis nasalis		$2\frac{2}{10}$ —
Longitudo — —		$3\frac{3}{10}$ —
		Longi-

Longitudo orbitae maxima	poll. $7\frac{1}{2}$ lin.
Latitudo — —	$5\frac{7}{10}$ —
Altitudo a condylo occipitali	.
ad bregma	$6\frac{2}{10}$ —
— a processibus palatinis	$9\frac{0}{10}$ —
Longitudo maxima sinus occi-	
pitalis	$3\frac{2}{10}$ —
— — quatenus pervius est	$2\frac{1}{10}$ —
Latitudo maxima ejusdem	$2\frac{8}{10}$ —
— — quatenus pervius est	I —

Addam mensuras carinati, trigonati, copholidis et scleropis, de Blochianis exemplis sumtas, quas in singularum specierum notiis repetere non erit necesse. Verum meminisse velim lectores mensuras partium musculis suis et corio vestitarum non tam accuratas sumi posse, nec mensuris craniorum respondere; veluti longitudinem et latitudinem maxillae inferioris metiri eadem ratione ut in craniis non licet; quare ejus rationem hic non habui: nec dentium numerum in pulis accurate noscitare licuit, qui vixdum gingivali cartilagine eminent. Trigonati igitur parvi, etsi umbilici vestigium nullum amplius exstabat, has habe mensuras.

Longitudo capitis a medio extremo scuto bregmatico usque ad apicem maxillae superioris I poll. $4\frac{8}{10}$ lin.

Longitudo a cantho anteriore

K 2

vel

vel interorbitali spatio infimo, ubi rugae rostri transversae oriuntur	6 $\frac{3}{10}$ lin.
Latitudo capitis inter maxillas postremas	8 $\frac{1}{10}$ —
— scuti bregmatici postremi	6 —
— — — anterioris	6 $\frac{3}{10}$ —
— capitis maxima supra ocu- los capta	6 $\frac{2}{10}$ —
— maxima scuti supraorbitalis	2 $\frac{1}{2}$ —
Longitudo maxima ejusdem	4 $\frac{1}{2}$ —
Latitudo maxima rostri pone sinum	5 $\frac{1}{10}$ —
— — rostri per sinum menti	3 $\frac{6}{10}$ —
— spatii interorbitalis	1 $\frac{3}{10}$ —
Longitudo maxima oculi	4 —
In cannato crocodilo ejusdem magnitudinis has cepi mensuras:	
Longitudo capitis maxima a scuto bregmatico medio extremo usque ad apicem rostri	1 poll. 4 lin.
Longitudo a cantho anteriore vel interorbitali spatio infimo, ubi rugae transversae multo latiores sed breviores oriuntur	5 $\frac{6}{10}$ —
Latitudo capitis inter maxillas postremas	8 $\frac{4}{10}$ —
— scuti bregmatici postremi	5 $\frac{2}{10}$ —
— — — anterioris	6 $\frac{6}{10}$ —
	Lati-

Latitudo maxima capitis supra oculos capta	$6\frac{6}{10}$ lin.
— — scuti supraorbitalis	$2\frac{4}{10}$ —
Longitudo maxima ejusdem	$4\frac{6}{10}$ —
Latitudo maxima rostri pone finum	$4\frac{1}{2}$ —
— — — per finum	$3\frac{7}{10}$ —
— spatii interorbitalis	$1\frac{6}{10}$ —
Longitudo maxima oculi	4 —

In oopholide crocodilo has cepi mensuras.

Longitudo capitis a scuto bregmatico medio, extremo usque ad apicem rostri 1 poll. 4 lin.
 Longitudo a cantho anteriore

ad apicem rostri	$5\frac{8}{10}$ —
Latitudo inter maxillas postremas	$8\frac{1}{10}$ —
— scuti bregmatici postremi	$5\frac{6}{10}$ —
— — — anterioris	$6\frac{1}{2}$ —
— maxima capitis per oculos medios	$6\frac{7}{10}$ —
— — scuti supraorbitalis	2 —
Longitudo maxima ejusdem	$3\frac{1}{2}$ —
Latitudo maxima rostri pone finum	5 —
— — — per finum	3 —
— spatii interorbitalis	$1\frac{1}{2}$ —
Longitudo maxima oculi	$2\frac{9}{10}$ —

In crocodilo felerope omnium harum specierum maximo.

Longitudo capitis a sc. br. medio extremo ad apicem rostri 1 poll. 4 lin.

Longi-

Longitudo a cantho anteriore ad	
apicem rostri	1 poll. $2\frac{4}{10}$ lin.
Latitudo capitis inter maxillas	
postremas	1 — $3\frac{6}{10}$ —
— scuti bregmatici postremi	$8\frac{9}{10}$ —
— — — anterioris	$9\frac{8}{10}$ —
Longitudo maxima scuti bregmatici	7 —
Latitudo maxima rostri pone	
linum	$8\frac{8}{10}$ —
— — — per sinum	$6\frac{1}{10}$ —
— spatii interorbitalis	2 —
Longitudo maxima oculi	6 —
Latitudo baseos trigoni interor-	
bitalis	$5\frac{4}{10}$ —

Age nunc ossium forma quibus in rebus differat, explicemus, quousque videlicet talia verbis assequi licet. Saepius enim nec ipsa pictura diversitati subtili explicandae sufficeret.

In maxilla igitur inferiore majus exemplum habet processus coronoidei manifestum vestigium supra foramen laterale ellipticum eminentis; ab hoc processu usque ad cavitationem cotyloideam maxillae margo exsertus prominet, cum in minore ossis maxillaris margo superior laevis, convexus, nullibique exsertus sed aequalis a dente postremo ad cavitationem cotyloideam excurrat.

Maxillae

Maxillae superioris margo sub orbita extertus profiat in exemplo majore: contra in minore declivis versus palatum est: orbitae inferior pars multo altior, quam in priore, et extrorsum flexus.

In minore ad sinistrum latus foraminis femilunaris aurium adest alterum foramen ovale dimidiatae magnitudinis: in majore contra foramina duo parva adfunt.

Scutum bregmaticum in majore est angustius in posteriore parte, contra in minore fere aequale aut potius in posteriore parte latius.

Occiput cum condylo occipitali multum ultra bregma devexum prominet, et condylus occipitalis fere duobus maxillaribus condylis longitudine aequalis est in minore: contra in majore condylus occipitalis ad perpendicularum est bregmatici scuti, multo vero brevior condylis maxillaribus. Paries bregmatis posticus inter foramen magnum et scutum quadratum cavum, nec devexum.

Chonae forma in majore semicirculum refert, arcu extrorsum, converso chorda interiore, margine circumquaque prominente. Contra in minore arcus semicirculi interior est, chorda posterior, nec margo ullus prominet.

Orbitarum margo superior multo magis prominet in minore quam in majore.

Rostrum

Rostrum majoris multo magis a bregmate inde declive, supra usque ad nares planum, lateribus convexis, gemino marginis sinu inflexum. In minore rostrum multo magis est planum, sinus marginis prior multo brevior, alter demum insignis, quem dens utrinque major quartus inferior applicatus fecisse videtur; cum in majore dens quartus inferior utrinque major alveum maxillae superioris intret nec evaginatus promineat.

Qui post me crania crocodilorum diversorum inter se comparabunt, si paria magnitudine componere invicem potuerint, multo faciliorem operam comparandi habebunt, et differentiae notas multo insigniores facilius agnoscent.

Diversitatem speciei videtur arguere, quod in Americani crocodili Bartram Itinerarii p. 127. maxilla superiore anteriore infra narium foramina dentem utrinque majorem conicum semper evaginatum apparere et quasi minari refert: in maxilla contra inferiore exsculpta esse foramina dentibus his recipiendis, dum maxilla utraque subito cum fragore magno clauditur, idonea. Nisi, quod suspicor, in eo loco calami vel typorum error intervenit, maxillarumque situm et nomina permutavit.

Nec satis intelligo, quae *Jacobson* p. 36. de foraminibus frontalibus memorat his verbis:

bis: ad idem prope interstitium, quo margo oculorum superior a transversa crista ossis occipitalis distat, inveniri in fronte duo in formam quadrati irregularis foramina, quae tenui solum cute obducuntur. Haec quidem singula in singula oculorum ampliore cavitate aperiuntur, sed habent quoque retro singula sinum, cui in cavis aurium exitus est. In his diversa ab ita fabrica craniorum, quae coram habeo, crista transversa ossis occipitalis, et forma foraminum frontaliu quadrata irregularis. Priorem enim nullam plane, alteram longe aliter se habentem video. Reliqua conveniunt cum cranio crocodili minore, cuius mensuras posui. Igitur etiam hoc equidem argumento esse puto, virum doctum diversam crocodili speciem a duabus istis, quarum crania ipse descripsi, manibus tractasse, atque inde fieri, ut notae aliquot cranii in species omnes non quadrent.

Sed in eadem *Jacobsoni* descriptione postrema p. 37. dubitationem mihi iterum faciunt haec verba: *Praeter haec est et aliud foramen sed angustum inter utramque auris cavitatem.* (quam cranii in regione?). Porro sunt in cervice (cranii quae dici potest cervix?) duae impressiones, in modum lunae arcuatae, atque, ut nos quidem iudicamus, musculorum insertioni inservientes, in quarum
 iterum

iterum inferiore cornu aliud et perangustum obvenit foramen, quod ad cavitatem auris penetrat. Hac verborum obscuritate atque ambiguitate, hisque vocabulorum ineptiis, quas in Haffelquisti notitia ipse *Jacobson* taxavit, si vir doctus abstinuisset, nullus divinationi locus fuisset relictus.

Ne quis titulo invitatus fallatur, admo-nebo lectores picturam sceleti crocodilini proditam a Joh. Daniele Meyero, Norimbergae 1748. T. 1. in tabula LVIII, pariter uti sceleti chamaeleontini translata esse ex Guil. Cheselden Osteographia, nec ulla laude vel elegantiae vel diligentia commendari. Adjunxit Editor notitiam Britanni *Grew* ex Museo Regalis Societatis p. 42. translata, quae recte jam olim vulgatum de maxillae superioris mobilitate errorem refutavit. Ibi dentes triginta utriusque maxillae, igitur 60 omnino numerantur, vertebrae collares 7, dorsales 19, caudales 34, sed error viri docti videtur in eo versari, quod digitis quinque anticis totidem ungues paulo plus pollice longiores, quaternis vero posticis totidem etiam ungues paulo majores assignantur.

Americani crocodili, *Jacaré* vocati, notitiam satis accuratam Georg. Marcgravius nostras dedit in Histor. naturali animalium Brasiliensium p. 242. in compendium actam a
Georg.

Georg. Pisone p. 282. Caput, inquit, paululum compressum habet, os subrotundum seu ovalis figurae: oris hiatus amplus: nam longe ultra oculos id aperiri potest. Dentes habet in superiore et inferiore mandibula multos; acutos, quosdam longiores quosdam breviores: oculos habet magnos, rotundos, claros, non villosos, caecos, pupilla nigra; quatuor crura et pedes, quorum duo anteriora teneiora sunt, breviora et 5 digitos continentia, quorum 3 anteriores ungues nigros habent, duo exteriores carent unguibus: posteriora crura crassiora et longiora, 4 digitos continentia, 3 itidem unguibus nigris; unus exterior caret ungue. Totum corpus vestitur cute squamata, ac in capite, tota superiore parte corporis ac cauda loricata. In toto autem inferiore corpore squamae quadratae fere sunt, ad tactum molles et glabrae, in lateribus varias rotundas figuras habent squamae, tuberculis scatent, et sunt partim nigri partim flavescentis coloris. Eodem modo se habent caudae latera et crura. Superius caput firmissimum, munitum testa, ex nigricante et flavo mixti coloris. Collum superius itidem tuberculis majoribus exornatis squamis vestitur. Totum dorsum cum magna parte caudae transversim multis parallelogrammis longis tegitur; suntque illae squamae durae ex flavo

flavo et nigricante mixtae, ac talibus certis intervallis exaltatae. Ultima caudae medietas firma: pinna superius erecta ad finem usque dotata est, qua inter natandum se gubernat. Est autem illa pinna multis squamis quasi composita, flavi coloris et eleganter variegata lineis nigricantibus. Tota porro cauda quasi annulis nigricantibus cingitur, reliqua pars interjacens est flava, itidem elegantibus striis nigricantibus intertexta. Ova ponit gallinaceis fere majora, figurae paene cylindricae: testam habent albam, tuberculis quasi insignitam, durissimam. Saepius 28 aut 30 in uno nido invenias. Habui sex, septem, octo etiam novem pedes longos. Hucusque Marcgravius, cujus utinam diligentiam imitatus fuisset Bontius et ceteri scriptores historiae Indiarum naturalis. Saltem colorem Indici crocodili teneremus! Quod vero caput Americani a Marcgravio dicitur paululum compressum, os vero subrotundum seu ovale, ea mihi capitis atque oris forma diversam a crocodilo Plumerii Americano speciem arguere mihi videtur.

Jamaicensis crocodili palmarum binos exteriores digitos palmatos, plantas pentadactylas semipalmatas, exteriori utrinque digito dixit Patr. Browne p. 461. ubi non dubito calami errorem plantarum digitos ultra verum

rum

rum numerum quaternarium auxisse. Alioquin nova accederet nota palmarum digitis binis exterioribus palmatis, quos in nullo adhuc crocodilo vidi, jungenda.

Siamensis.

Crista ossea frontali gemina, non usque parallela, artuum extremorum margine externo pinnacea appendice cristata aucto.

Caput in animale pedes 10, pollicesque 9 longo, cum collo plus paulo quam $2\frac{1}{2}$ pedes, cauda $5\frac{1}{2}$ pedes occupabant. Caput longum parumper convexum versus verticem; cetera planum in media fronte post oculos erectam gerit cristam osseam, geminam, non usque parallelam, 2 pollices altam, intra pollicem crassam. Dentes supra 35 infra 32 caninorum formam gerentes, inaequales, introrsum flexi; quorum 6 anteriores infra, quatuor vero supra majores. Alterum par inferius maxillae superiori pone nares contracto in sinum apprimitur. Truncus colore ex fusco nigricante tinctus, infra citrea flavedine, latera utrinque utroque colore tessellata apparent. Dorsum tegunt ab humeris usque ad extremam caudam zonae 52 squamarum quadratarum magnarum, quarum quaeque in medio tubera gerit quaterna: latera

tera taeniae duae tegunt squamarum ovalium, gibbo bicarinato prominentium: squamae ventrales cum cervicalibus quadratae, hexagonae et ovaes, laeves, molliores: artus minoribus squamis teguntur, in margine exteriori brachiorum et tiliarum usque ad digitos appendice pinniformi cristata aucti: digiti posteriores membrana juncti. Notitiam imperfectam ipse fateor characteres certos et mensuras cranii partium omnium, quae desiderantur ad justum speciei discrimen, constituendum, non apposuisse; interim notarum externarum defectum ex intestinarum partium descriptione supra posita interpolare et speciei differentiam confirmare licebit.

Pictura et descriptio gallica exstat in libro: Observations physiques et mathématiques pour servir à l'histoire naturelle — envoyées de Siam à l'Académie des Sciences. Paris 1737. p. 1—47. Planche I et III. Eandem repetiit versio germanica Actorum Anatomicorum Academiae Parisiensis tribus voluminibus comprehendentium et nomina Perxalti, Dodarti et Charassii inscripta titulo generentium.

Porofus.

Porofus.

Limbo plantarum palmarumque uti crurum brachiorumque externo squamis latis acutis cristato seu serrato, squamis scutisque corporis poro pertusis.

Limbus cultriformis et cristatus multo latior latera plantarum et crurum praetexit. Palmarum digiti terni mediū membrana angusta, inter alterum et tertium tamen magis conspicua, junguntur: plantarum digiti quaterni omnes palmati, membrana ab interiore usque ad extimum, tertio longitudine parem, sensim latefcente.

In tribus *Musei Goettingensis* exemplis mirabundis primum omnes corporis squamas cum scutis versus posteriorem partem suam poro pertusas vidi, quales jam antea in aliquot lacertarum ventralibus squamis repereram.

In exemplo *Musei Blochiani* foveas geminas ellipticas obliquas post orbitas tentando non vidi sed sensi, musculis desuper et cute communi tectas. Scutorum dorsalium zonae singulae 8 scuta ovalia carinata habent, media autem bina quadrata: ovalium interstitiis inferius interfecta conspiciuntur scuta minima seu squamulae trigonae, item poro pertusae.

Pictura

Pictura Sebana I tabulae 104 fig. 12. hanc speciem reddere voluisse videtur; sed rostrum iusto brevius est. Magis convenit pictura in Knorrri Deliciis selectis naturae Tomi II tab. L. IV expressa, inter mediocres multas satis bona.

Longirostris.

Rostro longissimo, angusto, fere cylindrico, limbo pedum, brachiorum crurumque squamis serrato, squamis seu scutis utriusque maxillae colli ventris et caudae primae poro pertusis.

Primus descripsit et pinxit junius animal cum sacco umbilicali adhuc adhaerente Britannus Edwards anno 1756 in Actis Societ. regiae Londin. Vol. 49. tab. 19. Successit Gronovius, cujus descriptio nimis brevis existat in Zoophylacio no. 40. Gronovio successit Gallus Cepede, qui multo accuratiorem notitiam animalis fere 12 pedes longi cum pictura minuta sub nomine *Gavial* posuit. Habitat bestia, cujus mores ignoramus, Gangem aliosque fluvios Indiae orientalis, inde Gangeticus crocodilus ab aliis dicta.

In exemplo *Lampiano* membrana inter palmarum digitum tertium et quartum conspicienda paulo latior est inter eosdem digitos plantarum. Limbus squamarum serratus
brachi-

brachionum, et ramumque paulo minor quam in porosolocrocodilorum. Dentium squamæ sive scutæ colli, ventris, anitorum priorum, non bidentæ, maxillæ inferioris et superioris et superioris inferioris pedum omnium proæ singula pertusa sunt. Color corporis uniformis, supra ex griseo nigricans vel fuscus, infra dilutior.

Osteologiam cum sceleto Nilotici crocodili, (ubi putabat) comparatam ex Camperi suisque animadversionibus posuit Merck in libris periodicis: *Hessische Beyträge zur Gelehrsamkeit und Kunst*, editi Francofurti ad Moenum, 1765, Fasciculo V, p. 73—87. Cranium fere ad duos pedes longum in Museo Barbyensi in usum meum Pædagogii, salutem Barbyensis Henricus Steinhauer. Mensuras singularum partium corporis ex Galli Cepede relatione supra posui. *Trigohatus*. Scutarum dorsaliu tuberculis seu carinis triangulis. Gronovius in Zoophylazio no. 33. crocodilum, maxillis, depressis conicis, plantis vix semipalmatis dixit: capite priore brevius habet, oculi magis protuberant, rostrum breve, L planum,

planum, conicum, latum, apice obtuso, maxilla inferiore brevior. Scuta dorsalia tuberculis cartilagineis altis triangulis horrent. Palmae digiti quini fissi, plantarum digiti omnes a latere interiore versus angulum membrana angusta, laxa, robusta palmati; digitus extimus exunguis, intimo seu pollicis par longitudine. Hucusque Gronovius. In exemplo Musei Goettingensis alteroque *Blochiani* digitus praeterea extimus palmarum brevissimus omnium est. Pictura Sebana I, tab. 105, fig. 3. (nam errore calami aut typorum tabulae 107 fig. 4. laudatur) a Gronovio comparata plane cum descriptione viri docti et exemplis a me visis, satis parvis, convenit. Eandem picturam Laurentius una cum sequenti figura 4 (quae feminae anum squamulis valde elatis cinctum reddit,) ad crocodilum Niloticum retulit. Foveam cranii ellipticam utrinque carne muscolari repletam reperi; quare ad auditum pertinere posse non videtur.

Sclerops.

Margine orbitarum osseo eminente, ante oculos in porcam transversam excurrente.

Hanc speciem margine orbitarum osseo exstante distinguo, qui ante oculos septum trans-

transversum altum format, bene pictum in pictura Sebana I tab. 104. fig. 10. Palmarum digiti omnes liberi; plantarum digitus quartus cum tertio longissimo membrana junctus latiore quam tertius cum altero. Caput breve, latum supra, versus anteriora senium contrahitur in rostrum obtusum rotundatum. Palpebra superior constat cartilagine profundis sulcis transversis exarata. Maxilla inferior cum superiore poris pertusa. Infra oculos utrinque maxilla superior porcam eminentem et sulcum inferius depressum habet, veluti cranium a me pictum; margo maxillae superioris infra operculum auriculare multo altior protuberat quam in reliquis speciebus: caput inter oculos et nares magis concavum; dens inferior nullus supra sinum maxillae superioris prominet, sed omnes cavitates superioris intrant: post oculos foramina parva ovalia cranii cute communi tecta. Scuta dorsi quadrata, ut ventralia, et colli inferiora sunt, carina longitudinali horrent. Scutum bregmaticum seu occipitale quadratum, planum, angustius maxillis, quale Sebana pictura II. tab. 104. fig. 12. in alia specie bene repraesentavit.

Hunc eundem crocodilum descripsit Linnaeus Amoenit. I p. 121. (p. 537. ed. Lugd.) quod arguunt verba: *ante oculos rugae ele-*

L 2

vatae

vatae oculorum regionem conjungunt. Ab hoc Niloticum crocodilum equidem diversum esse non puto; asseverare tamen id non ausing.

Carinatus.

Gronovius hunc crocodilum maxillis depressis conicis, plantis semipalmatis, digitis duobus exterioribus palmatis, Zoophylazii no. 39. dicit, eumque ait cum crocodilo sub no. 37. descripto congruere, praeter has notas. Scuta dorfi laterumque ovalia carina alta sed laevi exsiant per omnem longitudinem; laterum scuta minutissima, ovata. Plantarum digiti 3 intimi seu priores dimidia ex parte palmati, quartus omnium longissimus cum tertio membrana ad apicem usque pertingente conjunctus. Pictura Sebana I tab. 105. fig. 1. a Gronovio comparata non satis convenit cum descriptione ejusdem Gronovii, nec pedes pulli ovo adhuc immerisi posteriores apparent. Exemplum *Musei Goettingensis* palmarum digitos duos medios membrana angustia junctos habet. In descriptione Gronovii errorem calami esse suspicor. Dicitur enim hic crocodilus alteri sub no. 37. descripto, hoc est *palmato* nostro, similis esse; cum potius priori, *trigonato*, simillimus sit capite et latiore et breviora quam in *palmato*
et

et poroso. Maxillae utriusque squamae omnes seu scuta pluribus poris perforantur. Post orbitas adfunt cranii foramina ovalia cute tecta communi capitis, sed multo minora et minus manifesta quam in trigonato magnitudine corporis pari.

Oopholis.

Rostrum aequale rostro-scleropis, id brevius cranio ab oculis ad extremum occipitis scutum seu planum quadratum menso, sed intervallum orbitarum majus: maxillae superioris margo post nares utrinque magis constringitur velut incisus. Occiput paene convexum, ita ut latera scuti bregmatici parum aut nihil emineant vel extent. Scutorum dorsi ovalium interstitia squamis polygonis et polymorphis repleta: crurum et metatarsi marginales squamae cristam satis manifestam efficiunt. Scuta post occiput duo separata: dehinc longo intervallo in collo par geminum, postea tertium par simplex ovatum, carinatum sequitur. Post oculos in cranio foveae ovaes perviae, non foramina ovalia aequalibus undique lateribus: muscularem carnem in iis nullam, sed antice et postice foramen fundi vidi: in trigonato et carinato foveae vel foramina multo minora adfunt.

Specie

Specie scutorum dorsaliū similis *poroso* tamen scutorum et squamarum poris caret.

Exemplum paulo majus quam trigonatus et carinatus umbilicum tamen adhuc apertum gerebat, et scutum supraorbitale multis rugis exaratum et tuberculis vel callis a cranii reliquis partibus separatum. Orbitae margo inferior elatissima latitudinem maxillae superioris prominentia sua in latitudinem ducta superat, cum in trigonato et carinato eadem margo potius introrsum reducta maxillae latitudinem non aequet.

Palmatus.

Plantarum digitis omnibus palmatis.

Gronovius primus in Museo no. 47, descripsit, et errorem ibi admissum correxit in Zoophylazio no. 37, ubi *Crocodylum maxillis depressis conicis, plantis palmatis* dicit. Caput oblongum, planum, ab oculis usque devertexum, et in utroque latere sensim in rostrum contractum oblongum, planum, et fere conicum, undique futuris et rugis reticularibus inaequale. Collum superne rugosum 4 vel 5 tuberculorum paribus instructum, inferne in 8 segmenta ex oblongo, quadratis squamis constantia tectum. Truncus a colli tuberculis usque ad caudam tegitur 18 segmentis trans-

transversalibus, quae ex squamis ovalibus carina elevata longitudinali inermique instructis confectae sunt. Pars inferior 24 segmentis ex squamis quadratis constantibus tegitur. Palmarum digitus medius longissimus; plantarum digitus extimus longissimus, omnes quaterni membrana robusta et laxa usque ad apicem pertingente juncti. Pictura Sebana I tab. 104. fig. 12. a Gronovio laudata vix huc pertinet; habet enim plantarum etiam digitos quinos fissos nec ulla membranae jungentis vestigia. Caput longius habet, quam species a Gronovio sub no. 38 et 39. descriptae, mihi nondum visus. Cauda corpori par longitudine segmentis 42 constat. Color dorfi et laterum lividus, lineolis maculisque brunus varius: abdominis albus.

Pentonyx.

Quem ex Sebanis tabulis I tab. 103. f. 1. et tabulae 104. figuris omnibus descripsit Laurentius sub nomine *Crocodili terrestris*, pedibus omnibus pentadactylis, digitis fissis omnibus et unguiculatis distinguitur. Sebae fidem firmare apud lectores poterit testimonium Britanni *Edwards*, qui in crocodili longirostris descriptione memorat *Crocodilum ameri-*

americanum permagnum et ficcum, cujus digiti omnes unguibus armantur.

Sed Sebana figura I tab. 103. plane diversum crocodilum a figuris tab. 104. omnibus exhibet, quippe aurium foraminibus apertis oblongis et dorfi scutis ovatis insignem. Crocodilus tabulae 106. fig. 1. aurium foramina majora aperta, maxillarum margines aequales colli dorisque scuta quadrata, digitos posticos omnes 5 unguiculatos et membrana junctos femorum denique et crurum marginem exteriorem squamis valde ferratum habet.

Nuperrime Gallus Cepede p. 245. descripsit et in tab. 16. pinxit lacertam ex Cayenna transmissam, pedes 2, pollices 5, lineas 4, longam, quae crocodilum rictu amplo, dorfi et caudae compressae longissimae tuberculis asperis referre dicitur, sed differt pedibus omnibus pentadactylis unguibus curvis et acutis armatis. Caput supra planum, utrinque compressum fere pyramidem quadrilateram refert: lingua lata fissa est; oculi grandes, aures patent: corpus crassum, teres, squamis duris osseis tectum; quae fere omnes carinam exstantem gerunt: plures dorfi squamae majores tuberculis veluti carinatae, quae versus caudam magis assurgunt, et in cauda geminam dentium ferratorum seriem effingunt, quae versus finem in unam coit. Den-
tes

tes anteriores acuti, parvi, posteriores crassi et obtusi. Habitat paludosas Americae australis regiones; in terra ad solem saepius apricatur; territa in aquis absconditur. Conditur etiam sua sponte in cavis, unde mordacissima bestia difficulter extrahitur ad usum cibi cum ovis suis assumta. Gallus *Dracaenam* Linnaei cum Sebana pictura I tab. 101. fig. 1. comparavit, atque inde suam *La Dragonne* vocavit. In quo vir doctus magnopere erravit. Ex eadem pictura Sebana Laurentius *Stellionem salvaguardiam* effinxit, nulla tamen caudae supra denticulatae facta mentione. Gmeliniana Editio Systematis Linnaeani nihilo minus locum Laurentii *Dracaenae* subjanxit. Quanquam de Linnaei *dracaena* dubius adhuc haereo, an sit vere in Sebana pictura expressa, nullus tamen dubito Galli Cepede lacertam esse Linnaei *bicarinatam*. Haec illi *cauda compressa supra bicarinata mediocri, dorso quadrisariam carinato striato* distinguitur. Habitare dicitur in Indiis, parva, grisea: dorsum striis duabus elevatis et latera dorsi singula ex squamis carinato-striata: latera squamis convexo tuberculatis: abdomen 24 ordinibus transversalibus squamarum (in singulo 6) tectum: cauda corpore vix sesquialongior compressa, subtus striata lateribus laevis, supra duplici
carina

carina unguolata: crista nulla. Haec Linnaei verba ex Editione X repetii, quoniam in nuper Editione variis modis fuerunt vitiata et corrupta. Notitia Linnaeana cum pictura Galli quamvis minuta nimis egregie convenit.

Haec ipsa species cum *dracaena* Linnaei transitum a Crocodilorum genere ad reliqua facere videntur. Utriusque tamen accuratorem cum Nilotico crocodilo comparationem expecto.

S i n c u s .

Genus lacertarum fere naturale, cum
sequente transitum ad angues
parans.

Caracteres generici.

*Corpus totum, ubique fere crassitudine aequale, cum
cauda squamae aequales imbricatim tegunt: pedes hu-
miles, breves, crassi, digiti graciles, fere aequales,
ungues rectiores.*

Transeunti ad anguium genus a lacertis
viam sternunt, quas Laurentius generico no-
mine Scinci comprehendit lacertae; quan-
quam Gronovius jam antea plures lacertas
scincorum nomine indigitavit iisdemque fere
notis distinxit. Laurentius scilicet squamis
aequalibus, imbricatim corpus tegentibus et
capitis colli truncique aequali crassitudine se-
paravit a reliquis lacertis; cujus exemplum
hic deseruit Gallus Cede.

Hic enim generis hujus species inseruit
familiae quartae lacertarum earum, quae pal-
mas pentadactylas gerunt et squamas ven-
tris non quadratas, ut Sepum Laurentiano-
rum genus, habent.

Laurentius duas novi generis species edi-
dit; tres Gallus Cede. Primam uterque
posuit officinalem scincum, quem denuo pin-
xit Gallus in tabula XXIII, ubi tamen neque
aurium foramina nec digitorum marginem
ferratum agnoscere licet. Comparat uterque
Sebanam picturam II tab. 105. fig. 3. duce
Linnaeo; verum ea pictura pertinet ad aliam
speciem

speciem, quod ipse adeo Sebae notitiae auctor post eum denuo monuit Jo. Hermannus in Dissertatione II de Amphibiorum virtut. medic. Argentorati 1789 edita p. 13.

Altera species Laurentiana, *stellio* dicta nullas fere generis notas ab eodem editas agnoscit; de pictura Sebae II. tab. 10. fig. 4. et 5. comparata a Laurentio, deinceps dicitur.

Notis generis Laurentianis addere oportet pedes crassos humiles, breves, digitosque fere aequales, unguibus rectoribus.

Gmeliniana Systematis Linnaeani Editio Scincorum familiam abdomine squamis imbricatis tecto linguaque integra distinxit, illique species quinque adjunxit; quas in extrema hac disputatione examinabo.

S p e c i e s.

Officinalis.

Corpore in dorso angulato, zonis nigricantibus cincto, rostro brevi, digitorum planorum margine exteriori serrato, cauda corpore brevior.

Digitos supra convexos infra planos, margine exteriori serrato squamis latis prominentibus, recte annotavit Hasselquist, negans adesse

adesse unguis, qui tamen cornei angusti, obtuli sub crena squamae ultimae latae digitorum prodeunt: pedum anticorum digitus penultimus pollicorum ultimus omnium longissimus: pollicorum etiam crura cum digitis omnino longiora anticis.

Unguis digitorum omnium adesse recte contra Linnaeum monuit Cetti in Histor. nat. Sardin. III. p. 25. contra is digitos membrana conjunctos vidisse sibi visus est, cujus ego nullum video vestigium. Aurium foramina omisit Hasselquist: reperire non potuit Cetti, quae squamarum finibus prominentibus contracta tegi solent, posita videlicet in linea eadem horizontali cum angulis oris.

Patriam Arabiam petraeam prope mare rubrum et Aegyptum superiorem juxta Nilum annotavit Hasselquist.

Nuperrime lacertam eandem sub nomine arabico *El Adda* in Aethiopiae ea regione, Atbara nunc audit, quam insula Meroe occupat, repertam pinxit in tabulae XL. fig. 2. famosi itineris scriptor Bruce, adjuncta descriptione, in qua nemo facile genus animalis agnoverit; quare non miror interpretes Itinerarii vernaculos nostros in definienda lacertae genere aberrasse. Dicitur lacerta parva, fere $6\frac{1}{2}$ pollicem longa, habitare arenas ibique magna cum celeritate se abdere. Apri-
catur

catur saepe in sole, et territa sub saxis aut radicibus siccis se abscondit. Oculi parvi dicuntur pilis multis nigris crassis invicem palpebrarum circumpositis defendi. Quae cum scriberet vir doctus, quid illi venerit in mentem, equidem comminisci non possum.

Historiam scinci literariam a scriptoribus usque graecis repetitam hic tradere nimis longum foret. Adeat lector Conr. Gesneri Historiam Quadrupedum ovipararorum Borcharti Hierozoici I. p. 1056. sqq. et imprimis Jo. Hermanni Dissertationem II de Viribus medicatis Amphibiorum p. 21. sqq. ubi egregie demonstratur, medicos latino-barbaros et ab his in errorem inductos recentiores diu laertam aliquam aquaticam aut salamandram pro scinco habuisse, atque ad eundem aphrodisiacum usum commendasse.

. *Aurata.*

Cauda longiuscula, dorfi taeniis flavescen-
tibus, laterum taenia lata ex atro fusca.

Quam in Amoenit. Acad. I p. 294. (p. 575. ed. Lugd.) descriperat Linnaeus, *cauda tereti, pedibus pentadactylis, squamis rotundatis levissimis subgriseis, lateralibus subfuscis, caput ovatum dicitur habere, superne planum, suturis exaratum; (id est scutis tectum) aurium*

rium foramina aperta, narium minutissima ad apicem rostri: collum et truncus eadem sunt crassitudine, laevia, absque crista, imbricata squamis subrotundis obtusissimis, arctis; cauda longitudine corporis, teres, sensim angustior: palmae sunt a plantis remotissimae, pentadactylae, fissae, minimae, unguibus acutis armatae: plantae pentadactylae, fissae, digitis maxime inaequalibus, ut in reliquis: color corporis viridi et luteo subgriseus, latera vero ab auribus supra pedes longitudinaliter fascia griseo fusca pinguntur. Addit colore et structura fere accedere ad scincum officinalem, cujus tamen differentiam notis satis manifestis in annotatione positis docet, ubi inter alia scinci squamas orbiculatas et obtusas omnes striis tribus elevatis insignes tradit, quas equidem strias nunquam vidi, nec ab Hasselquistio annotatas reperi; contra in alia scinci specie ex India orientali allata exempla omnia squamas tribus striis eminentibus insignes gerere vidi. De qua deinceps dicetur.

In Museo Trid. Ad. I. p. 46. sub *lacertae barbarae* nomine nihil nisi cauda corpore longior annotatur. Gronovius Musei II no. 48. has scinci sui notas praecipuas posuit: caput collo aequale, sensim ab anteriore parte in apicem productum, ovatum, superne con-

II.

M

vexo

vexo planum, squamis majusculis polygonis tectum: maxilla superior parum longior: dentes parvi aequales, conici, obtusi, utrinque ordine singulari: lingua acuminata, lata, carnosa, basi emarginata, apice attenuato integro: rictus mediocris: nares subrotundae: corpus oblongum plagio-plateum, fere quadratum, aequale, ac sensim versus caudam gracilescens: dorsum latum, planum: cauda conica, corpore multo longior: palmarum digitus 3 et 4 pares secundo parum longiores, quintus secundo multo minor, primus brevissimus: plantarum 2 et 4 pares, tertius longior, hoc quintus longior, primus brevissimus: squamae rotundatae, firictae, laeves, splendidae: color subfuscus, intra albidior. Habitare Surinamum dicitur. In Zoophylacii no. 41. Gronovius ipse scincum suum cum aurata lacerta Linnaei comparavit; cum similiorem ignoraret scilicet: atque adeo ipse Linnaeus in Editionibus Systematis anterioribus locum scincum Gronovianum hunc cum aurata sua lacerta quanquam dubitabundus comparaverat.

Tertium idem Gronovius Musei no. 49. descripsit, cui scuta ventralia colubrorum scutis similia tribuit. Quam notitiam male Linnaeus olim ad scincum officinalem retulerat. Suspicio Laurentium hinc mutuam fuisse

scin-

scincum stellionem, atque inde verba transtulisse haec: *abdomen scutis subquadratis tessellatum, dorsum squamulis seu granis tectum*. Quae notae omnes sunt a scincorum genere plane alienae. Pictura Sebana II. tab. X fig. 4. a Laurentio male comparata, rectius a Gallo La Cepede ad Linnaei auratam lacertam refertur.

Linnaeus auratam cauda tereti longiuscula squamis rotundatis glabris lateribusque subfulcis distinguit comparata pictura Sebana I. tab. 89. fig. 3. Vivam, ait, colore auri pulcherrime nitere: corpus esse teres quasi pingue, aures concavas.

Postremus Gallus La Cepede *auratam lacertam* descripsit et pinxit in tab. XXV. Is generis hujus a Laurentio recte constituti rationem non habuit, et congeres jam antea bene collectas lacertas iterum segregatas dissipavit. Majorem esse ait, et caudam gerere multo longiorem quam officinalem et illam quam Mabuya barbaro nomine vocavit. Colorem ex argenteo griseum corporis maculis aurantiacis variari, laterum albicare: (Brownium colorem corporis superni sordide griseum et fascias transversas tribuere) vivae colorem flavum auri instar splendere.

Picturam Edwardianam tab. 247. a Linnaeo comparatam negat Gallus p. 306. referre

auratam lacertam, et ad aliam referendam esse affirmat. In exemplo Seligmanniano tomi VII, tab. 57, ex Edwardiano expresso equidem colorem corporis et squamas diversas ab aurata lacerta reperio. Denique picturam Sebanam I tab. 89. fig. 3. a Linnaeo comparatam ab aurata alienam esse, recte monuit etiam idem Gallus. Cauda enim apparet ibi verticillata, pedes lacertae Iguanae artubus similes, squamaeque breviores. Notitia Sebana laterum lineam nigram duabus albis cinctam memorat. Eandem picturam Sebanam Laurentius ad *Sepem zeylanicum* retulit: quo facto Gmelinum movit, ut *Sepem* Laurentianum ad Linnaei lacertam auratam referret. Rectius cum aurata Gallus La Cèpede Sebanam picturam II. tab. 10. fig. 4. et 5. et II. tab. 12. fig. 6. comparavit.

Linnaeanas notas in Systemate propositas facile primum in exemplis *Musei Dresdensis Electoralis* agnoscere visus sum; sed prius eorum squamas rotundas striatas gerebat. Alterum auri colore resplendens tres dorfi taenias gerebat, quarum media latissima quasi geminata videbatur.

Postea tria *Musei Blochiani* exempla scinci ab officinali diversi variae magnitudinis inspexi. Medium squamis rotundis ubique aequaliter imbricatum, colore supra fusco erat auri

auri splendore immisto: ante oculos taenia lata atra incepta ducitur per ipsos oculos et latera, obscurior per caudam excurrere: venter albicabat. Exemplum maximum a priore discrepabat majore artuum priorum distantia a posterioribus, digitorum brevitate majore, et colore simplice, albicante, officinali simili, fasciis obscuris transversis variegato. Lingua cum dentibus in tribus exemplis eandem formam gerebat, lingua videlicet erat brevis, crassa, anterieus incisa: dentes parvi, acuti. Cauda multo longior in medio quam in duobus reliquis, extrema parum compressa erat ut in officinali. Conveniebat picturae Sebanae I tab. 105. fig. 3. praeter *flavescentem lineam a naso ad caudam protensam* a Seba annotatam: nec os erat acuminatum. Quamquam neutram notam pictura reddidit. Eandem tum temporis lacertam esse putabam, quam Sebana pictura II tab. 10. fig. 4. reddidit, quamvis descriptio cum pictura congruens caudam paulo longiorem Blochiana faciant.

Tertium minimum exemplum cum primo conveniens tres strias albas a fronte ad dorsum, ubi latefcunt, anterieus ductas gerebat in fundo fusco. Hoc cum primo tum ad Galli Cepede Mabuyam, tertium ad Linnaei auratam lacertam referebam.

Parvum

Parvum *Musei Rebeliani* (postea divenditi) exemplum laterum lineas binas albas latiores tertiam ex atro fuscam includentes habebat, in tertiam caudae parte priore adhuc manifestas; infra exteriorem albam altera angustior fusca decurrebat. Superior alba linea pone oculum incipit, inferior infra oculum exorsa tympani foramen transit. Posteriorem humerorum et femorum partem linea fusca variegat. Longitudine artuum et digitorum, quanquam multo graciliorum, conveniebat cum maximo Blochiano exemplo, plus quam dimidio majore: hinc longitudine pedum ab eo discrepare videbatur, quamvis forma scutorum capitalium, cauda et color nullam differentiam arguerent.

Exemplum *Musei Meyeriani Stettinensis* colore olivaceo inbutum praeter taenias laterales atras duas alias duas angustiores habebat ab occipite ductas ultra regionem pedum anteriorum.

Exemplum *Lampianum* laterum taeniam latam albam, ab oris angulo usque ad pedum posteriorum regionem ductas in fundo ex atro fusco ostendit. Dorsum et caudam supra siriae ex atro fuscae per quinque series digestae variegant.

Exempli *Barbyenses* squamae eae, quae cuticula nondum sunt denudatae, colorem gerunt

runt viridem olivaceum, reliquae ardesiaceum vel cinereum, omnes striatae. Lineae binae albae ab extremo rostro infra et supra oculos excurrentes per latera in medio trunca desinunt, utrinque taenia nigricante cinctae. Artus anteriores colorem olivaceum fusco et albo maculatum habent, posteriorum maculae minus sunt manifestae.

Carinatus.

Squamis carinatis, caudae mediae supra et infra scuta transversa.

Dubitationem de veris auratae notis auxit geminum exemplum scinci ex India orientali a *Johnio* transmissum ad *Blochium*. Primum auratae antea a me visae simillimum totum colore ex atro fusco imbutum sine manifesto macularum vestigio, squamas rotundas striatas gerebat. Alterum similiter squamas omnes (exceptis inferiore cauda) ternis ut plurimum carinis elevatas gerebat: cauda gracilitate similis caudae vulgaris lacertae nostrae agilis, duplo longior reliquo corpore, supra et infra tecta erat scutis latis, quorum series superior ab altera parte dimidiata, inferior ab altera tertia exorditur. Color erat ex nigro fuscus, sed earum squamarum, quibus cuticula abscesserat, cinerea: laterum

et

et ventris albicans. Ab oculis inde juxta dorsum utrinque excurrit taenia albicans usque ad initium caudae, infra quam altera adest multo latior colore dorfi fusco.

Exemplum *Lampianum* per dorsum, caudam, genas, latera et pedes disseminata puncta alba et strias similes habet: linea praeterea alba ante oculos exorsa obliqua ad aurium foramen descendit. Duo reliqua ejusdem Musei exempla multo magis diversa sunt a prioribus. Latera nempe taenia ex nigro fusco carent, contra per dorsum, caudam et pedes zonae sinuatae fuscae ductae conspiciuntur, et interruptae lineis 3 albis, quae post caput exorae versus mediam caudam desinunt.

Dubitabundus speciem hanc ab aurata notis supra positis separavi: multa enim in exemplis inspectis, quae singula invicem comparare non potui, satis etiam longo temporis intervallo ad eorum observationem reditans, ipse animadverti, quae in diversas opiniones animum distraherent. Quare longe accuratiores opera hae duae species, ut rite separentur aut contra sexu vel aliis causis jungantur, indigent. Idem de sequenti specie, satis quidem per se coloribus discrepantem a praecedentibus, dictum volo.

Vari

Variegatus.

*Squamis omnibus ex nigro fuscis passim
stria alba divis.*

Musei Blochiani hospes omnium pulcher-
rimus et maximus in suo genere caput bre-
vius et angustius supra quam auratus, cau-
dam crassiolem quam ille, sed corpore bre-
viorcm, pedes etiam digitosque breviores ha-
bet. Corpus omne supernum cum cauda et
pedum facie superna squamis nigricantibus,
stria alba divis imbricantur: striae tamen
albae ordine incerto alternantur, nec in
omnibus adsunt squamis. Latera corporis an-
teriora linea atra percurrit; color infernus
sordide flavidus. Diligentissime pictum ani-
mal olim lectoribus exponam, quo rectius
ipsi judicent, quam vere ipse hunc scincum
componam cum eo, quem Gallus Cepede sub
nomine *Mabouya* descripsit et satis male pin-
xit. Eum ipsum vero Gallus cum Sardenfi
scinco conciliare in unam speciem conatus est.

Quam in Sardinia habitantem sub nomine
gemino vernaculo *Tiligugu* et *Tilingoni* de-
scripsit et cum scinco officinali comparavit
Cetti III, p. 21—27, versionis germanicae, ea
8 pollices longa, 2 pollices crassa, caudam $3\frac{1}{2}$
pollices longam, igitur corpore breviorcm,
gerit; caput scutis tectum ut in lacerta agili,
reli-

reliquum corpus caudamque squamis rotundis laevibus: pedes breves; postici, longiores anticis, vix 1 pollicem longitudine aequant: digiti omnes teretes, inaequales; posticorum pedum longissimus vix 4 lineas aequat: corpus supra colore fusco splendet, punctis crebris nigris variegatum: infra albicat.

Hanc notitiam ad speciem, a se sub nomine *Mabouya* tanquam novam, descriptam retulit Gallus Cepede. Quod ejus iudicium verumne an falsum fuerit, lectores ex comparatione notarum ipsi dispicient, quas hic ex notitia Galli collectas ponam.

Est igitur auratae simillima lacerta, a qua caudae brevitate differt: hanc enim aurata corpore multo longiorem, altera breviora gerit: magnitudo etiam auratae major solet esse: corpus totum squamis rhomboideis tegitur, coloris fulvi auro splendentis: plures tamen dorsales colore sunt interdum obscuro, linea alba mediae notatae: latera utrinque fascia nigra ornat, cujus marginem interioriorem altera fascia albicans cingit. Auratae, quam *le Doré* interpretatur Gallus, squamae parvae, rotundatae, striatae et splendidae dicuntur esse: color corporis griseus argento resplendens, flavo maculatus, versus latera albescit. Exemplum 15 pollices et 8 lineas longum, caudam 11 pollices et 1 lineam longam

gam gerebat; pedes postici, anticis longiores, pollicem et 11 lineas aequabant. Denique monet Gallus patriam auratae a Linnaeo assignari insulam Britannicam Jerseam, in cuius rei testimonium laudari Edwardiani Spicilegii tabulam 247, quae tamen lacertam plane diversam pictura reddat. At enim vero Linnaeus etiam antequam Edwardianum Spicilegium cognitum habuisset, auratae patriam insulam Jerseam cum Cypro attribuit, laudato Aldrovando Quadrup. p. 660, ubi lacertus cyprius scincoides describitur.

In habitatione et moribus utriusque speciei enarrandis mire Gallus a natura aberravit, nominis barbari pluribus et diversis animalibus hujus classis communis specie in errorem inductus. Gallus Dutertre, quem civis ejus La Cepede laudat, duas lacertarum species plane diversas communi nomine barbaro complexus alteram tantum descripsit et pinxit: quam notitiam cum pictura repetit et corripit more suo Rochefort. Haec est scinci vera species. Altera ad stellionis genus pertinet, ut jam olim in Specimine Physiologiae Amphibiorum altero docui: de cujus habitatione et moribus narrat Dutertre, quae Cepede male ad scinci speciem transtulit. Nec magis huc pertinere videtur *Salamandra minima fusca maculis albis notata*.

In

In Codicis Blochiani picturarum Plumieri folio 142 juxta stellionis speciem pictam reperio speciem scinci, quem titulus adscriptus *Scincum terrestrem aureum* indigitat. Hic caudam corpore multum longiorem gerit, corpus ipsum supra pluribus taeniis flavescens ornatum: infra oculos et pedes anteriores linea nigra lata ad medium laterum excurrit. Hanc eandem speciem intelligere videtur auctor Musei Huttuiniani, ubi n. 151. nominatur *Lacerta scincoides cauda brevior, corporis zonis longitudinalibus flavis, hinc vittata.*

Denique scinci Mabouya Gallus Cepede varietatem esse censuit *lacertam lateralem*, quam Thunbergius in Actis Societ. regiae Stockholm: novis Vol. VIII. p. 118. ex versione germanica descripsit, et in tabula II fig. 2 et 3 pinxit. Similem auratae ipse illustris Thunberg ait, cauda tamen brevior et subito gracilescente ab ea discrepare. Duas ejus varietates ponit, unam in dorso cinereo quatuor macularum seriebus variegatam nigrarum, minoribus oblongis albis immistarum. Lineae laterales nigrae inferius adspersas maculas parvas albas habent, ab oculis ad pedes posteriores ductae.

Altera varietas fig. 3. lineas laterales magis aequales et nigriores a naribus per oculos

los et aures ad pedes posteriores ductas habet. Dorsum cinereum fascia lata obscurior ad caudam perducta ornat. Utriusque corpus fere quartam ulnae partem aequat, digiti crassitie, squamis tenuibus, laevibus albicantibus imbricatum. Maxillas maculae albae nigricantesque variegant: artuum partes superiores breves, supra nigricantes, infra albicantes. Digitorum medius longissimos, omnes unguiculati. Cauda corpore brevior, teres, maculis nigris conspersa, subito gracilescit. Prioris lacertae patriam insulam Javam edidit Thunberg, alterius ignoravit.

Priorem equidem scincum variegatum meum esse censeo, quamvis quatuor tantum series macularum nigrarum annotentur. Has vero pictura nimis parvas, albas contra nimis grandes et quadratas reddidit. Altera lacerta pertinere potius ad scincum auratum videtur; pictura enim caudam longiorem et graciliorem indicavit.

Laticeps.

Capite utrinque post oculos latefcente et scutis majoribus tecto; digitis etiam unguibusque longioribus.

Scinco aurato et carinato simillimus, capite latiore et pedibus unguibusque longioribus

ribus diversus, caput utrinque compressum non habet, sed ab oculis versus posteriora caput latefcit, ita ut maxilla superior utrinque latior quam in reliquis appareat, scutis magnis et laevibus tecta usque ad aurium fissuram transversam. Digitorum longiorum, minus teretium, ungues etiam longiores sunt: squamae omnes rotundae, laeves: anus superne tegitur scutis magnis duobus, utrinque squamis quadratis juxta adstantibus: cauda teres, corpori par longitudine, in parte posteriore supra atque infra tegitur scutis, qualia etiam mediam ejus longitudinem in lateribus utrinque sparsa occupent. Color exempli primum in *Museo Goettingensi* vili erat fulco griseus, immaculatus, nili quod in extrema cauda duae nigricantes maculae aderant. Alterum exemplum *Musei Ludwigi*ani pari magnitudine meum in usum pinxit amicissimus *Tilesius*, Philosophiae magister et doctor, medicinae pariter atque historiae naturae strenue operam navans Lipsiae. Hoc ubique maculis nigricantibus quasi nebulatum, in cauda vero quasi anulatum apparet. Caput tamen cum medio dorso puriorem albicantem colorem prae se ferunt.

Sepi-

Sepiformis.

Sutura. ab angulis oris supra pedes anteriores per latera infra posticos excurrentem.

Exemplum *Musei Linckiani* auctor Descriptionis *Musei Linckiani* retulit ad laceratam sepem Linnæi, inter quam et niloticam medium animal suturam lateralem laxam gerit, ab angulis oris utrinque supra pedes anteriores per latera et infra pedes posteriores excurrentem. Caput scutis ut in genere sepium tectum: nares statim supra scutum triangulare labii superioris patent: menti, gulae collique squamae latae, laeves, sexangulae, ventris usque ad anum magnae, rhombeae, ordinibus transversis positae: humerorum et crurum superiores et anteriores magnae, sexangulae, fere rotundae: femorum pori magni: pedum posteriorum digitus penultimus longissimus; quartus et reliqui deinceps introrsum versus gradatim minores; ultimus a reliquis longe distat, secundo longior. Corpus supernum cum cauda tereti conica, corpore plus quam duplo longiore, squamis magnis quadratis, ordinibus transversis positis, tegitur, quarum carina plana in fine tantum eminent conspicua: faciem superiorem et posteriorem pedum squamae minores rotundatae tegunt, quarum ordines aliquot

aliquot in pedibus posticis carinam manifestam gerunt. Pedes crassi, pro ratione corporis, circiter pollices 6 longi, et ultra pollicem lati, breves, ut in reliquis hujus generis speciebus, ungues flavi, parum curvi; aurium foramen oblongo rotundum, verticale.

Brachypus.

Artus dis siti, breves; striae corporis superni rufi, spadicei vel cinerei fuscae plures; color inferni albicans.

Eundem Gronovius Zoophylacii no. 43, ita descripsit. Caput parvum, ovale, parumper acutum, depressum, squamis polygonis tectum: maxillae aequales, os terminale, oculi laterales superiores: truncus cylindricus, rectus, longus, laevis; cauda multo longior trunco, sed aequalis crassitie, cylindrica, squamis imbricata, in finem crassum parumper obtusum definens. Artus dis siti, breves, pentadactyli: anteriores breviores, laterales, parum a capite distant: posteriores longiores, laterales juxta anum, capiti quam extremae caudae propiorem, siti: digiti fere omnes longitudine aequales, unguibus acutis curvis armati. Totum corpus cum artubus squamis rotundiusculis, laevibus, imbricatum. Color carneus: longitudo 7 pollicum: patria Africa.

Animal

Animal inter lacertas et angues medium censuit et Scincorum generi recte inseruit Gronovius.

Notitiam istam Lacertae chalcidi tridactylae male Linnaeus accommodare voluit. Postea Batavus Vosmaer lacertam vermem dictam publicavit, ex vicinia Capitis bonae spei Museo Principis Aurantiaci illatam, scripto edito anno 1774 (*Description d'un Lezard - serpent et d'un Lezard-ver*) cui pictura satis mala accessit. Sed is Imperati et Fab. Columnae chalcidem lacertam non minus male de sua lacerta interpretatus est. Rectius tamen Gronovianum scincum comparavit: qua de re lector ipse ex notitia iudicabit, quam huc transferam.

Color corporis superni ex fusco rufus, quem squamae parvae, tenues, laeves, imbricatim sitae maculis nigricantibus vel saturate fuscis belle variegant: inferni color corporis ex griseo albicat. Caput trunco aequale, parumper depressum: lingua dentesque non apparent: aurium foramina rotunda, in recta linea oris sita parum ab eo distant. Pedes quatuor breves, teretes, squamis minutis imbricati, pentadactyli, unguiculis parvis, curvis, albis digitos breves armantibus: cauda cylindrica in acumen obtusum desinit. Pictura supra vel post oculos designavit tantum

II.

N

scutum

scutum capitis trigonum: nihil praeterea illi aut notitiae inest notae, qua utrunque animal, Vosmarianum et Gronovianum, conjungi et ad eandem speciem sine ullo dubio referri queat. Haec tamen ipsa mihi se approbavit opinio; nec dubito equidem eandem nostram lacertam esse, quam Linnaeus olim *anguem quadrupedem* dixerat, postea sub *lacertae serpentis* nomine accuratius descripsit et pinxit Blochius, heu quondam! meus in Actis Societatis Berolin. Physicae, Vol. II, p. 30. seqq.

Geminum exemplum Blochianum dum inspiciebam haec notitiae amici addenda reperisse mihi visus sum. Maxilla superior simplex, nec ullus palati pecten dentatus adest: lingua parte anteriore leviter incisa: caput tegunt scuta 5, quorum duo anteriora deinceps sita, tertium omnium maximum, trigonum inter palpebras superiores scutis oblongis transversim fratas positum; post hoc duo obliqua, magna, oblonga frontem tegunt.

Atque his notis agnovi, exemplum *Musei Goettingensis* cum notitia Vosmariana et Gronoviana comparatum. Dubitationem tum mihi faciebat, quod Blochius pedes superiore loco in lateribus corpori appositos esse quam in aliis lacertis fieri soleat, priorumque nec articulationem nec flexum apparere: quod

contra

contra est in Goettingensi alteroque *Lampiano* exemplo. Redux deinde Berolinum statim inspexi unicum, quod superest, Blochianum exemplum, in quo pedum anteriorum flexum, atque artuum omnium situm nulla re a vulgari diversum agnovi.

Niloticus.

Dorsi ordines 4 squamarum oblongarum carinatarum, ventrales omnes, carinatae, ut pedum superiores: cauda corpore plus quam duplo longior, extrema triangularis.

Hanc Hasselquist primus, et solus in Itinerario p. 361. descripsit et cum scinco ossicinali comparavit ita ut pedes digitosque et ungues similes esse diceret, proportione paulo diversa; pedum scilicet anticorum intimus digitus reliquis duplo brevior, secundus et quintus pares, tertius et quartus aequales, reliquis longiores: posteriorum intimus et extimus breviores reliquis, tertius et quartus aequales, reliquis longiores; secundus intimo longior. Caput oblongum, depressum, collo postice elevatius; rostrum oblongo-triquetrum, depressum, planum, angulo medio longitudinali notatum, apice obtusum, longiusculum, squamis subrotundis, elevatis gla-

bris tectum: rictus amplus: denticuli haud multi, acutissimi, anterieus convexi: collum capite duplo longius: corpus non admodum depressum; infra medium lateribus parum protuberantibus: cauda corpore plus quam duplo longior, teres plus quam ad dimidiam partem, reliqua pars triangularis, angulo longitudinali in utroque latere, squamis glabris tecta. Dorsum tegunt squamae oblongae imbricatim per anulos dispositae, carina notatae, quae mucrone brevi prominet e fine squamae posteriori: juxta carinam utrinque margo squamarum punctis albicantibus notatur. Postea Hasselquist lineam dorsi latam, constructam quatuor lineis squamarum, a reliquis figura differentium, ejusdemque cum abdominalibus structurae annotavit. Scilicet jam antea abdominis seu potius ventris squamas prismaticas tuberculo oblongo, (id est carina) et margine elevato punctulato cincto, notatam posuerat. Itaque dorsi ordines quatuor squamarum atque omnes ventrales carinam gerere videntur, quae mucrone in dorsalibus eminet ultra finem posteriorem. Squamae pedum et caudae quales dorsi, inferiores vero pedum subrotundae. Color corporis supra lucido-fuscus, abdominis albicans: longitudo pedum 3, pollicum 2. Habitat Aegypti paludosa juxta Nilum. Forsköl in Description.

script, *Animal* p. 13. n°. 2. Arabico nomine *Váran* addito caudam verticillatam longam, squamas caudae obtuse truncatas, dorfi acutius carinatas, femora sine verrucis annotavit.

Linnaeus in duodecima *Syſtematis* Editione *lacertam niloticam* dixit, et cauda longa, extima triquetra, corpore glabro, dorſo squamarum lineis quatuor diſtinxit: ex quibus notis miror, ſi quis animal ſibi oblatum unquam agnoſcere potuit. Multo minus ſufficiunt notae, quas neglecta Haſſelquiſtii notitia poſuit Gallus Cepede, lacertam, repetito nomine ab Aubentono primum poſito, *Le Triangulaire* vocans.

Roſtro et pedibus ſcinco officinali ſimile animal reliquis corporis notis ſatis alienum videtur a reliquis hujus generis ſpeciebus, aliqua tamen ratione affine praecedenti *Se-piformi*.

Punctatus.

Series punctorum fuſcorum utrinque taenia flava ſeparantur.

Linnaeus in *Muſeo Fr. Ad.* p. 46. et in *Syſtemate punctatam* lacertam appellavit et coloribus bene diſtinxit. Laurentius Linnaeanam notitiam ex pictura Sebana II. tab. 2. fig. 9. a Linnaeo comparata ſupplevit, de ſuo
verba

verba *capite ovato parvo indistincto animal exiguum* addidit, *Stellionem punctatum* appellans. Suturas capitis ut in serpentibus esse ait Linnaeus, quo nomine scuta vocabat; lineas duas, quibus dorsum a lateribus separatur, in Museo Fr. Ad. flavescens exoletas dicebat, puncta ipsa fusca quorum trini ordines lineis istis separanti senas per longitudinem dorsi et laterum utrinque longitudinem series, omnino 18, efficiunt. In Systemate lineas flavas, puncta nigra dixit, caudam corpore longiorem, teretem, item per series punctatam, ut pedes quaternos pentadactylos; corpus teres, laeve pinguiculum tactu. In Systemate picturam Sebanam II. tab. 2. fig. 9. addit; verum haec caput non scutis sed squamis tectum, ceterum corpus scinci forma lineasque ejus duas albidas exhibet. Puncta vero vel fusca vel nigra nec pictura nec descriptio habet. Quare mihi quidem Sebanam lacerta quanquam hujus generis propria, tamen plane specie diversa esse videtur, ita fere distinguenda: *Scincus bilineatus ex spadiceo pellucens, taeniis duabus albicantibus ab extremo ore usque in caudae partem crassiorem extensis*. Contra eandem plane speciem praebet pictura Sebanam II. tab. 12. fig. 6. quam Seba lutei coloris punctis nigris per totum corpus distinctam dicit; quanquam

quanquam in eo a veritate naturæ recedit pictura, quod pedes anteriores longius justo a capite distant.

Gmelinus in nupera Systematis Editione Stellionem punctatum Laurentii recte cum punctata Linnaei lacerta comparavit; sed male nomen triviale vetus novo *interpunctatae* permutavit, pejus etiam Laurentii eundem stellionem punctatum inter Synonyma Lacertae monitoris Linnaei addidit. Gallus Ceppe lacertam hanc plane omisit.

Animal quamvis aliqua ex parte Sepum generi affine pluribus tamen notis Scincis vindicari sequens notatio plurium exemplorum ex India orientali *Blochiano Museo* illatorum docebit. Longitudinis totius 4 pollicum dimidium ad caudam pertinet: spatium inter pedum par geminum est pollicis 1 et $2\frac{7}{10}$ linearum; pedum anteriorum longitudo $5\frac{3}{10}$ linearum, posteriorum fere 5 linearum: digitus penultimus longissimus, pollex brevissimus: eadem digitorum posteriorum ratio. Squamae corporis totius rotundatae, in cauda tamen ubique magis rhomboideae. Venter immaculatus, in collo utrinque 3 vel quatuor series punctorum; cauda tota punctis variegatur saturate fuscis, in mediis squamis positis; quorum series tres mediae in cauda inferna magis evanidae: caput tegunt scuta

14; scuta supraorbitalia senis minutis transversim sibi junctis constant singula vel palpebrarum squamis. Scutum septimum et duodecimum longum et triangulare; caput ab oculis in rostrum angulum contrahitur; posticam partem crassitudo a collo et reliquo corpore non distinguit. Aurium foramina angusta tympanum abscondunt; cauda sensim attenuatur. Digitorum faciem infernam, etiam series punctorum variegant; sola humerorum facies inferna immaculata: dentes conici, aequales. Linearum dorsalium colorem in majoribus exemplis fere magis flavidum quam album reperi. Minuti et junioris animalis exemplum una cum majoribus transmissum dorfi medii lineas sex laterumque utrinque quaternas saturate fuscas gerebat, taenia lata flava separatas; corporis caudaeque facies inferna absque lineis; supra lineae ultra initium caudae mediae parumper excurrunt; in collo superiore lineae 4, quarum duae utrinque extimae in duas mox finduntur. Tota mihi diversitas in eo sita videtur, quod puncta hic per lineas continuantur; in majoribus autem succrescente aetate squamarum magnitudo aucta puncta ipsa separat.

Celtiana species *Tiligugu* Dietz p. 21, cum hac specie punctis saturate fuscis corporis superni plane convenit, crassitudine diversa,

uti

uti colores eam segregant a specie *Mabouja* dicta a Gallo Cepede.

Quinquelineatus.

Capitis et dorsi nigri lineae 5 albae, media in capite anteriore bifurcata.

Notitiae Linnaeanae a Doctore Garden ex Carolina transmissae addo notas has in exemplo *Lampiano* animadvertas. Digiti tenuissimi albo anulantur, humeros stria alba supra signat, uti marginem posteriorem femorum et tiliarum linea alba. Media dorsi linea in capite bifurcata, furca in apice rostri coeunte. Exemplum doctissimi *Heyeri*, Pharmacopolae Brunovicensis, pedes anteriores cum digitis albo punctatos habebat, cetera simile. Notitia ex Carolina ad eundem *Heyerum* missa cum animalibus dorsum nigrum lineis quinque albis distinctum, ventrem flavum, caudam caeruleam vivae duntaxat lacertae narrabat: Caerulei coloris vestigia etiam nunc agnoscere licet: idem caudae color suggerit suspicionem eandem esse lacertam, quam Pilo p. 283. et Marcgravius p. 238. *Americima* dicunt, quamque picturae Principis Maurittii Nasoviensis Tomi I. fol. 431. sub nomine *Ameriguaya* pictam sistunt; verum dorsum lineae duae tantum distinguunt

guunt. Forte Linnaei fasciata lacerta Carolinensis hinc non multum abludit.

Trilineatus.

Corporis fusci lineae 3 albae, caudae corpore paulo longioris squamae duplicis generis.

Exemplum Musei Blochiani fere 3 pollices longum, supra obscure fuscum, infra lucidius, caput simile gerit *lacertae quadrilineatae* Linnaei; digitorum pollicorum medius longissimus, ultimus a reliquis distat. Lineae dorsi tres albae post initium caudae coeuntes desinunt: duae exteriores supra oculos excurrunt, media dorsum percurrit medium: caudae rotundae, corpore paulo longioris, anterior pars squamis rotundis, ut reliquum corpus, tegitur, altera ordinibus quatuor squamarum sexangularum, ita ut superior et inferior ordo scuta referant, laterales duo minores sint.

Eandem speciem Museum Huttuyni no. 153. his verbis designavit: *Lacerta scincoides lineata: tres in tergo lineae longitudinales, cauda longa, non descripta.*

Gigas.

Boddaertus in Novis Actis Curios. Nat. Acad. Vol. VII. p. 5. obiter Scincum Amboinensem

nensem Gigantem memorat: quem eundem, nisi fallor, *Museum Geversianum* p. 9. no. 70. *Lacertam scincum fasciatum, album, fasciis 19 nigris*, indigitat, patria Amboina animalis rari simul annotata. *Museum Huttuinianum* no. 152. haec habet: *Lacerta scincoides fasciata, Gemaenlyk Landkrokodil genaamd. Nufquam descripta, cauda mediocri, ingens animal: quae ad hanc eandem speciem pertinere puto.*

Postremo loco repetam, quas scincorum familia comprehendit Gmeliniana Systematis Editio lacertas duas, alteram ocellatam, alteram guttatam dictam.

Ocellatam Forsköl Faunae Arabicae p. 13. no. 4. publicavit cum nomine Arabico Sehlie, unde ductam notitiam mutilavit et corrupit Gmelin.: Hunc enim ponere debebat characterem: *cauda tereti brevi, corpore nitidissimo, squamoso, depresso, subtus albo, imbricato, supra ex griseo virescente: ocellis subrotundis radio fuscis, disco rectangulo alba.* Habitare dicitur in Aegypto ad aedes pulchella, spithamam longa, digitum crassa: pedibus brevibus teretibus, pentadactylis, absque verrucis femorum (id est poris). Domesticam vocat idem p. 8. nec dubito ad scincorum genus pertinere lacertam, pulchritudine *scinco variegato* parem.

Guttatus

Guttatus ex Lepechini Itinerario Tom. I. p. 317. versionis germanicae repetitus, corpore supra glabro, pedibus pentadactylis, unguiculatis, cauda tereti longa, maculis quatuor transversis et apice nigris, corpore supra cano albido guttato, subtus albido a Gmelino notatus est. Habitat in desertis campis Uralensibus ultra 3 pollices longus. Qui scinci formam ex brevi notitia vel adjecta icone in tabula 22. fig. 2. 3. agnoscere velit, eum multo magis in dignoscendis animalium amphibiorum formis notis atque inusitatis tritum atque exercitatum esse oportet, quam ipse de me praedicare auserim.

Subjungam nunc ex Museo Houttuyni notitias aliquot, quas olim viri docti copiis amphibiorum beatiores, et ad quos cimelia Houttuyniana lege venditionis pervenerint, in ordinem redactas ad suas species referent. Ibi igitur sub numero 154 haec leguntur.

Lacerta scincoides unicolor. Forte pertinet ad auratam, et maxime convenit Scinco maximo Americano Sebae II. tab. X. fig. 9. at caudâ non tam longâ.

No. 155. *Lacerta scincoides coerulefscens.* Solo colore differre videtur a praecedente. Latae habet zonas coeruleas.

No. 156. *Lacerta scincoides cinerea.*

Chamaefaura.

Genus lacertarum novum, artificiale, statura humili pedumque gracilium tenuiumque, et interdum utrinque disitorum brevitate affine scincis: defectu vel mutilatione artuum vel priorum vel posteriorum species quaedam transitum ad angues parant.

Species.

Chalcis.

Corpus superne lineis duabus aereis distinguitur, junctis utrinque nigris.

Apud Aristotelem h. a. 8, 24. et seriores scriptores graecos *chalcis*, *chalcidica lacerta*, *aerea lacerta*, *seps*, *zygnis* et *pingalus* audit, veneni morfu jumentis inprimis equis illati crimine infamis. Lacertas parvas corpore caecilias serpentes colore referre ait Stagiritas; longitudinem 16. digitorum, dorfi lineas aereas, patriam Libyam, Syriam et Cyprum assignant Scholia Nicandri ad Theriacorum versum 371, cujus loci Paraphrases Eutecnius lacertam aeream colore appellat. Scriptores rei rusticae romani chalcidem Graecorum caeciliam interpretati eodem venenificii crimine accusarunt. Graeci nominis vestigia forte latent in vernaculo Sardiniae *Cicigna*, sub quo descripsit Cetti p. 31. quanquam is Linnaci Lacertam sepem comparat, a quo tamen distinguit nota trium digitorum, squamarum parvarum

varum et rotundarum, denique lineas viridescentes aereae et nigrae totum corpus superne percurrentes, quarum mentionem facit Cetti, omissa etiam *L. sepis cauda verticillata*. Noxiam jumentis cum gramine devorantam bestiam vulgus etiam Sardum habet. Longitudo maximi omnium exempli, quod Cetti vidit, aequabat 12 pollices, 3 lineas, crassitudo ad 12 lineas nondum accedebat. Dimidium longitudinis cauda habet acumine tenui terminata.

Cepede corporis squamas rhomboideas, dorfi lineas duas lucidas nigro utrinque marginatas, pedum brevissimorum et a se longissime disitorum digitos unguesque ternos memorat.

Imperati primus sub nomine *Cecolla*, quod cum angue commune habet, descripsit et pinxit p. 917. Habitare ait prata paludosa Campaniae, nec ante solem orientem caverna prodire; longitudinem aequare duos palmos, colorem pullum ad nigrum vergentem; corpus lubricum et agile ad cursum; pedes longe a se invicem disitos: vivos parere foetus, non ova. Fabius deinde Columna post Ecphrasin in Observat. de Animal. c. XVII p. XXXV. picturam a se olim Imperato oblatam repetiit tab. 36. recte comparatis sepe et laerta chalcidica Dioscoridis.

Quam

Quam in litore arenoso Liburni repererat lacertam, ipse Rajus Synops. Method. Serp. 272. magnitudine et colore a lacerta Columnae differre affirmavit. Denique lacertam a Gronovio Zoophyl. no. 45. et a Vosmario in Monographia anni 1774 descriptam genere diversam esse, in historia scinci seps docetur.

Cophias.

Corporis squamae anulatim positaе, cauda corpore longior, aures desunt.

Exemplum, quod primus Ceppe descripsit et pinxit in tab. 32. a priore squamis anulatim corpus cingentibus, cauda corpore longiore, pedibus etiam brevioribus tridactylis et defectu aurium distinguit, *Chalcide* appellans, quod ego nomen alio pertinere censeo. Exempli *Lampiani* collum anuli squamarum 7 corpus 38 (Ceppe 48 numeravit) caudam 32 cingunt: caput quatuor scutis tegitur superne, duobus singillatim post nasaliam, et duobus post oculos sitis; anum desuper cingunt scuta 2, medio parvo inserto, quibus anuli corporis tres, squamarum respondent superne, juxta pedes posteriores parum longiores.

II.

O

Anguinea.

Anguinea.

Corpus squamis carinatis laxis horret, cauda corpore duplo longior.

In Editione X posuerat Linnaeus *lacer- tam cauda extrema rigidula, corpore striato, pedibus pinniformibus* laudata Sebana pictura II tab. 68. f. 7. 8. sibi non visam; unde Laurenti p. 64. effecit *Chalcidem pinnatam*, pedibus quatuor monodactylis, auribus nullis. In Editione XII Linnaeus *caudam verticillatam* in caractere addidit, cum *pedibus adactylis subulatis*; subjunxit deinde descriptionem, ubi aures transversae, corpus teres longissimum, verticillatum, squamae carinatae, anus transversus, cauda corpore duplo longior, caput depressiusculum, pedes sex, anteriores angustiores tecti squamis subacutis annotantur, nominavitque extremum A. Vosmaer, cujus Monographia anno 1774 in tabula I pinxit hanc speciem. At is pedes quatuor muticos tribuit, digitorum non meminit. Gmelinus Vosmarii mentionem nescio quam ob causam omisit in nupera Systematis Editione. Cepede Vosmarii descriptionem ignorans speciem hanc cum sepe sua conjungere frustra tentavit.

Abdominalis.

*Abdominalis.**Pedum disitorum digiti quini.*

In Novis Comment. Societ. Stockholm. Vol. VIII. p. 119. tab. 4. f. 4. Thunbergit descripsit et pinxit novam hanc speciem, quam cum sua Sepe conjungere iterum frustra Cepede tentavit. Caput et cauda brevissima extrema glabra et parumper acuta, corpus teres, aequale; pedes disiti.

Propus.

Corporis squamae quadratae sulco laterali divisae, pedes postici desunt.

Primus hanc speciem ex regno Mexicano allatam sub nomine *Le cannelé* descripsit et pinxit in tabula 41 Cepede. Squamae anulatim corpus caudamque brevissimam, sine crasso et rotundo, cingunt, fere quadratae, in lateribus utrinque sulco ad anum usque excurrente divisae. Aurium foramina nulla; pedum anticorum digiti quaterni unguibus curvis, cum rudimento quinti digiti; supra anum 6 papillae perforatae adsunt; in quo

refert Amphisbaenam, sulco laterali Anguem ventralem et lacertam sepem Linnaei, lacertam apodem Pallasi, et stincum novum a me descriptum.

Postea eandem speciem sub nomine *lacertae lumbricoidis* melius descripsit et pinxit in tabula 212. Schaw in libro *The Naturalist's Miscellany*. Seorsim etiam anterior et inferior pars corporis picta labiorum squamas magnas et abdominis scutorum 2 ordines quadratorum, qualia fere sunt generis *Sepum* a me vocatorum.

Apus.

Corporis squamae osseae fere quadratae sutura seu sulco laterali divisae, juxta anum vestigia pedum posteriorum, priores desunt, caudae squamae osseae carinatae.

Primus egregie descripsit et pinxit in *Novis Comment. Petropolit.* 19. p. 435. in tabula 9. Pallas; siccatum exemplum ipse dissecui, singulasque interni corporis partes cum picturis Pallasianis et ceteris lacertis comparavi. In quinque magnis Musei *Barbyensis* exemplis

plis pedum vestigia juxta anum. distinguere potui oculis, non item divisionem horum digitorum, quam Palladius annotavit.

Bipes.

Corporis squamae puncto fusco notatae, caudae apice glabro, pedes antici nulli postici brevissimi, mutili.

Linnaeus primus in Museo Fr. Adolphi I. p. 21. descripsit et in tabula 28. fig. 3. pinxit ad Angues referens et comparans Sebanas picturas I tab. 53. fig. 8. tab. 86. fig. 3. Sed Seba colorem prioris exempli supra fuscum infra flavum, caudam acutissimam, rigidam dixit. Pictura caudam excoriatam ostendit, qualem in suo exemplo vidit Linnaeus. Contra tab. 86. fig. 3. caudam longiorem habet. In neutra figura didactyli pedes postici apparent, sed styliformes et adactyli. Linnaeus pedes posticos inaequaliter didactylos muticos vidit; corporis squamas supra per longitudinem fusco puncto notatas. Linnaci verba repetiit Laurentius p. 67. cum nomine *anguis bipedis*, in cujus ventre Linnaeus squamas

mas 100 in cauda 60 numeraverat, Linnaeum erroris arguere voluit Hermann Comment. Tabulae Affinit. p. 265. et genitalia propendentia juxta anum pro pedibus duobus habita ab eo esse suspicatus est, nescio quam ob rem. Hic denique esse mihi videtur Gronovii in Zoophyl. no. 44. p. 11. Scincus pedibus posticis brevissimis subulatis monodactylis, anticis nullis, cauda trunco fere dimidio brevior, cylindrica, ad apicem glabrum et nudum conica. Per dorsum ac latera lineae aliquot nigrae excurrunt; abdomen albescit; longitudo est 4 unciarum.

Sed in Linnaeano exemplo aurium vestigia nulla adfuisse debent, alioquin ad angues non retulisset etiam in postrema Editione Systematis. Quibus contra auctoribus Gmelinus in sua ad lacertas retraxerit, equidem nullibi annotatum reperi. Potuit sane Linnaeo in angue bipede accidere, quod in quadrupede; errorisque causam potuit exempli tractati parvitas continere. Cui suspitioni fidem potest facere sequens narratio. In Museo Lampiano bestiolam fere 6 pollices longam reperi, cujus dimidia pars caudam continet. Corpus supra albicans linea fusca dividit, infra dilute fuscum; caput utrinque et subtus fulcum albo striatum; aurium vestigia

figia nulla reperire potui. Squamae omnes aequales, rotundiusculae corpus tegunt, caput scuta similia anguium scutis; latitudo maxima capitis 2 lineas paulo superat, cauda sensim gracilior in mucronem obtusum definit. Anus a pedibus posterioribus remotus distat longo intervallo, trunci nempe parte quinta: pedes ipsi in medio abdomine siti, et communi quasi petiolo insidentes, vix lineae longitudine squamis ventralibus eminent exserto sine fisso in duos tresve digitos, quorum tamen numerum et formam propter parvilitatem agnoscere est difficillimum.

Similem forte Linnaeus olim viderat et ad anguium genus retulit. Forte huc pertinet anguis a Laurentio ex Museo Turriano sub nomine *Anguis lineatae* descriptus.

Ventralis.

Sutura lateralis trunci, cauda corpore triplo longior, corpus apus.

Hujus historiam notasque inter angues reperies, quo fuerat relatus a Linnaeo. Post:

ea

---

ea aurium foramina annotavit Britannus Gray, propter quae postremo huic generi accensenda bestia, mihi nondum visa.

Boa.

B O a.

Genus II. serpentum Linnaeanum, naturale, omnium maximum adeoque immane.

Characteres generici.

Caput squamis aequalibus minutis aut scutis irregularibus aut utroque genere simul tectum, ante oculos utrinque contrahitur in rostrum obtusum; labiales squamae fere semper excavatae, gula extus fossa glabra per longitudinem mediam exarata, ceterum squamis minutis tecta; oculi nares et dentes utriusque maxillae anteriores magni; corpus cum cauda brevi, incurvata et plicatili, compressum; venter angustus scutis angustis tectus; cauda modo scutis modo scutellis, interdum utroque genere subtus tecta: juxta anum eminent aculei curvi, retractiles intra squamas, utrinque unus.

Generis characterem Linnaeanum falsi coarguit, quod jam olim *Huttuinus* (p. 389. operis Belgici) meminit colubri sub nomine *Tj erri- Tjerri Slang emti*, qui scuta ventris 199 gerebat; in cauda primum 4 scuta divisa aderant, deinceps 6 integra, iterum 64 divisa. Deinde *Weigel* (p. 15. nō. 10.) Colubrum descripsit cum scutis caudae 83 integris; postea *Merrem* geminum colubrum cum caudae scutis integris et divisis permixtis pinxit Fasciculi II in tabula 3 et 4.

Laurenti, qui nullibi scutorum rationem habuit, genus Linnaeanum in duo dispescuit; quorum alteri *Boae* sub nomine caput depressum, ab anteriore parte supra scutis tectum, et squamas labiales excavatas tribuit; (p. 38.) alteri sub nomine *Constrictoris* caput squamis minimis tectum et rostrum angulum caninum assignat (p. 106) Cujus distributionis errorem demonstrat *Boa exigua*, Linnaei Hypnale, a Laurentio priori generi assignata.

Boddaertus, quem nuperrima Linnaeani Systematis Editio secuta est, separavit genus
Lin-

Linnaeanum in duas quasi familias capitis scutis aut squamis distinctas. Notam statim coarguit Boa canina Linnaei, quam Boddaertus familiae priori inferuit squamis capitis distinctae, cum tamen ea anteriorem capitis parte scutis oblitam gerat.

enique Britannus *Gray* notam praecipuam generis in capitis anterioris compressione laterali et in rostrum productione reperisse sibi visus est. (*Philosoph. Transactions*, Vol. 79. P. I. p. 21—36)

Constantissimam equidem generis notam ex scriptoribus Itinerariorum repetitam confirmavi in Specimine Physiologiae altero anno 1792 edito p. 46. 47. aculeos videlicet duos retractiles intra squamas, juxta anum utrinque unum, appositos. Ex illo scripto, quamquam non nominato repetiit anno 1792 notam *Bechstein*, auctor libri germanico idiomate scripti, *Kurzgefasste gemeinnützigte Naturgeschichte*, Vol. I. P. I. p. 598.

Exemplum boae constrictoris dissectum monstravit mihi ossiculum, cui indutus aculeus corneus unguem accipitris parvum refert, inter peritonaeum et costas situm utrinque oblique non cum ipsis costas conjungi, sed musculorum ope firmari, adeoque et protrudi et retrahi pro lubitu bestiae. Praeterea fabrica costarum, ab initio tantum leniter curvatarum

varatarum, et vertebrarum, spina alta instruataram, et utrinque valde devexarum. convenit cum forma corporis compressi et angusti. Cranii ossa singula imprimis maxillae firmiores ad vim majorem idoneae sunt.

Cranium cum 12 vertebris et costis adhaerentibus, maxillas etiam, vertebrae et costas separatim ex specie ignota Ceylanica hujus generis pinxit Sebani Thesauri II tab. 108, cui simillimam habet in Knorrrii Deliciis selectis naturae tab. LVIII, ut exscriptam ex Sebana diceret, nisi vertebrarum a costis separatarum et desuper et ab inferiore superficie conspiciendarum, gemina pictura accessisset. Verum has figuras pictor pro more istius scholae Norimbergensis ineptis coloribus ita oblevit, ut lineas extremas ossium formaeque totius cranii multo difficilius quam in Sebana pictura agnoscas.

Genus Asiae, Africae et Americae commune antiquitas graeca ex fabulosis nautarum et comitum Alexandri narrationibus novisse videtur. Vetustioris tamen relationis hoc habet vestigium Aristoteles h. a. 8, 23. In Africa, inquit, magnitudo anguium nascitur immensa, sicut et fertur. Jam enim nonnulli, ubi triremi applicuissent, ossa boum multorum vidisse narrant, quos absumptos esse ab anguibus non dubitarent, cum triremes pro-

vectas

vectas in altum quam primum angues insequerentur, et nonnulli aggressi triremem everterent. Postea Megasthenes Plinii 8. c. 14. scripserat in India serpentes in tantam magnitudinem adlescere, ut solidos hauriant cervos taurosque. Cujus scriptoris fidem alibi quamquam ambigam confirmat tamen Andreae Cleyeri testimonium in Epistola ad Chr. Mentzelium ex India orientali data et inserta Ephemerid. Natur. Curios. Decadis 2 anno 2. 1683, p. 18, qui in dissecto boa cervum juniorem, in altero aegagrum, in tertio hystricem invenit. Cujus ex relatione cum Galus La Cepede maximam fere partem doctrinae de victu et moribus hujus generis excerpserit, operae erit pretium totum viri suo aevo doctissimi locum huc transferre.

In Amboina, pergit, quondam mulier incola gravida a serpente insucta fuit. Liceat hoc vocabulo uti, quod exprimere videtur modum, quo serpentes hi animalia quaeque tanquam sugendo deglutire solent. Fame videlicet maceratus serpens quibuscunque animalibus, quae saltu petere et morfu apprehendere valet, insidiatur. Captum hoc modo animal a serpente cauda et reliquo corpore circumligatur atque adeo stricte vincitur, ut vel ipsa in corpore animalis ossa franguntur et comminuantur. Quod si animal aliquod robustius renititur,

renitur, ut spiris anguineis enecari non possit, serpens crebris cum aninale convolutionibus cauda sua proximam arborem in auxilium et robur corporis arripit, eamque circumdat, quo fortius gyris suis animal comprimere, suffocare et enecare possit. Simul autem apprehendit morsu nares, quo spiritum non tantum intercludat sed ut sanguinem inde ad interuersionem usque eliciat. Ita factum est, quod a fide dignissimus accepi, ut in regno Aracan ejusmodi serpens prope flumen quoddam cum urobubalo innani spectaculo congressus sit, eumque isto modo occiderit: quo in conflictu fragor ossium in bubalo comminutorum ad distantiam eam, quousque globus ex tormento bellico majore pertingere potest, a spectatoribus sat eminus stantibus exaudiri potuit. Jam modum enarrabo, qui fiat, ut serpens praedam non particulatim discerpendo sed integram et cum ipsis ossibus deglutire valeat. Gulam et fauces ultra modum extensibiles habet; itaque cum animal modo dicto occiderit, atque ossa ejus minutissime confregerit, lingua cadaver prius extendit, deinde saliva virulenta oblitum quasi fingit et ad deglutendum aptum facit secundum pilos lambendo, ut cadaver procul veluti glutine obductum resplendeat. Quo facto incipit serpens rictu suo cadaveris caput apprehendere et suctu fortiore quasi

quasi absorbere, donec animal interentum cum
 omnibus partibus paulatim in ventriculum de-
 scenderit. Huic labori pro cadaveris mole
 serpens aliquando ultra biduum insumit. Post-
 quam cadaver tali insuctu secessit in serpentis
 ingluviem inibique tanquam sepultum jacet,
 serpens tali quasi crapula insigniter turgidus
 adeo invalidus redditur, ut nec pugnare am-
 plius, nec aufugere, nec movere se de loco vo-
 leat. Hinc fit, ut a rusticis et venatoribus
 solo laqueo circa collum adstricto serpens
 tuto stranguletur et non raro fustibus occi-
 datur. Interentus ita serpens in frusca se-
 catur, caroque per civitates venalis portatur,
 quarum ab incolis in gratum emitur cibum,
 abstracto tamen capite tanquam summe noxia.
 Eorum namque dentes ajunt versus palatum
 vesiculas habere veneno plenas, quibus, dum
 mordent, ruptis, in vulnus emanare virus,
 quod sanguini admistum ad cor cum eo de-
 ferri atque ita hominem et animalia suffocare.
 Quas tamen vesiculas se non invenisse testa-
 tur. Cleyerus, cujus narrationi medicus Chr.
 Mentzelius ibidem ex testimonio Johannis
 Mauritii Principis Nassaviae subjungit in Bra-
 filia serpentes hos super truncis arborum in
 gyros circumvolutos ominus tanquam e
 specula praedam advenientem observare, et
 animal

animal forte praeteriens spiris subito solutis sagittae instar impetere atque enecare.

Cleyerianae notitiae de Indicarum boarum moribus testimonium de Africanis Galli doctissimi Adansoni, a cive ejus La Cepede plane neglectum, subjungam ex Itinerario Senegalico conversum. Is juniorem bestiam plus quam 3 pedes longam vivam contemplatus colorem corporis splendentis sordide flavum edit, taenia lata atra dorsum percurrente, variis maculis irregularibus flavicantibus oblita: caput oblongum, ad rotundam formam appropinquans. Postea duas majores vidit, quarum una 22 pedes longa, 3 pollices lata dentes plus quam pollicem dimidiatum longos, validos et acutos gerebat: exuviae expansae; 25 ad 26 pollices latitudine aequantes, colorem ex nigricante cinereum, striis flavis leviter mistum monstrabant.

Victum et insidias, quibus praedam bestia assequitur Aethiopes et venatores coloni Gallo Adansono quaerenti ita narrabant. Loca humida et aquarum viciniam bestiam frequentat; capite erecto cum anteriore corporis parte, posteriore autem cum cauda in circulos diametro 5 ad 6 pedes aequantes convoluto, undique praedam immotus circumspicit: quam cum attingere potuerit, statim se ejaculatur, insilitque tauro, anthalopi vel

II.

P

aegro,

agagro, quos dentibus exsertis primum lancinat, deinde toto corporis tractu involutos strangulans ossa omnia confringit et comminuit: postea particulatim ab anteriore parte praedam faucibus arreptam et saliva oris spumea imbutam deglutit: minora animalia integra devorat: captat etiam colubros, laceratas, bufones et locustas; hominem non facile aggreditur, nec adeo magnam armentis noxam infert, quoniam sui corporis magnitudine monstrum ubique proditur. Ideo Aethiopes ei parcunt: forte occisi carnes lubenter edunt.

Cum hac narratione plane convenit relati Galli *F. Pagés*, Nouveau Voyage autour du Monde Tome 3. p. 180. ita ut fere dubitem, sua an aliena fide tradiderit mores bestiae.

Venationem propter carnes et fellis usum ad morborum multorum curationem expetitum institutam in Asiae regione Carajam narravit Paulus Venetus Libri II cap. 40, unde summam paucis repetam. Habitat, inquit, bestia immanis speluncas et antra montium, quae saturata cibo subire ibique interdium requiescere solet. Noctu egressa genus omne animalium captat, leonesque adeo atque urfos infectatur. Viam ad antrum redeuntis signat sulcus profundus arenis impressus: quo indicio cognita ferae latebra tribulos fer-

rcos

reos multos in vicinia venatores defixos arena abscondunt: quibus impacto et vulnerato corpore serpens a venatoribus infidiantibus facile occiditur.

Ponam nunc Plinii locum libro 8. c. 12. cujus fides dubia antea recentiorum Itinerariorum narrationibus demum confirmatur. *Maximos, inquit, elephantos fert India, belantesque cum iis perpetua discordia dracones tantae magnitudinis et ipsos, ut circumplexu facili ambient nexuque nodi perstringant. Commoritur ea dimicatio, victusque corruens complexum elidit pondere. Una ascendendi in tantam altitudinem difficultas draconi. Itaque iter ad pabula speculatus ab excelsa se arbore injicit. Scit ille inparem sibi luctatum contra nexus: itaque arborum aut rupium attritum quaerit. Cavent hoc dracones, ob idque gressus (pedes Solinus c. 25) primum alligant cauda: resolvunt illi nodos manu (i. e. proboscide). At hi in ipsas nares caput condunt, pariterque spiritum praecludunt et molliissimas lancinant partes. Iidem obvii deprehensi in adversos erigunt se oculosque maxime petunt. Est et alia dimicationis hujus fama. Elephantis frigidissimum esse sanguinem: ob id aestu torrente praecipue a draconibus expeti. Quam ob rem in annibus mersos insidiari bibentibus, arctatisque illigata manu in aurem morsum*

P 2

defigere,

defigere, quoniam is tantum locus defendi non possit manu. Dracones esse tantos, ut totum sanguinem capiant: itaque elephantos ab iis ebibi siccatosque concidere, et dracones inebriatos opprimi communorique.

Posterior narratio ne ipsius quidem Alberti fidem et assensum mereri potuit. In utraque elephantum nomen et dimicationem miratio hominum fabulose finxisse et reliquarum ferarum nominibus substituisse videtur. Nihil enim simile de elephantis relatum ab iis, qui patrum nostraque memoria Africam atque Indiam peragrarunt, usquam legere memini. Deinde falsum est, dracones sanguinem animalium strangulatorum ebibere: verum fidem non excedit, quod aquas aquarumque viciniam dracones habitare, et ingestio cibo veluti inebriati torpere atque ita facile opprimi dicuntur. Credula hominum admiratio verum parumper depravavit.

Multo magis fabulam sapit sequens Plinii narratio ibidem proposita. *Generat, inquit, eos et Aethiopia Indicis pares vicenarium cubitorum. Id modo mirum, unde cristatos Juba crediderit. Asachaei vocantur Aethiopes, apud quos maxime nascuntur. Narratur in maritimis eorum quaternos quinosque inter se cratium modo implexos erectis capitibus velificantes.*

ficantes ad meliora pabula Arabiae vehi fluctibus.

Quod in Juba miratur Plinius, unde is dracones Aethiopicos cristatos crediderit, id pertinet ad plures scriptores graecos et latinos, qui homonymia decepti cristatorum, jubatorum et volantium notitias cum Indicis et Aethiopicis confusorum nobis tradiderunt. Diversi etiam dracones Aesculapio sacri fuisse videntur. Quin ipse Pausanias Corinthiacorum cap. 28. Indicos et Libyos serpentes, qui 30 cubitorum longitudinem superent, diversos genere esse a draconibus Epidauro peculiaribus, colore fulvescentibus, quos Aesculapio religio sacra verat. Nomen Indicorum draconum, quod vulgo in Pausania *Megalanae* scriptum reperitur, vitiosum et ex nomenclatura generis serpentini plane delendum esse librorum scriptorum comparatio nuper docuit.

Indicorum draconum et elephantorum inimicitias non nominato auctore ita enarravit Aelianus h. a. 6, 21. Dracones, inquit, haud inscii ex arboribus elephantos decerpere ramos in cibo, in has ipsas arbores serpendo ascendunt: deinde posteriorem corporis sui partem dimidiam arborum frondibus circumvolvunt, alteram partem anteriorem funiculi instar appensam dimittunt. **Eo cum accessit elephantus**

elephantus ad arboris furculos decerpandos, draco in ipsius oculos infiliens effodit: deinde anteriore parte voluminis collum ejus constringens posteriore flagellans inusitato et novo quodam laqueo strangulat. Quae si vera sunt, usus caudae plicatilis et inflexae, similis chamaeleontinae, usus apparet, arborum videlicet truncis et ramis circumvolvendae, qua reliquum corpus firmatum quoquo-versum pendulum libretur. Eodem forte pertinet corpus utrinque compressum, quod eodem modo in chamaeleonte habet. Veritatem autem narrationis praestare videntur, quae undecunque congesta posuit Gallus La Cepede scriptorum testimonia, quibus ipse confusus atque Aeliani auctoritatem prorsus ignorans insidias boarum plane easdem narravit p. 359.

Ceterum idem Aelianus Indicos dracones prodigiosae magnitudinis ab incolis religiose cultos et in antris nutritos libri 15. cap. 21. refert. Cultum serpentium hujus generis religiosum apud multas Africae Americaeque nationes testantur multa ex patrum memoria et nostrae aetatis Itineraria. Onesicritus duos a rege Indorum Apolisare nutritos tradit apud Aelianum 16., cap. 39. unum 140 alterum 80 cubitorum: cujus regis nomen Strabo Biasares, vel Abiosares refert regnum ipsum in Indiae

Indiæ montibus collocat. Immensum draconem, Bachi simulacrum, cui Indi sacrificarent, Taxiles Indorum rex Alexandro ostendisse traditur a Maximo Tyrio Sermone 38.

Aethiopicorum draconum magnitudinem ad triginta orgyias procedere tradit idem Aelianus 2, 21. atque elephantorum stragulatōres ab incolis appellari addit. Ptolemaeo Philadelpho narrat libri 16. cap. 39. ex Aethiopia duo dracones allatos esse vivos, unum cubitos alterum longum: Evergetae adeo tres fuisse allatos, unum novem, alterum septem cubitorum; tertium diu in templo Aesculapii dedicatum studioseque ab Aegyptiis cultum fuisse. In quo loco numeros vitiosos esse, tertii etiam plane excidisse suspicor. De iisdem, nisi fallor, draconibus exstat copiosior veracissimi scriptoris, Agatharchidis Cnidii apud Diodorum Siculum 3. c. 36 et 37. narratio, quam huc translata ponam. Varia, inquit, et incredibili magnitudine serpentum genera desertae Aethiopiae et a feris occupatae regionis incolae narrant. Nam ad centum longitudinem cubitorum nonnullos se vidisse praedicant: narrationique fidei desperatae aliam subdunt longe absurdiorē. In campestri illa planitie belluas vastissimas, cum in spiras sese colligunt, mutuo voluminum in orbem extuberantium auctu collis
speciem

speciem procul videntibus, offendant. De maximis serpentini generis belluis, quas ipse in caveis Alexandriam ad Ptolemaeum secundum allatas ex Aethiopia vidi, referam simulque venationem earum tradam. Venatores munificentia regis incensi cum indagassent serpentem 30 cubitorum in stagnis morantem, qui caeteroquin spiris jacebat immotis, quamprimum vero bestiae ad sitim levandam illic accedere videbantur, subito exiliens corpora illarum cum rictu oris correpta, tum spiris implexa tam arcte constringebat, ut nulla mali evadendi esset facultas. Cum igitur ob prolixitatem corporis et naturae segnitiam spes laqueis et catenis potiundi subesset, confidenti primum animo incurrunt, cunctis ad praesentem usum praeparatis. At quo propius accedunt, eo plus terroris homines invadit, cum oculos igni quasi ardentes et exsertae linguae vibrationem strepitumque immanem asperitate squamarum et virgulta proculcante incessu excitatum, et enormium dentium magnitudinem aspectumque oris truculentum et peraltum spirae orbem deprehendunt. Consternati igitur timide laqueum caudae injiciunt; fera autem statim conversa elato capite arripuit primum venatorem vivumque comedit; alterum procul ex ipsa fuga spirae nexu attrahit, et circumvolutus

cumvolutus ventrem nodo constringit, reliqui metu percussi fuga salutis consulunt. Tandem regiae liberalitatis spe metus experientiam superante dolo et artificio, quod vis praestare non potuit, efficere conantur, commento hujuscemodi usi. Opus vitile ex conferto junco contextunt, forma nassis simile; tantaeque magnitudinis et capacitatis ut totam belluam contineret. Observato igitur latibulo ejus et exitus ad partem tempore ac reditu, quamprimum ad solitam ferarum venationem perrexerat, speluncae ostium praegravidibus saxis terraque obstruunt, et in vicinia cuniculum agunt, in quo junceum illud rete obverso ejus collocant, ut paratus in hoc belluae ingressus pateat. Hanc e pascuis redeuntem continue sagittarii et funditores equitesque non pauci cum buccinatoribus alioque apparatu excipiunt: appropinquanti vero et cervicem longe supra equites attolenti venatorum agmen nequaquam occurrere audet. Tandem terrefactam belluam et ad notum cubile se recipientem eatenus insectantur, ne nimia provocatione magis irritetur. Dum vero praestructo cavernae ostio appropinquat, ingenti strepitu complodunt arma, omnique terroris genere exterminatam perturbant. Trepidans igitur bestia ad apertum in propinquo ostium profugit. Interea dum resolutione

solutione spirarum textum illud junceum im-
 pletur, quidam e vestigio adequant, qui
 orificium oblongum et ad hunc celeritatis
 usum solerter comparatum, antequam ad exi-
 tum se bellua reflectat, vinculis obstringunt.
 Mox nassam illam praegrandem phalangibus
 suppositis levatam extrahunt. Tum coacta-
 ta intus bestia immanes praeter naturam fi-
 bilos edit, dentibusque juncos discerpens, et
 hinc inde se jactans, jamjam exsiliantis spe-
 ciem praefert. Id extimescentes deponunt ser-
 pentem crebraque caudae compunctione ad
 partium dolore affectarum sensum morsus
 dentium avertunt. Illum denique Alexan-
 driam deportatum regi donant, quem antea
 alimenti penuria paulatim mitigaverant, Pto-
 lemaeus vero in spectaculum hospitem dili-
 genter aluit. Quare Aethiopibus non omnis
 facile fides abroganda est, cum narrant tam
 vastos apud se angues inspectos esse, ut
 non solum vaccas aliasque tantae molis be-
 stias deglutierint, sed cum elephantis quoque
 conflictarint. Spirarum enim nexu crura il-
 lorum tam arcte implicare, ut movere se ne-
 queant, arrectoque sub proboscidem collo ca-
 put suum elephantis oculis obvertere igneis-
 que visus radiis tanquam fulgetris excaeca-
 tos ad terram profligare profligatosque dila-
 niare. Hucusque Agatharchides, cujus narra-
 tionem

tionem variis modis mutilatam posuit Gallus La Cepede p. 367. 368.

Pugnam horum draconum cum elephantis aliunde idem Diodorus ita libri 3. cap. 10. narrat. Hi, inquit, elephantos circa aquarum confluges magna vi adorti crura ipsorum spiris suis circumplicata tamdiu firmis nexibus coarctant, dum mole tandem fatiscentes prolixa cum spuma procumbant. Tum carnes prolapsorum confertim illi devorant quod impeditum belluae motum facile victores. Quando conatus non succedit aliqua de causa, ad paludosam illam regionem juxta Nilum non insequuntur elephantos. Angues enim hos immanes a campestribus refugere, et circa montium radices in longis convallibus et altis speluncis versari perhibent, nec loca consueta et apta sibi unquam deserere.

Quibus caeli altitudinis et latitudinis terrarumque finibus circumscriptum vivat hoc genus, difficile est conjectu, quoniam pauci scriptores aliter nisi quae fando inaudiverant, de serpentibus his immanibus tradiderunt, et metus fere omnes ab inspectione vel mortuorum absterruit. Extat tamen in scriptis Graecorum narratio Metrodori, cujus particulam sic excerpfit Plinius 8. c. 14.

Metrodorus circa Rhyndacum amnem in Ponto (in tantam magnitudinem adolescere serpentes

serpentes tradit), ut supervolantes quamvis alto perniciousiterque alites haustu raptas absorbent. Plura inde retulit Mela I. c. 19. Circa Rhyndacum, inquit, angues nascuntur immanes, neque ob magnitudinem modo, sed ob id etiam mirabiles, quod ubi in alveum ejus aestus solemque fugerunt, emergunt, atque hiant, supervolantesque aves quamvis alte et perniciousiter ferantur, absorbent. Errorem Melae, qui draconem alveo fluminis immergit, coarguit locus Aeliani 2. c. 21. ubi narratio Metrodori multo integrior et amplior existat. Phrygum, inquit, historia narrat dracones ad magnitudinem decem orgyarum procedentes ibi nasci, qui quotidie media aestate, versus meridiem ex cavernis procedere soleant, et circa amnem Rhyndacum parte voluminis inferiore terrae inniti, reliquo erecto corpore, collo sensim extenso et ore hiante volucres sua aspiratione tanquam amatoria illecebra ad se pertrahere: eas autem ex horum inspiratione detractas in illorum fauces illabi. Et haec quidem illi ad occidentem usque solem faciunt: postea occultati redeuntibus a pascuis ad stabula gregibus insidiantur, magnamque stragem edunt, ipsos etiam interdum pastores simul occisos devorant. Hucusque Aelianus. Attracta oris hiantis velut illecebris animalia non mirabitur in Metrodoro

doro qui fabulam eandem de bois Americanis (Hispani *Bobas* vocant) narratam olim ab Eusebio Nierenberg *Histor. natur. Americ.* 12. c. 17. meminerit, repetitamque nuper a Mart. Dobrizhofer *Historiae Abiponensium* T. II. p. 388. vers. germanicae, et a Jesuitis Missionariis, quorum relationes publicavit anno 1785 Chr. Gotth. de Murr p. 271. repperit.

Mirandae draconum magnitudini fidem ut faceret Plinius argumenta plura posuit. Primum igitur, *Nota*, inquit, *est in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo imperatore balistis tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens CXX-pedum longitudinis. Pellis ejus maxillaeque usque ad bellum Numantinum duravere Romae in templo.* Ita Plinius ex Aelii Tuberonis historiis refert, unde eadem narravit Gellius 6. cap. 3. Pergit Plinius: *Faciunt his fidem in Italia appellatae boae, (bouae Codices scripti habent) in tantam amplitudinem exeuntes, ut divo Claudio principe occisae in Vaticano solidus in alvo spectatus sit infans. Aluntur primo bubuli lactis succo, (forte suctu) unde nomen traxere. Plinii etymologiam carpens Salmasius boam ex Aeolico βὼνς pro εὼνς derivat et urinatorem interpretatur; credo quod Pestsus grammaticus *Boa*, inquit, *serpens est aquatilis, quem Graeci ὄδρον vocant, a qua icti obturgescunt.**

obturgescunt. Sed difficile est hodie boam Italiae interpretari; et ipsius Indici Libycique et Americani draconis, quem Linnaeus Boam antiquo nomine vocavit, habitatio aquatica nondum extra omnem dubitationem posita mihi esse videtur; nisi forte species quaedam peculiariter aquas pariter et continentem habitant. Unde factum suspicor, ut Itinerariorum Americanorum scriptores multi genus hoc serpentum aquaticorum nomine significarent. Contra Europaei Indiae orientalis coloni eosdem rupestres colubros vocare solent, quod antra et speluncas montium subire et habitare dicuntur. Auget miraculum nec fidem narrationis Pliniana explicat, quod fando acceptum tradit nobis Hieronymus in vita Hilarionis cap. 53. *Siquidem, inquit, draco mirae magnitudinis, quos gentili sermone Boas vocant, ab eo quod tam grandes sunt, ut boves glutire soleant, omnem late vastabat provinciam, et non solum armenta et pecudes sed agricolas quoque et pastores tractos ad se vi spiritus absorbebat.*

Nomen ipsum ejusque originis explicandae conatum fabulae occasionem fingendae praeuisse suspicor: nec me movet narratio apud Dionem Cassium libro 5. p. 609. extans de bicipite dracone ad pedes 85 longo, in Hetruria subito viso et fulmine occiso paulo
ante,

ante, Antonii et Augusti coitum, quem credula et superstitiosa augurum vatumque Tuscorum natio eo portento significatum fuisse putabat.

Obiter commemorari hic meretur anguis quinquaginta cubitorum pro Comitio publicatus a Caesare Augusto, quem citra spectaculorum dies si quando quid invisitatum dignumque cognitu advectum esset, id extra ordinem quolibet loco ostendisse populo romano narrat Suetonius cap. 43. In templo Jovis Olympii a se constructo Athenis dedicavit Hadrianus draconem ex India allatum teste Dione Cassio libro 69. p. 1164. Quibus argumentis plane confieri puto, notitiam draconum Indicorum et Aethiopicorum accuratorem pervenisse ad romanos praecipue ex eo tempore, quo Caesares otiosi populi servitutem oblectare vario munerum genere studuerunt.

Species.

Murina.

Corpus glaucum, dorſi maculae geminae nigrae modo pares, modo impares poſitae, laterum maculae item nigrae, mediae albae; verſus ventrem maculae minutae punctis permixtae.

Primum exemplum, quod vidi, et ingens Muſei *Rebeltiani* ſcuta ventris 265, caudae 53 habebat; alterum *Blochianum* multo minus ventris 261, caudae item 53 ſcuta habebat; utrumque erat ſimillimum picturae *Sebaeae* II. tab. 98, item I. tab. 56. f. 4. quamvis *Linnaeus* tantum II. tab. 29. f. 1. comparaverit, et II. t. 98. ad *Boam conſtrictorem* quaſi varietatem retulerit. Verum haec capitis ſquamae minutas, illa noſtra anteriorem capitis partem majoribus ſquamis vel ſcutis irregularibus obſitam gerit. Squamae labiales excavatae ſunt; dentes maxillae inferioris anteriores multo etiam longiores et craſſiores quam ſimiles in ſuperiore maxilla poſiti; dentes mobiles juxta immobiles alterni poſiti et in eadem vagina conditi.

Gro-

Gronovii descriptio Musei no. 44. appri-
me cum exemplis a me inspectis convenit,
nec minus cum tabula 93 Sebae Tom. II.
Minus convenit pictura Sebae II tab. 23. f. 1.
et II t. 29. f. 1. quippe ab exemplis minori-
bus expressae; tabulae 29. f. 1. maculas dor-
sales minores absque margine nigro habet.
Contra Schneuchzeri tab. 606. Lit. A. colubrum
a genere nostro plane alienum designat. Mu-
seum Huttuinum p. 25. no. 189. numerat in
exemplo aliquo ventris scuta 248, caudae 68.

Exemplum *Ludwigianum* Lipsiae caudae
scuta 54 gerebat, simillimum Sebae pictu-
rae I. t. 56. f. 4. quae tamen capitis scuta ob-
scura et caudae scuta divisa gerit. *Ludwi-
gianum* in ventris albi duobus locis scuta di-
visa gemina, tertio loco tria divisa gerebat.
Lampiana tria exempla cum Linnaeana de-
scriptione in Mus. Fr. Ad. 2. p. 42. plane con-
veniebant, nisi quod, uti minus Blochianum,
in medio dorso extremq hinc illinc squamas
magnas hexagonas minoribus intermixtas
gerebant.

Canina.

Color corporis viridis maculis albis transversis distinguitur.

Exemplum Blochianum unum ventris scuta 201, alterum 198, caudae 70, (primum divifum) alterum 76 habebat; caput cordiforme, ante oculos in rostrum productum, squamis ibi majoribus tectum; labiales squamae excavatae; dentes utriusque maxillae anteriores longiores et immobiles.

Gronovius boam Zoophyl. no. 136. capitis squamis minutis, labialibus excavatis describit, scutis ventris 205, caudae 79, colore viridi supra, maculis albidis transversis, quem ipse cum *Boa canina* Linnaei comparat laudans picturam in Museo Fr. Ad. I. tab. 3. propositam. Idem tamen simul comparat Sebanas picturas II. t. 81. f. 1. et II. t. 96. f. 2. ex quarum priore Laurenti *Boam aurantiā* effecit, colore paulum diversam, et squamis capitis anterioris non usque ad oculos pertingentibus. Contra altera Sebana pictura squamas capitis anterioris majores etiam inter oculos ostentat, nares majores, labiales squamas integras nec excavatas. Hanc Laurenti plane cum Linnaeana convenire censuit et ad *Boam thalassinam* retulit, quam quidem ex sola Sebana pictura descripsit. Denique nuper

per Merrem utramque Laurentianam speciem eandem esse censuit cum Linnaeana hic descripta.

Habitare in Americae arboribus et ab indigenis adorari Rolandro auctore tradidit Linnaeus. Hanc esse puto viridem speciem, quam humida regionum ad flumen Oronocum sitarum habitare *Buio* vocatam tradit *Gilli* in Compendio relationis p. 219. In Surinamensi colonia ad 15 fere pedum longitudine adulescere refert Phil. Fermini Descriptio Surinam. T. II. p. 211. versionis germanicae.

Hypnale.

Caput inter cordiforme et ovale medium, lineatum, squamae labiales excavatae, corpus flavidum fasciis albis fusco marginatis cingitur per dorsum.

Exemplum *Blochianum* cum descriptione Linnaeana in Mus. Fr. Ad. 2. p. 41. et pictura Sebana II. tab. 34. f. 2. conveniebat. Sebanus annotator dentes huic esse negabat; cum in maxilla superiore et exteriori priores tres utrinque dentes sint longiores et crassiores, reliquis, ex iisque medius longe emineat. Pictura Sebana I videtur eandem speciem ostendere, quam Seba capitis latitudine veluti marem distinguit. Cum his picturis conve-

nit Scheuchzeri Tabula 623. E, quam Gronovius Zoophyl. no. 135. retulit ad boam, cujus scuta ventralia 209, caudalia 74 numeravit; caput totum squamis erat tectum minutis. Cum Linckianum exemplum ipse inspicerem et cum pictura no. 10. inter anecdotes et cum pictura Scheuchzeriana 623 E compararem, utranque inferiorem Sebana agnovi, et colores fere evanuisse in colubro ipso vidi. Laurentius *Boam exiguam* propter parvitatem exemplorum lucusque descriptorum appellavit, quam ipse nunquam vidisse videtur. Linnaeus corpus $1\frac{1}{2}$ pedem longum compressum, griseo et flavido colore variegatum ait. Boddaertus in Act. Nat. Cur. 7. p. 17. no. 4. *Boam flavescentem dorso ocellis albis* dixit. In exemplo Linckiano capitis squamas aequales vidi, nisi quod in medio ante oculos 2 majores, juxta et ante has etiam aliquot aliae minores aderant. Corporis squamae paulo minores; corpus flavidum fasciis albis mediis latioribus, colore obscuriore marginatis, cingebatur.

Gronovianam boam cum tabula Scheuchzeriana 623. E. ad speciem peculiarem ex notitia Gronoviana ellicitam et Isebequensensem dictam retulit Gallus *Bonnaterre*.

Hortulana.

Hortulana.

Caput areolis elegantissime pictum, dorsum lunulis fuscis albo marginatis modo paribus modo imparibus, laterum maculae fuscae rhomboideae.

Primus Linnaeus in Museo Fr. Ad. I. p. 37. sub genere Colubrorum descripsit, cui tamen jam tum speciem boae inesse vidit. Igitur scuta ventris 290 posuit; alter numerus 128 scutella id est caudae scuta divisa significare debet. Caput cordiforme, depressum, obtusum, corpore latius, totum squamis minutis tectum aequalibus narravit; maxillam superiorem ab anteriore parte rugatam, (i. e. excavatam) oculos grandes, nares transversis foraminibus apertas, dentes anteriores utriusque longiores et grandiores, veneni suspicionem non carentes; corpus compressum cum cauda incurvata. Quae omnes notae in Boarum genus egregie conveniunt.

In gemino exemplo Linckiano picturam no. 17. inter anecdotas et desumptam inde picturam Scheuchzerianam 661 fig. 9. statim agnovi; cum quo convenit etiam pictura Sebana II. tab. 84. fig. 1. a Linnaeo laudata. Multo minus quadrat altera pictura II. tab. 72 fig. 1. cum ob alias causas tum propter oculos minores.

Exemplum

Exemplum *Lampianum* primum cum pictura Sebana conveniebat, coloribus quam floridioribus ornatum. Verum duo alia colorum varietate plane abludebant, ita ut ea ad speciem diversam referrem. Dorsum dilute fuscum lunulae obscuriores albo marginatae modo pares modo impares positae ornant. Cauda alterius scuta 119 gerebat, in ventre 280 numeravi, quorum 75, 76, 77, 78, ab ano numerans, divisa reperi, ut in boa rhombeata.

Exemplum Musei *Barbyensis* grande et pulcherrimum dorsi lunulas utrinque cinctas habebat maculis fuscis rhomboideis, quae fascia emissa pertingebant usque ad scuta ventralia. Squamae dorsi medii magnae rhomboideae sensim versus latera in oblongas angustas degenerant; juxta scuta tandem iterum majores rhomboideae sed magis rotundatae apparent.

Tandem in exemplo altero tribus quartis minore ejusdem Musei, sed omnium pulcherrime picto, agnovi exempla antea a me visa omnia, quae ad speciem diversam referre malebam, cum *Hortulana* Linnaei convenire praeter colores notis ceteris omnibus.

Constrictrix.

Caput squamis minutis tectum, nares triangulares in scuto magno sitae, squamae labiales non excavatae.

Dico nunc eum, quem Séba I. tab. 36. f. 5. I. tab. 53. f. 1. et Merrem II. tab. 1. pinxerunt; eundem Scheuchzeriana tab. 746. f. 1. pingit, recte admonente Gronovio Musei no. 43. Zoophyl. no. 134. qui in suo exemplo scuta ventris 240, in altero 248, caudae 54, in altero 60, numeravit. In Blochiano exemplo cauda primum 8 scuta, deinceps 6 scutella, postea 5 scuta, iterum 3 scutella, reliqua scuta integra, omnino 56, gerebat. Eandem denique Ceppe in tabula XVI. f. 1. nuperrime pinxit. Exemplum hujus speciei dissectum scuta ventris 241, caudae 58 gerebat: idem mihi situm et naturam aculeorum analium demonstrabat.

Exemplum capitis ingens Musei Goettigenfis nares sitas in scuto nasali utrinque triangulares magnas ostendebat.

Linnaeus in Amoenit. Acad. I. p. 497. numerum scutorum 240—64 edit, notam praeterea addit: *supra oculos caput utrinque in tuberculum elevatum*: mihi ambiguam, si singulum aliquod tuberculum supra oculos utrinque erectum, nec totam capitis formam posterioris

terioris tuberosam intelligi voluit. Suspiciari etiam licet Linnaeum colubrum aliquem tunc tractasse simillimum capite ei, quem Merrem descripsit et pinxit in tabula III Fasciculi secundi. Is enim plane eam capitis formam prae se fert, et caudam subtus ab initio scutis 38, extremam vero 13 scutellorum paribus tectam gerit.

Scytale,

Dorsi maculae rotundae fuscae geminatae, laterum anuli deorsum distracti, venter varius, caput squamis majoribus polygonis tectum.

Linnaeus primum in Editione X primo loco Scytalen inter Boas collocavit cum numero scutorum 250—26, laudato Gronovio Musei 2. no. 10. p. 55. et Scheuchzeri tab. 737. f. 1. magno argumento, eum totam notitiam a Gronovio transfuisse, cum nullo alio in loco Scheuchzeri picturas laudaverit. Habitare bestiam ait in America; colorem ex albo nigroque undulatum dixit: squamas capitis majores esse. Gronovius colubro suo speciem anguis tribuit, et maxillam inferiorem multo breviorē superiore. In Zoophylacii no. 38. ipse comparat Linnaei Boam Scytalen, sed caudae scuta 70 numerat; praeterea ad
novum

novum referre genus colubrum mavult ob capitis scuta magna polymorpha et multangula et caudam crassam cylindricam. Deinceps Gronovius Zoophylacii no. 89 alterum boam priori similem describit, scuta 180-72 numerans, capite ut in Colubris scutato; quem Linnaeus et Gmelinus plane omiserunt. Ex Gronovii Museo no. 10, non nominato tamen, *Anguem scutatam* cum tota notitia transtulit Laurenti p. 70, quod non animadvertum fraudi fuit Gmelino, qui Gronovii locum ex Museo cum Scheuchzeriana pictura primum ad Boam Scytalen Linnaei, deinde eandem picturam ad Anguem scutum ex Laurentii libro translatum laudavit. Priore in loco addit ex Boddaerto *Boam albidam fasciis atris*, vel ut synonymum, cum scutorum numero 250—26, quem ipsum antea Linnaeus in Editione X posuerat.

Toto, quod ajunt coelo, differt notatio Linnaei in Editione XII posita et a Gmelino repetita, his verbis: Corpus ex cinereo, maculis dorsi orbiculatis nigris, lateralibus annulatis nigris, disco albo, ventralibus oblongis, quasi e punctis nigris concatenatis.

Talem in Museo Blochiano vidi scuta ventris 165, caudae infra 73 gerentem: dorsi maculae geminatae fuscae rotundae, juxta posita aut alternantes: per latera series antlorum

rum in longitudinem diffractorum decurrit, interdum uno super altero posito: inferius maculae parvae connexae ventrem variegant. Animal quamvis recens natum, quod adhaerens faccus umbilicalis arguebat, omnes tamen generis notas cum unguibus analibus gerebat. Caput squamis majoribus polygonis, corpus parvis rhomboideis tegitur. *Murinus* aliquatenus huic similis est.

Gronovii Scytale nec cum Scheuchzeriana pictura nec cum boa anguiformi, nec denique cum Linnaeana Scytale convenit, quamvis ab ipso Gronovio cum hac postrema comparata; sed ad Anguium genus pertinet, eodemque recte a Laurentio relata a nobis etiam inter Angues tractabitur.

Cenchrus.

Hunc Linnaeus Surinami habitare ait, flavescens ocellis albidis iride grisea distinguit, scuta 265—57 annotat in Editione X. Contra in Museo Fr. Adolphi II. p. 41. caput per longitudinem lineis 5 fuscis ornatum, labia utraque crenata non excavata, corpus compressum, pedem longum, colore flavidum; dorli maculas fere 60 albidas, circulo griseo inclusas, interdum connexas; laterum maculas griseas arcuatas superne refert. Museum
Huttuinum

Huttuinum ventris et caudae scuta 260—60 numerat, et comparat Sebae II. tab. 98. quae plane ad naturam expressum sistit Boam murinum, qualem ipse vidi et antea descripsi. Boddaertus nihil aliud nisi Linnaei notas repetiit; igitur de specie magnopere dubius haereo adhuc.

Boam Orophiam in Museo Degeeriano visum Linnaeus facie constrictoris sed fuscum esse ait; scuta ventralia 231, subcaudalia 64 annotat.

Boam Enydrin ibidem visam Linnaeus Americam habitare refert, variegatam colore griseo: dentes inferiores esse longos, scuta ventralia 270, subcaudalia 105. Ad hanc Gallus Bonnaterra boam a Knorrio pictam cum sceleto in *Deliciis Regnorum trium naturae* tab. 58 retulit, *murinam* sed dubitabundus Gmelin.

Huc pertinere videtur coluber a Gronovio Musei no. 11. descriptus, cujus scuta 212, scutella 70 numeravit. In Zoophylacio no. 90. forma, proportione et colore corporis plane congruere affirmat cum specie a se sub no. 43. descripta, quae est Linnaei boa constrictor, praeter capitis squamas et subcaudalia

dalia scutella: praeter ea atro alboque nebulatum esse. Laudat ibidem picturam Sebaenam II. tab. 199. f. 2. in qua bestiam agnoscere non potui. Gmeliniana Systematis Linnaeani Editio nominat hanc speciem Colubrum Sebae, laudatque Museum Gronovianum.

Museum Geverfianum p. 12. no. 109. refert colubrum striatum fasciis striis obliquis, capite boae, quem versio gallica ibidem his verbis: *Couleuvre à taches transverses blanches, la tête de Boa*, describit. Pro nova specie venditati tamen nec formam nec numerum scutorum scutellorumque notitia edidit.

Linnaei colubrum Molurum huc pertinere persuadent fere mihi verba: *boae similimus*, sed scuta et squamae capitis majores ut in colubris. Numerum scutorum 248, scutellorum 59 Linnaeus posuit: post eum qui accuratiorem bestiae notitiam prodiderit, nondum reperi.

Colubro atroci suo Linnaeus picturam Sebanam I. tab. 43 fig. 5. accommodare conatus est, sed frustra. Primum animadvertere oportet, eundem colubrum reddi fig. 4 et 5 ipso etiam Seba affirmante. Prioris caput ingens, oculos praegrandes, maxillas latas, dentes parvos et corpus compressum annotatione digna censuit. Alterius corpus similiter compressum tradidit. Utramque picturam Laurentius Indicae dipladi, quam vocavit, accommodare voluit, vel ut rectius dicam, notitiam Sebanam cum pictura fundum fecit descriptionis suae. Equidem in pictura agnovi caput squamasque dorsales sexangulares magnas Pseudoboae fasciatae, quam postea dicam. Verum Sebae pictura simul scuta ventralia angusta cum corpore compresso monstrat; corpus tamen ipsum nimis gracile et cauda longior pro boa esse videtur.

Errorem Galli *La Cèpede*, qui *Crotalum mutum* Linnaei *Boarum* generi inseruit p. 389. verbo indicasse abunde est. Transversum tamen is egit civem suum *Bonnaterre*, nimis ubique obsequiosum.

A methistina.

Capitis scutis magnis polygonis, colore corporis ex cinereo caerulefcente, albo et nigro fuscoque variegato, scutis ventralibus 306, scutellorum subcaudalium 100 paribus.

Exemplum Musei Blochiani notas omnes boarum habet, formam videlicet capitis, squamas labiales excavatas, dentes anteriores utrinque majores, corpus compressum, scuta angusta, gularem foveam glabram, calcaria denique analia. Oculi sunt magni: scuta capitis majora quam in reliquis fere omnibus, polygona et variae figurae. Scuta ventralia adfunt 306, scutellorum subcaudalium paria 100, quot in nulla alia specie adhuc reperta fuere. Color fere cineris caerulefcentis, maculis minutis albis aliisque ex atro fuscis fere fasciarum in morem variegatus. Pictam accuratissime olim exhibebo lectoribus.

Suspicio mihi subnata est, eandem Boam descriptam esse a Libero Barone de Wurmb in Actis Societatis Indico-Batavicae, unde notitia conversa et inserta legitur Promptuarii Physicae a Lichtenbergio procurati Vol. III. Partis III. p. 4 seqq. Quod si in specie definienda fallus fuero, genus, certe boarum notis

tis certissimis tenebimus. En tibi notitiam a viro docto traditam!

Coluber Javensium maximus, *Ular Sawa*, id est, camporum oryziferorum habitator, appellatur. Dum humectos campos oryziferos habitat, eam non attingit longitudinem corporis, quam silvarum editae regionis incolae, ad pedes 30 interdum excrescentes consequuntur. Exemplum mox describendum pedes 9 parum longitudine superabat. Caput latum et planum, squamis variae figurae tectum: nasus crassus, (rostrum dicit) in quo paulum retrorsum sitae nares oblongae. Pars antica nasi (rostri) cute squamea tegitur, (scuto squameo, utrinque fovea oblonga excavato) in qua foramina duo oblonga patent, narium caninarum instar: juxta hanc nasi anticam squamam utrinque squamae quaternae foveis excavatae adsunt, quales Sebana pictura I. tab. 62 f. 2. conspiciendas exhibet. Praeter has undecim squamae usque ad rictus angulum positae apparent, quarum maxima oculis subjacet. Inter oculos squamae (scuta) adsunt tres irregularis formae: a quarum media quaternae aliae sitae sunt usque ad scuta duo nasalia. Harum par posterius minimum est. Juxta haec quatuor paria squamarum utrinque tres formant trigonum, infra quod ab oculis inde ad apicem rostri series

ries squamarum 5 procurrit, quarum anteriores duae juxta se positae narium foraminibus oblongis perforantur: denique juxta scuta haec nasalia utrinque unum adest singulare: reliquum caput squamae tegunt parvae. Oculos squamae octonae includunt: pupilla verticalis. Labium inferius tegunt utrinque squamae senae excavatae: gulam extus anteriorem dividit sulcus glaber. Rictus amplus, dentibus multis retrōflexis, acutis, vagina gingivarum conditis, armatus, quorum anteriores maximi: maxillarum ossa juncturam anteriorem laxam habent. Palatinae maxillae dentes similes: inter superiorem geminam maxillam recipitur inferior ore clauso. Lingua atra: collum capite angustius, teres veluti reliquum corpus cum cauda brevi, in aculeum desinente, subtus 93 scutellorum paribus tecta. Squamae corporis trigonae, (rhombeae) juxta scuta ventralia 312-lata majores.

Color capitis griseus in caeruleum transit: rostrum magis flavicat, labii superioris squamae flavidae. Oculorum iris flava, pupilla atra. Ab utroque oculo taenia angusta atrocaerulea retrorsum protensa, in collo superne pollicis fere intervallo remota ab occipite coit arcuata cum pare suo. Tertia taenia angusta atrocaerulea a rostro per medium caput ducta, inter geminam fasciam lateralem

teralem post occiput divisa includit maculam cordiformem flavam caeruleo variegatam. Capitis hunc colorem fere referunt picturae Sebae II. tab. 79 et tab. 80 f. 1. Colori menti, gulae ventrisque ex flavo albicans. Truncus supra zonis atrocaeruleis, amethysti instar splendidibus flavo vel fulvo colore marginatis cingitur, ita ut maculae reticulatae fere quadratae inde efficiantur, quales in serpente Javensi pictura Seba I. tab. 70. f. 1. ostendit. Maculae hae quadratae obscure griseae ad lumen inclinatae transeunt in colorem viridem, flavum et caeruleum: laterum maculae dilutiores griseae. Latera, ubi zoniae invicem se secant, maculae albae oblongae ornant. Cauda fere tota flavet et zonis caeruleis reticulata, ita ut maculae minutae quadratae, dilute griseae interluceant: subtus cauda albo flavoque varia. Morsus innoxius habetur. Victitat bestia ut plurimum muribus avibusque: species montana, ubi ad majorem molem adolevit, majoribus etiam animalibus insidiatur. Mensurae corporis partium hae sunt singularum:

Longitudo totius corporis	9 ped. 1 1/2 poll.
— — — capitis	3 — —
Latitudo occipitis	2 — —
Oculorum interstitium	1 1/2 — —
Narium — —	1 1/2 — —

II.

R

Rosiri

Rostri distantia ab oculis	1 poll.
— — ab angulis rictus	2 —
— apicis distantia a naribus	$\frac{1}{4}$ —
Altitudo occipitis	$1\frac{1}{8}$ —
— oris clausi	$\frac{6}{8}$ —
Orbitarum diameter	$\frac{2}{8}$ —
Circumferentia occipitis	5 —
— colli	$3\frac{6}{8}$ —
— corporis	$8\frac{6}{8}$ —
— initii caudae	$3\frac{2}{8}$ —

Colubrum hunc retulit Gallus La Cepede p. 251, nihil de Boarum genere suspicatus.

Supereſt ut de Sebanis picturis moneam a doctiſſimo Barone comparatis. Igitur tab. 80. f. 1. Tomi II. Boam ſine omni dubio reddit, ex ſquamis labialibus excavatis, dentibus anterioribus longioribus, et ſcutis capitis anterioris irregularibus facile agnoſcendam. Juxta ſcuta ventralia, paulo latiora quam in reliquis ſpeciebus, (qualia tamen etiam Boa a Merremio II. in tabula II. picta gerit,) ſquamarum majorum ſeries duae, a Seba etiam annotatae. Sub cauda ſcutellorum paria adſunt. Verba ſunt Sebae: *Rictu patulo quaſi canino — colore ſpadiceo et nigricante variegatione. Juxta ventrem grandes haerent ſquamae maculis luteis nullo ordine conſperſae, ex candido caeterum pulchre relucentes.* Similitudinem denique cum pictu-

ra

ra II. tab. 79. f. 1. Seba ipse animadvertit. Illa vero scuta ventralia habet angustiora, et scutella subcaudalia: contra foveae labiales et squamae majores juxta scuta ventralia desunt. Ipse Seba ita refert: *Corporis supini squamae cutaneae rufescentes variegatione nigricante nigrisque maculis minutis elaboratae sunt. Infimae squamae dilutiores nonnullis maculis nigricantibus distinguuntur. Caput oblongum antica parte squamis vestitur grandioribus, mandibularum latera flavedo diluta pingit, frontem lenniscus niger exornat, supra cervicem instar marmoris variegatus.*

Merremi.

Scutis anterioris rostri, truncati, sex, ante oculum utrinque ternis, scutis ventralibus latioribus 284, subcaudalibus 109.

A congeneribus scutis ventralibus latioribus 284 numeroque scutorum subcaudalium 109, longe majore quam in ceteris omnibus, discrepat. Caput parvum depressum, occiput altius, rotundiusculum: rostrum truncatum: scutum superioris labii anterius excavatum: supra hoc scuta nasalia duo fere trigona anteriora, totidemque minora posteriora adsunt: post haec duo sequuntur trigona scuta: ante oculos satis magnos usque

ad nasalia scuta posteriora scuta terna utrinque adfunt: reliquum caput squamis parvis rotundiufculis tectum. Scuta labii superioris 15 excavata, ut labii inferioris scuta 18: gularis fossa glabra brevis adest. Maxillae superioris dentes anteriores trini, inferioris bini, pectinis palatini duo dentes longiores gradatim reliquis sunt et retroflexi. Truncus fusiformis, parumper compressus. Squamarum formam notitia non annotavit, pictura fere rhombeas monstrat. Color corporis superni ex fusco griseus fusco maculatus in capite et lateribus, infra sordide flavus. Pictura in tabula II fasciculi Merremiani proposita notitiae non satis ubique respondet. Longitudo exempli a viro docto descripti .5 pedes superabat.

Ordinata.

Exuvias plus quam 12 pedes longas in Museo Blochiano vidi, maculis eximie ornatas, quarum ordinem tamen enarrare verbis non licet. Fundum videlicet albicantem maculae fuscae variegant. Pictura Sebana nulla congruit, nec quas praeter eas comparare potui. Labii inferioris 41, superioris 27 squamas numeravi, subgulares series 14 squamarum oblongarum, scuta ventralia angusta 252.

Sub

Sub cauda primo loco aderant 7 paria scutellorum; sequebantur 5 scuta, iterumque 54 vel 56 scutellorum paria, quae postrema numerare accurate non licuit, quoniam apex non, ut reliquum corpus fartus, sed trunco arboris implicitus erat. Maxillae superioris, inferioris et pectinis palatini dentium plures series, una immobilium, versus fauces longitudine decrescentium. Scuta capitis anterioris ictu laesi numerare omnia non licuit; fossa gularis glabra adest: sed calcaria analia frustra quaesivi, quae, cum cutis detraheretur, cum reliqua carniū massa abjecta et omīssa fuisse videntur.

Notam speciei nullam ponere ausus sum. Nomini alius certos characteres ex specimine integro animadversos adjunget.

Carinata.

Rostro lato truncato, squamis rhombeis carinatis.

Primum, quod vidi Lipsiae, *Ludwigianum* exemplum cum pictura Sebana II. tab. 23. f. 3 et 4. forma et colore corporis congruit, scutis subcaudalibus discrepat; pictor enim scutella subcaudalia non pinxit, credo, sed finxit.

Exemplum

Exemplum *Musei Goettingensis* colore mirum quantum discrepat. Zonae enim fuscescentes corpus angustum, compressum, ex griseo albicans cingunt, in cauda manifestiores versus ventrem latefcunt et maculas ovales magnas ex albo griseas includunt: caput punctis fuscescentibus oblitum; etiam vestigium adest fasciae fuscae oculos intercurrentis. Squamae capitis polygonae, ante oculos majores: oculi magni, nares fere triangulares in squama angulari maxima rostri sub margine laterali capitis sitae. Rostrum ab oculis inde contractum finem veluti praecisum et truncatum gerit: itaque squama labii superioris anterior omnium maxima simul etiam latissima est, maculis 2 fuscis insignis, et versus maxillam inferiorem multo brevior deversa: labii inferioris squama magna triangularis fusca maculis 2 albis insignis: inter secundam et tertiam labialem squamam utrinque adest macula altera alba. Squamae corporis rhombeae carinatae speciem hanc a reliquis separant. Scuta ventralia *Goettingensis* 168, subcaudalia 46 gerit: calcaria analia prominent, per vitrum adeo conspicienda, cui inerat condita bestia. Maxillae inferioris dentes utrinque bini anteriores, superioris unus utrinque, majores eriguntur, vagina gingivarum alta tecti. Squamae labiales

biales nullae sunt excavatae; ceterae vero boarum notae omnes adsunt.

Exemplum *Lampianum* unum Sebano simile, fuscum lineae duae albae ab oculis inde ad extremam caudam excurrentes distinguunt: scuta ventralia et subcaudalia in medio ex griseo albicant, nigro punctata: juxta scuta per squamarum paulo majorum seriem linea ex albo grisea ad anum usque ducitur: inter lineam dorsalem alteramque ventralem latera corporis medii et crassioris vestigia monstrant linearum duarum ejusdem coloris, hinc inde interruptarum.

Alterum exemplum vestigia obscura macularum transversarum.

Ex quinque exemplis *Musei Brunovicensis Ducalis* tertium maculas dorfi fuscas trigonas gerit: aliae majores corpus cingunt. Quartum supra et infra saturate fuscum striis albis lateralibus multis varium carinas squamarum colore fusco obscuratas habet. Quintum omnium pulcherrimum maculas dorfi medii minores multo manifestiores et saturate fuscas gerit: his interfertae zonae latiores multo sunt dilutiores. Omnia haec exempla calcaria analia manifesta habent.

Reticulata.

Reticulata.

Rostro obtuso rotundiusculo, linea ex nigro fusca caput medium dividente saccique speciem in collo gerente: altera utrinque simili ab oculis retrorsum decurrente et intexta reticulo ex atro fusco, quo dorsum et latera ornantur.

Exemplum *Musei Goettingensis* notas boarum omnes habet praeter scuta subcaudalia. Caput ante oculis scutis variae figurae et magnitudinis, post oculis squamis tegitur, quae versus dorsum minores usque et reliquis similes fiunt. Occiput cum fronte rotundiusculum, ab oculis inde rostrum contrahitur et comprimitur utrinque, sine truncato et rotundiusculo: maxillae aequales: dentes anteriores supra et infra majores, vagina gingivarum alta tecti. Medium caput linea ex nigro fusca dividit in collo sacci formam gerens: ab oculis inde similis utrinque obliqua excurrit, cum pare suo jungitur post maculam ante dictam, et sic simul intexitur reti ex nigro fusco, quo dorsum et latera ornantur. In maxilla inferiore utrinque squama labialis secunda, tertia et quarta leviter excavatae, magis vero 12, 13, 14, 15, 16, 17ma, postremae laeves: in maxilla superiore anterior squama trigona in utroque latere excavatur,

vatur, deinde quaternae proximae utrinque: supra squamas labiales utrinque adjacet series squamarum senarum: quarum duae anteriores inter nares sitae sunt: proximae et omnium maximae nares insculptas et retrorsum patentes habent: sequitur parva angularis, postea longissima: sexta oculum cum reliquis includit. Tertia squamarum seu scutorum malis series superior binis utrinque componitur; quorum anterius maximum; postremum oculos partim cingit; medium minimum. Inter hanc seriem et scuta tria magna sequentia intercepta jacent quatuor minora. Supra scuta 3 magna, inter et post oculos sita, adsunt in medio duo minora, inter quae linea fusca scutellum minimum interfertum percurrit. Scuta ventralia 322, post anum adest scutellorum par; sequuntur autem 12 scuta, iterumque 76 paria scutellorum. Series utrinque tres scutis ventralibus proximae squamas gerunt maximas: omnium forma hexangula, angulis obtusis; in parte tamen corporis anteriore magis oblonga et fere rhombea. Calcarium analem pediculum tantum sed manifestum utrinque inter squamas reperi.

Pictura Sebana II. tab. 79. fig. 1. formam scutorum anteriorum capitis optime reddit, sed foveae squamarum labialium desunt, quas

re-

repraesentat tamen pictura satis similis II. tab. 80. fig. 1. et I. tab. 62. fig. 2. Tres hae picturae fere idem macularum rete reddunt: priores duae etiam scutella subcaudalia monstrant.

Rhombeata.

Dorsi serie tergetina macularum rhombearum, plumbearum, lineis atris sectarum et reticulo atro septarum.

Praecedenti forma et colore capitis corporisque similis, nisi quod dorsum occupant series tres macularum plumbearum, rhombearum, lineis atris sectae reticulisque atris cinctae. Scutorum ventralium omnino 324 numero, sex nempe 219—224 divisa reperi; sub cauda adfunt paria 88 scutellorum, ita tamen ut par 33 et 39, postea 54, tandem 66 et 67num indivisa sint. Hanc speciem in Museo Goettingensi repertam a me pinxit Sebaena tabula 80. fig. 1. Tomi II.

Hieroglyphica.

Dorsum medium characteres varii, latera maculae oculares concatenatae, scuta ventralia singula puncta 2 atra magna ornant. Exemplum Lampianum picturae Sebaeae II. tab. 27. fig. 1. simillimum, nisi quod ante oculos

oculos scuta plura irregularia, inter oculos vero duo maxima habet. Labialis squama anterior maxillae superioris trigona in utroque latere excavata; sequuntur utrinque binae item excavatae: in inferiore maxilla postremae utrinque quaternae vestigia fovearum obscura monstrant. Corporis plumbei variegatio verbis comprehendi non potest. Dorsum scilicet ornant medium characteres varii, latera vero maculae oculares confluentes. Scuta angustissima punctis duobus magnis et nigris singula notantur. Scutorum ventralium 272 sex, nempe 197—202, deinde iterum inferiora duo divisa sunt: scutellorum subcaudalium adsunt 66 paria,

Exemplum *Musei Hallensis Academiae* colores multo floridiores habet. Caput anterius tegunt quatuor scutorum paria deinceps posita usque ad oculos: inter tria postrema paria includuntur quinque minima: orbitae marginem superiorem scuta variae figurae concludunt. Caput totum a naribus inde stria alba lata utrinque retrorsum ducta percurrit, in occipite paene conjuncta trigoni speciem format: sub oculis altera similis utrinque ad oris angulos decurrit. Dorsum omne ornant maculae lineis et margine albis variegatae: stria alba lata caudam supra dividit: laterum squamae atro punctatae: pro-

xima

xima scutis ventralibus series scuta refert parva. Scutorum ventralium quinque divisa alicubi vidi.

Conica.

Cauda brevi conica, inferne ordinibus squamarum 19 tecta, corporis squamis rhomboideis carinatis, defectu lineae gularis nudae, capitis plani, utrinque devexi, squamis carinatis praeter scuta nasalia divisa, taenia dorfi fulminata fusca, nigro marginata et utrinque maculis fuscis passim sparsis cincta distinguitur.

Animal non nimis magnum ex India orientali a Johnio ad Blochium meum missum ad angues referre non dubitaveram, quam scuta ventralia angusta aderant, propter abdominis ruptionem non numeranda. Deinde id ad Boas relatam vidi a Russelio p. 5. cum nominibus barbaris, et pictum in tab. IV. qui scuta ventris 209, caudae 19 numeravit; morsum bestiae idem innoxium vidit. Pictura nec in colore corporis fidelis rimam ani longitudinalem falso habet. Postea exemplum multo majus in Musco Barbyensi visum juxta anum exstantem utrinque oculum ostentabat, mihi que persuasit, ut ad Boarum genus referrem.

Angui-

Anguiformis.

*Corpore crasso rotundo, cauda rotunda
 crassa, capite minuto aequali, rictu parvo
 anguibus similior.*

Exemplum primum ex India orientali ad *Blochium* transmissum ultra pedem longum pro angue habueram; in ventre scuta 190, in cauda 26 scuta et 13 scutella aderant. Cauda ipsa supra trigona infra plana erat, fasciis 5 nigris cincta; in extremo trunco aderant etiam 5 fasciae similes sed obscuriores. In altero ingente et crasso exemplo squamas supra rotundulas carina leviter notatas, maxillae superioris geminae dentes longiores mobiles breviores immobiles, contra inferiores longiores immobiles reperi. Caudae scuta omnino 38 numeravi, quorum 12, 13, 14, 26—34 divisa erant; nares angustae obliquae; juxta anum aculei conspiciendi boam arguebant.

In tertio dimidiatae magnitudinis exemplo cauda primum 23 scuta integra habebat, deinceps 6 divisa. Aculeos juxta anum frustra quaesivi. Idem caudam supra angulosam habebat, ut primum, cum quo colore etiam conveniebat; squamarum carina minus quam in secundo apparebat, cujus cauda crassa et rotunda erat ut ceterum corpus. In utroque
 sulcus

fulcus gularis glaber aderat. Caput scutulis diversis tectum est ultra oculos; frons deinceps et latera capitis teguntur squamis parvis rotundis: oculi mediocres; dentes maxillae inferioris anterioris longiores; lingua filia nigra.

Cinerea.

Color supra cinereus, maculis fere 30 fuscis, nigro marginatis distinctus: laterum maculae minores in medio albicant: scutula ventralia alba, margine rubicundo.

Serpens, communi plurium specierum nomine in ora Coromandelica *Pedda Poda* vocatus, 2 pedes, 9 pollices longus, in collo 2 pollices, in medio trunco 4 pollices, per peripheriam mensura capta, crassus, caput gerit collo latius, oblongum, ovale, obtusum, depressum, ab oculis versus rostrum compressum utrinque, scutis tectum majoribus 12, praeter plura minora, irregularia, quae stellae instar posteriora, parva, subcordata scuta cingunt. Scutum inter oculos medium maximum, sed divisum: occiput tectum squamis minimis, rotundis, laevibus: rictus amplus, maxillae aequales, labia crassiuscula; squamis oblongis transversim tecta: dentes acuti, retro flexi, gemina etiam in palato se-

rie

rie praeter maxillae superioris marginem positi: oculi laterales, rotundi, mediocres: nares propè rostri angulos rotundi, retrorsum patentes. Truncus teres, a collo inde increfcens ad caudam vero teretem, brevem, 4 pollices, 2 lineas longam, crassitie subito decrefcentem et in aculeum definentem, decrefcens crassitie, squamis parvis, rotundis, laevibus dense imbricatus, quarum ternae series utrinque proximae scutis ventralibus, valde parvis et angustis, majores, ovales, in acumen exeuntes. Color capitis superni carneus, rostri cinereus: taenia lata carnea obliqua versus collum decurrit; similis sed brevior et angustior. stria maculam magnam fuscam occipitis dividit. Trunci color et caudae supra cinereus, circiter 30 maculis magnis, latis, fuscis, nigro marginatis, variae et magnitudinis et formae, distinctus. Latera similes sed minores maculae, in medio ut plurimum albicantes occupant. Scutorum ventralium alborum, numero 252, margo rubicundus: scutellorum 62 numerus colore albo et taeniis nigris longis latisque varius. Vivus coluber magnas corporis et caudae vires exseruit, tam violenter brachio viri collum ejus tenentis se circumvolvens, ut torpore brachium emoreretur. Circulatores, qui in spectaculum curiosorum genus hoc colubre, rupestre

pestre vulgo appellatum, circumferunt, aves in cibo objiciunt, quas fera circumplexa spiris integras deglutire solet, a Ruffelio in Tabula XX picta et inter colubros p. 27. descripta.

Castanea.

Scutis scutellisque in acumen exeuntibus, colore corporis dilute fusco maculis saturatoribus, atro marginalis, distincto.

Nomen cum praecedente commune gerit in India orientali. Is quem caveae inclusum, diuque ovis et carnibus crudis altum inter colubros descripsit p. 28. 29. et in tabula XXIII pinxit, 7 pedes, $2\frac{1}{2}$ pollices longus, in medio trunco 3 pollices crassus, caudam terebrem, brevem, $9\frac{1}{2}$ pollices longam, in aculeum definentem gerebat. Caput paulo latius collo, oblongum, sine rotundato, depressum, versus rostrum utrinque compressum, scutis multis irregularibus, occiput squamis ovalibus, laevibus tectum. Scutum omnium maximum et latissimum pone nares adest, ab ipsis tamen gemina utrinque in angulis rostri squama rotunda separatum. Rictus amplus, maxillae fere aequales, labia crassiuscula: dentes graciles, retroflexi, inferioris maxillae dentes anteriores aliquot crassiores et longiores: palati

palati pecten geminus dentatus: oculus magni, ovals, protuberant et a se distant satis magno intervallo: nares parvae, rotundae laminarum seu scutorum triangularium parvorum pare separatae. Truncus teres squamis parvis, ovalibus, laevibus imbricatus: binae vel ternae utrinque series ventralibus scutis 252, parvis et cum scutellis 64 in finem acutum excurrentibus, proximae squamas majores rotundas continent. Color capitis ex nigro cinereus, taenia saturate fusca utrinque pone oculos obliqua; occiput macula spatulaeformis magna, obscura, angusta stria divisa, occupat: collum truncum et caudam maculae magnae, nigricantes, atro marginatae, variae figurae, variegant, interstitia et reliqua corpus dilute fusci coloris sunt: caudae maculae dilutiores apparent. Scutellorum et scutorum color saturate flavus. Vivus et caveae inclusus coluber sibilos terribiles edebat, quoties irritabatur, praedam tamen oblatam dentibus non appetebat. Avis, quam sociam in cavea ad Russelium delatus habuerat, caput contubernalis mordicus impune vellicaverat.

Albicans.

Scutis ventralibus oblonga, utrinque in acumen exeuntia ut et scutella ovalia: colore albicante maculis fuscis, atro marginalis, distincto.

Praecedenti cognominis in India orientali descriptus a Russelio et pictus in tabula XXIV. longus 6 pedes, in medio corpore 7 pollices crassus, caudam 9 pollices longam, et in aculeum paulatim desinentem, gerebat. Caput paulo latius collo, oblongum, depressum, ab oculis utrinque compressum et contractum in rostrum obtusum et veluti truncatum, anterius scutis variae magnitudinis et figurae in occipitio squamis ovalibus, laevibus tectum. Rictus peramplus, maxillae fere aequales, labia crassiuscula: dentes acuti, retroflexi, maxillae inferioris anteriores aliquot longiores: palati pecten dentatus geminus: oculi laterales, mediocres, ovaes, protuberantes, partim scutis orbitalibus tecti; nares utrinque in lateribus rostri parvae patent. Truncus squamis ovalibus, laevibus imbricatus, quarum series utrinque binae scutis ventralibus proximae rotundae. Scuta ventralia 256 angusta, oblonga, utrinque in acumen exeuntia, scutella 69 ovalia, pariter in acumen exeuntia. Supra ani foramen utrinque ad

ad latus scuti penultimi calcar adest breve acumine extrorsum flexo. Color corporis albicat, maculis magnis, latis, fuscis, nigro marginatis, variae figurae distinctus; pone oculos fasciâ utrinque fusca; macula occipitis magna, nigra, albo per medium striata. In stabulo occisi caput caudamque pinxit Ruffel. Cum duobus antecedentibus genere continetur colubrorum rupestrium, quos Indiae coloni Europaei dicunt, indigenaeque innoxios habent. Ad magnitudinem multo majorem excrescere omnes autumat Ruffel; tertium hunc certe vidit aliquando fere 10 pedum longitudine. Similes sibi sunt invicem capitis scutis, macularum forma, scutis ventralibus scutellisque caudalibus et aliis notis, praecipua tertius hic cum secundo: summum vero discrimen in colore versatur, secundus etiam calcare caret. Contra in sequenti idem adest, observatum jam anno 1778 a medico quodam in colubro Indico Duffery Pambu vocato: usum ejus in pugna colubri esse circulator quidam affirmabat.

Orbiculata.

Scutis scutellisque ventralibus alternantibus: colore fusco maculis dorfi rotundiusculis, medio dilutis, margine ex flavido fusco distincto, laterum albo, maculis fuscis.

Coluber hic in ora Coromandelica *Bora* audit. Is, quem *Alex. Russel* captum aluit, cujusque caput cum cauda pictum in tabula XXXIX. communicavit una cum brevi notitia cum scriptore Ophiologiae Indicae, 4 pedes, 10 pollices longus, caudam gerebat teretem, $7\frac{1}{2}$ pollices longam, paulatim in aculeum desinentem: circumferentia colli 2 pollices, trunci medii $5\frac{1}{4}$ pollices aequabat. Caput paulo latius collo, oblongum, depressum, rostrum compressum, valde obtusum: occiput squamis minutis ovalibus, reliquum caput scutis variae figurae tectum. Rictus amplus, maxillae aequales; dentes inferiores magni, acuti, recurvi: palati pecten geminus dentatus, velut in colubris innoxiiis omnibus. Oculi laterales, magni, rotundi: nares rostro extremo vicinae. Truncus teres, squamis parvis, ovalibus, laevibus, per binas utrinque series, ventralibus scutis proximas, majoribus,

bus, dense imbricatus. Scuta ventralia brev-
 -ia; (vel angusta) paulum supra anum utrin-
 -que adest calcar parvum, fere quartam pol-
 -licis partem aequans, corneum, incurvum,
 -apice extrorsum flexo. Color corporis fusc-
 -us, per dorsum maculis magnis, rotundis,
 -in medio dilute fuscis, margine ex flavido
 -fusco, distinctus: laterum color splendide al-
 -bicans maculis fuscis variegatur: scutorum
 -ventralium margaritaceus. Scuta adsunt in
 -antere corpore parte 265; sequuntur 36
 -scutellorum ventralium paria; postea 28 scuta,
 -iterumque 3 scutellorum paria omnium po-
 -strema caudam infra tegunt. Narrant incolae
 -morsum bestiae insequi tandem mortem post
 -dierum 10 ad 12 moram, statim vero totum
 -fere corpus papulis efflorescere.

Murinae similis forte etiam cognata ma-
 -culis rotundiusculis et scutis ventralibus scu-
 -tellisque permixtis.

Suspi-

Suspicioni huic generi attribuendum, quæ sub Colubri *Moluri* nomine in Museo Degeeriano repertum notavit brevissime Linnaeus. Habere in Indiis dicitur simillimus boæ, sed scuta, inquit, et squamæ capitis majores ut in colubris. Scuta ventralia 243; subcaudalia 59 eduntur. Vellem vir illustris addidisset, quibus præter scuta ventralia et subcaudalia notis, in Syllemate positis, boarum genus agnosci voluerit. Divinatione aliqua egregia usus Gailus Cepede agnovisse videtur, quem alioquin reperire nemini facile licebit. Colubrum is squamis magnis, ovalibus, laevibus; infra scutis ventralibus 252, scutellorum paribus 65 tectum, pedes 6 longum, (cujus cauda 9 pollices aequabat) ipsa longitudine et ex forma capitis posterioris latissimi, versus oculos utrinque contracti, et in rostrum rotundiusculum producti agnovisse se affirmat. Color ex albo rufus, maculis magnis rufis atro marginatis, per medium dorsum distinctus: latera utrinque maculae similes variegant. Pictura in tabula X, fig. 1. apposita nihil boarum generi simile habere mihi videtur.

Possem

Possem aequo jure pro Moluro Linnaei vendicare colubrum in Museo Jenensis Universitatis repertum, quem interim Moluroidem dicam. Geminum aderat exemplum satis magnum, boarum speciebus Linnaeanis simillimum. Caput erat pro ratione breve, mediocriter latum, rictu mediocri, retro sursum ducta rima. Ante oculos parvos aderant scuta 13 irregularia, supra oculos scutum oblongum, angustum; inter oculos et in occipite squamae irregulares: scutis rostralibus duobus maximis inerant narium foramina minuta et angusta, situ magis verticali quam laterali. Dentes inferioris maxillae anteriores paulo longiores, quam superioris utriusque: gularis sulcus glaber etiam aderat ut in bois. Infra scuta duo labialia anteriora, quae medium anterieus cingunt, aderant scuta duo magna, longa, et juxta ea par minus. Infra haec sequebantur squamae, oblongae, vel rotundiusculae, vel angulatae, usque ad scuta ventralia angusta, boam arguentia. Contra corpus ipsum non compressum erat, sed dorsum teres et crassum apparebat. Squamarum oblongarum et rotundatarum, carinatarum series 25, quarum una utrinque, scutis ventralibus 144 et scutellorum subcaudalium paribus 57 proxima, carina

na caret. Color supra ardesiarum similis,
infra rufescit albo mistus. Aculeos anales in
neutro reperire potui exemplo.

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Andrena

Pfeu-

Pseudoboa.

Genus novum, artificiale, praecedenti
tantum nomine tenus affine.

Characteres generici.

Scuta ventralia et subcaudalia, latiora quam in bois; caput scutis fere ut in natricibus tectum: tela venenifera brevia in plerisque hucusque cognitis speciebus. De magnitudine, ad quam genus hoc adolescit, de genere vitae, victu et moribus parum aut nihil constat. Systematici plerasque cum Bois confusas propter scuta subcaudalia enarrarunt.

1901

General Report of the
Board of Directors

CONTENTS

The following pages contain the report of the Board of Directors for the year ending December 31, 1901. The report is divided into two parts, the first of which contains the report of the Board of Directors and the second of which contains the report of the Board of Directors.

S p e c i e s.

Fasciata.

*Corpus album compressum fasciis fuscis
cingitur.*

Exemplum *Musei Blochiani* ingens ventris
scuta: 207 (quorum penultimum parvum
utrinque habebat adjunctum), caudae crassae
sine obtuso et forsan abrupto 56 scuta gere-
bat, latiora omnia, quam in bois; corpus
compressum utrinque, squamarum rhomboi-
dearum ordinibus utrinque 7 tectum; media
dorsi seu decima et quinta series squamas
maiores hexagonas habet; caput planum, ob-
tusum, scutis velut in natrice tectum, labia-
lia scuta seu squamae integrae; oculi medio-
cres, nares ellipticae fere verticales; rictus
parvus. In maxilla superiore exteriori te-
lum veneniferum utrinque vagina conditum
aderat, quod caverna inferioris excipiebat
ore clauso.

In

In eodem Museo adest vel varietas vel alter sexus hujus speciei, fasciis non cingentibus corpus, sed abruptis, ventralibus scutis 214, caudalibus 46 distinguendus; in vagina maxillae superioris utrinque 3 tela gradatim minora condita reperi.

Idem serpens est in Museo Linckiano Lipsiae, ab auctore Descriptionis p. 71. ad Boas relatus et cum Scheuchzeri tab. 655. f. 3. comparatus, quod autopsia me docuit non minus quam pictura no 22. inter anecdotas, quam Scheuchzerus expresserat. Ad Boas item retulit colubrum egregie pictum in tabula 3. Ruffel, qui tela utrinque duo brevia in vagina condita vidit, et ventris scuta 235, caudae 36 numeravit.

Caerulea.

Corpus supra caeruleum fasciis albis punctatis distinguitur, infra albidum.

Similis priori dorfi squamarum serie media majorum hexagonarum, capitibus scutis; in primo

primo exemplo meo sicco ventris scuta 250, caudae 40; in altero ex India orientali ad *Blochium* transmissio ventris 192, caudae scuta 43 numeravi, et tela brevina in vagina condita reperi. Eundem bene descriptum inter Boas primo loco in tab. I. pinxit Ruffel, qui tela utrinque interdum gemina sed brevina vidit; veneni experimenta in animalibus capta stuporem magnum ante mortem inducebant. Caeruleum colorem tandem liquore spirituofo in fuscum transmutatum esse testatur Ruffel.

Carinata.

Capite latiore, squamis ovalibus parvis carinatis tecto, corporis squamis ovalibus carinatis.

Colorem obscure fuscum in dorso maculae profundè flavidae nigro marginatae distinguunt, per latera undulatim taenia ejusdem coloris decurrit; scuta albida ventris 150, caudae 25 punctis obscuris variegantur. Telum utrinque unum vidit; sed vivam experiri non potuit Ruffel, qui inter Boas secundo

cundo loco bestiam descripsit et in tabula II. pinxit, mihi nondum visam.

Coronata.

*Corpus concolor album; caput nigrum; col-
lum item nigrum supra diademate albo
radiato cingitur.*

Caput oblongum, convexum, obtusum ab
antere parte; squamae corporis rotundi
rhomboideae laeves; scuta ventris 198, cau-
dae 83; tela nulla reperire potui in exemplo
Musci *Heyeri*, Pharmacopolae Brunovicensis
Chemiae peritia celeberrimi.

Contortrix.

Suspisor ad hoc genus pertinere colubrum,
quem Linnaeus in Editione XII. Systematis
addidit missum sibi ex Carolina a Doctore
Garden, cum hac descriptione: *Caput latum,
sacculi venenati; sed tela non reperi; corpus
dorsatum cinereum maculis fuscis areas effi-
cientibus, aliisque maculis rotundis lateralibus;*
quam

quam postrema Systematis Editio in brevius contractam plane depravavit. Habet haec species ventris scuta 150, caudae 40, adeoque omnium numero minima. Locus Catesbei II tab. 56. formam viperæ ostendit, ipso Catesbeo fatente; sed tela reperire non potuit; adsunt contra minuti alii dentes.

At, ecce, haec eadem species in Editione X. olim militabat sub genere Colubrorum cognomine *Constrictoris*, ubi scuta ventris 130 numerabantur. Missam a *Kalmio* simpliciter nota addita docebat, adoriri homines circum pedes sese convolventem, sed innocuam: maxillae apicem sinum triquetrum esse. Successit in locum hujus *Constrictoris* alius cum eodem nomine in Editione XII. a *Kalmio Itineris* 3. p. 136. subministratus ex America septentrionali, et cum Catesbeii II. tab. 48. comparatus; sed in numero scutellorum est magnus error admissus; debebat enim esse 92, ubi nunc est 29; praeterea in alio exemplo minore *Kalm* scuta 184, scutella 64 reperit.

Boam contortricem tela minuta gerere affirmavit etiam *Britannus Gray*; quare cam ad hoc genus pertinere suspicatus sum.

Krait.

Krait.

Corpore supra dilute fusco, infra albo.

Boam *Krait* nomine Tamulico vocat *John Williams* in *Afiatik Researches* Vol. II. p. 323. pedes duos cum dimidio longum, agilem, scutis sub ventre 208, sub cauda 46 praeditum, telis duobus armatum, quorum venenum letale testatur *Britannus L. c.*

Elaps.

E l a p s.

**Genus serpentium novum, inter Colu-
bros et Angues Linnaei medium atque
utrique affine.**

Caractères generici.

*Caput a corpore crassitie vel latitudine parum aut non
diversum, parvum; rictus brevis et angustus, propter
os intermaxillare breve unicum, ut in anguibus et la-
certis, non geminum ut in colubris. Praeterea in plu-
rimis oculi parvi, squamae laeves, oppressae, hinc to-
tum corpus lubricum tactu, scuta ventralia et scutella
subcaudalia qualia sunt colubrorum. Os intermaxillare
unicum facile licet persentiscere et agnoscere, capite
utrinque pone oris rimam inter pollicem indicemque di-
gitum ita tractando, ut maxilla inferior diducatur et
dilatetur. Quo facto, in colubris maxillarum finibus
posterioribus, ope geminorum offium intermaxillarium
communium, in situm transversum ex horizontali dedu-
ctorum, diductis cutis cedit, et rictus amplitudo plus
quam duplo fit maior: in elapis contra genere
rictus parum ampliatur.*

Lemniscatus Lin.

Corpus ferrugineum vel fuscum vel nigricans distinguunt cingula alba, in ventre paulo latiora, quorum tertium quodque quadruplo latius.

Exemplum *Blochianum* unum maculis nigris illis, linea anulari duplici interruptis, quas ex Linnaeana pictura excerptit Laurentius, caret, contra squamarum dorsalem marginem fuscum, rostrum valde obtusum, caput parum trunco latius, corpus laeve et lubricum habebat. Zonarum color robiginem magis referebat, quod de suo etiam exemplo praedicat Weigel p. 36.

Exemplum alterum minus cum pictura Linnaeana plane conveniens squamarum non omnium finem fuscum habebat. Caput utriusque scutis simillimis natrici tectum; hinc Laurentius bestiam inter natrices commemoravit. Utrumque dentem utrinque veneniferum sacco gingivali inclusum, et dentes palatinae maxillae minores recurvos gerebat. Oculos parvos et squamas corporis teretis lu-

bricas recte animadvertit Weigel; contra omnes, quos equidem inspexi, scriptores dentes veneniferos omiserunt, etiam accuratissimus omnium Britannus *Gray*, qui caudam huic nostro breyissimam ex colubrorum genere tribuit. Pictura Sebana II. tab. 27. fig. 2. praefiat duabus reliquis, quas *Linnaeus* jam comparavit, nec *Linnaeana* adeo in Museo *Frid. Adolphi* I. tab. XIV. fig. 1. proposita, inferior mihi esse videtur. Numerum scutorum scutellorumque variare annotavit etiam *Gmelinus*. Adde ex Museo *Huttuiniano* numerum 253—44 exempli a viro docto memorati. *Linnaei* notitia in *Amoenit. Acad.* I. p. 118. no. 6. (p. 732. ed. *Lugd.*) haec fere est. Narium foramina minima; inter quae duae squamae rhomboideae, deinde 2 maiusculae pentagonae, tum inter oculos tres, quarum media maior, pone has duae maximae: rostri apex nigricans, medii capitis fascia transversa nigra, occipitis macula rotunda: maxillae inferioris latera cinerea. Truncus pennae cygneae crassitie, squamis rhombeis, obtusiusculis, laevibus tectus: in tergo 15 ordines conspiciuntur: squamae omnes albae in tergo, apice et margine ferrugineae, cauda obtusiuscula. Nigredinem corporis distinguunt cingula 43 alba, quorum tertium quodque reliquis quadruplo latius, omnia in ventre paulo

la-

latiora. Cum hac notitia egregie ubique congruit exemplum *Meyerianum*, in quo scuta ventralia 231, scutellorum subcaudalium 58 paria numeravi. Exemplum *Blochianum* tertium brevius caeruleo colore totum est tinctum, in quo scuta 178, scutellorum 29 paria numeravi, immani differentia! Museum Huttuinianum exempli alicuius numerum 258—44 edit.

Lacteus.

Corporis albi supra maculis geminatis atris, verticis linea alba.

Color corporis splendide albi macularum, rotundarum, atrarum, ab initio fere confluentium, in extremo dorso separatarum, paribus variegatur. Caput totum atrum linea alba ornat, striis albis composita, a medio inde excurrens ad collum: labium superius post oculos macula alba notatur. Scuta ventralia 136 in exemplo parvo *Blochiano*, 203 in Linnaeano, ornat fascia atra a scuto septimo exorsa, et paulatim latior facta, ita ut demum plus quam dimidiam latitudinis partem occupet. Scutellorum paria exemplum *Blochianum* 35, Linnaeanum 52 gerebat. Scuta capi-

pitis qualia in natrice sunt: crassities corporis aequalis pennae olorinae. Oculi pro ratione non parvi sunt, nec in maiore Linnaei exemplo, picto in tabulae XVIII. fig. 1. Musei Fr. Adolphi. Dentem veneniferum utrinque brevem a Linnaeo et Britanno Gray annotatum, cum osse intermaxillari brevi reperi: sed squamas hexagonas carinatas qui huic bestiae tribuit Gallus Cepede, longe diversum a lacteo Colubro Linnaei tractasse videtur. Male etiam Index Musei Linckiani tabulae Scheuchzerianae 657. fig. 2. ad hanc speciem retulit.

Plicatilis.

Dorsi punctorum nigrorum series gemina, scutorum ventralium quadruplex, scutellorum gemina, macularum fuscarum sex ocellatarum pupilla alba series lateralis.

Hunc inter colubros Linnaeus descriptum pinxit in Musei Frid. Adolphi tab. VI. fig. 1. quem Laurentius ad Cerastrae genus retulit. Cum Sebana pictura I. tab. 57. fig. 5. non magis quam cum notitia congruit Linnaeana pictura et descriptio. Seba squamas rhombeas cinereas flavo mistas ait, laterum colorem

rem significat per spiram rubicundam quasi colligatorum coralliorum, singulo in medio alba macula minuta notato. Scuta ventralia dilute flava utrinque macula rotunda notata refert. Linnaeus in Amoenit. Acad. I. p. 501. (p. 582. ed. Lugd.) ita ait: Truncus subcarinatus, abdominis plica longitudinali. Color supra fusco lividus, lateribus fascia longitudinali fusca, abdominis pallidus, punctis fuscis ordine triplice. Editio Systematis duodecima brevius ita habebat: Lividus lateribus fuscis, subtus punctis quadruplici ordine. Scutorum ventralium numerum 128, scutellorum subcaudalium parium 46 in Amoen. Acad. posuerat, in Systemate scutorum 131 posuit. Exemplum *Blochianum* scuta 135, scutellorum paria 48 gerit. Index Musei Linckiani ad colubrum Linnaeanum recte retulit tabulam Scheuchzerianam 653. fig. 2. quae notitiae Linnaei multo magis quam Sebana respondet. Gallus Ceppe exemplum 6 pedes et 6 pollices longum sub nomine *Bali* descripsit et in tab. IX. fig. 1. pinxit. Recte is annotavit squamas scutis ventralibus proximas puncto flavo notatas: quae duae punctorum series geminae scutorum junctae quadruplicem seriem punctorum corporis inferni efficiunt. Deinde squamarum rhombearum et laevium finem albicantem refert, cum pictura squamas ro-

tun-

tundas reddiderit. Denique hunc eundem colubrum descripsit et pinxit Merrem II. tab. 5. in qua colores ab exemplis meis, Sebanis et Scheuchzeriano abludunt.

Corpus laeve et lubricum cum osse intermaxillari unico rictuque angusto huic generi vindicant colubrum Linnaeanum. Oculi sunt mediocres.

Cobella.

Corpus cinereum nigro alboque variegatum, scuta et scutella dimidiata alternis alba et nigra, aliquot etiam tota nigra, post oculos utrinque stria obliqua plumbea.

Plura Musei Blochiani exempla comparavi, quorum unum scuta 141, scutellorum paria 71, alterum 140, 51, tertium 150, 51, quartum 150, 49, quintum 155, 52 gerebat. Omnia sub squamis mentalibus longis duo squamarum paria ante scuta posita habent: quaedam squamarum cinerearum marginem nigrum, aliae album habent. Aliquot lineam nigram latam ad latera caudae, aliae ante caudam excurrentem retro habent. Oculi mediocres: oris rima post oculos sursum flexa. Omnium frequentissimus in Museis.

Du-

Duberria.

Corpus supra cinerascens vel caeruleascens in media squamarum dorsalium serie puncta nigricantia gerit, scuta ventralia fascia lata albicante distincta.

Nomen mutuatus sum a Seba, in cujus Thesauri Tomi II. tab. I. fig. 6. hic coluber descriptus et pictus exstat. Notitia Sebanæ dorſi caudæque fasciam reticulatam, latam, cyaneam, punctis rufis in medio notatam memorat, squamas laterum fufcas; scuta ventralia cinerea tingere flavedo dicitur. Exemplum *Blochianum* fascia non caerulea est, sed ex griseo albicat, venter magis albicat, quam flavet. Quarta pars latitudinis scutorum ventralium 129 utrinque tincta est colore dilute fusco proximarum quaternarum serierum squamarum. Dorſi series septem sunt, quarum mediam nec tamen singulas squamas puncta fusca distinguunt. Maxillarum conditio et ossis intermaxillaris bestiam huic novo generi vindicat. Scutellorum subcaudalium paria 30 numeravi.

Postea vidi Sebanam picturam comparatam cum colubro a Merremo I. tab. 1. picto pro varietate eiusdem haberi; quod mihi non
item

item videtur. Scuta enim ventralia fasciam quidem albam angustam similem gerunt, ipsa tamen fascia latiora sunt: contra colubri Merremiani scuta tota sunt angusta. Hunc ipsum colubrum Merremianum inter picturas anecdotas Linckianas No. 66. pictum reperi, ubi color ventralium scutorum ochraceus, fasciarum lateralium cineraceus, nullibi vero viridis picturae Merremianae color apparebat. Inter Scheuchzerianas tabulas nullam reperi, quae picturam istam redderet. Sebana pictura a Merremo laudata II. tab. 63. fig. 5. errorem scriptoris habet; debebat enim tabula 36. fig. 5. laudari, in qua scutorum angustorum albus color praecipue congruit.

Elapis mei exemplum *Lampianum* magnum, supra ex cinereo caeruleo, punctis nigricantibus notatum, fascias laterales latas obscuriores habebat: series enim quinque squamarum basi nigrarum cetera caeruleo et albo mistarum aderant. Scuta ventralia juxta fasciam ex flavo albicantem singula utrinque stria nigra notata erant.

Octolineatus.

Corpus albicans percurrunt 8 lineae fuscae, quarum mediae duae latiores, oculos transit fascia transversa, antrorsum sinuata, fusca.

Corpus albicans supra lineae 8 ex atro fuscae percurrunt, quarum duae mediae latissimae inter oculos conflunt. Oculos transit fascia transversa fusca, antrorsum sinuata, et usque ad labia utrinque excurrans, pone oculos macula semilunata fusca excurrit ultra oris rimam, posterius sursum flexam. Oculi mediocres: corpus lubricum, sentis ventralibus 178, scutellorum subcaudalium paribus 56 tectum. Hospitatur in Museo *Blochiano*.

Bilineatus.

Corporis supra lineae 2 albae, et fasciae nigrae transversae plures, venter ex griseo albicans.

Exemplum Musei *Blochiani* primum ex India Orientali a Johnio missum scuta ventralia 125, scutellorum paria 58, alterum ma-
ius

jus 144, 65 gerebat. Cauda gracilis. Corpus supra colore margaritaceum lineis duabus albis, latis et fasciis nigris transversis variegatur: venter cum cauda subtus ex griseo albicans. Squamarum oblongarum et rhombearum series 15 carinatae: series utrinque scutis et scutellis proxima latiores et laeves habet squamas. Scuta capitis et dentes naticem imitantur. Rima oris posterius sursum flexa.

Notitia a Johnio adjuncta nomen Malabaricum *Komberunuken* referebat, i. e. qui arborum cacumina adscendit. Fabulantur enim indigenae bestiam, postquam morsum homini inflixit, statim arborem proximam adscendere, ibique ustuarium speculari, donec veneno enecatus homo ibi combustus fuerit. Tela tamen venenifera nulla nec Johnius in ore aperto reperit, qui colorem corporis miratur, quando videlicet irata et tumefacta sublatoque collo facit ut per squamas cuticula caerulea pelluceat.

Boaeformis.

Capite oblongo, anterie angustiore, supra scutis parvis tecto, corporis squamis carinatis et maculis transversis nigris.

Exemplum *Musci Halensis Universitatis* parvum distinguit caput oblongum, anterie angustius atque obtusum, scutis parvis tectum, oculi parvi, nares minutae, altius solito sitae, rima oris angusta, posterius fursum flexa, dentes parvi, breves superioris utriusque atque inferioris maxillae, scuta ventralia satis angusta 146, subcaudalia primum scuta 4, tum scutellorum paria 58, squamae rhombeae carinatae. Post capitis scuta nasalia circuli speciem effingunt 5 alia angulata: pone haec inter oculos scutum magnum oblongum quadratum jacet transversum: post oculos scuta minora sunt maiusculis mixta. Labii superioris scutum anticum pentagonum magnum. Color capitis supra cinereus, ab oculis versus truncum utrinque fascia nigra excurrit: labia alba, apice rostri et labii inferioris cinereo. Truncus supra cinereus maculis transversis nigris, versus caudam interruptis, in medio corpore zonarum formam gerentibus: in cauda compressa iterum integris. Per latera posita

sitae conspiciuntur inter scutum tertium vel quartum quodque maculae parvae nigrae: scuta ipsa albicant nigro variata fere ut in *Cobella* Linnaei. Gulae sulcus glaber, juxta eum 3 paria squamarum longarum conspiciuntur. Squamae corporis totius carinatae sunt.

Anguiformis.

Collare nigrum supra trigonum, totum corpus cingunt anuli nigri supra latiores, caudae apex obtusus medius mucrone eminet.

Exemplum *Musei Heyeriani Brunovicen-* sis distinguit caput anterius angustius et obtusum, labii superioris scutum anticum magnum trigonum, cujus apex supra porrectus inter scuta capitis duo priora inseritur, basis vero vel margo inferior in facie posteriore prominente dense crenata vel incisa apparet. Narium foramina magna infra scuta capitis priora duo retrorsum patent: labii utriusque squamae vel scuta utrinque 18, oculi medio-cris, color supra et infra albus, occipitis macula nigra, oblique versus latera ducta, puncta duo nigra inter scuta duo supra-ocularia, punctum unum nigrum in commissura paris se-

Secundi scutorum nostri cum pare superiore: nuchae macula magna, trigona, nigra, utrinque angustior, ventrem demum cingit. Squamae supra oblongae, quadratae, situ obliquo, densae, laterum rhombeae majores et rariores, omnes laeves. Totum corpus teres, laeve, lubricum cingunt anuli 22 nigri, supra latiores, quidem in lateribus utrinque tantum angustiores. Scuta ventralia 163, subcaudalia scutellorum paria 25 numeravi. Cauda brevis medio apice obtuso eminentem mucronem velut anguis gerebat. In maxilla superiore exteriori aderat utrinque dens longior sed immobilis, in vagina alta reconditus, quem veneniferum praedicare non ausim: reliqui dentes parvi erant.

Furcatus.

Linea dorsi medii caudaeque alba ab oculis versus nares bifurcata, altera alba laterali utrinque juxta ventrem ad anum usque ducta.

Elapem hunc pinxit Seba II. tab. 2. fig. 7. Caput ut in matrice scutis tectum, depressum, collo non latius, breve, obtusum anterius et rotundiusculum; oculi valde parvi, narium foramina magna retrorsum patent. Color

ca-

capitis et corporis totius supra ex fusco rufus, seriei squamarum scutis ventralibus proximae, ut ipsorum scutorum albae in hac ipsa tamen serie utrinque ex punctis fasciis singulis continuatur demum linea fusca ad anum usque ducta. Dorsum, medii caudaeque linea alba inter oculos divisa ad nases exornata. Ventrem album fasciae transversae ornant scuta 2 vel unum cum dimidio occupantes. Labii inferioris scuta ex fusco rufas maculas habent. Cauda brevis, crassa, et obtusa subtus scutellorum paribus 23 tegitur.

Sebana notitia corpus ubique aequali crassitie refert, cum pictura ipsa caudam multo graciliorem et acutiorem sistat, quam exemplum *Lampianum*. Squamas rhombeas laeves pictura male reddidit. Exemplum *Musei Halensis Universitatis* scuta ventralia 242, scutellorum subcaudalium paria 22 habebat; in maxilla vero superiore et exteriori utrinque unum dentem, satis longum, in vagina reconditum, retro flexum et mobilem; quem pro venenifero venditare fere ausim.

Anulatus.

Corpus squamis rhombeis tectum, zonis ex nigro fuscis 70 cinctum, scuta ventralia angusta.

Exemplum Blochianum scuta ventralia 179 multo angustiora, quam in colubris esse solent, scutellorum subcaudalium paria 20 gerit: cauda valde gracilis ab initio est. Squamae rhombeae, fuscae albo mistae. Corpus cingunt 70 zonae ex nigro fuscae: caput supra ex atro fuscum, albo maculatum: labii superioris scuta adsunt 17, inferioris 15, postrema labii superioris scuta altissima sunt: iuxta haec utrinque in lateribus capitis scuta septena, per caput medium octo, omnino igitur scuta capitalia 22 adsunt.

Susplicari licebit, hunc forte significasse Laurentium sub no. 182. nomine Coronellae anguiformis, quam refert albidam, fasciis fuscis integris, subtus oblique concurrentibus, totam densissime anulatam. Similem ipse esse ait angui fasciato, sed caractere diverso.

Ad hoc idem genus referendos suspicor plures colubros Linnaei, ex quibus *album* et *calamarium* propter diversam corporis for-

II,

U

mam

---

mam ad Anguium genus Laurentius retulit. *Agilem*, lemniscato similem, una cum *coralino*, quem nuper eundem esse cum *Trifasci* censuit *Sentzen*, item huc pertinere ex Linnaeanis notitiis colligo. Ipsi enim mihi quatuor hos colubros nondum videre et investigare contigit. Propter similitudinem cum lemniscato a Linnaeo annotatam coluber Aesculapii num item huc referri rectius possit, videant, qui certis eum notis agnoscere poterunt. Quem enim eo sub nomine descripsit et pinxit Gallus Cepede, is plicatili similior quam lemniscato a Linnaeana specie plane diversus esse videtur. Denique huc refero colubrum a Russelio descriptum p. 12. et in tabula VIII. pictum, telo utrinque parvo venenifero armatum.

Anguis.

A n g u i s.

Genus serpentium naturale, proximum
lacertis Chamaesauris, affine scincis, et
novo Elapum generi.

Characteres generici.

*Corpus ubique fere aequale cylindricum, totum squamis
laevibus, rotundiusculis imbricatum nullis, scutis ventra-
libus scutellisve subcaudalibus distinctum: caudae obtu-
sae finis medius in mucronem desinit: caput scutis irre-
gularibus tectum, oculi parvi partim nudi, partim tecti
scutis capitis, narium foramina minima, os intermaxil-
lare simplex, rictus brevis angustus, veluti lacertarum,
dentes conici, immobiles omnes, morsus
innoxius.*

S p e c i e s.

Fragilis.

Corpus supra rufescens, infra nigrescens, dorsum linea nigra gemina contigua divisum, cauda corpore longior.

Primus accurate descripsit et in tabulae V. fig. 2. pinxit Laurentius p. 178. 179. 180. qui captis aliquot experimentis veneni crimine vulgo infamem absolvit. Notitia eius haec fere est. Corpus totum nitidissimum, squamis appressis, ut difficulter numerentur: supra aureo-fuscum, ad latera subtus demum ex fusco argenteum: supra lineatum, notabilioribus duabus fuscis lineis per medium dorsum a macula longitudinali frontis, alteraque cervicali inceptis, sibi fere contiguas, rectis. Similis lateralis utrinque ab oculo per totum latum descendit, in cauda grandescens. Sub ea singulae squamae puncto fusco notantur, unde tot series punctorum, quot sunt squamarum. Maxilla inferior integra, fortis, qualis

lis sepium generi, lineolis distincta. Lingua obtuse emarginata, incisura brevi. Caudae posterior dimidia pars squamis arctius appressis distinctissima, saturatior, magis polita, rigidior, ut crederes hanc caudae partem caesa abruptae renatam, quod sepiibus frequenter accidit. Squamae in abdomine medio ex atro plumbeae, marginibus magis argenteis, phalanges constituunt sex longitudinales, in cauda demum quatuor. Ore acuto terebrat; paucua, ruderata, muscosa loca etiam ad vias habitat, tacta aut alioquin irata riget instar ligni, et tum facile cauda abrupta disilit. Hucusque Laurentius, qui speciei characteres posuit hos: *aureo fuscus, macula frontis cervicisque, ex quibus duae lineolae subcontiguas longitudinales.*

Postea Batavus *Van Lier* in libro: *Traité des Serpens du pais de Drente, Amstelodami 1781* edito et vernaculo Gallicoque sermone scripto, p. 222. copiosissime descripsit et pictura coloribus oblita illustravit.

Nomen Belgicum is edidit *Hazelworm*, *Hafelwurm*, quasi corylorum (sub quibus luteus habitat) vermem dicas. Gallis *Avoyne* et *Orvet*, in Aragonia Hispaniae *Gripia* audit, teste Introductione in Zoologiam Aragoniae p. 94. Succis *Ormsla*, vel *Kopper-orm*.
Batavi

Batavi, notitia huius fere est argumenti:
 Cauda 8 pollices longa, reliquo corpore uno
 pollice longior, in aculeum tenuem desinit;
 exemplum Gronovianum in Museo IL p. 54,
 descriptum, caudam habuisse mutilatam anno-
 tat Van Lier, qui colorem his verbis pinxit
 Gallice: *Tout le long du corps en dessous ils
 sont colorés d'une couleur melangée et sombre
 tirant sur le noir, laquelle depuis la tête jus-
 qu'au bout de la queue passe de chaque côté
 en un brun rouffâtre clair et luisant, qui est
 partagé en deux par une ligne étroite, qui
 est noire et s'étend tout le long du milieu du
 dos sans interruption, de sorte que cet animal
 paroît être enduit d'un vernis qui ressemble
 en partie à du bronze poli et en partie à de
 l'acier bruni.* Cui descriptioni picturae co-
 lores non respondent. Dentium seriem sim-
 plicem in maxilla superiore habere dicitur.
 Vivos foetus 10, pollices 2 longos in femina
 dissecta Augusto mense reperit vir doctus,
 qui maxima exempla hujus speciei, quae un-
 quam viderat, pollicum 15 longitudinem, di-
 midiatique pollicis crassitudinem superasse ne-
 gat. Reliqua, ex verbosa notitia repeti non
 merentur.

Galli, de Fay, exstat in libro *Memoires et
 Observations sur diverses Parties de l'histoire
 naturelle par M. de Fay. Paris 1783. p. 65.*

haec

haec de fragili angui annotatio. Vidit oris
 exeuntem matris mortuae pullum, alterum
 que in dissectae utero reperit. Horum ven-
 ter lineis duabus albis erat notatus; quibus
 mater carebat. Ipse in pullo caudam multo
 graciliorem corpore reperi, brevis tamen acu-
 leus in fine aderat. Color dorsi margarita-
 ceus, laterum et ventris nigricans; medium
 dorsum linea atra dividebat. Series squamarum
 dorsaliū sex cum dimidia parte proximae
 margaritaceo sunt colore: caudam supra te-
 gunt series squamarum majorum duae cum
 dimidiata parte proximae margaritaceo co-
 lore tinctae.

Habitat cava terrae, quam ipse rostro fo-
 dicat: in sole tamen interdiu exiens aprica-
 tur. Victitat lumbricis, scarabaeis, ranis, bu-
 fonibus et muribus, quos plerumque inte-
 gros deglutire dicitur a Gallo de Sept-*Font-
 taines* apud civem ejus Cepede. Quod mihi
 in tanta rictus angustia, osse intermaxillari
 gemino, ut in serpentibus reliquis, non dila-
 tandi, incredibile videtur. Coitu sexus uter-
 que copulatus haeret diutius horae spatio:
 femina parit foetus vivos. In una 13 polli-
 ces longa 10, in altera 12 pollices longa 7
 foetus reperti fuerunt, colore dilutiore im-
 buti, fere 21 lineas longi. Ineunte Julio
 mense exuvias deponunt, apud ignarum vul-
 gus

gus ubique venerei criminis nisi damnati certe suspecti.

Fragilem anguem affinitate proximum Chamae; sauis esse docuit me anatomia, praecipue repta sterni pelvisque vestigia manifesta.

Cranium labertine simillimum est. Os commune intermaxillare unicum tympani membranam sustinet, musculis et squamata cute absconditam. Tympani membranam et reliquorum auris ossiculorum fabricam cum lacertina convenire monuit jam olim Gallus *Geoffroi*, sed is ductus semicirculares nullos reperit, qui tamen in externa cranii fovea occipitis facie statim perlucet. Verum doctissimus etiam Scarpa contra Godofredum illum monuit anguem fragilem (ipse Caeciliam vocat) tympano gaudere carne oblecto, cavitate tympani et tubae cavitatem pro ratione capitis magnam esse.

Trabecula perpendicularis, quae processui palatino insitens cranium fulcire solet in lacertis, unica est, nec ex oranio processus ullus trabeculae occurrit, ut in scinco.

Viscera et intestina eandem similitudinem monstrant, pulmo geminus, intestina aliquantum involuta, non recta, ovarium geminum in inferiore abdominis regione situm: coelae ad anum desinentes, cauda corpore longior,

ru-

radimenta sterni et pelvis. Fragilitas mihi ad solam caudam spectare videtur, quae plane et in lacertis nostris vulgaribus musculis pluribus singularibus singularum vertebrarum, non uno vel duobus longis pertendentibus firmatur et continetur. Similis anguis fragilitas accedet pluribus aliis argumentis, quae speciem istam lacertis vindicandam esse persuadent. Sceleton anguis fragilis posuit cum aliis animalium sceletis Meyer Tomi I. in tabula 91., in quo tamen sterni pelvisque nullum apparet vestigium. Descriptio memorat brevissime vertebrae omnino 128, videlicet collares 3, trunci 62, caudales reliquas.

Ex aliena relatione Gallus Cepede anguem hunc caudae in gyros convolutae interdum innixum caput cum anteriore corporis parte tollere, hocque in statu satis diu persistere narrat p. 437, quod ipse nunquam facientem vidi, aut qui vidisse se diceret, reperire aut legere memini.

Pertinere huc videtur notitia in Valisnerii Operibus T. III. p. 385. tradita his verbis: *Cecilia è un serpentello di non molta grandezza, d'oscura pelle coperto, e sotto il ventre vero col dorso di nero e rossigno macchiato. Striscia velocemente, e la sua morsura è pericolosa. Morsus noxam ex vulgi fabula recepit: vir doctus videtur.*

Sed

Sed ibidem p. 371. aliam similis serpentis, qui gregatim et innoxius sepulchra Paduae habitare dicitur, notitiam propositam video, quam cives viri egregii olim melius, quam ipse possum facere, interpretabuntur. Hoc enim satis intelligere mihi videor, esse animalculi formam ab angui fragili alienam et diversam. En tibi verba: *Orbescicolo, quasi un piccolo orbo o cieco, lungo circa un piede e mezzo, di un colore biancastro, lucido tirante al cenerognolo con alcune macchiette rossiccie, non molto veloce al moto — per aver la coda corta e ottusa con una piccola fascia nerigna, che pare il collo, che il capo dal busto divide.*

Ventris 135 caudaeque subtus squamas totidem numeravit Linnaeus. Gauda tamen corpore longior est; igitur squamae magnitudine paulatim decrescere censendae sunt.

Eryx.

Corporis supra ex griseo fusci lineae 3 nigricantes, media a capite ad extremam caudam protensa, laterum utrinque una latiore infra caudam, multum corpore longiorem; abrupta, venter plumbeus.

Hunc Gronovius Masei II. no. 9. p. 35. Zoophylacii no. 87. supra cinereum, lineis

tri-

tribus nigris, subtus caeruleſcentem Surinamum habitare narravit, numero ſquamarum ventralium 126, ſubcaudalium 136 edito. Narium praeterea foramina utrinque gemina annotavit et Sebanam picturam II. tab. 21. fig. 4. comparavit, a Linnaeo ad meleagridem relata.

Ex Gronovio notitiam Linnaeus in prioribus Syſtematis Editionibus tranſtulit, fidem alienam obteſtatus.

Ex eodem Gronovio, non nominato tamen, omnem notitiam excerptit Laurentius, *anguem longicaudam* vocans p. 69, quae ſilentio in errorem induxit Gmelinum, ita ut hic anguem longicaudam cum Linnaei meleagride falſo componeret.

Linnaeus in poſtrema Editione patriam Angliam addidit cum America ſubjunctis verbis: *D. Schene-mſſ. 120—137. miſit: quae interpretari demum potui, poſteaquam locum reperi in Pennanti Itinerarii Scotici (Tour in Scotland 1769) Appendice, et Zoologiae Britannicae Vol. III. p. 33, ubi exemplum novi, uti dicitur, anguis, 15 pollices longum his verbis deſcribitur: Belly of a bluifh lead color, marked with ſmale white ſpots irregularly diſpoſed. The reſt of the body of a grayifh brown with three longitudinal duſky lines, one extending from the head along the*

the back to the point of the tail: the others broader and extending the whole length of the sides.

Hanc notitiam Pennantus acceptam refert Doctori *Skene*, qui idem esse debet, quem *Schene* Linnaeus nominavit. Ipse de patria adhuc dubius haereo; aut potius Gronovianum anguem an recte cum notitia Skeniana comparaverit Linnaeus ambigo.

Ceraſtes.

Ventris albidis squamis hexagonis latioribus circiter 200, caudae 15, maxillarum duorum dentium apicibus maxillam superiorem perforantibus et post oculos cornuamentientibus.

Unus hucusque Haffelquist in Appendice Itinerarii p. 369. no. 66. descripsit nomenque Arabicum *Harbaji* annotavit. Summa notitiae haec est. Longitudo corporis totius spithamarum 3, ab ano ad caudae apicem obtusum pollicum 2, capitis dimidiati pollicis, crassities digiti minoris. Caput subtriangulare, parvum, vertice parum depressum, laterum infra oculos declivium basi protuberante; rostrum obtusum, oculi in medio capite, ad latera verticis, parvi rotundi, fasci. Nares obliquae, in recta linea ante oculos,

pro-

proximae apici rostri. Maxilla superior paulo longior et acutior, subtus parum emarginata; rictus mediocris: linguae fissae setae duae longae. Denticuli minutissimi acuminati utriusque maxillae praeter duos molares maximos, maxillam superiorem ad basin perforantes, atque ita dum exeunt cornua mentientes. Basis horum dentium officio fungitur, inaequalis, marginibus angulata scabra, in medio convexa. Apex extra cranium pone oculum utrinque prodiens et cornu fimilans est acuminatus, postice convexus, antice parum arcuatus et per longitudinem excavatus. Uterque valde mobilis facile ex suo alveo eximi potest. Caput et gula squamis subrotundis tegitur, corpus cylindrum, versus caput angustius, in dorso imbricatur squamis minutissimis, elliptico-oblongis, densis, in lateribus utrinque squamis rhomboideis, in ventre ex oblongo hexagonis, transversis, circiter 200 in cauda subtus 15 similibus. Color capitis albido nigroque varius, dorso nigrescens cum maculis albidis, magnis, irregularibus, hinc inde repentibus: ventris albidus, laterum maculis nigrescentibus et albidis parvis varius. Habitat Aegyptum.

Jaculus.

Praecedentibus simillimus, cauda brevior, crassitie corporis minore, maculis dorsi frequentioribus et angustioribus, maxillae inferioris dentibus anterioribus duobus longioribus differt.

Primus Hasselquist in Itinerarii Aegyptiaci Appendice p. 363. no. 64. ita descripsit; omissa tamen nominis et patriae mentione. Longitudo totius corporis est 2 spithamarum, caudae pollicis 1, capitis $\frac{1}{4}$ pollicis, crassities minor quam in praecedente. Caput parvum, convexum, utrinque parum compressum, declive versus rostrum breve obtusum, pone maxillas protuberans: maxilla superior longior, crassa, parum emarginata, magis acuminata; lingua ut in praecedente; denticuli utriusque maxillae minutissimi, subulares: duobus anterioribus maxillae inferioris longioribus: oculi et nares, ut in praecedente, nares tamen minores. Squamae dorsi et laterum, gulae, capitis ventris et caudae plane ejusdem magnitudinis et figurae ut in praecedente; quarum numerus in ventre est 186, sub cauda 23, cauda crassiuscula, apice obtuso. Color praecedentis, maculis tamen dorsi albidis frequentioribus et paulo angustioribus.

Trans-

Transmissum ex Aegypto exemplum Linnaeus in Museo Frid. Adolphi II. p. 48. ita descripsit: Corpus bipedale, crassitie digiti, colore ex pallido et fusco pulchre variegato, caput inerme: squamae sub abdomine latiores in hac specie quam in congeneribus: et fere colubri, 186, sed sub cauda vix alternant squamae, at statura corporis cum anguibus convenit. Cauda $\frac{1}{12}$ totius, squamis 23. Hucusque Linnaeus, qui praecedentis simillimi exemplum vidisse et comparasse non videtur, Alioquin ipse facile potuerat incidere in suspicionem, quae mihi in mentem venit, esse hanc speciem sexu a praecedente diversam.

Meleagris et Miliaris.

Corpus glaucum ordinibus punctorum atrorum vel fuscorum vel griseorum 18 notatum, cauda subtus squamis majoribus quam truncus tecta.

Linnaeus in prioribus Systematis Editionibus angui bipedi similem, glaucum, punctis nigris multiplici ordine longitudinali notatum dixerat, numerumque squamarum ventralium subcaudaliumque 165—32, ediderat, Patria Indiarum illi assignatur, et pictura Sebana II. tab. 21. fig. 4. comparatur.

In

In Museo Frid. Adol. II. p. 48. notitia accuratior haec exstat. *Pactus anguis bipedis, corpus spithameum, laevissimum, glaucum, ordinibus punctorum griseorum 18, maculis in singulo ordine circiter ducenis: cauda obtusa, squamis subtus majoribus, quam truncus, tecta.*

Laurentius repetita brevi Systematis notitia ex Museo Turriano Viennensi varietatem punctis fulcis notatam subjunxit. Punctorum igitur color inter nigrum, fulcum et griseum variatur. Pictura Sebana punctorum vice maculas trigonas ostendit.

Quem Index Musei Linckiani pro *Meleagride* Linnaei angue venditat, inter picturas anecdotas no. 84. delineatus per dorsum usque ad extremam caudam series squamarum latiuscularum, rotundarum sex limbo fusco marginatarum gerit, proximam vero utrinque seriem macula tantum fusca in parte superiore distinguit. Cauda $\frac{1}{2}$ corporis, gracilior trunco, apice obtusa; color inferni corporis ex flavido albicans: oculi parvi; rostri apex squama vel scuto lato veluti larva induitur, cui superne nares minutissimae insculptae sunt. Post hanc larvam adest scutum minus, rotundum: mentum cum dimidia labii parte scutum latum tegit, ut, in angue reticulato

Gallus Cepede non visum anguem censuit esse eundem, quem doctissimus Pallas sub nomine *miliaris* descripsit Itinerarii II. p. 718, cujus hanc tibi habere notitiam ex libro Pallasi excerptam.

Forma scytalae, crassities digiti minimi, longitudo 14 pollicum, cauda 2 pollices longa, corpore paulo tenuior, cylindrica, obtusa, albo varia. Caput griseum, nigro conspersum, truncus ater, in dorso punctis griseis, ad latera pallidis creberrimis conspersus. Squamae ventrales 170, subcaudales 30. Habitat versus mare Caspium.

Quem in Museo Ducali Brunovicensi, titulus Meleagridem nominabat, is caudam dimidiata corporis longitudine gerit: caput anterius et ad latera squamis polygonis imbricatur: inter oculos adest scutum triangulare; post id tria juxta se posita transversim; postea medium scutum magnum rotundiusculum; palpebra superior squamis tota imbricatur. A vertice inde per medium dorsum linea angusta sinuatur per ipsam commissuram serierum mediarum duarum squamarum rotundarum, ita ut striae duae, sibi ex utraque parte conjunctae, maculam sagittaeformem in commissura effingant. Juxta utrinque lineae ternae punctorum adsunt. Latera et ventrem ornant squamae in medio nigro maculae,

mar-

marginē cinereo, qui color est corporis superni. Cauda paulatim desinat in apicem obtusum.

Dubius igitur de meleagride Linnaei haereo, non minus quam de miliari Pallasi, nec alterum magis quam utrumque mihi unquam visum esse affirmare aulam.

Melanostictus.

Meleagridi simillimus, ex rufo fuscus, 8 vel 10 lineis punctorum atrorum notatus, cauda longiore diversus.

Caput collo aequale, ovale, obtusum, supra convexum, scutis irregularibus tectum: primum par nares perforant; sequitur scutum transversum lagenae figura: quartum deinceps inter oculos situm ovale, latum: postea quintum sagittaeforme: postrema duo oblonga, ovata, occiput transversim tegunt: maxillae inaequales, rictus angustus, dentes parvi, recurvi: palatinus pecten dentatus geminus adest: oculi parvi, ovati, laterales: nares rostro extremo proximae, minutae. Truncus cylindricus, fere ubique aequalis crassitie, seriebus 8 vel 10 squamarum parvarum, rotundarum, puncto nigro notatarum, usque ad extremam caudam, imbricatur. Longitudo 10½ pollices, crassities pennam olorinam aequat: cauda te-

res, laevis, $4\frac{1}{2}$ pollices longa, aequatis crassitie, in mucronem obtusum definit. Color ex rufo fuscus, caudae pars cinerea: scutella ventralia 151 et subcaudalia 120 splendide albescent, nullis punctis oblita. Indigenae Indi, uti alias, hanc speciem biocipitem anguem vocant, *Rondu Talulu Pam*, narrante Russelio p. 48, qui pictum in tabula XLII. exhibuit. Agilis corpore, cum hostem instare videt, te-
rebratam ore arenam statim subit. Ipse notitiae auctor propter caudae longitudinem majorem a Meleagrīde Linnaei diversam speciem recte censuit.

Clivicus.

Corpore ex cinereo et fusco mixto, caudae vix longitudine dimidiata trunci.

Quem Laurentius ex Gesneri Serpentiū historia p. 69. ita notavit: *corpore subaequali cinereo fusco; fronte scuto majore cordiformi. Habitat Cliviae frequens;* eundem loco Gesneri eodem laudato Gronovius Musei p. 54. no. 8. accuratius descripsit, quem non nominatum, uti solet, exscripsit Laurentius. En tibi notitiam Gronovianam! Caput parvum, anterius angustius, rostro obtuso, supra parum convexum et depressum, utrinque compressum, scutis supra irregularibus magnis tectum, quo-
rum

rum centrale maximum, cordiforme: oculi valde parvi, nigricantes: nares extremo rostre insident, maxilla superior paulo longior, dentes satis magni, aequales, subulares, introrsum flexi: lingua lata, incisa: truncus versus anum crassior, teres, infra squamis 137 tectus: cauda crassa, paulo gracilior medio trunco, vix dimidiata ejus longitudine, infra 43 squamis tecta, in apicem crassum obtusum, rotundiusculum definit. Color ex cinereo et fusco mixtus. Cliviam habitat. Zoophylacium no. 86. addit Aquisgranum et Angliam patriam. Gmeliniana Systematis Editio *clivicum* ex rivulo Laurentii derivavit, fontem Gronovianum ignoratum omisit. Hanc etiam speciem in aliis diligentius examinandam commendo.

Reticulatus.

Colore ex cinereo nigricante, squamarum disco albicante, ventre ex flavo albicante.

Linnaeus breviter colore squamarum fusco, disco albo notaverat, comparato Gronovii Museo II. p. 54. no. 7, ex quo apposuit Scheuchzeri tabulam 1747. fig. 4, quo alioquin usus esse non reperitur.

Gronovius caput valde parvum ait, rotundiusculum, anterius parumper acuminatum, supra squamis majoribus polygonis tectum?

ctum: linguam latam, leviter incisam: ce-
 pus capite aequale, teres, parte posteriore
 paulo gracilius, squamis minutis imbricatis,
 quarum series in ventre 177, sub cauda paulo
 graciliore, terete, 37 numerantur. Color dorsi
 ex nigro cinereus, squamis mediis albis, un-
 de dorsum apparet reticulatum, venter ex fi-
 vo albicat. Longitudo corporis totius 7 pol-
 lices 8 lineas aequat, usque ad anum tantum
 6 p. 4 lineas: capitis ad angulos oris 2 lineas,
 latitudo supra hos angulos 2 lineas, medii
 inter caput et anum corporis 3 lineas, in ipsa
 ani regione $2\frac{1}{2}$ lineas. Surinamum habitare
 dicitur. Zoophylacium no. 85. addit, caudam
 tertiam totius longitudinis partem habere,
 et ad Linnaei reticulatum anguem refert.
 Comparavit vir doctus Scheuchzerianam ta-
 bulam 747. fig. 4, quae quanquam rudis, notas
 tamen speciei satis manifestas gerit. Pictura
 inter anecdotas no. 33, ex qua tabula ex-
 pressa est illa, ventris extremique capitis mon-
 strat colorem ochraceum dilutum: dorsi que
 squamas ex nigro fuscas colore dilutiore mar-
 ginatas.

Laurentius brevem notitiam ex Gronovio
 non nominato excerptit.

Hospitem *Musei Blochiani* huc referebant,
 quem antequam accuratius inspicere licebat,
 ita notaveram. Corpus squamis ovalibus im-
 bri-

bricatum, caput scutis tectum: labium inferius et mentum simul tegitur scuto magno, a quo sequuntur ovales squamae. Cauda fere aequalis trunco, obtusa, sextam totius longitudinis partem sibi vindicat: color cinereus: dorsi squamae anterioris partem posticam fuscam anticam albicantem, contra dorsi posterioris squamae posticam albam anticam cum margine fuscam gerunt, per sex series omnino dispositae.

Postquam in *Blochianum Museum* immigraverat, vitro exemptum accuratius investigavi. Sub cauda squamarum series 37 numeravi: sub ventre non potui numerare splendore cum parvitate conjuncto impeditus. Squamae omnes asperae tactu insipienti curatius ostendunt plures particulas lineis asperis in ipsa commissura eminentes. Capitis scutum anterius omnium maximum, fere trigonum, nares continet, rima horizontali retrosum patentes, simulque labii fere dimidiam partem tegit: sequuntur scuta duo minora; quartum trigonum, parvum, medium jacet inter scuta duo posteriora. In maxilla inferiore dentes pro ratione corporis magni, conici, rari: maxilla superior longior, rostro obtuso, rotundiusculo.

Cum hoc exemplo plane conveniebat *Lampianum*, quod postquam comparaveram, magis

magis etiam dubitare coepi, num reticulatam Gronovii et Linnaei speciem viderim, an ipse Gronovius plures easque insignes bestiae notas omiserit.

Maculatus.

Dorsum luteum vel fuscum macularum quadratarum, vel rotundiuscularum serie gemina, lineis obscurioribus separatarum, reticulatum: ventrem fasciae transversae fuscae et albae alternant.

Hunc Linnaeus in Museo Frid. Adolphi I. p. 21. descripsit et in tabula XXI. fig. 3. pinxit. Caput dixit parvum, laevè, squamis imbricatum, oculos parvos, nares fere inconspicuas: maxillam superiorem paulo longiorem, inferiorem linea longitudinali exaratum: corpus cylindricum, seriebus squamarum in ventre 200 ad 204, sub cauda obtusa ac tectum. Longitudo pedem superat, crassities digitum aequat. Color supra flavus, linea fusca divisus, transversis fuscis lineisque latoribus 45 decussatus, unde existunt macularum lutearum majorum paria 45, quibus bestiam Linnaeus distinxit.

Huc retulit ipse Gronovius, anguem Surinamensem a se descriptum. Musei II. no. 5. et his fere notis distinctum. Caput corpori aequale,

aequale, non distinctum a collo, declivè versus rostrum, squamis polygonis tectum, quarum media fere trigona. Nares, oculos, rostrum, maxillas, linguam, dentes, omnemque corporis formam anguem scytalen a se descriptam referre ait: squamas esse laeves, tenues, splendidas, magnas, earumque series 195 in ventre conspici, sub cauda paria adesse septem. Colorem hepatico alboque variari: per dorsum et utrinque a capite per latera et caudam extendi lineam hepaticam: inter has lineas 3 inclusas conspici per latera maculas albicantes, rotundiusculas: ventrem fasciæ transversae hepaticae et albae alternant. Longitudo totius corporis aequat 9 pollices 3 lineas, usque ad anum tantum 9 poll. 6 lineas: crassities rostri lineam cum dimidia, capitis 3 lineas, corporis post caput $2\frac{1}{2}$ lineas, inter caput anumque medii 4 lineas, juxta anum 2 lineas, caudae extremae 1 lineam. Comparavit Gronovius tabulam Scheuchzeri 606, B Sebanam I. tab. 53. fig. 7. et II. tab. 100. fig. 2.

Laurentius notitiam Linnaeanam in compendium redegit, solamque Linnaei picturam comparavit, nomine *maculati* retento, quod merito in *reticulati* mutari debuit, nisi id nomen antea immerito angui facie et colore plane diverso fuisset inditum.

Ex-

Exempla ex India orientali illata Museo Blochiano duo priora a scutis inde mentalibus sub ventre squamarum multo majorum, rotundiuscularum 193 seriem gerebant: ab ano ad apicem caudae squamae 5 tantum aderant vicinae his ventris caudaeque squamae etiam majores et rotundiusculae sunt: dorso vero et laterum sexangulares minores. Oculi minimi: lingua incisa, nullo colore tincta: dentes atriusque maxillae superioris et inferioris exiles. Corpus supernum ornatum serie gemina macularum majorum, quadratarum vel rotundiuscularum, caeruleo, lineis longitudinalibus et transversis separatarum: ventris lineae transversae caeruleae latiores, quaedam coeunt, aliae invicem se praetereunt. Fundus erat griseus, infra ex albo flavicans, margo squamarum superiorum ex rufo fuscus; caput scutis 9 tectum: maxilla inferior paulo brevior. Alterum exemplum subcaudales squamarum series 6, et maculas laterum lineis fuscis separatas habebat. Utrumque juxta maculas majores minorum seriem gerebat inscriptam. Tertium et quartum castaneum macularum colorem lineis atris fuscis distinctum gerebat: in quarto venter albicabat, et juxta maculas laterales utrinque apparerat series continua minorum macularum alba, quae taeniae speciem imitantur.

Lau-

Hepaticum Laurentius corpore aequali, lineae fuscae dorso laterisque singuli parvam undulata, hepatica, intervallis hepaticis, maculis subrotundis albidis distinxit, habitare Surinamum, hospitari in Museo Gronoviano dixit. Addidit Scheuchzeri Physicam sacram, sed tabulae numerum omisit. Est videlicet is anguis a Gronovio Musei no. 5. descriptus et in Zoophylacio p. 18. ad Linnaei maculatum relatus. Scheuchzeri pictura cum notitia Gronoviana non congruit: capitis corporisque colorem hepaticum edit notitia Scheuchzeriana. Gmeliniana Systematis Editio Linnaeani hunc Laurentii hepaticum anguem seorsim collegavit, nec fontem, unde omnis notitia fluxerat, indicavit.

Corallinus et ater Laur.

Corpus supra rubrum infra croceum zonae atrae, quaedam abruptae, cingunt.

Corallinum Laurentius corpore aequali, saturate corallino, fasciis dilute rubellis, in quibus apices squamarum nigri sunt, cinctum Brasiliam habitare ait, comparata pictura Sebanae II. tab. 78. fig. 2. *Atrum* vero corpore aequali atro, fasciis albis, in quibus apices squamarum nigri sunt, cincto, distinxit, et habitare

bitare Zeylonam dixit, comparata pictura Se-
bana in tabulae ejusdem fig. 3. proposita.

Sebanus annotator *corallino* ventrem ad-
didit croceum squamasque rhomboideas: in
atro squamas subrotundas difinxit, fascias-
que ventrem ambire negavit.

Pictura Sebana utraque scuta ventralia et
subcaudalia monstrat: propter aequalem ca-
pitis caudaeque crassitiem annotator Sebanus
animal utrumque cum *Amphisbaenis* compa-
ravit:

Pictura inter *Linckianas* anecdotas no. 54.
ex qua tabula Scheuchzeriana 268. f. B ex-
pressa est, anguem habet supra colore corallii
rubri imbutum et zonis mox integris modo
abruptis cinctum atris, quarum prima oculos
cum collo transit: rostrum atrum est, venter
cum cauda subtus flavet. Animal ipsum,
quod pictura imitata est, reperire in Museo
Linckiano non potui.

Vix dubito eundem esse anguem, quem
sub *rubri* (*Le Rouge*) nomine Gallus Ceppe
p. 450. descripsit ex Caienna, ubi Gallicis
colonis *Serpent de Corail* audit, transmissum.
Squamas hexagonas corallii rubri colore tin-
ctas alboque marginatas habet: ventris dilu-
tior color est: fasciae nigrescentes corpus am-
biunt. Squamae ventrem latiores mediae,
quam in plurimis congeneribus, tegunt 240,

cau-

caudam brevissimam subtus a. a. Longitudo exempli descripti erat 1 pedis cum 6 pollicibus, cauda 6 lineas tantum aequabat. Vires edit foetus, morsumque venenatum habere dicitur. In Guiana viperis annumeratur.

Rufus.

Colore rufus, subtus lineis transversis albis interruptis varius.

Hunc Laurentius cum eodem nomine corpore aequali, rufo; lineis transversis albis interruptis, abdomine vario distinctum habitare Surinamum et in Museo Gronoviano hospitari dixit. Quo indicie notitiam omnem a Gronovio translata agnoscimus. Is scilicet Musei II. p. 546 no. 6. anguem hunc accurate descripsit, scuta ventralia 179, subcaudalia 7 assignans. Corpus est aequale totum; color rufus, lineis transversis albis interruptis subtus varius. Quae verba pessime interpretatus Laurentius lineas transversas albas ad corpus supernum transtulit, abdomen varium simpliciter fecit. Gmelinus primum ex Laurentio anguem rufum retulit, deinde ex Gronovio vel potius ex Boddarto (in Novis Actis Acad. Natur. Curios. VII. p. 25. no. 3.) quasi diversum striatum posuit.

Hunc

Hunc in Museo aliquo Berolinensi forte repertam statim agnovi. Cauda obtusa in mucronem definit: eam mediam subtas series squamarum 7 tegit: reliqui corporis squamae rotundae sensim versus latera et ventrem majores fiunt. Colorem rufum per latera variegant zonae albae alternis dextra sinistrave interruptae: ventrem zonae alternant albae rubraeque. Oculi parvi: caput squamis majoribus quam truncus imbricatum. Postea idem exemplum transierat in *Museum Blochianum*, ubi alio liquore vinaceo conditum colorem in griseum ardesiae similem mutaverat. Verum hinc illae squamae cuticula sua nudatae colorem rufum monstrabant. Caput fere ut in natricibus tectum scutis videbatur iterum consideranti: dentes maxillae superioris geminae et inferioris pro ratione corporis magni, firmi et immobiles.

Hunc eundem anguem Scheuchzeri tabula 748. fig. 6. reddere videtur, cui haec adjecta descriptio existat: *Amphisbaena Isebequensis aerei vel rubicundi coloris, maculis vel lituris albis in collo et ad dorsi latera notata, capite veluti reticulato cupreo, sed in occipite albo diademate insignito, extrema cauda alba.* Index Musei Linckiani hanc tabulam p. 78. refert ad anguem maculatum Linnaei. Pictura inter anecdotas 31, ex qua tabula Scheuchzeri

zeri expressa fuit, colorem ventris non magis quam imitatio reddidit. Eandem mihi tum videbatur speciem pictura Sebana II. tab. 25. fig. 1. aemulari, cujus notitia haec tradita legitur: *Ihyara Brasiliensium rubore corallino per dorsum pingitur, dum ventrem variegat diluta rubedo.* Pictura tamen ani regionem non designavit.

Postea *Musei Linckiani* amphibia perlustrans incidi in exemplum satis amplum, quod cum ipsis coloribus, quibus recens vinaceo liquore condita bestia tincta erat, reddidit pictura inter anecdotas Linckianas 30, ex qua expressa est tabula Scheuchzeriana 629. F. Notitia Scheuchzeri caput diademate albo coronatum, dorsum albo nigroque tessellatum, uti etiam ventrem ex albo flavicantem, caudam, zonas atrofuscas albasque cingere refert. Dorsi squamae sunt rhombeae, ex atro fuscae, interlucente cuticula alba et veluti limbo squamas cingente: versus latera squamae paulatim majores factae transeunt in hexagonas et rotundiusculas: sub ventre et cauda omnium sunt maximae: Duobus capitis scutis maximis post nasalia sitis maculae duae insunt albae, rotundiusculae: occiput cum collo anulus albus cingit: alter similis ventrem amplectitur et latera, tertius paulo altior in dorso tamen non coit: quartus semicirculus

ven-

ventrem ambit, post eum major et altior sequitur: deinceps ventrem usque ad caudam fasciae transversae modo integrae modo dimidiatae ornant. Caudam brevem, anulus fere integer ambit, oculi parvi caerulei: maxilla inferior brevior: dentes inspicere per vitrum non licuit.

Alterum exemplum liquore vinaceo conditum et numero 650 signatum limbo albo squamarum dorsalium carebat; nec enim corpus distentum squamarum interstitia laxaverat. Colore idem fere erat; anuli tamen majores dorsum fere totum ambiunt: plures etiam sine utroque aperti supra se invicem praeteribant. Hanc varietatem pictura inter anecdota 75 reddidit.

Scutatus Gronovii.

Corpus nigro alboque anulatum variatum, infra scutis in ventre et cauda tectum.

Gronovius in Museo II: no. 10. descripsit et cum Boa scytale Lin. comparavit; a quo tamen plane diversum animal affirmavi supra in Boa Scytale. Gronovius Scytalae novum genus ipse descripsit capitis squamis maximis, polygonis et polymorphis tecti, caudae crassae cylindricae, scutis ventris 250, caudae 26. Figura corporis et caudae proxima ad

Angues

Angues accedere fatetur; scntis tamen caudalibus Cenchridem (Boam) referre; hinc inter Angues et Cenchridem medium genus esse. Caput est oblongum, angustum, ferme cylindricum, antice rotundato-obtusum, superne convexum, squamis polymorphis tectum: scilicet a rostro usque ad oculos sunt paria 2 squamarum quadratarum, dehinc centralis cordiformis acumine retroverso; utrinque ad latera centralis adest unica parva, sub qua oculus subest: versus posteriora adsunt duae ferme triangulares maximae totum occiput tegentes: latera capitis convexa et recta: maxilla inferior multo brevior: oculi minutissimi, subrotundi, laterales: truncus oblongus, tenuissimus, a capite non distinctus, ad anum ferme ejusdem latitudinis: cauda brevissima, crassiuscula, trunco tenuior, in apicem acutum exiens: color ex albo et nigro anulatim varius. Longitudo corporis totius unciarum 9, caudae 10 linearum, capitis 4 linearum.

Laurentius *Anguem scutatam* dixit, sed pessimo exemplo Gronovii auctoritatem tacens, laudata quanvis eadem Schenckzeri tabula 737. fig. 1. notas speciei nunquam a se visae interpolavit. Corpore, inquit, subaequali tenuissimo, fasciis albis nigrisve undulato: caput scutis latis: cauda acutiuscula. Re-

liquam hujus speciei historiam in *Bea Scytale* enarravi.

Gronovianus.

Capite colubrino, corpore supra flavicante, in ventre scutis 180, in cauda 72 tecto.

Priori similem corporis forma dixit Gronovius Zoophylacii no. 89, genere novo *Scytalae* complexus. Caput more colubrorum squamis (id est scutis) tectum, cauda subulata, acuminata, dimidium totius longitudinis tripedalis aequans, scutis infra 72 tecta; venter scutis 180 tectus: color flavicans, subtus albidior: extremae squamae dorsales subrufescunt. Guineam habitare dicitur. Post Gronovium nec Laurentius nec Linnaeus speciem memoravit.

Colubrinus.

Corporis fusci squamae et maculae rhomboideae, ventris scuta 180, caudae 18.

Brevis Hasselquistii notitia Itinerarii p. 369. versionis germ. capite, lingua, corpore similem anguibus ceteris tradit: dentes breves, crassiusculos, raros: squamas 180 ventris, 18 caudae brevis, parumper acuminatae, subtus

tus oblongas, hexagonas: reliqui corporis majusculas, rhomboideas: ani rima satis magna. Color fuscus maculis albis rhomboideis parvis varius. Longitudo 5 spithamarum, crassitudo pollicis. Habitat Aegyptum. Ex cognomine *colubri*, quod excogitavit Hasselquist, similitudinem scutorum ventralium et caudalium ei aliquam cum scutis colubrinis intercedere suspicor.

Typhlopes, i. e. oculis tectis et per squamas translucentibus. Species 5 priores rostro lato rotundo superne scutis magnis tecto, ore infero invicem sibi similes.

Lumbricalis.

Colore albido totus splendet.

Jam olim notus Sebae I. tab. 86. fig. 2, quem deinde Brown in Histor. nat. Jamaicensi descripsit et pinxit tab. 44. fig. 1, descripsit modo Gronovius Musei II. no. 3. notitiam mancam non visi animalis dedit Laurenti p. 73. nuperrime descriptam pinxit Ceppe p. 455. tab. 20. fig. 1. qui speciem hanc in insula Cypro nomen *Anilios* gerere refert, mihi non satis locuples testis.

Crocotatus.

Priori capitis forma similis, sed crassior et maior, colore ventris croceo dignoscitur.

Exemplum a Weigelio descriptum (*Schriften der Berlin. Naturf. Ges.* 3. p. 190.), quod nunc asservatur in Museo Sociorum Berolinensium, ipse inspexi et cum notitia auctoris nominati comparavi, item cum exemplo *Blochiano* minore, in quo linguam bifidam albam agnovi; palati asperitatem aliquam per tentando sensi, non item maxillae inferioris; dentes non vidi. *Rostralem* Weigel, *nasutum* Systema Gmelianum vocaverat; quod nomen abdicavi, quod forma rostri illi cum priori et sequenti communis est.

Fasciatus.

Capitis forma prioribus similis, primo minor, colore albo fasciis fuscis variato distinguitur.

Primus sub eodem nomine descripsit Laurenti p. 70, cujus notitiae comparato exemplo *Blochiano* haec addo: Cauda aequalis, extrema media aculeo terminatur; ab ano usque fere 16 ordines squamarum adsunt: lingua atra bifida; dentes nullos videre nec persentiscere potui.

Cine

Cinereus.

Priori similis, colore cinerea dignoscitur.

In Museo olim Rebelliano Berolini asser-
vabatur ficcus, $1\frac{1}{2}$ pedem longus; cauda cras-
sior, media aculeo terminabatur; anus magis
a cauda extrema distabat, quam in priore;
scutum medium rotundum frontis majus
quam in fasciato.

Septemstriatus.

*Capitis forma prioribus similis dorso lineis
7 nigrofuscis distinguitur.*

Exemplum Musei Lampiani dorso strami-
nei colore squamas rotundas puncto fusco
notatas habebat, quae lineas 7 nigrofuscas
formant; praeter eas in latere utrinque una
linea evanida aderat: cauda crassior capite,
aculeo obtuso terminabatur, brevis, ordina-
bus fere 12 squamarum ab ano disterna-
batur. Caput anterius scutis 3 tectum, quo-
rum medium maximum; in minore utrin-
que nares.

Oxyrynchus.

*Rostra corneo rufo angusto maxilla su-
perior terminatur, cauda scuto corneo
ovali rufo.*

Post rostrum labia utrinque teguntur scu-
tis gradatim majoribus quaternis; juxta et
supra

supra simul adsunt quaterna majora paulo, quorum primo insunt nares apertae, tertio oculi tecti. Inter orbitalia scuta, inter duo frontalia majora, et alterum utrinque laterale adest triangulare aliquod. Maxillae superioris geminae dentes persentiscere potui, non item inferioris. Corpus ubique squamis hexagonis aequalibus tectum, nisi quod ventris ordines fere 222 paulo majores esse videntur; supra colore fusco obscuriore, infra dilutiore. Exemplum alterum iunioris animalis a Johnio ex India orientali ad *Blochium* meum cum altero missum lacertam punctatam L. pictura referebat corporis; squamis hoc 8 maius 6 anum a cauda extrema distinctum gerebat.

Ventralis.

Sutura lateralis trunci, cauda corpore triplo longior, color ex cinereo virens.

In postrema Systematis Editione Linnaeus hanc speciem ex aliena Dr. Garden notitia addidit atque his verbis descripsit. *Habitat in Carolina, a Catesbaeo Carol. 2. tab. 59, sub nomine Caeciliae maculatae pictus, ex cinereo virens, elevato striatus, vitta laterali nigra: abdomen breve, quasi sutura cava annexum; cauda verticillata, corpore triplo longior.*

Post

Postquam Britannus *Gray* caudam cum reliquo corpore comparatam $\frac{2}{3}$ totius longitudinis habere ait; idem simul recte dubitat, an non potius ad lacertas sit referendus propter aurium foramina in gemino exemplo reperta. Quanquam eundem rursus genitalia membra duo, aculeis hispida, in altero exemplo exserta, dubium reddiderunt. Iſtam enim genitalium membrorum geminorum masculorum formam vir doctus serpentium generi peculiarem credebat. Verum in gemino exemplo lacertae *Ameiva* Linnaei, quod est in *Museo Universitatis Hallensis*, pariter genitalia gemina mascula, plus quam pollicem longa et exserta, sine cartilagineo in clavas duas aculeatas diviso reperi. Adultum anguem ventralem (Britannici coloni Americae vocant vitreum) pedes duo cum dimidio longitudine, $\frac{3}{4}$ pollices crassitie aequare narrat *Bartram Itinerarii* p. 138. Caudam sensim gracileſcere: colorem corporis referre vitrum viridescere caeruleo colore tinctum: caudam virga tactam facile abrumpi. Satis agilem, cum terretur, celeriter sub gramine aut frondibus abscondi. Nihil in verbosa viri docti notitia de aurium foraminibus annotatum reperi; nihilo tamen minus certum et persuasum mihi habeo, ex notitia Graiana bestiam *Chamaesaurarum* agmen claudere debere.

Granulatus vel *Acrochordus*.
 Ex Museo Huttuyni pertinet huc notitia
 sequens, ibi p. 29. sub numero 233. proposita
 Anguis granulatus: Een zeer rare, zeer
 tachtig bruin-roode Slang uit Bengale wiens
 Huid geheel schynt bekleed te zyn met korres
 lige Schubbetjes. Een zeer zeldzaam Voerwerp
 i. e. rarus anguis Bengalensis, cujus cutis to-
 ta squamis parvis granorum instar tegitur.

Non dubito hunc eundem esse oelubrum,
 quem inter piperiferas arbores insulas Javæ
 forte repertum sub nomine *acrochordi* de-
 scripsit et pinxit Hornstedt in Actis Aca-
 demiae Stockholm. anni 1787. p. 306. Corpus
 ultra 8 pedes longum, (cujus cauda gracilis,
 ab initio 6 lineas crassa, pollices 12 occupa-
 bat) teres, totum est verrucis vel tuberculis
 tribus carinis eminentibus tectum, caput de-
 pressum, squamis parvis imbricatum, rictus
 angustus; maxilla utraque dentium serie
 gemina non veneniferorum armatur, Venter
 versus anum ad pollicum 3 crassitudinem et
 ultra tumebat; cujus tumoris causam esse
 vulvam foetibus vivis 5, pollices 9 longis
 repletam dissecta bestia constitit. Color supra
 ex terraceo fuscus vel nigricans, infra albi-
 cans, latera albicantia nigro maculata.

Exemplum: Musei Britannici 3 pedes lon-
 gum descripsit et denuo pinxit Shaw in libro

The

The Naturalist's Miscellany no. 148. Is tubercula quae dixerat Hornstedt, squamas ait esse parvas, conicas, carina obtusa per dimidiam longitudinem asperas: versus caudam has ipsas squamas minores carinam utrinque minorem gerere. Itaque hoc genus corporis squamis conicis lacertis vulgaribus nostris fore esse affine censet vir doctus. In pictura oculi parvi in dimidia capitis parte anteriore siti sunt, nares vero juxta rostrum extremum medium locum sibi vicinae occupant.

Angui huic degeneri, (dubito enim ad huc, num huic generi recte attributus sit,) simillimus et proximus forma corporis accedit, quem cum *graviulati* nomine inter *Hydros* quarto loco descripsi.

Pertinere etiam ad hoc genus videtur notitia Valentiniana in *Historiae Amboinensis* T. III. p. 290, de angue juxta semitas sub fruticetis habitante, unde proflire in praetereuntes homines et bestias dicitur. Quamquam dentes nulli manifesti adesse dicuntur, sed maxillae acutae, velut in scarabaeis, morsum tamen letalis sitis insequitur. Antequam morsum infligat, caudae obtusae aculeum seu uncum (*Angel* vocat, atque inde ipsum anguem *Angelslang*) infligit, quem habet retractilem

ctilem et venenatum bestia, spithamas 2 longa, cetera angui fragili similis, nisi quod caput habet latius, collum angustius, ventrem latum flavum, dorsum dilutius flavum. Postea tamen eiusdem color ex aliena fide refertur supra ater, ventris griseus atro variegatus.

Superfunt ex Laurentianis anguibus *calamarius*, *anulatus*, *caeruleus*, *decussatus*, *tessellatus* et *albus*, quorum primus et postremus a Linnaeo inter colubros descriptus est. *Anulatus* in Museo Turriano hospitans corpore est subaequali albo, fasciis fuscis rectis, subtus concurrentibus, cauda attenuata subtus duplici squamarum serie imbricata.

Caeruleum, *decussatum* et *tessellatum* ex Sebanis notitiis et picturis II. tab. 30. fig. 3, alterum ex I. tab. 53. fig. 7, tertium ex II. tab. 100. fig. 2. notas habuit et descripsit. Picturam Sebanam priorem Gronovius cum Linnaeo ad Anguem Scytalem retulit: alteram cum tertia Gronovius ad maculatum retulit.

Linnaeani angues *platuos* et *laticaudatus* inter Hydros a me recensiti existant.

Amphisbaena.

Genus serpentium inter lacertas et angues Linnaei medium.

Characteres generici.

Corporis utrinque aequalis carium in squamas quadratas, non corneas, corpus anulatim cingentes induratum, dissectum et quasi tessellatum: oculi minuti cute communi obtekti, cauda brevis crassitudine truncata per: ante unum glandularum pori 4 ad 9.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Primus Linnaeus in *Amoenit. Academ.* I. p. 295. (p. 576. ed. Lugdun.) descripsit speciem priorem, postea in *Systemate fuliginosam* vocatam, his verbis:

Caput minimum, laeve, obtusum, superne longitudinali linea exaratum et rugis lateralibus notatum, linea etiam triangulari inter nares in rostri apice insculptum. Narium foramina minima; oculi fere nulli, sed horum loco puncta totidem nigricantia; dentes in ore plurimi parvi. Truncus cylindricus, pedalis, 200 circiter incisuris seu segmentis anularibus convexis, instar lumbrici, insectus; striis circiter 40 longitudinalibus exaratus, quarum duodecima (utrinque a media dorfi numerata) cruciata instar literae latinae X; unde abdomen a dorso distinctum linea longitudinali utrinque ex characteribus forma X continuata. Anus rima transversa. Segmentum ultimum abdominis ante anum 8 papillis in lineam transversam digestis notatum. Cauda brevis, 50 segmentis anularibus constans absque nota illa laterali characteribus literae X similibus,

ob-

obtusissima et crassa instar capitis. Color totius ex nigra et albo variegatus, ita tamen, ut niger color in dorso, albus autem subtus magis conspicuus sit.

Postea alterum ejusdem exemplam inter Amphibia Grilliana ibidem no. 4. p. 500. descripsit, capitis flavi et ventris flavescentibus maculis ubique distincti colore diversum. Tertium ibidem annotatum album caput, atrum vero corpus praecipue abdomen albis maculis aspersum gerit. Caput tamen reliquo corpore candidius semper esse annotatur; oculosque semper tenui cute obducta tectos et minutos vix perspicui posse.

Comparavit Linnaeus Raii Quadrupedes p. 283. Marcgrafii Brasili. p. 259. Ibyaram, Sebani thesauri II. tab. 1. fig. 7. Amphisbaenam Ceilanicam II. tab. 18. fig. 2. Serpentem Ceilanicam, Caeciliam dictam, porro II. tab. 22. fig. 3. II. tab. 24. fig. 1. II. tab. 73. fig. 4. II. tab. 100. fig. 3. I. tab. 88. fig. 3. In Systemate Raii locum cum Sebanis picturis tenuit, praeter II. tab. 24. fig. 10. Marcgrafii Ibyaram omisit, et Gronovii Museum II. p. 1. addidit, ubi anuli trunci 209, caudales 25 numerantur. Gronovius ipse comparavit Scheuchzeri tabulam 628, D et 749. fig. 10. Posterior pictura oculos minores, et scuta capitis ostendit, quae prior omisit.

Al-

Alteram speciem *albam* vocavit, et in Museo Fr. Ad. I. p. 20. descriptam pinxit Linnaeus in tabulae 4. fig. 2, comparata tamen pictura Sebana II. tab. 6. fig. 4. et II. t. 24. fig. 1. Capite in angustum obtusum rostrum cincto, fronte anulata et colore totius corporis albo distinxit. In Museo Fr. Ad. haec Linnaei exstat descriptio: Caput parvum, laeve, rostro rotundato obtuso: nares parvae sublunatae: oculi parvi, membrana obducti, ut vix vestigium: dentes fixi, masculi, breves, crassiores quam in colubris. Truncus nudus absque squamis, exaratus utrinque linea laterali excavata. Striae aliquot rariores decussatae, sparsae per corpus. Cauda $\frac{1}{2}$ longitudinis totius, brevissima, obtusissima. Magnitudo pedum 2, crassities pollice maior. Differt parum a praecedente magnitudine quadrupla, annulorum numero parum aucto et colore albo. Hucusque Linnaeus. Picturam Linnaeanam tanquam non satis accuratam taxavit Gronovius, qui contra Scheuchzerianam 652. fig. 1. velut optimam laudat, et annulos corporis 234, caudales 18 edit, et rostrum ante maxillam inferiorem multum prominere rotundatum ait.

Laurentius neglectis notis Linnaeanis seu potius ad speciem *albam* translatis, generis characteres hos edidit: *Caput a corpore not*

di-

distinctum, antice scutis tectum: corpus politissimum, cylindricum, aequale, (hinc cauda non differt a capite) cute tectum: cauda obtusa.) Addit auctor Gallo Couplet in Actis Academ. Paris. anni 1704. hujus generis serpentes solo tactu pruritum et pustulas in cute cire. Species quinque sola colorum differentia distinguit, quarum duas priores tantum ipse vidisse, reliquas tres ex picturis Sebanis notas habuisse videtur.

Museum Huttunianum sub no. 2381 commemorat amphisbaenam flavescentem ita: *Geelachtig rofse Tweekop, lang 26 Duim, dick 1½ Duim, Ringen 230—15. et nigro varia.* *Zee Natur. Histor. uts. bladz. 435.*

Amphisbaenam Linnaei albam colore pallide rosaceo tinctam pinxit nuper Shaw in libro *The Naturalist's Miscellany* no. 86.

Quae equidem vidi fuliginosae exempla squamas ventris multo majores et quadratas quidem gerebant: reliquae per circulos vel anulos dispositae in lateribus utrinque futurae separantur, quam in exemplo multo majore albae amphisbaenae non ita manifestam, contra hujus caudam anulis 20 oinctam, corporis 229 circulos reperi. Versus caput caudamque vestigium futurae plane nullum in alba aderat. Dentes ejus robusti, immobiles: inferioris maxillae secundus utrinque longior

gior et crassior. Omnes lacertarum dentes
 structura referunt. Videntur ab ipsa maxilla
 eriri: media sui parte crassiores, cavi, acuti.
 Nervium foramina, cranio insculpta, horizon-
 talia, sinuata, sinu posteriore majore. Oculi
 cuticula alba operiti; lingua bifida brevis.
 Foros papillarum ante anum positarum nu-
 mero nonario ad quartarium variari a natura
 annotavit Weigel in Actis Societ. Hallensis L.
 p. 51. Mihi quidem genus hoc nondum rite
 speciebus suis definitum et descriptum esse
 videtur: nec magis de habitatione et moribus
 constat. Quae quidem ipse varietatem *flavam*
 Laurentii cultro anatomico scrutatus reperi,
 fideliter annotabo: unde saltem de affinitate
 hujus generis cum reliquis colubris constare
 poterit. De moribus, quae a variis Itinerar-
 riorum scriptoribus tradita inveni, dubitatio-
 ne mihi quidem omni carere non videntur.
 Linnaeus in Amoenitat. Academ. Lemnum,
 Libyam, Ceylonam et Brasiliam habitare ait,
 lumbricorum instar retrorsum et antroorsum
 progredi, caudamque capiti, dum capitur, ap-
 plicare, et in terra habitare, lumbricis et for-
 micis victitare. Morsum denique a Lusitanis
 exitialem traditum dentes non veneniferos
 renuere testatur. De patria Lemno videtur
 fidem habuisse Bellonio. Observ. I, 31: quem
 plures viri docti secuti nomini antiquo no-

Z

titias

titias recentiores anguis forte corpore et natura diversi accommodare studuerunt. In Nicandri quidem Theriacis notae amphisbaenas et scytalae tam obscurae partim etiam dubias expositae sunt, ut amphisbaenam Linnaei cum ea tuto comparare non liceat. Nominis Quaranico *Ybiya* vocatam bestiam venenatam formicis victitare refert *Dobrizhoffer* in *Histor. Abiponensium* T. II. p. 404. In ipsis formicarum *Kusjes* vocatarum acervis habitare refert *Hartink* in *Descriptione Guianae* T. I. p. 121. ex belgico in germanicum sermonem conversa. Quam sub amphisbaenae nomine per gramina lente repentem, caeruleam, squamis minutissimis tectam bestiam commemoravit *Bancroft* in *Descript. Guianae* p. 182. et potius ad *Caeciliae* vel *anguis* genus pertinere mihi videbatur. In regionibus ad flumen *Oronocum* sitis indigenae patrem formicarum vocant, quoniam cum iis habitat. Hispanici medici inter tonica remedia habitum genus undique conquirunt, teste *Gilii* in *Compendio Relationis* ab eo editae p. 218. germanico sermone scripto. Accipe nunc, quae anatomia me docuit, certiora multo. Cranium anteriore parte altius et convexum, posteriore planum et multo depressius et latius. Fabrica similis lacertinae, in quibusdam tamen diversa: veluti deest os zygomaticum, eiusque diversi

diversi processus, qui ossi intermaxillari partim junguntur. Orbita igitur postice non est clausa. Os temporum longum a regione orbitae utrinque contrahitur declive et versus ossis maxillaris communis juncturam posteriorem iterum latius fit. Os occipitale in eadem planitie cum temporali positum eique junctum haeret, cum in lacertis angulum occipitis junctura ejus faciat, ipsumque sit fere perpendiculariter positum. Portionis condyloideae processus extremo fine cum occipitali, atque utrumque simul ossi communi intermaxillari jungitur. Processus palatini non deorsum, adeo flexi, ut in lacertis, sed fere aequales cum osse sphenoidali junguntur intermaxillari communi ossi, et ipsi maxillae inferiori. Scilicet processus hi nec tam longi nec adeo sinem deorsum flexum habent, quoniam os intermaxillare commune situm non tam rectum et fere perpendicularem, ut in lacertis, sed obliquam antrosum conversum habet. Ideo maxilla inferior multo brevior quam in lacertis, nempe paulo longior dimidia cranii longitudine. Condylus occipitis sinu medio divisus et quasi duplex est: columella processui palatino utrinque insians et os temporale fulciens in lacertis, deest utpote in quibusdam, cum os temporale ipsum utrinque in latere deflexum ce-

rebrai cavitatem claudat: vertebrae colli 3, secunda processum spinosum inferiorem duplicem habet, quasi ex duabus coalita. In vertebra 5 processus spinosus inferior minimus adest. Vertebra 4 ad 13 juxta capitulum rotundum seu tuber inferius habent prominentem processum minutum rotundatum, qui in 14 vertebra nullus apparet. Usum nescio. Caput vertebrarum cavum applicatur tuberculo atque super eo convertitur. Juxta caput cavum collum seu processus retro et sursum eminent in posteriore latere costae; ut in colubro natrice, sed collum hoc deest in lacertis, saltem scinco, contra adest in angui fragili. Tuberculum etiam prominens infra capitulum rotundum (cui costa applicatur) adest in omnibus natricis vertebrae; in lacertis deest. Vertebrae iunguntur sibi invicem capitulo rotundo anterioris vertebrae inserto cavitati posterioris ut in lacertis. Contra in natrice hanc juncturam firmat infra processus spinosus ex fine anterioris vertebrae super alterius initium ipsamque juncturam eminent. In natrice porro processus laterales ascendentes juxta se eminentem habent processum rotundatum, qui vertebrarum motum versus anteriora impedire videtur. Processus spinosus superior cum lateralibus duobus descendentes coalitus parvum sinitur vestigium

gium in margine relinquit. Per mediam longitudinem minima carina loco spinosi processus decurrit. Itaque processus spinosus cum lateralibus, descendens facit utrinque planum inclinatum. Quare etiam in siccis exemplis dorsum non existat, sed superficies corporis superior plana apparet. Contra in natrice et lacertis spina acuta eminent.

Post anum desinunt costae, earumque locum processus transversus recti et acuti occupant. Deinde vertebrae omnes caudales processum spinosum habent basi gemina ex fine posteriori vertebrarum utrinque ortum. Sterni pelvisve ossium nullum vestigium reperi.

Postremo loco addo, mihi generis notas ita videri constituendas et definiendas esse, ut corporis corium crassum in squamas quadratas, corpus anulatim cingentes, velut in lacerta Ameiva aliisque, sed non corneas, induratum et dissectum, et quasi tessellatum dicatur.

Langaha.

Haec Indica bestia rostro longo et acuto colubrum mycterizantem Linnaei refert; scutis ventralibus fere ad dimidium caudae tegentibus et demum in anulos totum corpus cingentes dilatatis transeunti naturae a colubris ad amphibaenas et caecilias viam sternere

nere videtur. Fabrica dentium, victus moresque adhuc latent.

Exemplum a Gallo Brugnière primum descriptum (Journal de Physique, Février 1784) duos pedes et 8 pollices longum, septem lineas crassum, caput scutis 7 per duos ordines digestis tectum habet. Prior ordo 3, alter quatuor scuta continet. Maxilla superior producit in rostrum acutum, tendineum, flexile, 9 lineas longum, squamis minutis tectum; dentes cum forma tum et numero cum viperinis convenire dicuntur: certe indigenae morsum bestiae timentes non leve veneni indicium faciunt. Squamae dorli rhomboideae, rufescentes in basi circulo minuto griseo punctoque flavo notantur. Venter scutis tegitur 184 albicantibus, splendidis, quae quanto longius a capitis regione recedunt, eo latiora fiunt, et demum anulorum instar totum corpus cingunt. Numerum anulorum 42 Gallus edidit. Anus erat inter scutum 90 et 91 ventrale situs: cauda ipsa post scuta et anulos, quibus totum corpus cingitur, squamis ubique minutis tegitur. Alterum exemplum colore violaceo tinctum puncta squamarum obscuriora gerebat: hoc et tertium numero etiam scutorum ventralium et anulorum differebat. Apud incolas insulae Indicae Madagascar *Langaha* audit.

Caecilia.

Caecilia.

Genus serpentium omnium maxime piscibus, praecipue muraenarum generi, affine.

Characteres generici.

Corpus anguillae forma, squamis minutissimis, cui quasi immersis, tectum, rugis laterum versus caudam brevem latioribus demum corpus omne cingentibus, oculi minuti cute communi obtekti, nares tentaculo brevissimo auctae.

Caeciliam serpentem a nemine antea nec nominatum nec descriptum primus Linnaeus inter Amphibia Grilliana no. 3. p. 489. T. 1. Amoenit. Academ. (p. 498. edit. Lugdun.) satis accurate descripsit. Quam notitiam huc translata examinare operae erit pretium.

Caecilia, inquit, est genus novum serpentium corpore nudo, rugis lateralibus, oris labio superiori prominenti, tentaculis duobus, cauda nulla. Subjunxit descriptionem speciei, quam postea tentaculatae nomine distinxit, his verbis: *Pedem fere longitudine, crassitudine pollicem aequat, formam cylindro aequalem a capite ad caudam servans. Cute tegitur nullis omnino obsita squamis, sed laevi, et in dorso punctulis paulum eminentibus sparsa, rugis ab utroque latere 135 instructa, eo depressioribus, quo magis ad illas se animal inclinaverit. Capite glabro et subrotundo, maxilla superiore longius prominente, obtusa, et ab utraque parte narium tentaculo*
vel

vel cirrho adeo brevi praedita, ut fere visum
 effugiat. Narium foramina minutissima et
 quasi acus puncta longe a se invicem distant.
 Oculi etiam instar punctorum minutissimi,
 cute licet obducti, tamen pertucent. Dentes
 ut in colubris innoxii parvuli; in superiore
 tamen maxilla minores habentur: cauda obtusa
 et fere nulla rugisque crebrioribus, ut in lum-
 bricis, stipata: anum habet duobus punctis
 clausum et extremitati proximum.

Addit, ubi primum inspexeris, anguillae
 speciem adeo mentiri, ut inter pisces illam
 referri debere facile crederes. Quatodoqui-
 dem vero nec pinnis nec branchiarum aper-
 tura, sed pulmone et naribus gaudeat, quibus
 anhelitum reddat et per vices recipiat, appa-
 rere a piscium classe alienam. A serpentum
 agmine omni maxime distingui so, quod
 cauda careat, exili tantum apertura ani ex-
 tremitati corporis vicina: praeterea corpore
 toto nudo differre: labium superius obtusum
 valde prominere more piscium chondroptery-
 giorum: tentacula denique gemina in serpen-
 tum classe invisita atque inusitata.

Pictura addita rugis laterum ommissis cau-
 dam vel postremam corporis partem anula-
 ribus plicis cinctam reddidit.

In Systemate deinde generis characteres
 hos posuit: rugae trunci, caudaeque et labium

supe-

superius tentaculis 2. Species edidit duas, quarum priorem *tentaculatam* vocavit, rugis 135 trunci, caudalibus nullis distinguit, atque habitare Americam dixit. Patriam credo ex Gronovii Museo II. p. 58. eum repetisse, quod simul laudatur. Ibi enim Surinamum habitare dicitur caecilia ex caeruleo fusca. Pictura cum brevi notitia exempli lumbricoe terrestri vix majoris existat etiam in Museo Frid. Adol. I. p. 19. tab. 5. fig. 2. ubi altera species accessit *glutinosa* vocata, rugis 340 trunci, 10 caudalibus in *Systemate distincta*, fusca *linea laterali albida*.

Notitia Linnaeana in Museo Fr. Ad. posita haec est: Caput parvum, laeve; narium foramina in antica parte capitis; cirrhos nullos observare potui; oculi minutissimi, membrana obducti; dentes utriusque maxillae minimi, serie duplici. Truncus cylindricus versus posteriora paulo crassior; rugis minutissimis, vix visum subeuntibus, a tergo retrorsum nonnihil flexis, ad futuram abdominis coeuntibus angulo acuto; rugae majusculae circiter 550. Cauda brevissima, acutiuscula; anus sub et juxta apicem caudae. Color fuscus, linea utrinque laterali albida, latiuscula. Longitudo pedem superat; crassities digiti minimi. Denique cognominis rationem ita reddit, ut ex conjectura ductum esse

esse appareat. Addit enim: Glutinosa videtur viva esse obducta uti *Petromyzon*.

Gronovius ex Sebano thesauro *Serpentem Caeciliam ceylonicam* in II. tabula, 25. fig. 2 pictam et ex Pisonis in *Descript. Brasil.* p. 282. *Ibiaram Brasiliensem* comparavit.

Laurentius non visi serpentis notitiam omnem ex Linnaeana collegit, duobus de suis erroribus admittis. *Caeciliam* enim tentaculatam oculos manifestos gerere ait, glutinosam contra minutissimos membrana obductos tentaculatae deinde rugas laterales compactas dixit, quibus simile nihil in notitia Linnaeana exstat: denique caudam nullam falso in notis generis posuit.

Scriptores historiae naturalis recentiores omnes, verbis et praeceptis Linnaei servili modo addicti, characteres generis eosdem repetierunt, nec equidem, qui novae aliquid observationis adderet, novi praeter doctissimum *Sentzen*, qui linguam tentaculatae latam, crassam, ovalem, per mediam longitudinem et superficiem inferiorem adfixam et lateribus modo utrinque mobilent haerere annotavit.

Tentaculatam cum primum in *Museo Lampiano*, totius fere corporis cute densadentam vidissem, et in hacinis hinc inde adhaerentibus sequenas minutissimas agnovissem, admirandarum generis referre non dubitavi. In

ex-

extremo corpore, quod abruptum credebam, intestini plicatus finis prominere videbatur. Denum in altero exemplo cinereo caeciliam Linnaei erroremque meum agnovi, quem tamen Linnaeae debebam. Is enim squamis cutem carere ait; quod in caecilia non magis quam in plurimis muraenae speciebus verum reperit. In altero igitur exemplo anum sub ipso corporis fine apertum, in capite oculos minutos membrana obducta tectos, narium foramina minuta, ore aperto dentem maxillae inferioris anteriorem utrinque longiorem vidi. Maxilla superior multo longior est; rictus igitur apertura inferna. Tentaculorum speciem nisi in despoliati exempli latere uno videre non potui; papillam vel verrucam potius dixissem. Exempla quinque *Musei Ducalis Brunovicensis* pulcherrima laterum rugas versus posteriorem corporis partem densiores et demum omne corpus cingentes, inter integras alternis dimidiatis rugis immixtis, corpus ipsum manifeste compressum gerebant.

Anno 1789 acceptum caeciliae exemplum semisiccum dissecui, in quo speciem alteram, *glutinofam*, in abdominis medii sutura manifesta agnoscere mihi videbar, ad quam rugae laterales angulo acuto coibant. Color fuscus erat ubique; tentaculorum vestigium

nul-

nullum aderat. Anatomia multa fabricae fo-
leti singularia mihi monstravit, quae genus
hoc diligentissima observatione vitae victus-
que et morum non solum indigere, (parum
enim aut nihil de his rebus constat,) sed di-
gnissimum etiam esse docent, quo rectius ge-
neris characteres constitui ipsiusque affinitas
cum reliquis serpentum et piscium generibus
demonstrari possit.

Cranii statim fabrica miranda est. Totum
enim supra osse concameratum, nullo orbi-
tarum vestigio perforatur. Oculorum igitur
fabrica aequae mirabilis esse debet.

2 Maxilla inferior occipiti non interce-
dente osse uno vel gemino intermaxillari,
velut in avibus, lacertis, anguibus et colubris
jungitur, sed ipsi occipiti ut in quadrupedi-
bus inarticulatur: nullum tamen ossis zygo-
matici separati et expressi vestigium adest.

3 Dentes in maxilla superiore sunt re-
curvi omnes: praeterea margo vel carina os-
sium palatinorum semicircularis dentibus mi-
noribus aspera maxillae palatinae vices gerit.
Priori dentes utriusque maxillae longiores
et robustiores sunt: in inferiore maxilla post
dentes duos longissimos intus in margine in-
teriore ad sunt duo minores recurvi. (Maxillae
inferiores ipsius ossis duo non intercedente di-
ga-

gamento iunguntur, sed futura vel harmonia velut in lacertis.

4. Vertebrarum junctura plane diversa ab eâ, quae in lacertis et serpentibus obtinet, potius cum fabrica piscium congruit. Omnes enim in anteriore sui et posteriore parte insculptam gerunt cavitationem infundibiliformem, et ipsae vertebrae sibi invicem ligamentis intercedentibus junguntur, non articulatione sed potius invicem appositae.

5. Vertebrarum processus spinosus superior qualis in amphibia et in collaribus avium vertebrae, id est depressus, ut nisi levis carina vix appareat. Infra in extremitate posteriore processus retrorsum versus magnus prominere: in anteriore bifurcus antrorsum versus processum anterioris vertebrae recurvum excipit. Sub laterali ascendente emittit processus brevis, exiguus, parumper retrorsum versus, cui altera pars costae bicipitis applicatur, altera longior lateri processus inferioris acclinatur.

6. Costae breves, rectae, retro versae, triangulares, supra bicipites ut in avibus, eodemque plane modo vertebrae junguntur, ita ut brevior furcae bicipitis pars et superior brevi processui sub ascendente laterali, inferior longior lateri processus inferiori applicetur.

Ad-

Adderè lubet de pictura Sebana II. tab.
 25. fig. 2, a Gronovio laudata, formam par-
 tium quarundam plane diversam esse. Ita
 enim notitia Sebana docet. Squamarum loco
 tenuibus tegitur anulis arcte sibi mutuo con-
 junctis, spadiceo colore tinctis. Alba quasi
 fascia per ventrem protenditur. Caput pe-
 culiare nihil sibi vindicat, praeterquam quod
 late tumens binisque amplis naribus in an-
 tica parte prope os sit pervium. Linguam
 in eo reperire non datur, at tracheae tamen
 hiatus. Non admodum est flexibilibus arti-
 culis, sed in se ipsam coacta riget. Oculorum
 mentio non fit, nec eorum apparet in pi-
 ctura vestigium, nec magis anni regio et lon-
 gitude caudae definitur. Pictura ipsa non
 unicam ventris fasciam albam, sed geminam
 juxta ventrem utrinque monstrat. Videant
 igitur, quibus istius ipsius exempli vel simi-
 lis inspiciendi copia fuerit, utra in parte er-
 ror versetur certissimus.

A d d e n d a.

Ad pag. 12. notam *) adde:

Videtur tamen ἐνὸς ὀστέου τῆς αὐτῆς καὶ μέ-
ρος αὐτῆ τῶν ὀσφύων vel τῆς ὀσφύος legisse. ἐν
ῥαῖον unitatem spinæ significat, ut in Plinio
30, sect. 44 de hyæna: *colla et juba ex unitate
spinæ porrigi reflectique circumactu nisi totius
corporis nequit: ubi Harduinus male collum et
juba continuitate spinæ porrigitur, flectique
et cæter. edidit. Cf. Rezzonici Disquis. Plinia-
næ p. 89.*

Ad pag. 42 lin. 11. addo: Doleo, Fascicu-
lum VIII et IX libri nondum in manus meas
pervenisse, cum hæc scriberem: interim argu-
mentum alicunde excerptum hic repetam in
lectorum gratiam, quibus libri copia olim
facta fuerit. Igitur Fasciculi VIII tabula 43.
Crocodilum Niloticum gemina pictura reddit:
tab. 44. Sceleton eiusdem 12 pedes longi et
magnitudine præcedenti paris gemina item

A a

pictura

pictura; Tab. 45. Ejusdem femur, omoplatam et pelvim magnitudine; Tab. 46. Crocodilum Gangeticum gemina item pictura; Tab. 47. Ejusdem Cranium; Tab. 48. Idem Cranium gemina pictura P. Camperi a facie superiore et a latere conspiciendum exhibet; Fasciculi EX Tab. 49. Cranium fossile ejusdem crocodili in lautomis marmoreis Altorfiensibus repertum et ex Museo Darmstadiensi depromptum pingit; Tab. 50. Idem Cranium ex Museo Mannheimensi gemina pictura reddit; Tab. 51. Crocodilus minor Gangetico affinis sed longiore rostro pingit; Tab. 52. Dentes variorum Crocodilorum; Tab. 53. Crania et maxillas crocodili Nilotici Gangetici et Maestrichtensis ad eandem mensuram redacta comparat; Tab. 54. Cranium fossile crocodili Maestrichtensis pingit Gallus Marechal.

De sceleto Maestrichtensi judicium Hadriani Camperi, diversum a paterno, nunc ponam excerptum ex libro Gallico *Magasin encyclopédique*, Année 6. No. 11. p. 397.

„Le C. Adr. Camper, ayant examiné plus particulièrement les pièces de son cabinet, a été déterminé à se rapprocher de cette dernière opinion, (qui les attribue à une espèce inconnue de crocodile) malgré son respect pour celle de son pere. Comme les raisons qu'il en donne sont en partie différentes de celles alléguées

gués par ses prédécesseurs, nous allons en exposer le résumé.

1. Les vertèbres dorsales de Maestricht ont à la partie inférieure du corps ces tubercules pointus qui caractérisent le crocodile; ils y sont même beaucoup plus forts.

2. Les faces par lesquelles ces vertèbres s'articulent, sont respectivement concaves et convexes et donnent beaucoup de mobilité à l'épine; dans les cétacés elles sont planes.

3. Les vertèbres caudales ont leurs apophyses disposées de manière que la queue peut se mouvoir de droite à gauche et non de haut en bas comme dans les cétacés.

4. Les mâchoires inférieures sont composées de plusieurs pièces, comme dans tous les reptiles sauriens; tandis que dans les cétacés, comme dans tous les mammifères, elles n'en ont qu'une pour chaque côté.

5. A la vérité les dents de Maestricht sont solides et celles du crocodile creuses; mais les dents de la dragonne sont solides aussi.

6. L'animal de Maestricht a des dents au palais, qui manquent absolument au crocodile; mais l'iguane en a aussi. Ce n'est donc pas une raison pour regarder, avec Van Marum, l'animal de Maestricht comme un poisson.

7. Il y a dans l'animal de Maëstricht un canal nasal qui se rend depuis le gosier jusqu'à l'extrémité du museau, comme dans le crocodile; différence très grande d'avec les cétacés, qui ont ce canal perpendiculaire à l'axe de la tête.

8. Enfin les trous des nerfs de la mâchoire inférieure sont nombreux; et rebroussent en arrière à leur sortie, tandis que dans les cétacés, comme dans tous les mammifères, il y en a très-peu, et tous dirigés en avant.

Le C. *Camper* conclut donc, que cet animal est un reptile saurien d'une espèce inconnue aujourd'hui; il calcule, qu'il doit avoir 24 pieds de longueur.

Subjungo quae de nova crocodili specie in lautoniis Gallicis reperti ex fide Zootomorum principis, *Cuvier*, refert liber *Gallicus Magazin encyclopédique Année VI. n. 13 p. 409. seq. iterumque n. 19. p. 385.*

Le C. *Guerfant*, professeur d'histoire naturelle à Rouen, ayant avec l'agrément du préfet de la Seine-Inférieure envoyé au C. *Cuvier*, pour les examiner, une quantité d'ossements recueillis dans les rochers des environs de Nonneville, par feu l'abbé *Bachellet*, et appartenans aujourd'hui au cabinet de l'école centrale de Rouen, le C. *Cuvier* a reconnu parmi les ossements ceux d'une espèce de crocodile.

Surinamensi conglobatam aliquam boam et sic
praedae inhiantem in regione palustris vidit,
occisum vero et deglubtum, ratione quidem
satis singulari, descripsit, nomen *Aboma edens*.
Color corporis in dorso ex viridi nigricans,
laterum ex flavo fuscus, ventris sordide albi-
cans esse dicitur: dorsum et latera anuli nigri,
irregulares, in medio albi variegant. Un-
guium analem, cum calcaribus gallinaceo-
rum comparatorum, usum ad praedam reti-
nendam accommodat auctor.

In hoc libro continetur descriptio et enumeratio
 omnium animalium quae in Europa, Africa, Asia
 et America occurrunt, cum descriptionibus
 et enumerationibus omnium plantarum
 quae in Europa, Africa, Asia et America
 occurrunt.

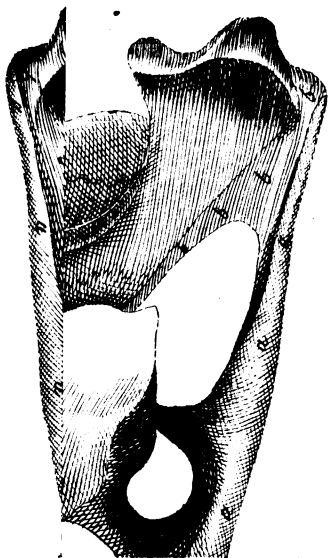
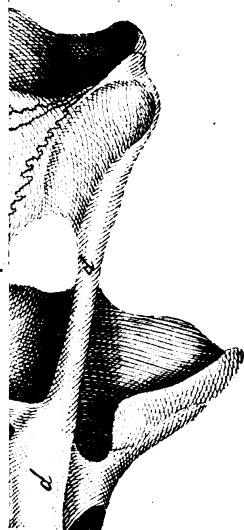
J e n a e

imprimebant Frommann et Wesselhoeft.

Tab. I.

Tab. II.

